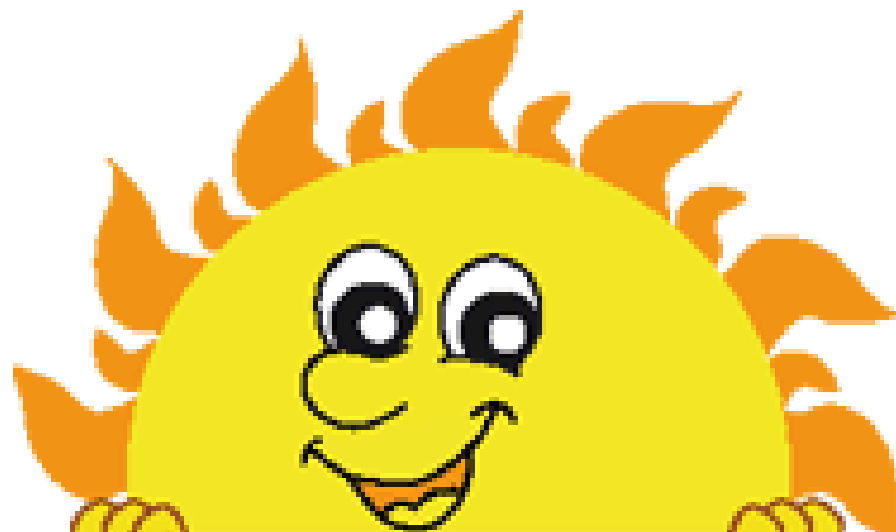

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM EKOLA

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1. Projekty	7
A. Projektová metoda	7
B. Projekty a klíčové kompetence	7
C. Znak projektu	8
D. Fáze projektu	9
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP	14
3.1. Výchovné a vzdělávací strategie	16
3.2. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	19
3.3. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných žáků	22
3.4. Průřezová témata	24
I. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA OSV	29
II. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA VDO	32
III. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH EGS	33
IV. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA MKV	34
V. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA EV	35
VI. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA MV	36
4. UČEBNÍ PLÁN	38
4.1. Tabulace učebního plánu pro 1.st.ZŠ	38
4.1. Tabulace učebního plánu pro 1.st.ZŠ od školního roku 2025/26	40
4.2. Tabulace učebního plánu pro 2. st. ZŠ 2025-2028	42
5. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	44

5.1.	I. stupeň ZŠ	44
A.	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	44
B.	ANGLICKÝ JAZYK	58
C.	MATEMATIKA	70
D.	INFORMATIKA (pro školní rok 2022/2023)	83
E.	PRVOUKA	98
F.	VLASTIVĚDA	108
G.	PŘÍRODOVĚDA	115
H.	HUDEBNÍ VÝCHOVA	121
I.	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	129
J.	TĚLESNÁ VÝCHOVA	137
K.	PRACOVNÍ ČINNOSTI	147
5.2.	II. stupeň ZŠ	155
A.	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	155
B.	NĚMECKÝ JAZYK	165
C.	ANGLICKÝ JAZYK	171
D.	MATEMATIKA	183
E.	INFORMATIKA (platná pro školní rok 2022/23, 2023/24)	190
F.	DĚJEPIS	198
G.	OBČANSKÁ VÝCHOVA	208
H.	FYZIKA	220
I.	CHEMIE	229
J.	PŘÍRODOPIS	237
K.	ZEMĚPIS	248
L.	HUDEBNÍ VÝCHOVA	259
M.	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	263
N.	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	273
O.	TĚLESNÁ VÝCHOVA	281
P.	PRACOVNÍ VÝCHOVA	296
Q.	EKOLOGIE	304
R.	INFORMATIKA VOLITELNÁ (platná od školního roku 2022/23 do 2026/2027)	308
S.	ETICKÁ VÝCHOVA	311
6.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ	316
6.1.	Pravidla pro hodnocení žáků	316

6.2.	Obecné zásady hodnocení	316
6.3.	Sebehodnocení	316
6.4.	Hodnocení žáků	317
A.	Pravidla hodnocení žáků	317
B.	Způsoby hodnocení	317
C.	Klasifikace	318
D.	Komisionální a opravné zkoušky	323
6.5.	Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	326
A.	Pojmy	326
B.	Hodnocení a klasifikace žáků se specifickými poruchami učení nebo chování v předmětech s převahou naukového zaměření	326
C.	Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – výchovné předměty	327
6.6.	Slovní hodnocení	328
A.	Zásady pro použití slovního hodnocení	328
B.	Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace (dále jen „slovní hodnocení“)	328
C.	Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace	329
D.	Slovní hodnocení prospěchu	329
E.	Slovní hodnocení chování	330
6.7.	Celkové hodnocení	331
6.8.	Způsob získávání podkladů pro hodnocení	333
7.	ZKRATKY	334
	Abecední seznam zkratk předmětů	334
	Abecední seznam ostatních zkratk	334
	PŘÍLOHA – STANDARDY	336

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Název: Ekola
verze 7 č. j. 68ZŠ /2025, platnost dokumentu od 1. 9. 2025
Tímto se ruší verze 6 č. j. 57ZŠ/2023.

Název školy: Základní škola a Mateřská škola, Pilníkov, okres Trutnov

Adresa školy: Náměstí 35, 542 42 Pilníkov

Jméno ředitele: Ing. Dagmar Hegrová

Kontakty: telefon 734575492
info@zspilnikov.cz
www.zspilnikov.cz

Koordinátor ŠVP: Ing. Dagmar Hegrová
Kontakty: telefon 734575492
info@zspilnikov.cz

Zařazení do sítě škol

IZO: 102578371

REDIZO: 650041453

IČO: 70988013

Zřizovatel: Město Pilníkov

Adresa: Náměstí 36 542 42 Pilníkov

Kontakty:
telefon: 499 898 921
fax: 499 898 922
podatelna@pilnikov.cz
www.pilnikov.cz

Projednáno na pedagogické radě dne 27. 8. 2025, na školské radě dne

Podpis ředitele školy: Ing. Dagmar Hegrová

Razítko školy :

2. Charakteristika školy

Historie školy.

Školní budovy jsou více než 100 let staré. Původně zde byla německá obecná škola. České školství se datuje od roku 1945, kdy do Pilníkova přišli čeští osídlenci. Do června roku 1953 se vyučovalo ve škole obecné (1. – 5. třída) a ve škole měšťanské (6. – 9. třída). Podle nového školského zákona se od září roku 1953 školy sloučily v osmiletou střední školu. Vyučování probíhá ve dvou od sebe vzdálených budovách.

V roce 2005 u příležitosti 60 let českého školství v Pilníkově proběhly oslavy spojené se setkáním žáků a učitelů školy.

K 1. 1. 2003 byl vytvořen právní subjekt jako příspěvková organizace se součástí základní školy, školní družiny, školní jídelny a mateřské školy.

Úplnost a velikost školy

Základní škola Pilníkov je úplnou školou s devíti postupnými ročníky po jedné třídě. Nachází se v centru obce, poblíž rušné komunikace Trutnov – Jičín. Je umístěna ve třech budovách, z nichž dvě spolu sousedí a jsou stavebně propojeny, třetí budova je vzdálena asi 300 m od hlavní školní budovy na náměstí. Budovy během let prošly různými přestavbami, generálními opravami a přístavbami. V budově č. 35 probíhá výuka žáků 5. - 9. ročníku, v budově č. 50 jsou třídy 1. - 4. ročníku. Kapacita školy: 210 žáků, školní družiny 40 žáků, nové školní jídelny vybudované v budově č. 35 v roce 2012 250 strážníků a mateřské školy 42 dětí. Pro školu je klíčová i docházka žáků z okolních obcí: Vlčic, Chotěvic, Čermné, Starých Buků. Do školy dojíždějí i děti z Hostinného. Základní škola Pilníkov patří mezi největší periferní školy Trutnovska.

Vybavení školy

Materiální: Škola je dobře vybavena učebnicemi i učebními pomůckami. Při výuce předmětů jsou používány SW výukové programy. Učebnice a pomůcky jsou průběžně doplňovány novými. Všechny třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi.

- **Prostorové:** Školní areál je tvořen budovami I. stupně, II. stupně, školní družiny, mateřské školy s rozsáhlou zahradou. Areál tvoří i školní atletické hřiště s umělým povrchem conipur. V hlavní budově č. 35 sídlí vedení školy, nová školní kuchyně s jídelnou, kmenové třídy 5. – 9. tř., multimediální učebna, odborná učebna chemie, kabinety, nová knihovna s relaxačním prostředím. Sousední budova č. 34 je využívána pro školní družinu, cvičnou kuchyň se stolovnou a novou počítačovou učebnu. Je průchozí s hlavní budovou. 300 metrů od hlavní budovy se nachází budova č. 50 I. stupně, ve které je 1. – 4. třída. Tělesná výchova se vyučuje v prostorách tělocvičny města Pilníkov, zastřešeného sportovního areálu města Pilníkov a školního atletického hřiště s moderním umělým povrchem conipur s variabilním využitím. Všechna sportoviště slouží školní družině, zájmovým útvarům a jsou volně přístupná i veřejnosti. Ve školním areálu se také nachází školní pozemek, kde probíhá výuka praktických činností, přírodopisu a zájmové činnosti. K výuce jsou využívány odborné učebny informatiky, chemie, multimediální učebny, cvičné kuchyně a malé dílny s keramickou pecí.
- **Hygienické:** Pro dodržování pitného režimu žáků I., II. stupně škola využívá odběru dotovaného mléka. Pitný režim školou zajištěn i ve družině. Od 1. 9. 2012 uvedena do provozu nová velmi moderní školní kuchyně s jídelnou. Součástí moderní technologie dva konvektomaty s parním vstřikováním.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je složen z ředitelky, zástupkyně ředitelky a deseti učitelů / 5 učitelů na I. stupni, 5 na 2.stupni/. Všichni pedagogové jsou kvalifikovaní. Ve školní družině pracuje kvalifikovaná vychovatelka v jednom oddělení. Škola zajišťuje služby výchovného a kariérového poradce, preventisty. Ředitelka absolvovala studium managementu pro vedoucí pracovníky ve školství.

Charakteristika žáků

Kromě žáků z Pilníkova tvoří výraznou část dojíždějící žáci z okolních obcí – Staré Buky, Vlčice, Chotěvice, Čermná, Hostinné. Mezi nimi jsou i žáci se speciálně vzdělávacími potřebami. Škola rozvíjí schopnosti a nadání talentovaných žáků. Ti se mohou zúčastnit nejen školních kol různých soutěží a olympiád, ale mohou dosáhnout i dobrých výsledků v okrskových, okresních, krajských a celorepublikových.

Servisní služby

Školní družina

Školní družina je jedním ze základních článků zařízení výchovy mimo vyučování. Není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti a odpočinku žáků. Přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti vhodným střídáním práce a odpočinku. Pomáhá uspokojovat a rozvíjet rozmanité zájmy žáků. Mimo činnost výchovně vzdělávací plní školní družina i funkci sociální – dohled nad žáky po určitou dobu po skončení vyučování. Školní družina pracuje v kontextu se zájmovými útvary na škole.

Zájmové útvary

V rámci volnočasových aktivit mohou být vedeny hlavně podle zájmu žáků zájmové kroužky na 1. stupni, ale mohou být i na 2. stupni.

Nabídka (je jen orientační, není závazná): pěvecký, sportovní hry, florbal, zdravotnický, rukodělný, keramika, dramatický, angličtina, taneční.

Kroužky mají k dispozici učebny, keramickou dílnu, tělocvičnu, sportovní hřiště při škole, zastřešené sportoviště města, počítačovou síť s připojením na Internet.

Dotace a projekty

2.1. Projekty

A. Projektová metoda

Pojem projekt zahrnuje určitý konkrétní komplexní útvar včetně cesty, kterou vzniká. Projektové vyučování je vyučování založené na projektové metodě. Projektová metoda spojuje učivo jednotící myšlenkou. Pracuje se na problému v souvislostech, globálně. Integrace se může uskutečňovat kolem tématu, problému nebo výchovně vzdělávacího cíle.

B. Projekty a klíčové kompetence

Podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání je cílem osvojování a rozvoj klíčových kompetencí.

B.1. Kompetence k učení

Projektová metoda umožňuje plánování, organizování a řízení vlastního učení. Podporuje u žáků chuť po dalším poznání a tím později k celoživotnímu učení. Žáci vyhledávají a třídí informace. Využívají je v procesu učení, tvůrčí činnosti a praktickém životě, neboť projekt je zaměřen prakticky. Při práci na projektu žáci uvádějí věci do souvislostí. Propojují do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a vytvářejí si komplexnější pohled na svět. Žáci pozorují, experimentují, porovnávají výsledky, kriticky posuzují a vyvozují závěry pro jejich využití. Sebehodnocení a diskuse umožňují posuzovat vlastní pokrok, určit problémy bránící v učení, plánovat si, jak učení zdokonalit.

B.2. Kompetence k řešení problémů

Projekt v sobě zahrnuje problém, kterým se žáci při práci zabývají. Přemýšlejí o nesrovnalostech, vyhledávají informace vhodné k řešení problému. Objevují různé varianty a způsoby řešení problémů, přezkoumávají a aplikují postupy při řešení obdobných situací. Prezentace učí děti obhájit řešení a rozhodnutí, být za ně zodpovědný.

B.3. Kompetence komunikativní

Při práci na projektu ve skupině a při její prezentaci se žáci učí formulovat své myšlenky, vyjadřovat se výstižně a kultivovaně v písemném a ústním projevu. Učí se naslouchat druhým, zapojovat se do diskuse, obhajovat svůj názor, argumentovat. Pracují s různým typem textů, učí se v nich orientovat a vybírat podstatné. Při domlouvání s druhými využívají komunikativních dovedností k vytváření potřebných vztahů soužití a spolupráce s ostatními.

B.4. *Kompetence sociální a personální*

Žáci pracují ve skupině, vytvářejí pravidla práce v týmu, poznávají a plní různé role. Podílejí se na utváření příjemné atmosféry na základě ohleduplnosti a úcty. V případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají. Práce na projektu přímo vyžaduje diskusi a spolupráci při řešení daného úkolu, respektování různých hledisek. Umožňuje poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají. Sebehodnocení podporuje jejich sebedůvěru, sebeuspokojení a sebeúctu, napomáhá k ovládnutí a řízení vlastního jednání a chování.

B.5. *Kompetence občanské*

V projektovém vyučování se uplatňují demokratické principy. Učí žáky tyto principy chápat a být si vědomi svých práv a povinností.

B.6. *Kompetence pracovní*

Projektová metoda je metoda činností, žáci se učí používat různé materiály a dodržovat vymezená pravidla vzhledem k bezpečnosti práce. V mnoha projektech se rozvíjí i podnikatelské myšlení a praktické využití získaných poznatků.

C. *Znaky projektu*

Projekt se vyznačuje určitými znaky:

- problém, úkol má pro žáky smysl, vychází z potřeb a zájmů žáků
- problém souvisí se životem
- globální pohled na problém, integrace předmětů
- důležitý je samotný proces projektu, nejen výsledek
- činnostní, tvořivá cesta
- samostatnost (jednotlivců nebo skupin)
- uplatňuje se zkušenostní učení, sociální učení, kooperace
- žáci se podílejí na plánování a podobě projektu
- žáci si organizují práci převážně sami, jsou odpovědní za průběh a výsledek
- rozvíjí celou osobnost (dovednosti, sociální učení i vědomosti)
- změna role učitele

D. Fáze projektu

Práce probíhá ve fázích, které jsou obdobné u všech projektů:

D.1. podnět

Náměty na projekt mohou vycházet od učitele, od žáků, ale třeba i od rodičů nebo jiných partnerů školy. V první fázi se uvažuje o tom, co, proč a jak bychom chtěli a mohli dělat. Téma potom má být nosné, umožňující širokou integraci. Především by podnět k projektu měl vycházet z potřeby řešit nějaký problém.

D.2. plánování

Plánování se týká organizace projektu, délky, formy, výstupu, zdrojů informací atd.

D.3. realizace

Realizace jednotlivých projektů se liší podle tématu a obsahu. Důležitá je aktivita žáků, samostatnost, získávání nových zkušeností a poznatků, kvalitní spolupráce ve skupině. Během realizace se objevují momenty, které nebylo možno předvídat, je nutno přistoupit ke změnám kreativně. Při práci je vhodné sledovat, jak skupiny postupují, posoudit dílčí výsledky, promyslet společně další postup.

Výstupem projektu může být prezentace výsledků práce formou písemnou, slovní, dramatickou, výrobkem, praktickou činností atd.

D.4. hodnocení

Žáci provádějí sebehodnocení. Učitel hodnotí projekt slovně, neboť lépe vystihne jednotlivé aspekty práce, ocení snahu a aktivitu. Pokud má být práce na projektu klasifikována, je vhodné stanovit již předem kritéria. Cílem projektu není známka, ale radost z poznávání, sdílení a spolupráce.

Projekty uvedené v následující tabulce jsou nabídkou, ze které si škola může vybrat s přihlédnutím ke konkrétním možnostem a potřebám školy. Nabídka může být doplněna o další náměty.

Návrhy projektů pro 1. st. min. 1x ročně.

Návrhy společných projektů pro 1. a 2. st. min. 2x ročně.

Návrhy doplňujících projektů pro 2. stupeň min. 1x ročně.

Návrhy společných projektů pro 1. a 2. Stupeň

1. čtvrtletí - září - listopad	Průřezová téma	Možnosti integrace do předmětu
Den míru Den stromu Den hudby	EGS,MKV,MV,VDO EV, EGS,OSV MV,MKV	Čj, Ov, D Př, Z,Eko, Přv,Prv Hv,Vv, D

2. čtvrtletí - prosinec –leden	Průřezová témata	Možnosti integrace do předmětu
Den obce Duševní hygiena, výživa Vánoční trhy	EV, MV, VDO OSV,EGS OSV, VDO,MV	Čj, Ov, Z, D, Př,Eko,Vl Vz, Ov, Př,Přv Pč, Ov,Vz, Prv

3. čtvrtletí - únor .- duben	Průřezová témata	Možnosti integrace do předmětu
Den vody Den knihy Zdraví Den učitelů Den Země	EV,EGS,OSV MKV,OSV,MV VDO,OSV,EGS OSV, VDO EV,EGS,OSV	Př, Z, M, Ch, Eko,Přv, Prv Čj, Z, D, Vv, Vl Vz, Př, F, Ch, Tv, Přv Čj, Ov Př, Ch, F, Vz, Eko,Přv,Vl,Prv

4. čtvrtletí - květen - červen	Průřezová témata	Možnosti integrace do předmětu
Biologická rozmanitost Rodina Sportovní den Školní akademie	EV, OSV VDO, OSV,MKV OSV,VDO OSV, VDO, MKV	Př, Z, Eko,Přv,Prv Vz, Ov,Prv,Přv Tv,Vz Čj, Pč, Pv, Ov,Tv,Vz

Návrhy projektů pro 1. stupeň ZŠ

1. čtvrtletí – září – listopad	Průřezová témata	Možnosti integrace
Jsem školákem	OSV	Prv, Čj, M
Umím se slušně chovat	OSV	Prv, Čj, Vt
První podzimní den	EV	Prv, Čj, M, Vv, Pč, Přv
Halloween	MKV	Prv, Čj, Aj, Vv, Pč, Vt

2. čtvrtletí – prosinec – leden	Průřezová témata	Možnosti integrace
Advent – sv. Mikuláš, sv. Barbora	EGS	Prv, Čj, Vv, Pč
Vánoce, Tři králové	EGS	Prv, Čj, Vv, Pč, Aj
První zimní den	EV	Prv, Čj, M, Vv, Pč, Přv
Pasování na čtenáře	OSV	Čj

3. čtvrtletí – únor – duben	Průřezová témata	Možnosti integrace
Masopust	OSV	Prv, Čj, Vv, Pč, Vt
Sv. Valentýn	EGS	Prv, Čj, Vv, Pč, Aj
Vynášení „Smrtky“	OSV	Prv, Čj, Vv, Pč
První jarní den	EV	Prv, Čj, M, Vv, Pč, Přv
Velikonoce	OSV	Prv, Čj, Vv, Pč, Aj
Apríl	OSV	Prv, Čj, Vv, Pč
Čarodějnice	OSV	Prv, Čj, Vv, Pč

4. čtvrtletí – květen - červen	Průřezová témata	Možnosti integrace
Den matek	OSV	Prv, Čj, Vv, Pč, Aj
První letní den	EV	Prv, Čj, M, Vv, Pč, Přv
Volný čas	OSV	Prv, Čj, Vv, Pč, Tv, Přv, Vt, Aj

Návrhy doplňujících projektů pro 2. stupeň

1. čtvrtletí - září - listopad	Průřezová téma	Možnosti integrace do předmětu
Ozón Přírodní katastrofy	EV,EGS,OSV,VDO EV, EGS, OSV,VDO	Př, Z, F, Ch, Eko, Čj Z, Př, F, Ch, Eko, Čj

2. čtvrtletí - prosinec – leden	Průřezová témata	Možnosti integrace do předmětu
Chudoba Mapa	EGS,MV EGS,EV,OSV	Z, Př, Eko, Ov Z, D, Př, M, Vv, Čj, Nj, Aj

3. čtvrtletí - únor - duben	Průřezová témata	Možnosti integrace do předmětu
Jazyky	MKV,MV	Nj, Aj, D, Z, Čj

4. čtvrtletí - květen – červen	Průřezová témata	Možnosti integrace do předmětu
Kulturní rozmanitost Drogy, tabák	MV, MKV MV,VDO,OSV	D, Čj, Hv, Ov, Vv, Nj, Aj Vz, Př, Tv

V jednotlivých ročnících se uskuteční minimálně jedenkrát za rok některý z navrhovaných nebo jiných projektů.

Dlouhodobý projekt

Název: **Životní prostředí**

Cíl: Žáci se seznámí s rostlinami a živočichy kolem nás, s přírodními společenstvy a s nejznámějšími ekosystémy. Dále se seznámí s tříděním odpadů, jejich recyklací a jaký obal je nejlepší ve vztahu k životnímu prostředí. Uvědomí si následky poškozování prostředí a jejich příčiny v našem městě, v naší zemi a na celé planetě.

Aktivity	Ročník	Průřezová témata
Rostliny a živočichové kolem nás	1. - 3.	OSV EV EGS
Přírodní společenstva	4. – 5.	
Třídění odpadů	1. - 5.	
Ekosystémy kolem nás	6.	
Třídění odpadů a recyklace	7. - 9.	
Obaly	7. - 9.	
Poškození ŽP a následky	7. - 9.	

Dlouhodobý projekt

Název: **Bezpečná silnice**

Cíl: Žáci se seznámí s pravidly silničního provozu pro chodce, pro cyklisty. Poznájí dopravní značky, umějí se jimi řídit. Osvojí si pravidla silničního provozu na křižovatkách. Žáci si osvojí bezpečné chování v dopravních situacích. Poznájí zásady první pomoci, první pomoc umějí poskytnout. Žáci se seznámí s prací dopravní policie. Uvědomí si vliv dopravy na životní prostředí.

Časové vymezení: pololetí

Aktivity	Ročník	Průřezová témata
Dopravní výchova - chodec	1. – 2.	OSV VDO EGS
Dopravní výchova - cyklista	3. – 4.	
Dopravní značky	4. – 5.	
Policie ČR, beseda	2. – 9.	
Výchova ke zdraví – bezpečné chování v dopravních situacích	4. – 5.	
Pravidla silničního provozu na křižovatkách	6. – 9.	
Zásady poskytování první pomoci	6. – 9.	
Silniční doprava a životní prostředí	6. – 9.	

3. Charakteristika ŠVP

Naše hlavní cíle:

- Škola rodinného typu s individuálním přístupem
- Spokojenost ve **vztazích žák – pedagog – rodič**
- Poskytovat ve škole **bezpečné prostředí, kvalitní a stálé aktivity v oblasti prevence**
- Žáky **vybavit dovednostmi do praktického života**
- Poskytování kvalitních služeb v oblasti **vzdělávání**
- Držet krok s **moderními technologiemi** – interaktivní výuka ve všech třídách I. st. ZŠ, využití techniky v multimediální učebně – Interaktivní tabule + visualisér
- Kvalitní práce s **integrovanými žáky**
- Pestrá nabídka volnočasových aktivit
- Výuka anglického jazyka od 3. tř., na II. st. jako druhý cizí jazyk výuka německého jazyka
- Zaměření školy na kladný vztah k přírodě – školní vzdělávací program EKOLA
- Kurzy pro žáky: **lyžařská školička, plavecký, dopravní, lyžařský, adaptační**
- Výuka s projektovými a tematickými dny

Vize: „ Chceme být aktivní školičkou, kam všichni chodí rádi a naučí se dovednosti do praktického života.“

Co chceme a kam směřujeme

- *chceme poskytovat kvalitní základní vzdělání pro všechny žáky*
- *rozvíjet schopnosti nadaných žáků a tím zamezit jejich přechod na městské školy. K tomu účelu preferovat samostatnou tvůrčí práci, projektové vyučování. Rovněž jim chceme nabízet účast v různých akcích a soutěžích školního, okrskového, okresního charakteru, kde mají možnost rozvíjet své nadání.*
- *neopomíjet žáky se sociálním znevýhodněním, věnovat se integrovaným žákům*
- *do výuky zavádět efektivní metody výuky, jako je skupinové /kooperativní / a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci a vzájemnému respektu*
- *povedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, budeme podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů*
- *pro budoucí život v EU výrazně posílíme výuku cizích jazyků*
- *povedeme žáky k dodržování pravidel školního řádu a jejich každodenní aplikaci v praktickém životě - etika*
- *povedeme žáky ke zdravému životnímu stylu, zájmu o sportovní výchovu, péči a životního prostředí – ekologii*

Chceme navazovat na dobré tradice naší školy, na prestiž, kterou škola má mezi veřejností. Chceme dále rozvíjet silné stránky školy a napravovat to, co považujeme za nedostatky.

Náš školní vzdělávací program klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince a vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP. Vyjadřuje základní myšlenku – otevřenost školy všem žákům, zákonným zástupcům, veřejnosti, respektováním žáka jako osobnosti, diferencovaným přístupem, schopnosti svobodné a tvůrčí práce, samostatného myšlení, odpovědného rozhodování a spřízněností s přírodou a jejími zákony. Vytváříme ze školy **příjemné a bezpečné místo**, kde učitelé, žáci i zákonní zástupci jsou **partnery**, kde každý žák má právo se vzdělávat dle svých **individuálních potřeb a možností**. Chceme rozvíjet u dětí **odpovědnost, tvořivost**, toleranci a komunikaci, aby byly schopné najít své **vlastní místo** ve společnosti. Toho dosahujeme **smysluplným učením** a různými metodami práce.

❖ **Škola je příjemné a bezpečné místo**

➤ **Bezpečná škola**

V ŠVP je zapracována problematika bezpečí a prevence úrazů v předmětu Člověk a svět práce a Výchova ke zdraví.

➤ **Školní družina**

Navazuje na filozofii školy společnými akcemi a pomáhá smysluplně trávit čas po výuce.

❖ **Jsme partnery**

➤ **Školní řád**

Obsahuje povinnosti i práva žáků, zákonných zástupců, organizaci vyučovacího dne, zacházení s majetkem školy, podmínky zajištění bezpečnosti ochrany zdraví a hodnocení žáků

➤ **Žákovský parlament**

Podílí se na životě školy. Žáci jednají s ředitelem školy i pedagogy.

➤ **Rada školy a SRPDŠ**

Rodiče jsou pravidelně seznamováni s činností školy a podporují školu v jejích aktivitách.

❖ **Vzdělávat se podle individuálních potřeb a možností**

Součástí výchovně vzdělávací činnosti školy jsou i školní akce mimo školu a v době mimo stanovený rozvrh, pokud jsou schváleny ředitelem školy v plánu činnosti školy.

➤ **I. stupeň**

Vyučujeme různými metodami práce, žáci poznají, jaký systém učení jim nejvíce vyhovuje (skupinová výuka, projektové vyučování, činnostní učení – metody aktivní výuky).

➤ **II. stupeň**

Snažíme se o pestrou a zajímavou výuku. Proto zařazujeme projektové a skupinové vyučování a nabízíme volitelné předměty, kde se také pracuje na projektech, metody aktivní výuky.

➤ **Projekty**

Projekt nutí žáka přemýšlet, shromažďovat a třídit informace, zpracovat je, rozvíjí jeho tvořivost i odpovědnost, smysl pro tým a spolupráci, učí se prezentovat výsledky své práce. Žáci mohou pracovat na zadaném tématu v kolektivech tříd nebo ve smíšených skupinách. Formou projektu může probíhat výuka v rámci jednotlivých předmětů, zařazujeme i projekty mezipředmětové a projekty celoškolní.

➤ **Ekologie**

Žáci se seznamují s problematikou ochrany životního prostředí v různých předmětech i projektech.

❖ **Odpovědnost, tvořivost**

➤ **Sebehodnocení žáků**

Probíhá od 1. třídy ústně, ve vyšších třídách si zakládají portfolio a v 9. ročníku se učí hodnotit sami sebe.

❖ **Vlastní místo ve společnosti**

➤ **Ověřování klíčových kompetencí**

Provádíme jednou až dvakrát ročně na prvním stupni přes speciálně připravené projekty a aktivity, které se vyhodnocují a slouží jako podklad pro další práci s dětmi. Na II. stupni učitel sleduje úroveň dosažených kompetencí při práci žáka na celoškolních projektech.

❖ **Smysluplné učení**

➤ **Provázanost předmětů**

V 1. a 2. třídě výuka podle témat, ve 3. – 9. ročníku jsou informace jednotlivých předmětů maximálně provázané a vzájemně se doplňují. Na I. a II. stupni jsou zařazovány mezipředmětové projekty.

❖ **Hodnotící řád**

Je velmi vstřícný k žákům. Zahrnuje oblast sebehodnocení, ověřování klíčových kompetencí a dává možnost žákům opravit si případné neúspěchy v oblasti hodnocení výstupů z jednotlivých předmětů.

3.1. Výchové a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- Rozvíjíme postoje, dovednosti a způsoby rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost.
- Umožňujeme dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek) – knihovna, Internet, exkurze.
- Rozvíjíme propojení informací se skutečným životem.
- Vedeme žáky k samostatnosti a organizaci vlastní činnosti.
- Vyžadujeme vlastní úsudek, iniciativu, tvořivost, zodpovědnost.
- Vybízíme je ke komunikativním dovednostem, spolupráci a práci v týmu.
- Vedeme k:
 - poznávání vlastních možností,

prezentaci vlastních výsledků,
tvořivosti (práci na projektech),
účasti na organizaci vzdělávání.

- Umožňujeme práci v motivujícím prostředí.
- Důsledně rozšiřujeme práci s přiměřeným učivem.
- Umožňujeme hodnocení formou zpětné vazby.
- Hodnotíme za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí.
- Stanovujeme dílčí cíle.
- Rozšiřujeme zařazování metod, které podporují zvědavost.
- Využíváme kladné hodnocení.
- Kontrolujeme dobré výsledky podporující motivaci.
- Dáváme žákům osobní příklad.

2. Kompetence k řešení problémů

- Zařazujeme metody, kdy poznatky nejsou předkládány v hotové podobě.
- Zajišťujeme uplatňování mezipředmětových vztahů.
- Vybízíme k objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů.
- Umožňujeme přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám.
- Rozšiřujeme praktická cvičení.
- Uplatňujeme základní myšlenkové operace – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce.
- Vedeme k rozvíjení schopností logického uvažování.
- Vybízíme k řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací.

3. Kompetence komunikativní

- Dáváme prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků apod.).
- Sledujeme dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů).
- Ukazujeme na základ pro hledání a objevování problémů.
- Vybízíme ke spolupráci a společnému prožívání.
- Umožňujeme vytvářet předpoklad poznávání sebe a vztahu k jiným.
- Aktivně zajišťujeme práci v týmu.

4. Kompetence sociální a personální

- Vymezujeme jasná pravidla pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce.
- Nastolujeme atmosféru demokracie a přátelství.
- Vybízíme ke kooperativnímu učení, spolupráci ve výuce.

- Důsledně kontrolujeme osobní odpovědnost za výsledky společné práce.
- Prohlubujeme spolupráci s rodiči a dalšími partnery.
- Ukazujeme, jak chápat bohatství a složitosti citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí.
- Vybízíme k orientaci ve vlastním citovém životě a v citových vztazích.
- Umožňujeme s pomocí dospělých řešit své citové vztahy.
- Učíme žáky otevřeně a kultivovaně projevoval své city.
- Objasňujeme a vedeme k ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám.
- Vedeme žáky k uvědomění si citové nevyzrálosti v období dospívání.

5. **Kompetence občanské**

- Umožňujeme žákům samostatně se rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí.
- Vysvětlujeme – demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii.
- Důsledně vedeme k dodržování mravních hodnot slušného jednání.
- Vysvětlujeme, jak vhodnou formou prosazovat své zájmy.
- Učíme žáky, jak argumentovat.
- Učíme žáky pracovat se školním řádem.
- Dbáme na čistotu prostředí školy.
- Plánujeme organizaci denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová).
- Dodržujeme pitný režim.
- Rozšiřujeme kompenzační a hygienické přestávky v učení.
- Zařazujeme pohybové relaxační přestávky, dostatečnou nabídku pohybových aktivit pro každého.
- Podporujeme školu bez kouření a drog.
- Kontrolujeme důslednou prevenci šikany a násilí.
- Dbáme na vztahy ve škole – úctu, sounáležitost, uznání.
- Vybízíme k respektování individuálních rozdílů, motivačních hodnocení.
- Vybízíme k chápání principu a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti.
- Vedeme žáky k otevřenosti vůči spolužákům, k solidaritě s druhými.
- Rozvíjíme kritické postoje k negativním projevům ve škole i společnosti.
- Důsledně provádíme integraci žáků vyžadujících zvláštní péči.
- Vedeme žáky k uvažování v evropských a celosvětových souvislostech.
- Rozvíjíme schopnosti empatie.
- Umožňujeme vytvářet podmínky pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí.
- Vybízíme k ohleduplnosti vůči starým a nemocným lidem.

6. Kompetence pracovní

- Uplatňujeme sebehodnocení žáků.
- Formujeme harmonogram informační a poradenské činnosti v oblasti profesní orientace.
- Vyžadujeme osvojování základních pracovních dovedností a návyků.
- Zpracováváme výstupní hodnocení žáků.

7. Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme je k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti

3.2. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zásady vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází ze:

- Zákona č.561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) § 16 – 17
- Vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky § 14
- Školního řádu

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření mají kompenzovat speciální vzdělávací potřeby žáků a vyrovnávat jejich obtíže ve vzdělávání.

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je rozšířit možnosti přístupu ke vzdělávání a podpořit co největší využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení. Slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka, a to formou mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy. Prvotní podporu navrhuje a realizuje učitel sám na základě vlastní průběžné pedagogické diagnostiky a přijatá opatření ve prospěch žáka či skupiny žáků může i nemusí konzultovat se zákonnými zástupci žáka.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně poskytuje škola na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka. V případě potřeby mohou být tato opatření určena na odpovídající dobu i pro školní družinu či školní klub. Druh a rozsah podpůrných opatření vychází ze ŠVP žáka a také z toho, která podpůrná opatření má žák k dispozici ve škole a která jsou nezbytná i pro jeho činnost ve školském zařízení. Členění konkrétních podpůrných opatření do stupňů, pravidla jejich použití a normovaná finanční náročnost podpůrných opatření

druhého až pátého stupně jsou stanoveny v Příloze č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Kód finanční náročnosti uvedený v doporučení ke vzdělávání žáka se SVP školského poradenského zařízení následně přeneseme výchovný poradce do matriky. Výchovný poradce také odpovídá za spolupráci se školským poradenským zařízením.

3.2.1 Plán pedagogické podpory (PLPP) žáka se SVP

Pokud již nepostačuje přímá podpora ve výuce, vypracovává třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce, popř. dalších pracovníků školního poradenského pracoviště (metodika prevence v případě žáků s rizikovým chováním), plán pedagogické podpory – stručný dokument, ve kterém jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh jak se bude vzdělávání žáka upravovat a v čem.

Formulář PLPP lze nalézt v Příloze č. 3 k vyhlášce č. 27/2016 Sb. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, kteří zodpovídají za realizaci PLPP. Cílem je stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností apod. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP. Společné schůzky s rodiči, pedagogy i žákem samotným organizuje třídní učitel. V souladu s vývojem SVP žáka je PLPP průběžně aktualizován, následně je pedagogy vyhodnocena efektivita zvolených úprav (nejpozději do tří měsíců). Pokud se ani s dodatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší a nemá trend se zlepšovat, nebo je jeho stav naopak setrvalý, nebo se horší, pak je vhodné, aby žákovi a zákonným zástupcům třídní učitel doporučil návštěvu školského poradenského zařízení. Jako podklad v případě následné diagnostiky žáka ve školském poradenském zařízení slouží vyhodnocený PLPP.

3.2.2 Individuální vzdělávací plán (IVP) žáka se SVP

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je specifickým podpůrným opatřením individuální vzdělávací plán. Jedná se o závazný dokument, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Formulář IVP lze nalézt v Příloze č. 2 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.

IVP vypracovává třídní učitel nebo výchovný poradce v součinnosti s ostatními pedagogy, kteří zodpovídají za jeho realizaci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka. Podkladem pro jeho zpracování je doporučení školského poradenského zařízení, žádost zákonného zástupce a rozhodnutí ředitele školy. Termín přípravy IVP stanoví výchovný poradce, který také koordinuje jeho zpracování. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu a je zpracován bez zbytečného odkladu (nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka) tak, aby vyhovoval vzdělávacím potřebám žáka. Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitel školy. Seznámení s IVP stvrzují vyučující, zákonný zástupce žáka, žák a výchovný poradce svým podpisem.

IVP je živým dokumentem, který může být ve spolupráci se všemi zainteresovanými průběžně doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Formální vyhodnocení probíhá nejméně jednou ročně ve spolupráci se školským poradenským zařízením.

V případě doporučení školského poradenského zařízení k úpravě očekávaných výstupů vzdělávání a vytvoření IVP u žáka s lehkým mentálním postižením (od třetího stupně podpory) vychází učitel při zpracování IVP z doporučené minimální úrovně výstupů v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání a přihlíží při tom ke speciálním vzdělávacím potřebám žáka.

Obsah IVP je dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. §3

3.2.3 Péče o žáky s lehkým mentálním postižením (LMP)

Vzdělávání žáků s LMP navazuje na výchovu a předškolní vzdělávání. Mezi podpůrná opatření patří uplatňování speciálních pedagogických postupů, posilování kognitivních schopností, pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná asistentem pedagoga.

Při vzdělávání těchto žáků je třeba zohledňovat jejich specifika (problémy v učení, nepřesné vnímání času, obtížné rozlišování podstatného a podružného, neschopnost pracovat s abstrakcí, snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou, problémy s porozuměním významu slov, krátkodobá paměť, malá představivost, nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy, vnímat souvislosti).

3.2.4. Předměty speciálně pedagogické péče

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může ŠPZ do IVP doporučit zařazení předmětů speciálně pedagogické péče. Tyto předměty jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod. Obsah a organizace výuky bude vycházet z konkrétních vzdělávacích potřeb rozvoje žáků. Budou využívány všechny dostupné prostředky podpůrných opatření pro žáky SVP – kompenzační pomůcky, speciální učebnice, vzdělávací materiály, činnost speciálního pedagoga, spolupráce s asistentem pedagoga apod. Péče bude realizována formou skupinové a individuální výuky. Časová dotace na tyto předměty je poskytována z disponibilních hodin. Obsah předmětů této péče stanoví ředitel školy.

3.2.5. Pedagogická intervence

Pod pojmem pedagogická intervence se rozumí vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku.

3.3. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných žáků

Zásady vzdělávání nadaných žáků vychází ze:

- Zákona č.561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) § 16–17
- Vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky § 14
- Školního řádu

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Mimořádné nadání diagnostikuje školské poradenské zařízení. Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Pro podporu nadání a mimořádného nadání pedagogové využívají podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

3.3.1. Plán pedagogické podpory (PLPP) nadaného a mimořádně nadaného žáka

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP – viz 3.2.1.

3.3.2. Individuální vzdělávací plán (IVP) mimořádně nadaného žáka

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP – viz 3.2.2.

Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího plánu, závěrů psychologického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka. Je závazným dokumentem pro zajišťování vzdělávacích potřeb nadaného a mimořádně nadaného žáka.

Individuální vzdělávací plán je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

V IVP je třeba umožnit obohacování učiva nad rámec vyučovacích předmětů a vzdělávacích oblastí ŠVP.

Obsah IVP je podle vyhlášky č. 27/2016 § 28

Přeřazení do vyššího ročníku

- 1) Ředitel školy může přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí, kterou jmenuje ředitel školy.
- 2) Komise je nejméně tříčlenná a tvoří ji vždy:
 - a) předseda, kterým je zpravidla ředitel školy nebo jím pověřený učitel
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující předmětu dané vzdělávací oblasti, v prvním až pátém ročníku základního vzdělávání vyučující daného ročníku
 - c) přísedící, kterým je učitel vyučující předmětu dané vzdělávací oblasti
- 3) Termín konání zkoušky stanoví ředitel školy po dohodě se zákonným zástupcem žáka. Není - li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu vyzkoušet, stanoví ředitel školy náhradní termín.
- 4) Žák může v 1 dni skládat jen jednu zkoušku.
- 5) Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky s ohledem na věk žáka. Zkouška ověřuje vědomosti a dovednosti umožňující žákovi plynulý přechod do vyššího ročníku a je zaměřena na jednotlivý předmět nebo vzdělávací oblast.
- 6) Výsledek zkoušky určí komise hlasováním. V případě rovnosti hlasů rozhodne hlas předsedy.
- 7) O zkoušce se pořizuje protokol, který je součástí dokumentace žáka.
- 8) Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- 9) Za neabsolvovaný ročník nebude žákovi vydáno vysvědčení. V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Zabezpečení výuky nadaných žáků

- Nadaným žákům je zdarma umožněna příprava na soutěže ze všech oblastí jejich zájmů.
- V deváté třídě je jim poskytována příprava na studium na středních školách zpravidla formou pravidelných konzultací.
- Ve všech oblastech výuky a výchovy je upřednostňován především individuální přístup umožňující plný rozvoj žákovy osobnosti.

3.4. Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují v ŠVP ZŠ a MŠ Pilníkov okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou součástí základního vzdělávání. Vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Průřezová témata mají velký přínos k rozvoji osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot. Průřezová témata pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností. Průřezová témata jsou propojena se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

Přínos průřezových témat k rozvoji osobnosti žáka:

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- I. OSV -vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládání vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- II. VDO -vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
-vede k pochopení významu řádu a pravidel pro fungování společnosti
- III. EGS -rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
-rozvíjí schopnost srovnávat kulturu Evropy a světa
- IV. MKV -poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
-učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociálních a kulturních skupin
- V. EV -rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- VI. MV -přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
-učí využívat média jako zdroj informací, kvalitní zábavy a naplnění volného času

V oblasti postojů a hodnot:

- I. OSV -pomáhá k utváření pozitivního přístupu k sobě samému a k druhým
-vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
-vede k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování,
- II. VDO -vychovává k úctě k zákonu
-učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- III. EGS -pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
-kultivuje postoje k Evropě a jejím tradicím
- IV. MKV -napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, respektovat odlišné sociokulturní skupiny
- V. EV -přispívá k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- VI. MV -rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení

Propojení průřezových témat s digitálními technologiemi:

I. OSV	x
II. VDO	x
III. EGS	- umožňuje samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa
IV. MKV	- umožňuje získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jakovými prostředky pro přemýšlení
V. EV	- umožňuje hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekolog. Problémů, modelovat varianty řešení, vyhodnocovat možné dopady na prostředí
VI. MV	- zapojuje žáky do mediální komunikace, vytváří příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce

Průřezová témata jsou realizována především formou integrace obsahu tematických okruhů do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu. Žáci procházejí během školní docházky všemi průřezovými tématy a jejich tematickými okruhy. Na 1. stupni vzhledem k obtížnosti tématu Výchova demokratického občana jsou minimálně zařazeny tematické okruhy tohoto tématu.

Průřezová témata a jejich značení v ŠVP ZŠ a MŠ Pilníkov:

I. Osobnostní a sociální výchova

OSV

I.1 Osobnostní rozvoj

- I.1a Rozvoj schopností poznávání
- I.1b Sebepoznání a sebepojetí
- I.1c Seberegulace a sebeorganizace
- I.1d Psychohygiena
- I.1e Kreativita

I.2 Sociální rozvoj

- I.2a Poznávání lidí
- I.2b Mezilidské vztahy
- I.2c Komunikace
- I.2d Kooperace a kompetice

I.3 Morální rozvoj

- I.3a Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- I.3b Hodnoty, postoje, praktická etika

II. Výchova demokratického občana

VDO

- II 1 Občanská společnost a škola
- II 2 Občan, občanská společnost a stát
- II.3 Formy participace občanů v politickém životě
- II.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

III. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **EGS**

- III.1 Evropa a svět nás zajímá
- III.2 Objevujeme Evropu a svět
- III.3 Jsme Evropané

IV. Multikulturní výchova **MKV**

- IV.1 Kulturní difference
- IV.2 Lidské vztahy
- IV.3 Etnický původ
- IV.4 Multikulturalita
- IV.5 Princip sociálního smíru a solidarity

V. Environmentální výchova **EV**

- V.1 Ekosystémy
- V.2 Základní podmínky života
- V.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- V.4 Vztah člověka k prostředí

VI. Mediální výchova **MV**

- VI.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- VI.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- VI.3 Stavba mediálních sdělení
- VI.4 Vnímání autora mediálních sdělení
- VI.5 Fungování a vliv médií ve společnosti
- VI.6 Tvorba mediálních sdělení
- VI.7 Práce v realizačním týmu

Vysvětlivky a zkratky použité v tabulaci průřezových témat:

INT - integrace tematického okruhu průřezového tématu

Př/INT, Čj/INT..... - daný tematický okruh je součástí přírodopisu, českého jazyka atd. a to formou integrace

Realizace průřezových témat v případě žáků s **lehkým mentálním postižením** zaměřena především:

Osobnostní a sociální výchova:

- Na utváření pozitivních postojů k sobě samému i k druhým
- Na rozvoj zvládání vlastního chování
- Na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- Na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci
- Na podporu akceptace různých typů lidí

Výchova demokratického občana:

- Na utváření sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti, úcty k zákonu
- Na utváření respektu ke kulturním, etickým odlišnostem
- Na utváření empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

- na překonávání stereotypů a předsudků
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám
- na osvojování vzorců evropského občana
- na podporu smyslu pro zodpovědnost

Multikulturní výchova

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;

Environmentální výchova

- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Mediální výchova

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty
 - na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů
 - na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí
 - na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí
 - na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
 - na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví
-
- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
 - na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
 - na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
 - na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
 - na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
 - na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování
 - na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu

I. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA**OSV**

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
I. 1 OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání I.1a	M/INT Prv/INT Vv/INT	M/INT Prv/INT Vv/INT Tv/INT	Aj/INT M/INT Prv/INT Vv/INT Tv/INT	M/INT Vv/INT Přv/INT Hv/INT Tv/INT	M/INT Vv/INT Přv/INT Hv/INT Tv/INT	Z/INT Čj/INT M/INT F/INT Př/INT Hv/INT Pv/INT	Z/INT Aj/INT Vz/INT Pv/INT F/INT M/INT Čj/INT Př/INT Hv/INT	Z/INT Ov/INT M/INT F/INT Př/INT Čj/INT Vz/INT Ch/INT	Z/INT Hv/INT M/INT F/INT Př/INT Ch/INT Vz/INT
Sebepoznání a sebepojetí I.1b	Prv/INT Hv/INT	Prv/INT Hv/INT Tv/INT	Prv/INT Vv/INT Hv/INT Tv/INT	Vv/INT Hv/INT Tv/INT	Vv/INT Hv/INT Tv/INT	F/INT Tv/INT	F/INT Čj/INT Tv/INT Vz/INT Aj/INT	F/INT Čj/INT Tv/INT Vz/INT Ov/INT Pv/INT	F/INT Čj/INT Tv/INT Vz/INT Ov/INT Pv/INT
Seberegulace a sebeorganizace I.1c	Prv/INT Hv/INT	Prv/INT Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT Hv/INT	Tv/INT Př/INT F/INT	Tv/INT Př/INT Vz/INT Ov/INT Aj/INT F/INT	Tv/INT Př/INT Čj/INT Ov/INT Ch/INT Vz/INT F/INT	Tv/INT F/INT Př/INT Ch/INT Vz/INT Vv/INT
Psychohygiena I.1d		Hv/INT Tv/INT	Hv/INT Tv/INT	Aj/INT Hv/INT Tv/INT	Aj/INT Hv/INT Tv/INT	Tv/INT	Vz/INT Tv/INT Ov/INT	Vz/INT Ov/INT Tv/INT	Vz/INT Tv/INT

ŠVP Ekola – ZŠ Pilníkov

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kreativita I.1e	M/INT Vv/INT Pě/INT Hv/INT	M/INT Vv/INT Pě/INT Hv/INT Tv/INT	M/INT Vv/INT Pě/INT Hv/INT Tv/INT	M/INT Vv/INT Pě/INT Hv/INT Tv/INT	M/INT Vv/INT Pě/INT Hv/INT Tv/INT	Z/INT Pv/INT D/INT Vv/INT Aj/INT	Z/INT F/INT Vz/INT Čj/INT Vv/INT Hv/INT Pv/INT	Z/INT Ov/INT Vz/INT Vv/INT Hv/INT	Z/INT Vz/INT Vv/INT Hv/INT Aj/INT
I.2 SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí I.2a	Prv/INT Hv/INT	Prv/INT Hv/INT Tv/INT	Hv/INT Tv/INT	Hv/INT Tv/INT	Hv/INT Tv/INT	F/INT D/INT Př/INT Čj/INT Nj/INT Ov/INT	F/INT Čj/INT Př/INT Vz/INT	F/INT Vz/INT Př/INT Čj/INT Ch/INT Ov/INT	F/INT Vz/INT Př/INT Čj/INT Ch/INT
Mezilidské vztahy I.2b	Prv/INT	Prv/INT Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT Hv/INT	Tv/INT Hv/INT	Ov/INT Čj/INT Nj/INT Inf/INT D/INT F/INT	Čj/INT Nj/INT D/INT F/INT Vz/INT	Ov/INT Čj/INT Pv/INT Nj/INT F/INT D/INT Vz/INT	Pv/INT Čj/INT Nj/INT F/INT Vz/INT
Komunikace I.2c	Prv/INT Hv/INT	Prv/INT Hv/INT Tv/INT M/INT	Prv/INT Hv/INT Tv/INT M/INT Vv/INT	Hv/INT Tv/INT M/INT Vv/INT	Hv/INT Tv/INT M/INT Vv/INT	Ov/INT F/INT D/INT Aj/INT Inf/INT Čj/INT Nj/INT	Vz/INT Pv/INT F/INT Nj/INT Čj/INT	Ov/INT Pv/INT F/INT Vz/INT Nj/INT	Pv/INT F/INT Aj/INT D/INT Vz/INT Čj/INT Nj/INT

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kooperace a kompetice I.2d	Prv/INT	Tv/INT	Tv/INT	M/INT Vv/INT Pě/INT Tv/INT	M/INT Vv/INT Pě/INT Tv/INT	Pv/INT Tv/INT Př/INT Aj/INT	Vz/INT Tv/INT Př/INT	Vz/INT M/INT Tv/INT Ov/INT Př/INT Pv/INT Ch/INT	Vz/INT D/INT M/INT Aj/INT Tv/INT Př/INT Pv/INT Ch/INT
I.3 MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti I.3a	M/INT	M/INT	M/INT Prv/INT Tv/INT	M/INT Tv/INT	M/INT Tv/INT	F/INT Z/INT M/INT D/INT Pv/INT Tv/INT	F/INT Z/INT M/INT D/INT Tv/INT Vz/INT	F/INT Ov/INT Z/INT M/INT Ch/INT Vz/INT Pv/INT Tv/INT	F/INT Ov/INT Z/INT Pv/INT Ch/INT Tv/INT Hv/INT M/INT Vz/INT Čj/INT
Hodnoty, postoje, praktická etika I.3b			Prv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Pv/INT Vv/INT M/INT Inf/INT Čj/INT	Vz/INT Čj/INT M/INT Nj/INT	Vz/INT D/INT Čj/INT Ov/INT Pv/INT	Vz/INT D/INT Vv/INT Čj/INT Nj/INT Pv/INT

II. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

VDO

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola II.1	Čj/INT Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	VI/INT Tv/INT	Čj/INT Tv/INT	D/INT Ov/INT Z/INT	Vz/INT Z/INT	Vz/INT Ov/INT Z/INT	Vz/INT Z/INT
Občan, občanská společnost a stát II.2					Čj/INT	D/INT Ov/INT Z/INT	D/INT Vz/INT Ov/INT	F/INT D/INT Vz/INT Př/INT Ov/INT Z/INT	D/INT Vz/INT Ov/INT Z/INT
Formy participace občanů v politickém životě II.3							Ov/INT	Ov/INT D/INT	Ov/INT Z/INT
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování II.4				VI/INT		D/INT Př/INT	D/INT Ov/INT	Čj/INT Ov/INT	D/INT Ov/INT Z/INT

III. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

EGS

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá III.1	Čj/INT		Aj/INT	Hv/INT Aj/INT	Hv/INT Vl/INT Aj/INT	F/INT Z/INT Aj/INT	Čj/INT Nj/INT D/INT Vz/INT Ov/INT Z/INT	Čj/INT Nj/INT F/INT Vz/INT Z/INT	Čj/INT Nj/INT F/INT Z/INT D/INT Vz/INT
Objevujeme Evropu a svět III.2			M/INT	M/INT	M/INT Vl/INT	Čj/INT Z/INT Př/INT Hv/INT F/INT	Čj/INT Hv/INT Nj/INT D/INT Z/INT	Nj/INT Z/INT F/INT Př/INT	Čj/INT Nj/INT Z/INT F/INT Př/INT Ch/INT
Jsme Evropané III.3			Hv/INT	Hv/INT	Hv/INT Vl/INT	D/INT Z/INT Př/INT	D/INT Z/INT Př/INT Vz/INT	D/INT Z/INT Př/INT Ch/INT Vz/INT F/INT Ov/INT	D/INT Z/INT F/INT Ov/INT Ch/INT Vz/INT Nj/INT

IV. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

MKV

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference IV.1				Hv/INT	Hv/INT	D/INT Ov/INT Čj/INT	Ov/INT Z/INT Čj/INT Nj/INT Aj/INT Hv/INT	Z/INT Př/INT Čj/INT Hv/INT	Z/INT Čj/INT Nj/INT
Lidské vztahy IV.2		Čj/INT	Čj/INT Hv/INT Tv/INT	Hv/INT Tv/INT	Hv/INT Tv/INT	F/INT D/INT Ov/INT Čj/INT	D/INT Vz/INT Ov/INT Čj/INT	D/INT Vz/INT	Vz/INT Vv/INT Čj/INT
Etnický původ IV.3				Čj/INT	Čj/INT	D/INT Čj/INT	Vz/INT Ov/INT Čj/INT Hv/INT	D/INT Vz/INT Př/INT Čj/INT Hv/INT	D/INT Vz/INT Čj/INT Hv/INT Vv/INT
Multikulturalita IV.4			Aj/INT	Čj/INT Hv/INT Aj/INT	Čj/INT Hv/INT Tv/INT Aj/INT	D/INT Inf/INT Z/INT	D/INT Z/INT Vz/INT Nj/INT Čj/INT	Z/INT Vz/INT Aj/INT Čj/INT Hv/INT	Vz/INT Z/INT Čj/INT Hv/INT Nj/INT
Princip sociálního smíru a solidarity IV.5							D/INT	Čj/INT	D/INT Čj/INT Ov/INT Z/INT

V. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**EV**

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy V.1				Přv/INT		Př/INT Pv/INT Z/INT	F/INT Př/INT	Př/INT	Př/INT
Základní podmínky života V.2	Prv/INT Hv/INT Tv/INT	Prv/INT Hv/INT	Prv/INT Hv/INT Tv/INT	Přv/INT Hv/INT Tv/INT	Přv/INT Hv/INT Tv/INT	F/INT D/INT Z/INT Př/INT Pv/INT	F/INT Př/INT Vz/INT	F/INT Př/INT Vz/INT Ch/INT	Vz/INT Čj/INT Př/INT Ch/INT
Lidské aktivity a problémy životního prostředí V.3	Čj/INT			VI/INT Přv/INT	Přv/INT	F/INT Př/INT Pv/INT	F/INT Př/INT Vz/INT	F/INT D/INT Vz/INT Čj/INT Ch/INT Pv/INT	F/INT Vz/INT Ch/INT Př/INT Ov/INT Z/INT
Vztah člověka k prostředí V.4	Čj/INT Prv/INT Tv/INT	Prv/INT	Prv/INT Tv/INT	VI/INT Přv/INT Tv/INT	Přv/INT Tv/INT	Pv/INT F/INT Čj/INT Nj/INT Př/INT Z/INT	F/INT Vz/INT D/INT Čj/INT Př/INT	F/INT D/INT Vz/INT Čj/INT Nj/INT Př/INT Ch/INT Pv/INT	F/INT Ov/INT Vz/INT Z/INT D/INT Čj/INT Nj/INT Př/INT Ch/INT

VI. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA MV

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VI.1	Čj/INT	Čj/INT	Čj/INT	Hv/INT Tv/INT	Čj/INT M/INT Hv/INT Tv/INT	Inf/INT Př/INT Ov/INT	Vz/INT Př/INT Ov/INT	Vz/INT Př/INT Ch/INT	D/INT Aj/INT Z/INT Čj/INT Př/INT Ch/INT Vz/INT
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality VI.2	Čj/INT	Hv/INT				Inf/INT Z/INT	Z/INT	Z/INT	D/INT Ov/INT Z/INT
Stavba mediálních sdělení VI.3						Inf/INT Čj/INT			Čj/INT
Vnímání autora mediálních sdělení VI.4		Čj/INT Hv/INT	Hv/INT	Hv/INT	Hv/INT			Ov/INT	Čj/INT

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Fungování a vliv médií ve společnosti VI.5				Tv/INT	Čj/INT Tv/INT	Inf/INT Ov/INT	Vz/INT Ov/INT	D/INT Ch/INT Vz/INT Ov/INT Pv/INT	D/INT Ch/INT Vz/INT Ov/INT Čj/INT Nj/INT Pv/INT
Tvorba mediálního sdělení VI.6					Čj/INT	D/INT Inf/INT Čj/INT Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Čj/INT Tv/INT
Práce v realizačním týmu VI.7					Čj/INT	D/INT	Vz/INT D/INT	Vz/INT D/INT M/INT Vv/INT	Vz/INT D/INT M/INT Vv/INT

4. Učební plán

4.1. Tabulace učebního plánu pro 1.st.ZŠ

oblasti	dis.h.	předměty	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	součet:
Jazyk a jazyková komunikace	9	Český jazyk a literatura	8	10	9	8	7	42
	0	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9
Matematika a její aplikace	5	Matematika	5	5	5	5	5	25
Informatika	0	Informatika	-	-	-	1	1	2
Člověk a jeho svět	0	Prvouka	2	2	3	-	-	7
	1	Vlastivěda	-	-	-	1	2	3
	1	Přírodověda	-	-	-	1	2	3
Umění a kultura	0	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	0	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Člověk a zdraví	0	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	0	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Předmět speciálně pedagogické péče								viz pozn.
Celkem povinně hodin			20	22	25	25	26	118

Poznámky k učebnímu plánu I. stupně

Disponibilní hodiny byly využity k posílení povinných předmětů. Český jazyk o 9 hodin (v 1. ročníku o 2 hodiny, ve 2. a 3. ročníku o 3 hodiny a ve 4. ročníku o 1 hodinu týdně). Navýšení bylo provedeno ke zlepšení komunikace, písma a prvků dramatické výchovy. Matematika o 5 hodiny týdně, v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku po 1 hodině. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět byla posílena o 2 hodinu týdně, a to v 5. ročníku o 1 hodinu týdně v předmětu přírodověda a o 1 hodinu týdně v předmětu Vlastivěda. Časová dotace je věnována první pomoci, zdravému životnímu stylu. Od školního roku 2022/23 1 hodina Informatiky ve 4. ročníku (odebrána 1 hodina Vlastivědy ve 4. ročníku).

Předmět speciálně pedagogické péče je vyučován na základě Doporučení ŠPZ a časová dotace je poskytována nejčastěji z disponibilních hodin Čj, M. Může probíhat i po výuce. Obsah předmětu a disponibilní hodinu/y pro žáky SVP určuje ředitelka školy.

4.1. Tabulace učebního plánu pro 1.st.ZŠ od školního roku 2025/26

oblasti	dis.h.	předměty	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	součet:
Jazyk a jazyková komunikace	9	Český jazyk a literatura	7	9	9	8	7	40
	0	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	11
Matematika a její aplikace	5	Matematika	5	5	5	5	5	25
Informatika	0	Informatika	-	-	-	1	1	2
Člověk a jeho svět	0	Prvouka	2	2	3	-	-	7
	1	Vlastivěda	-	-	-	1	2	3
	1	Přírodověda	-	-	-	1	2	3
Umění a kultura	0	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	0	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Člověk a zdraví	0	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	0	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Předmět speciálně pedagogické péče								viz pozn.
Celkem povinně hodin			20	22	25	25	26	118

Poznámky k učebnímu plánu I. stupně

Disponibilní hodiny byly využity k posílení povinných předmětů. Český jazyk o 7 hodin (v 1. ročníku o 1 hodiny, ve 2.ročníku o dvě hodiny a 3. ročníku o 3 hodiny a ve 4. ročníku o 1 hodinu týdně). Navýšení bylo provedeno ke zlepšení komunikace, písma a prvků dramatické výchovy. Matematika o 5 hodiny týdně, v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku po 1 hodině. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět byla posílena o 2 hodinu týdně, a to v 5. ročníku o 1 hodinu týdně v předmětu přírodověda a o 1 hodinu týdně v předmětu Vlastivěda. Časová dotace je věnována první pomoci, zdravému životnímu stylu. Od školního roku 2022/23 1 hodina Informatiky ve 4. ročníku (odebrána 1 hodina Vlastivědy ve 4. ročníku).

ŠVP Ekola – ZŠ Pilníkov

Předmět speciálně pedagogické péče je vyučován na základě Doporučení ŠPZ a časová dotace je poskytována nejčastěji z disponibilních hodin Čj, M. Může probíhat i po výuce. Obsah předmětu a disponibilní hodinu/y pro žáky SVP určuje ředitelka školy.

4.2. Tabulace učebního plánu pro 2. st. ZŠ 2025-2028

Oblasti	dis.h.	předměty	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	součet:
Jazyk a jazyková komunikace	2	Český jazyk a literatura	4	4	4	5	17
	0	Anglický jazyk	3	3	3	3	12
		Německý jazyk		2	2	2	6
Matematika a její aplikace	2	Matematika	4	4	5	5	18
Informační a komunikační technologie	0	Informatika	1	1 (25/26)	1 /26/27)	1 (27/28)	1+1+1+1 4(27/28)
Člověk a společnost	1	Dějepis	2	2	2	2	8
	0	Občanská výchova	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	1	Fyzika	2	2	1	1	6
	0	Chemie			2	2	4
	4	Přírodopis	3	2	2	1	8
	1	Zeměpis	2	2	2	2	8
Umění a kultura	0	Hudební výchova	1	1	0	0	2
	0	Výtvarná výchova	2	2	2	2	8
Člověk a zdraví	0	Výchova ke zdraví	-	–	1	1	2
	0	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce	1	Pracovní výchova	1	1	1	1	4
Volitelné	6 3 (27/28)		1	2 1(25/26)	2 1 (26/27)	1 0 (27/28)	6 3 (27/28)
Předmět speciálně pedagogické péče							viz pozn.
Celkem dis.h.	18						
Celkem povinně hodin			29	30	32	31	122

Volitelné předměty pro 2. st. ZŠ:

Ročník:	6.	7.	8.	9.	Celkem:
Etická výchova	1	-	-	-	1
Ekologie	-	1	1	-	2
Informatika volitelná	-	1 0 (25/26)	1 0 (26/27)	1 0 (27/28)	3 0 (27/28)

Poznámky k učebnímu plánu II stupně

Disponibilní hodiny byly využity: Předmět Český jazyk a literatura posílen o 2 hodiny týdně, a to v 6. ročníku o 1 hodinu z důvodu pozvolného snižování počtu hodin při přechodu z 1. stupně na 2. stupeň a k rozvoji komunikačních schopností a čtení s porozuměním a 9.ročníku po 1 hodině k vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků a k přípravě na přijímací zkoušky.

Matematika posílena o 3 hodiny týdně a to o 1 hodinu v 6. ročníku z důvodu pozvolného snižování počtu hodin při přechodu z 1. stupně na 2. stupeň a 8. a 9. ročníku po 1 hodině týdně vzhledem k možnosti budoucího výběru technických oborů a k přípravě na přijímací zkoušky.

Oblast Člověk a příroda posílena o 5 hodin týdně. V 6. ročníku přírodopis o 2 hodiny, v 7. a 8. ročníku o 1 hodinu. Navýšení hodin přírodopisu souvisí s podporou zaměření školy. V 8. ročníku navýšen předmět Zeměpis o 1 hodinu týdně.

Oblast Člověk a společnost posílena o 1 hodinu týdně, a to v předmětu Dějepis v 9. ročníku z důvodu rozšiřování znalostí novodobých a regionálních dějin.

Oblast Člověk a svět práce posílena o 1 hodinu týdně v předmětu Pracovní výchova v 6. ročníku vzhledem k regionálním specifikům a k zájmu žáků a zaměření školy.

Zbývající 6 hodiny jsou věnovány volitelným předmětům v 6. - 9. ročníku. Žáci si mohou zvolit Etickou výchovu, Ekologii nebo Informatiku volitelnou.

Postupným zaváděním Informatiky povinné se hodiny disponibilních hodin na volitelné předměty budou zmenšovat až na 3 hodiny v roce 2027/28. (viz tabulka výše).

Předmět speciálně pedagogické péče je vyučován na základě Doporučení ŠPZ a časová dotace je poskytována nejčastěji z disponibilních hodin Čj, M. Může probíhat i po výuce. Obsah předmětu a disponibilní hodinu/y pro žáky SVP určuje ředitelka školy.

5. Vzdělávací oblasti

5.1. I. stupeň ZŠ

A. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

A.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

A.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících. V 1. ročníku 8 hodin týdně, v 2. ročníku 10 hodin týdně, v 3. ročníku 9 hodin týdně, v 4. ročníku 8 hodin týdně a v 5. ročníku 7 hodin týdně.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – např. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek:

- komunikační a slohová výchova
- jazyková výchova
- literární výchova

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Formy a metody práce: pomůcky – sluchová analýza a syntéza, rozhovor, vyprávění, manipulace s písmeny a slabikami, zapojování všech smyslů, ind. přístup, skupinová práce.

V předmětu se realizují průřezová témata:

- II.1, II.2,
- III.1
- IV.1, IV.2, IV.3, IV.4
- V.3, V.4
- VI.1, VI.2, VI.4, VI.6, VI.7

A.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

A.1.2.1. Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

A.1.2.2. Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhuji různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

A.1.2.3. Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

A.1.2.4. Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

A.1.2.5. Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

-

A.1.2.6. Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

A.1.2.7. Kompetence digitální

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce

A.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
Literární výchova - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu lit. texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu MDÚ: pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně -reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací -při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	<u>Čtení a literární výchova</u> písmena tiskací a psací, malá a velká čtení, výslovnost a psaní hlásek a písmen skládání slabik a slov čtení slabik, slov tvoření jednoduchých vět správná intonace vět dramatizace jednoduchého textu vyprávění pohádky a příběhu podle obrázkové osnovy naučí se z paměti básničku	II.1 III.1 V.3, V.4 VI.1, VI.2 Vv, Prv, Hv	
Jazyková výchova - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky MDÚ: rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy -rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky -tvoří slabiky -rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	<u>Psaní</u> sezení při psaní, správné držení těla, držení psacího nástroje, uvolňování ruky psací a tiskací písmena psací písmena velké a malé abecedy, interpunkční znaménka slabiky, jednoduchá slova a věty, přepis diktát jednotlivých slov a vět		
Komunikační a slohová výchova - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh MDÚ: dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné			

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
dýchání -zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním -píše písmena a číslice -dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen -spojuje písmena a slabiky -převádí slova z mluvené do psané podoby -dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
Literární výchova - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu lit. texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění MDÚ: pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně -reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací -při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	<u>Čtení a literární výchova</u> čtení plynulé s porozuměním jednoduchých textů správná intonace, přednes rozlišení poezie a prózy vyprávění textu	VI.1 VI.4 IV.2 Vv, Prv, Hv	
Jazyková výchova - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky MDÚ: rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy -rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky -tvoří slabiky -rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	<u>Mluvnice</u> samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky gramatika měkkých a tvrdých souhlásek rozdělování slov na slabiky rozdělování slov na konci řádku zvuková a psaná podoba slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě tvoření vět vlastní jména osob a zvířat párové souhlásky – spodoba na konci slov konec věty a začátek věty následující druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, práci interpunkční znaménka řazení vět v textu		
Komunikační a slohová výchova - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	<u>Sloh</u> spisovný a nespisovný jazyk vyjádření svého názoru, pocitu vyprávění podle obrázkové osnovy		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	<u>Psaní</u> správné tvary písmen abecedy, opis a přepis jednoduchých textů		
MDŮ: čte s porozuměním jednoduché texty -rozumí pokynům přiměřené složitosti -dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání -zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním -píše písmena a číslice -dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen -spojuje písmena a slabiky -převádí slova z mluvené do psané podoby -dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
Literární výchova - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu lit. texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností MDÚ: pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně -reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací -při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	<u>Čtení a literární výchova</u> plynulé a výrazné čtení tiché čtení, předčítání nahlas orientace v textu četba jako zdroj poznatků čtení s porozuměním reprodukce textu	IV.2 VI.1 Vv, Hv, Prv	
Jazyková výchova - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	<u>Mluvnice</u> druhy vět význam slov obojetné souhlásky vyjmenovaná slova a jejich pravopis párové souhlásky podstatná jména rod, číslo, pád podst. jm. psaní velkých písmen slova ě psaní ú/ů slovesa osoba, číslo a čas sloves ostatní slovní druhy předložky a spojky věta jednoduchá, souvětí, vzorce souvětí slova souznačná a protikladná		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování MDÚ: píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	abeceda řazení slov podle abecedy		
Komunikační a slohová výchova - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - píše věcně i formálně jednoduchá sdělení	<u>Sloh</u> orientace v textu slyšeném i čteném vypravování podle osnovy popis předmětu rozhovor formy společenského styku telefonování adresa, přání, pozdrav na pohlednici <u>Psaní</u> opis, přepis upevňování psaní správných tvarů písmen psaní jednoduchých sdělení		
MDÚ: čte s porozuměním jednoduché texty -rozumí pokynům přiměřené složitosti -dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání -zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním -opisuje a přepisuje krátké věty			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
Jazyková výchova - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách MDÚ: dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího -rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik -určuje samohlásky a souhlásky	<u>Mluvnice</u> jazyk jako prostředek komunikace věta, souvětí věta jednoduchá a souvětí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché pravidla shody přísudku s podmětem z vět jednoduchých vytvoření souvětí slovo slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená slova spisovná slova ohebná a neohebná stavba slova předpony a předložky slovní základ (předpona, kořen, přípona) podstatná jména vzory podstatných jmen rod, číslo, pád a vzor skloňování podst. jm. podle vzorů slovesa - mluvnické kategorie časování slovesa skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně vyjmenovaná slova	IV.3, IV.4	
Komunikační a slohová výchova - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodné pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	<u>Sloh</u> vypravování podle osnovy popis jednoduché věci slova spisovná, citově zabarvená kultivované dorozumívání ve škole i mimo školu jednoduchá grafická úprava textu	IV.1, IV.2 VI.1	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace MDÚ: vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích -má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování			
Literární výchova - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je MDÚ:- dramatizuje jednoduchý příběh -vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	<u>Čtení a literární výchova</u> čtení nahlas i potichu porozumění přiměřeně náročnému textu, reprodukce textu podstatné a okrajové informace četba podle svého zájmu, zápis do deníku divadelní představení autoři dětských knih	IV.2 Vv, Hv	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
Literární výchova - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy MDÚ: dramatizuje jednoduchý příběh - vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek - čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy - určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti - rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	<u>Čtení a literární výchova</u> přiměřeně rychlé a plynulé čtení s prvky uměleckého přednesu vybrané umělecké žánry – pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics pojmy rým, verš, sloka	Vv, Přv	
Jazyková výchova - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	<u>Mluvnice</u> význam slov slovní druhy podstatná jména - určování mluvnických kategorií přídavná jména – druhy příd. jmen gramatika měkkých a tvrdých příd. jmen základní druhy zájmen a číslovek slovesa časování slovesa ve všech časech v ozn. způsobu slovesné způsoby zvrtné sloveso jednoduché a složené slovesné tvary příčestí minulé přímá řeč věta uvozovací	VI.1, IV.3, IV.4 VI.5 VI	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu MDÚ: pozná podstatná jména a slovesa -dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího -rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik -určuje samohlásky a souhlásky -seřadí slova podle abecedy -správně vyslovuje a píše slova se skupinami hláse k dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě -správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky	užití přímé řeči ve vypravování skladba podmět a přísudek podmět holý, rozvitý, několikanásobný shoda přísudku s podmětem souvětí věta řídící a závislá věta hlavní a vedlejší spojky (spojovací výrazy) v souvětí vlastní jména, názvy názvy národností, víceslovné názvy států a jejich zkratky názvy uměleckých děl, novin, časopisů		
Komunikační a slohová výchova - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	<u>Sloh</u> volná reprodukce textu zkrácený zápis textu recitace básně (přiměřené věku) dramatizace vhodného textu osnova k popisu a vyprávění posloupnost děje a hlavní linie příběhu dopis, příspěvek do časopisu, pozvánka, oznámení, telefonická komunikace reklama	II.1, II.2 VI.6, VI.7	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	PSANÍ - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života		
MDÚ: vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích - má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování - v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči - popisuje jednoduché předměty, činnosti a děje - opisuje a přepisuje jednoduché texty - píše správně a přehledně jednoduchá sdělení - píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy - ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně			

B. ANGLICKÝ JAZYK

B.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Součástí oblasti Jazyk a jazyková komunikace je vyučovací předmět Anglický jazyk. Jeho postupné osvojování přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování anglického jazyka pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Vzdělávání v Anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a realit zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Žák - rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb. Úroveň A1: Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

B.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

S vyučovacím předmětem Anglický jazyk žáci **začínají od školního roku 2025/26 v prvním ročníku i ve druhém ročníku s jednou hodinou týdně**, ve 3. ročníku se 3 hodinami týdně v každém ročníku pokračují až do 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených audiovizuální technikou a v počítačové učebně.

Vzdělávání předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace

- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu ik literatuře i dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání
- vytvoření zájmu o anglický jazyk
- vnímání a napodobování melodie a rytmu anglického jazyka
- poznání a praktickému osvojení základních pravidel výslovnosti
- osvojení základní slovní zásoby (téma volená dle věku a zájmu žáků) a jejímu postupnému rozšiřování a obohacování
- procvičování základních frází, obrátů a gramatických struktur a k postupnému prohlubování znalostí v této oblasti
- porozumění jednoduchým anglickým pokynům a přiměřené reakci na ně
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené jednoduché texty
- vytváření, obměňování rozhovorů a k jednoduché komunikaci s využitím poznaných slov a frází
- získání poznatků o zemích, kde se mluví anglicky a k jejich postupnému prohlubování
- postupnému pochopení významu znalosti anglického jazyka pro osobní život
- dosažení úrovně A1 podle jazykového portfolia stanoveného Radou Evropy
- postupnému zdokonalování písemného projevu (souvislejší texty), soustředění se na písemnou formu práce s textem (doplňování, obměna vět, tvorba otázek a odpovědí)

Formy a metody práce:

Na 1. stupni základní školy jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výuka je propojena nejen s mateřským jazykem, ale také s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (hraní rolí, dramatizace, improvizace). Využíváme nahrávek (říkanky, básničky, písničky, příběhy a texty) v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky jsou zařazovány i vhodné počítačové programy, videa a lze využít i připojení k Internetu). Odpovídajícím způsobem rozvíjíme představivost dětí, podněcujeme a oceňujeme jejich aktivitu a invenci i jejich tvůrčí přístup k činnostem.

V předmětu se realizují průřezová témata: OSV, EGS, MKV, MV

B.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

B.1.2.1. Kompetence k učení:

- vedeme žáky k dlouhodobé práci na osvojení si cizího jazyka, k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost – připravujeme je na celoživotní učení
- vysvětlujeme smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi, posilujeme pozitivní vztah k učení
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na Internetu a systematicky používat naučené jazykové prostředky
- učíme práci s chybou, trpělivosti, povzbuzujeme
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

B.1.2.2. Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky nebát se problémů – problém je výzva, ne hrozba
- podporujeme volbu vhodných postupů řešení analýzou dosavadních znalostí
- vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme žáky prakticky problémy řešit
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému, samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- využíváme moderní techniky při řešení problémů.

B.1.2.3. Kompetence komunikativní:

- podporujeme různé formy komunikace na mezinárodní úrovni v rámci Evropy i světa
- klademe důraz na kultivované vyjadřování slovem i písmem
- podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, prezentace)
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby i školy na veřejnosti
- učíme porozumění a práci s texty, připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- učíme žáky naslouchat druhým a zapojovat se do rozhovoru

B.1.2.4. Kompetence sociální a personální:

- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování (snižujeme používání frontální metody výuky)
- podporujeme začlenění (inkluzi) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena kolektivu
- učíme žáky pracovat v týmech a učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.

B.1.2.5. Kompetence občanské:

- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, ke zdvořilosti a k respektování tradic a kulturních hodnot
- neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (sportovní, kulturní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků pomoci

B.1.2.6. Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k plnění svých povinností
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)
- na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na Internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného jazyka.

B.1.2.7. Kompetence digitální:

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat

B.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

1.ročník a 2. ročník od školního roku 2025/26

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. - Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. - - Rozumí obsahu jednoduchého velmi krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. - Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. - Přiradí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. MDÚ: je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	základní zdvořilostní fráze, jednoduché pokyny ve třídě, jednoduché otázky a odpovědi (seznamuje se, naslouchá a učí se opakovat v cizím jazyce) tematické okruhy – lidské tělo, oblékání, osoby, nábytek, hračky, ovoce, školní předměty, číselk 1 -20, barvy, zvířata, kde, co, kdo (seznamuje se se slovní zásobou ze svého okolí) sloveso to be, have to, slovesa spojená s denním režimem (zaříná číst a rozumět jednoduchým textům) na hřišti, v obchodě (poslouchá krátké texty a snaží se odpovědět na základní otázky) v rodině, ve škole (dokáže rozlišit psanou a mluvenou formu velmi jednoduchých osvojených slov- obrázků) na ulici (jednoduchý překlad slova a věty)	I.1a III.1 IV.4 Vv M Hv	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

2. ročník pro školní rok 2026/2027

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. - Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. - Rozumí obsahu jednoduchého velmi krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. - Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. MDÚ: je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	základní zdvořilostní fráze, jednoduché pokyny ve třídě, jednoduché otázky a odpovědi (nadále se seznamuje a upevňuje, naslouchá a učí se opakovat v cizím jazyce) tematické okruhy – lidské tělo, oblékání, osoby, nábytek, hračky, ovoce, školní předměty, číselk 1 -20, barvy, zvířata, kde, co, kdo (opakuje a rozšiřuje slovní zásobu ze svého okolí) sloveso to be, have to, slovesa spojená s denním režimem can, like, ... (čte, rozumí a pracuje s jednoduchými texty a obrázky) na hřišti, v obchodě (poslouchá krátké věty a snaží se odpovědět na základní otázky) v rodině, ve škole (dokáže rozlišit psanou a mluvenou formu jednoduchých a osvojených slov- obrázků) na ulici (jednoduchý překlad slova a věty)	I.1a III.1 IV.4 Vv M Hv	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

3.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI žák - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. - Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. - Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. - Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. - Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. - Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. MDÚ: je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem. - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, oblékání, nákupy, jídlo, kalendářní rok (svátky, měsíce), zvířata - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - Pozdravy, představování se, oslovení, udávání věku, vyjádření souhlasu/nesouhlasu. - Určování barev. - Zadávání a plnění pokynů. - Základní fonetické znaky. - Čísla 1-20. - Školní potřeby, nábytek. - Vybrané tvary sloves TO BE a TO HAVE GOT. - Určování běžných domácích zvířat. - Vyjádření nálady, pocitu. - Popis vzhledu.	I.1a III.1 IV.4 Vv M Hv	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- Mluvení o členech rodiny, o počtu sourozenců. - Popis částí těla. - Mluvení o oblečení. - Objednávání jídel, mluvení o tom, co má a nemá kdo rád. - Přítomný čas prostý – některé tvary. - Vazba THERE IS/ARE .. - Otázka HOW MANY ...IS/ARE THERE? - Abeceda. - Porovnávání zvyků a tradic v ČR a angl. mluvících zemích (Vánoce, Halloween) - Slovní zásoba – čísla, barvy, škola (školní potřeby, nábytek), zvířecí mazlíčci, části těla, oblečení, jídlo).		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
Očekávané výstupy – 2. Období POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. - Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. - Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. MDÚ: rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností -rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) -rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování MLUVENÍ žák - se zapojí do jednoduchých rozhovorů. - Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem. - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu), zvířata, počasí - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - Opakování (pozdravy, čísla 1-20, barvy, pokyny, školní potřeby, zvířecí mazlíčci, části těla, oblečení). - Čísla do 100. - Objednávání jídel, mluvení o tom, co má a nemá kdo rád. - Přítomný čas prostý – některé tvary. - Vazba THERE IS/ARE .. - Otázka HOW MANY ...IS/ARE THERE? - Abeceda (spelling slov). - Určování a pojmenování dnů a měsíců. - Porovnávání britské a české školy. - Velikonoce (u nás a v angl. mluvících zemích).	I.1d I.2c III.1 IV.4 Vv Cj Čj M Hv VI Přv Tv	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. MDÚ:- pozdraví a poděkuje -sdělí své jméno a věk -vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. - Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. MDÚ:rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) PSANÍ žák - Napiše krátký text, s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině a činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. - Vyplní osobní údaje do formuláře. MDÚ:-je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	- Rozhovory o dovednostech (sloveso CAN). - Určování (pojmenovávání) místností v bytě, popis bytu/domu. - Rozhovory o nemocích. - Zadávání příkazů (kladných i záporných) – rozkazovací způsob. - Otázky na zjištění polohy míst ve městě a jejich popis. - Jak se zeptat na cestu + popis cesty (předložky). - Slovní zásoba – rozšíření již probrané slovní zásoby, hudební nástroje, sporty, názvy místností a budov ve městě, názvy nemocí.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
Očekávané výstupy – 2. Období POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. - Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. - Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. MDÚ: rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností -rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) -rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování MLUVENÍ žák - se zapojí do jednoduchých rozhovorů. - Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. - Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. MDÚ:- pozdraví a poděkuje	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem. - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - - Přítomný čas průběhový (činnosti o dovolené, rozhovory o tom, co kdo právě dělá). - Přítomný čas prostý. - Četba a psaní pohlednice z prázdnin. - Osobní formulář. - Rozhovory o počasí. - Škola – rozvrh hodin, vyučovací předměty. - Určování času, data (řadové číslovky) - Orientace v televizním programu, pořady.	I.1d. I.2c III.1.	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-sdělí své jméno a věk -vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. - Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. MDÚ:rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) PSANÍ žák - Napiše krátký text, s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině a činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. - Vyplní osobní údaje do formuláře. MDÚ:-je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	- Rozhovory o zálibách (sporty, volný čas, aktivity). - Nakupování za EURA (čísla do 100). - Minulý čas prostý (slovesa TO BE a TO HAVE GOT). - Opakování a shrnutí probraného učiva.		

C. MATEMATIKA

C.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

C.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je realizována v 1. až 5. ročníku 5 hodinami týdně v každém ročníku.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tématické okruhy:

- čísla a početní operace
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- Využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech. Žáci se učí získávat číselné údaje měřením, výpočtem, odhadem, zaokrouhlováním, porovnáváním velikostí, vzdáleností.
- Rozvíjení paměti žáků pomocí číselných výpočtů a osvojováním si matematických vzorců a algoritmů.
- Osvojení si aritmetických operací ve třech složkách:
 - dovednost provádět operaci
 - algoritmické porozumění (proč je operace prováděna daným postupem)
 - významové porozumění (propojení operace s reálnou situací)
- Rozvíjení logického myšlení, ke kritickému usuzování a jasné a věcné argumentaci pomocí řešení matematických problémů. Žáci se učí pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje, logicky řešit úlohu.
- Rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, např. růst, pokles, ale i nulová hodnota. Uvědomění si, že změny a závislosti jsou projevem běžných jevů reálného světa. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů.
- Určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostorů. Žáci rozpoznávají podobnosti a odlišnosti útvarů v reálném světě, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině, v prostoru.
- Zdokonalování grafického projevu žáka.
- Zdokonalování se v samostatné a kritické práci se zdroji informací.
- Rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, v sebekontrolě, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti, přesnosti.

- Formy a metody práce:

Učitel a žáci využívají během vyučování různé formy a metody práce.

- metody slovní: monologické (popis, vysvětlování), dialogické (rozhovor, diskuze), metody písemných prací (písemná cvičení), práce s učebnicí či knihou
- metody názorně demonstrační: pozorování předmětů a jevů, předvádění předmětů, modelů, demonstrace pomůcek
- metody praktické: grafické činnosti
- metody sdělovací: samostatné práce žáků
- brainstormingové metody (každý z účastníků vysloví svůj nápad na řešení problému a posléze se všechny nápady podrobí kritice a postupně se najde optimální řešení)

Formy práce: Učitel využívá tyto formy učení: hromadné, skupinové, párové, týmové, samostatné, individuální. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky. Žáci z každého ročníku mohou pracovat během vyučovací hodiny ve třídě, v počítačové učebně, ale i v přírodě, během exkurze.

V předmětu se realizují průřezová témata:

OSV - Osobnostní a sociální výchova

EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MV - Mediální výchova

C.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

C.1.2.1. Kompetence k učení – žáci se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev. Rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci. Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků, srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit, stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu, vede žáky k ověřování výsledků.

C.1.2.2. Kompetence k řešení problémů – žáci se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků. Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; vede žáky k plánování úkolů a postupů; zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci; umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou. Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru.

C.1.2.3. Kompetence komunikativní – žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky. Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů; vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky; vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

C.1.2.4. Kompetence sociální a personální – žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu. Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

C.1.2.5. Kompetence občanská – při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa. Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti, nebo výsledky.

C.1.2.6. Kompetence pracovní – žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech. Pro žáky s poruchou učení jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály. Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek. Vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

C.1.2.7. Kompetence digitální – učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem. Motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost.

C.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose - provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 20 - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace MDÚ: porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 -čte, píše a používá číslice v oboru do 20 -zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat -sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 -řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 -umí rozklad čísel v oboru do 20 ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - orientuje se v čase MDÚ:xx	Přirozená čísla Čtení a psaní číslic a matematických symbolů Číselná řada Porovnávání čísel Sčítání a odčítání v oboru do dvaceti bez přechodu před desítku Slovní úlohy Orientace v čase Orientace v prostoru Rovinné obrazce Geometrická tělesa Základní útvary v rovině	I.1a I.1e I.3a Vv Pč Čj Hv Prv Tv	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
GEOMETIE V ROVINĚ - rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa - najde v reálném prostředí jejich reprezentanty - porovnává velikost útvarů	Základní útvary v prostoru ..		
MDÚ: pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit -rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují , -používá pravítko			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět : Matematika

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 100 - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace MDÚ: porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 -čte, píše a používá číslice v oboru do 20, -zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat -sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 -řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 -umí rozklad čísel v oboru do 20 ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - orientuje se v čase GEOMETRIE V ROVINĚ - rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa - najde v reálném prostředí jejich reprezentanty - porovnává velikost útvarů MDÚ: pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit -rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují -používá pravítko	Počítání do dvaceti s přechodem desítky Přirozená čísla do sta Zaokrouhlování Sčítání a odčítání do sta bez přechodu přes desítku s přechodem desítky Počítání se závorkami Slovní úlohy Násobení a dělení přirozených čísel Křivá čára, rovná čára, lomená čára Úsečka Jednotky délky Geometrické tvary Geometrická tělesa Orientace v čase Digitální čísla	I.1a I.1e I.2c I.3a Pč Vv Čj Prv Hv Tv	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číslo a početní operace - používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá předměty v daném souboru - vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání - zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 1000 - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace MDÚ: porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 -čte, píše a používá číslice v oboru do 20, NUMERACE DO 100 -zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat -sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 -řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 -umí rozklad čísel v oboru do 20 ZÁVISLOTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - orientuje se v čase - provádí jednoduché převody jednotek času - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Násobení a dělení přirozených čísel Násobení a dělení dvouciferných čísel jednociferným Dělení se zbytkem Sčítání a odčítání v oboru do 100 Přirozená čísla v oboru 0 – 1000 Sčítání a odčítání v oboru do tisíce Sčítání a odčítání násobků sta Písemné sčítání a odčítání Zaokrouhlování čísel Slovní úlohy Jednotky délky Přímka, polopřímka, úsečka Rovnoběžky, různoběžky Čtvercová síť Rovinné obrazce Obvod Geometrická tělesa Osa souměrnosti Tabulky, diagramy Závislostia jejich vlastnosti	I.1a I.1e I.2c I.3a III.2 Pč Vv Čj Prv	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
MDÚ: modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek -doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 -zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu -uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi GEOMETRIE V ROVINĚ - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a geometrická tělesa - najde v reálném prostředí jejich reprezentanty - porovnává velikost útvarů - měří a odhaduje délku úsečky - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině MDÚ:pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit -rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují -používá pravítko	Základní útvary v rovině Základní útvary v prostoru		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číslo a početní operace - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose MDÚ: čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 -sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla -zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 -zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách -tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 -zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy -rozeznává sudá a lichá čísla -používá kalkulačtor Závislosti, vztahy a práce s daty - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy MDÚ: vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu -orientuje se a čte v jednoduché tabulce -určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích -provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času	Přirozená čísla Celá čísla Zlomky Číselný obor do 1 000 000 Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) Zaokrouhlování čísel Sčítání a odčítání v oboru do 1 000 000 Písemné sčítání a odčítání do 1 000 000 Násobení a dělení Dělení se zbytkem Vlastnosti sčítání a odčítání Vlastnosti násobení a dělení Pořadí početních výkonů Závorky Zlomky Práce s kalkulačtorem Jednotky hmotnosti, délky, obsahu a času Slovní úlohy jednoduché a složené Závislosti jejich vlastností Diagramy, grafy, tabulky	I.1a I.1e I.2c I.2d I.3a III.2 Pč Vv Čj Prv VI	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi Geometrie v rovině a v prostoru - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary, určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru MDÚ: znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary -měří a porovnává délku úsečky -vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran -sestrojí rovnoběžky a kolmice -určí osu souměrnosti překládáním papíru -pozná základní tělesa NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Přímky, rovnoběžky, kolmice Kružnice, kruh Souměrnost Trojúhelník rovnoramenný, rovnostranný Obsah čtverce a obdélníku Síť kvádra a krychle Orientace v rovině		
MDÚ: řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000 000 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel, zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel MDÚ: čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 -sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla -zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 -zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s vy užitím ve slovních úlohách -tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 -zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy -rozeznává sudá a lichá čísla -používá kalkulaátor ZÁVISLOTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - orientuje se v čase	Přirozená čísla do 1 000 000 Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě Zaokrouhlování přirozeného čísla Sčítání a odčítání přirozeného čísla zpaměti Písemné sčítání a odčítání přirozených čísel Pamětné násobení a dělení přirozených čísel Písemné násobení a dělení Slovní úlohy jednoduché a složené Desetinná čísla Zlomky Jednotky času, obsahu, délky, hmotnosti	I.1a I.1e I.2c I.2d I.3a III.2 VI.1 Pč Vv Čj Prv VI	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- provádí jednoduché převody jednotek času - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel Závislosti, vztahy a práce s daty - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy MDÚ: vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu -orientuje se a čte v jednoduché tabulce -určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích -provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času -uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a geometrická tělesa - najde v reálném prostředí jejich reprezentanty - porovnává velikost útvarů - měří a odhaduje délku úsečky - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici) užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice			

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru MDÚ: znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary -měří a porovnává délku úsečky -vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran -sestrojí rovnoběžky a kolmice -určí osu souměrnosti překládáním papíru -pozná základní tělesa NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky MDÚ: řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech			

D. INFORMATIKA (pro školní rok 2022/2023)

D.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

D.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu *Informatika* je naplňování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie* (získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací).

Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou je vzdělávací předmět zařazen jako povinná součást základního vzdělávání na I. a II. stupni. Získané dovednosti jsou v moderní společnosti nezbytným předpokladem pro uplatnění se na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Informatika je povinný předmět s hodinovou dotací 1 hodina týdně v 5. ročníku. Výuka probíhá v odborné počítačové učebně. Žáci mají k dispozici laserovou tiskárnu a základní zálohovací zařízení. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Bezpečnostní řád učebny informatiky je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- připravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech
- umožňuje jim dosáhnout základní informační gramotnosti
- tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě
- urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky

Metody a formy práce:

- přímá práce s výpočetní technikou
- skupinová práce
- práce s Internetem
- vyhledávání a třídění informací
- testy, kontrolní práce

Zároveň prudký rozvoj informační technologie nutí žáky k dalšímu sebevzdělávání a připravuje je tak pro další uplatnění mimo školu.

Předmětu se realizuje průřezové téma MV – mediální výchova v celé jeho šíři.

D.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

D.1.2.1. Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku
- Učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství zdrojů (za účelem dosažení větší věrohodnosti vyhledávaných informací).
- Vedeme žáky k pochopení výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních a sociálních jevů.

D.1.2.2. Kompetence k řešení problémů:

- Učíme žáky nebát se problémů, prakticky je vedeme v duchu myšlenky „technika má sloužit nám, ne my jí“.
- Podporujeme netradiční způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost, logické řešení.

D.1.2.3. Kompetence komunikativní:

- Vedeme k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.
- Podporujeme formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy využíváním Internetové sítě.
- Učíme žáky publikovat své myšlenky a názory (školní časopis, prezentace, web).

D.1.2.4. Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na webu a v jiných médiích.
- Učíme žáky kriticky hodnotit svoji práci.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování tak, aby se žáci vzájemně nerušili při práci.

D.1.2.5. Kompetence občanské:

- Neustále monitorujeme chování žáků (především při práci s Internetem), včas přijímáme účinná opatření.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.

D.1.2.6. Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky využíváním ICT, aplikačního a výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti jejich učení a k racionálnější organizaci práce.
- Učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou
-

D.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

5. ročník (pro školní rok 2022/2023)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware a software a postupuje poučeně v případě jejich závady - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím minimální doporučená úroveň pro úpravu v rámci podpůrných opatření/MDÚ/ - ovládá základní obsluhu počítače - dodržuje pravidla bezpečně a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	Základy práce s počítačem - základní pojmy informační činnosti – informace, informační tok, informační zdroje - struktura a popis počítače a periférií - operační systémy a jejich základní funkce - multimediální využití počítače - jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech	-IV.4	
- při vyhledávání informací na Internetu používá jednoduché a vhodné cesty - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích - komunikuje pomocí Internetu či jiných běžných komunikačních zařízení i pro MDÚ	Vyhledávání informací a komunikace - vývojové trendy informačních technologií - společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) - základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)	VI.1, VI.2, I.2c I.3a,b	
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru MDÚ: pracuje s výukovými a zábavnými programy podle pokynu	Zpracování a využití informací - seznámení s klávesnicí - základní funkce jednoduchého textového editoru - základní funkce jednoduchého grafického editoru	VI.3	

INFORMATIKA od školního roku 2022/2023 – 4. ročník, od školního roku 2023/2024 – 5. ročník

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení

informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů.

Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím,

že vede žáka k:

- ☐ systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- ☐ nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ☐ ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- ☐ porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- ☐ rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- ☐ komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- ☐ standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci

- ☐ posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- ☐ nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- ☐ otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2021

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

INFORMATIKA 1. stupeň (od 2022/2023)

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Ovládání digitálního zařízení

4. ročník		Digitální technologie		
Tematický celek RVP				
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ● dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ● vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem ● edituje digitální text, vytvoří obrázek ● přehraje zvuk či video ● uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ● používá krok zpět, zoom ● řeší úkol použitím schránky ● dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	Učivo Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů ovládání aplikaci (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program	Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa	
			časová dotace	využití počítače
			12	A
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/) D: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)		Odkaz na učivo ve zdrojích A: Počítač a síť B: kap. 2 C: klikání myši, tahání myši C: kreslení čáry a vybarvování C: ovladače B: kap. 3, 5 B: kap. 3 C: psaní na klávesnici B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 C: přehrávání zvuku D: Hodina „Co je počítačový program“		

Práce ve sdíleném prostředí

4. ročník		Digitální technologie		
Tematický celek RVP				
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ● propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ● dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ● najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ● propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ● pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ● při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ● rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Uložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa	
			časová dotace	využití počítače
			11	A

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák <i>I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu</i> <i>I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi</i>	

Zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Využití digitálních technologií B: kap. 8 (částečně) C: Hodina „Já a počítačový svět“, B: kap. 6 B: kap. 7, C: Hodina „Já a počítačový svět“ C: Hodina „Kam se schovají data“

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

4. ročník		Data, informace a modelování			
Tematický celek RVP					
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ● vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● sdělí informaci obrázkem ● předa informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ● zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ● zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ● obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Učivo Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách		
			časová dotace	využití počítače	
			10	N	
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)		Odkaz na učivo ve zdrojích Kódování informace obrázkem Kódování informace textem Kódování informace číslem Kódování a šifrování textu Kódování rastrového obrázku Kódování vektorového obrázku			

Úvod do práce s daty (od školního roku 2023/2024)

5. ročník		Informační systémy		
Tematický celek RVP				
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lepe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat ● pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ● doplní posloupnost prvků ● umístí data správně do tabulky ● doplní prvky v tabulce ● v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Učivo Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	
			časová dotace	využití počítače
			4	A
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák <i>I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky</i> <i>I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</i>				
Zdroje Prace s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)			Odkaz na učivo ve zdrojích Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data	

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

5. ročník		Algoritmizace a programování		
Tematický celek RVP				
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jim navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● vytvoří a použije nový blok ● upraví program pro obdobný problém	Učivo Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	
			časová dotace	využití počítače
			6	A
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2021				
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)			Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 1 Badani 1,2 Modul 1 Badani 2,3 Modul 1 Badani 2,3 Modul 1 Badani 3 Modul 1 Badani 4 Modul 1 Badani 4	

Úvod do informačních systémů

5. ročník		Informační systémy		
Tematický celek RVP				
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● v systémech, které ho obklopuji, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ● určí, jak spolu prvky souvisí	Učivo Systém, struktura, prvky, vztahy	Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristicky rozhovor	
			časová dotace	využití počítače
			3	N
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)		Odkaz na učivo ve zdrojích Systémy kolem nás		

Základy programování – vlastní bloky, náhoda

5. ročník		Algoritmizace a programování		
Tematický celek RVP				
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● ověří správnost jim navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ● vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ● cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Učivo Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastnosti postavy pomocí příkazů Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	
			časová dotace	využití počítače
			7	A
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)		Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 2 Bádání 1,2 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 1,2,3 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3,4 Modul 2 Bádání 4		

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

5. ročník		Data, informace a modelování			
Tematický celek RVP					
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ● vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ● pomocí obrázku znázorní jev ● pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Učivo Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách		
			časová dotace	využití počítače	
			7	N	
			Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák <i>I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat</i> <i>I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví</i>		
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/Základy-informatiky-pro-1-stupen-zs)		Odkaz na učivo ve zdrojích Grafové modely Další grafové modely Řešení problémů pomocí modelů			

Základy programování – postavy a události

5. ročník		Algoritmizace a programování		
Tematický celek RVP				
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakci postav ● v programu najde a opraví chyby ● používá události ke spuštění činnosti postav ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● upraví program pro obdobný problém ● ovládá více postav pomocí zprav	Učivo Ovládnutí pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí události Vysílání zprav mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	
			časová dotace	využití počítače
			6	A
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)		Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1,2 Modul 3 Bádání 2 Modul 3 Bádání 3 Modul 3 Bádání 4 Modul 3 Bádání 4		

E. PRVOUKA

E.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

E.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

- vyučuje se jako samostatný předmět v prvním a druhém ročníku dvě hodiny týdně, ve třetím ročníku tři hodiny
- je založena na pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- vytváří se pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu i k přírodě a rozvíjí se pozitivní vlastnosti žáků
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).

Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávání, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznámení se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Lidé a čas – orientace v dějích a čase.

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody.

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečí (bezpečném chování v různých životních situacích). Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat např. při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusování, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činností vyučování prvouce podněcuje aktivitu všech žáků. Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, to je výtvarně i písemně.

V tomto období využíváme co nejvíce regionálních přírodních i společenských jevů.

Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky i exkurze.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- poznávání věcí – jejich vlastností a zařazení do přírodního a společenského dění
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- výchově smyslového vnímání a způsobům pozorování určitých předmětů a jevů
- základům jazykového vyjadřování – využíváme českého jazyka (výslovnost, vyprávění, říkadla, básně, písně, pohádky ...)
- procvičování pozornosti, paměti, představivosti, obrazotvornosti ...
- ochraně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- technické výchově (spojení s výtvarnou výchovou a praktickými činnostmi)
- pohybové výchově (ve spojení s tělesnou výchovou a hudební výchovou)
- zdravotní výchově a znalosti lidského těla, režim dne
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.
- mravní výchově (vytváření správných návyků a vztahů k lidem)

V předmětu se realizují průřezová témata:

- I. OSV
- V. EV

Formy a metody práce:

- vyučovací hodina – frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, DVD, video,
- skupinová práce, problémové vyučování – mapy, pracovní listy, encyklopedie, odborná literatura, časopisy, Internet
- vycházky do přírody s pozorováním
- projekty
- exkurze
- výukové programy

E.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

E.1.2.1. Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět
- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy, či úlohy rozvíjející tvořivost
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- učitel zadává postupy, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- orientace ve světě informací
- časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

E.1.2.2. Kompetence k řešení problémů

- učitel ukazuje žákům, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost pokusem či pozorováním
- žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

E.1.2.3. Kompetence komunikativní

Žáci:

- si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

E.1.2.4. Kompetence sociální a personální

Žáci:

- pracují ve skupině
- efektivně spolupracují na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi
- učitel učí se věcně argumentovat
- učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

E.1.2.5. Kompetence občanské

- učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- učitel vede žáky k respektování pravidel

E.1.2.6. Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- učitel zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

E.1.2.7. Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč

E.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:**Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět****Vyučovací předmět: Prvouka****Ročník: 1.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech MDÚ: -rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy -dodržuje základní pravidla společenského chování -při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně -pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase -zná rozvržení svých denních činností - pozoruje a na základě toho popisuje některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popisuje své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění -pojmenuje hlavní části lidského těla	- škola a její blízké okolí - pracovní návyky a vhodné chování ve škole i mimo školu - příroda na podzim v lese, v sadu, na zahradě a na poli - rodina a život v rodině - zima a zimní svátky, bezpečnost, živočichové a rostliny v zimě - člověk a péče o zdraví, základní hygienické návyky - zdravá výživa, denní režim - příroda, rostliny a živočichové na jaře - nejznámější ptáci a domácí zvířata - dny v týdnu, roční období, orientace v čase - nejznámější povolání a výrobky řemeslníků - dopravní výchova – bezpečnost - příroda v létě	I.1a I.1b I.1c I.2a I.2b I.2c I.2d V.2 Vv, Čj, M, Hv	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných -uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu -reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech			

V 1. ročníku se žáci učí pozorovat rostliny, zvířata a věci, které je obklopují ve škole, doma, venku. Učí se všimnout si změn v přírodě, které mohou během roku pozorovat a všimají si, jak tyto změny zasahují do života lidí i zvířat.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví MDÚ:- -pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase -zná rozvržení svých denních činností - xx - uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění -pojmenuje hlavní části lidského těla	- škola a organizace školního života - cesta do školy – bezpečnost, dopravní výchova - změny v přírodě na podzim, živočichové ve volné přírodě - zelenina a její druhy - ovocné stromy a jejich plody - rodina, náš domov, obec, vlast - proměny přírody v zimě, zimní sporty - člověk, poučení o lidském těle, nemoc a úraz, první pomoc - potraviny a správná výživa - čas, orientace podle hodin, kalendářní rok - práce a volný čas - proměny přírody na jaře (rostliny, živočichové, květiny) - lesy jehličnaté, listnaté a smíšené – stromy, ochrana přírody - proměny přírody v létě, u vody a ve vodě, vodní živočichové	I.1a I.1b I.1c I.2a I.2b I.2c V.2 V.4 Vv, Čj, M, Hv	

Ve všech okruzích učiva prvouky 2. ročníku využíváme zkušenosti žáků a učivo probrané v 1. r., které dále rozšiřujeme. Ve výuce se žáci seznamují s věcmi a jevy blízkého okolí, získávají přehled o průběhu změn ročních dob a jejich vlivu na život rostlin, zvířat i lidí.

I v tomto ročníku je vhodné spojovat učivo prvouky s učivem ostatních předmětů. Realizaci krátkodobých projektů můžeme koncem 2. ročníku spojovat s jednoduchými záznamy. Formu záznamu (kreslená, psaná, kombinovaná, výrobek) necháváme na rozhodnutí žákům, které vhodně usměrňujeme.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v regionu - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovná minulost a současnost - roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytů organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek MDÚ:- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy -popíše a zvládne cestu do školy - pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti - rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy -dodržuje základní pravidla společenského chování -při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně	- místo, kde žijeme (domov, rodina, škola, obec) - cesta do školy, - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - světové strany; práce s jednoduchým plánkem; seznámení s mapou; země, v níž žijeme (krajina, domov, vlast) - přírodniny - lidské výrobky - lidé a čas - věci a činnosti kolem nás - neživá příroda – látky a jejich vlastnosti - voda, vzduch, půda, živá příroda - rostliny (druhy rostlin, části rostlin, plody) - rozmanitost přírody a její ochrana, základní ekologická výchova - člověk - lidské tělo (růst a vývoj, stavba těla – kostra, svaly) - péče o zdraví (zdraví a výživa, první pomoc)	I.1a I.1b I.2c I.3a I.3b V.2 V.4 Vv, Čj, M, Hv	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti -poznává různé lidské činnosti - pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat -pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami -provede jednoduchý pokus podle návodu -chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek			

F. VLASTIVĚDA

F.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

F.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

- vlastivěda se realizuje ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět
- vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět ve čtvrtém ročníku dvě hodiny týdně
- v pátém ročníku se učí dvě hodiny týdně

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění
- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu
- orientace v dějích, čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

V předmětu se realizují průřezová témata:

II. VDO

III. EGS

V. EV

Formy a metody práce:

- vyučovací hodina – frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, DVD, video,
- skupinová práce, problémové vyučování – mapy, pracovní listy, encyklopedie, odborná literatura, časopisy, Internet
- vlastivědné vycházky s pozorováním
- projekty
- exkurze

F.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

F.1.2.1. Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit
- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- učitel zadává postupy, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- orientace ve světě informací
- časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

F.1.2.2. Kompetence k řešení problémů

- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učitel ukazuje žákům, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost pokusem či pozorováním
- učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

F.1.2.3. Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel podněcuje žáky k argumentaci
- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci

- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému si naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

F.1.2.4. Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny
- efektivně spolupracují na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi
- učitel učí věcně argumentovat

F.1.2.5. Kompetence občanská

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody

F.1.2.6. Kompetence pracovní

- učitel uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

F.1.2.7. Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil

F.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích na mapách naší republiky, Evropy - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam MDÚ:- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) -rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých -uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy -rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách -uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji	- země a lidé, naše vlast a domov, vztahy mezi lidmi - zemský povrch a jeho tvary, ovzduší, počasí, podnebí, voda, rozšíření půd, rostlinstva a živočišstva, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, ochrana krajiny a životního prostředí - mapy (světové strany, podstata a účel map, měřítko, barvy, vysvětlivky) - Česká republika (postavení v Evropě, státní zřízení, státní symboly, státní svátky, památná místa) - z českých dějin (naši předkové, nejstarší osídlení naší vlasti, Slované, staré pověsti, Velká Morava, počátky křesťanství, přemyslovský stát, Lucemburkové, husitství, Jagellonci, počátky vlády Habsburků)	II.1 II.4 V.3 V.4 Vv, Čj, Pč, Hv	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště - na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody -popíše střídání ročních období -řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany -má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě - pozná státní symboly České republiky -sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích -rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy -rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- Evropa a svět (světa díly a oceány, státy a města Evropy, sousední státy ČR) - Česká republika (Praha, vybrané oblasti ČR) - z českých dějin (opakování ze 4. roč., osvěcenství, tereziánské a josefínské reformy, národní obrození, revoluční rok 1848, kulturní život 19. století, světové války, vznik ČSR, obnovení republiky, období totality, rozpad ČSFR, současný vývoj ČR) - právo a spravedlnost, základní lidská práva, práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, rozpočet domácnosti, platby - soužití lidí – mezilidské vztahy -orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí	III.1 III.2 III.3 Vv, Čj, Pě, Hv	
MDÚ: -dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) -rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých -uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka -uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji			

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště -rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách -popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje -orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany -používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze -porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz -sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů			

G. PŘÍRODOVĚDA

G.1. *Charakteristika vyučovacího předmětu*

G.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se ve 2. období realizuje v předmětu Přírodověda a navazuje na výchovné a vzdělávací cíle předmětu Prvouka. Dále se zabývá výchovou ke zdraví. Žáci se učí pozorovat, objevovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sami sebe, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi. Učí se poznávat, že Země a život na ní tvoří jediný celek, že všechny jevy a děje spolu souvisí a jsou v rovnováze a jakékoli narušení může být pro další život rozhodující. Všechny poznatky i souvislosti vycházejí z pozorování skutečných jevů, z prožitků a zkušeností žáků z jejich života, ale i z modelových situací a pokusů. Informace získávají žáci z literatury a dalších informačních zdrojů. Zjištěné výsledky i jejich třídění žáci zaznamenávají a prezentují různými způsoby. Nezbytnou součástí výuky jsou vycházky, exkurze, besedy a nejrůznější projekty.

V oblasti výchovy ke zdraví se žáci učí aktivně rozvíjet a chránit zdraví (sociální, psychické i fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednost odmítat škodlivé látky a předcházet úrazům.

Vyučuje se jako samostatný předmět ve čtvrtém ročníku jednu hodinu týdně. V pátém ročníku se učí dvě hodiny týdně.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- pochopení postavení člověka a jeho výtvorů v přírodě
- odpovědnosti za spoluutváření životního prostředí
- ochraně životního prostředí
- uvědomění si vzájemných vazeb mezi jednotlivými složkami přírody

V předmětu se realizují průřezová témata:

I. OSV

V. EV

Formy a metody práce:

- vyučovací hodina – frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, DVD, video,
- skupinová práce, problémové vyučování – pracovní listy, encyklopedie, odborná literatura, časopisy, Internet
- přírodovědné vycházky s pozorováním a určováním
- exkurze

G.1.2. Výchovní a vzdělávací strategie

G.1.2.1. Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět
- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- učitel zadává postupy, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- orientace ve světě informací
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

G.1.2.2. Kompetence k řešení problémů

- učitel ukazuje žákům, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost pokusem či pozorováním
- žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

G.1.2.3. Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému si naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

G.1.2.4. Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi
- žáci se učí věcně argumentovat
- učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

G.1.2.5. Kompetence občanské

- učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- učitel vede žáky k respektování pravidel

G.1.2.6. Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učitel zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

G.1.2.7. Kompetence digitální

- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

G.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- přímé pozorování přírody: podzim, zima, jaro, léto a přizpůsobení organismů změnám v přírodě - životní podmínky organismů, vzájemné vazby - přírodní společenstva - neživá příroda – horniny a nerosty - rostliny, houby, živočichové - člověk a příroda: problémy lidstva, ochrana přírody - člověk a zdraví: ochrana člověka v mimoř. situacích - Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu	I.1a V.1 V.2 V.3 V.4 Vv, Čj, Pč, Tv	
MDÚ: uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí -zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí -zvládá péči o pokojové rostliny -chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí -popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují -uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události			

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti -ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	- podmínky života na Zemi - rozmanitosti přírodních podmínek na Zemi, podnebné pásy - třídění organismů - lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince - vesmír a Země – sluneční soustava, den,noc, roční období - člověk a zdraví: osobní hygiena, ochrana člověka v mimořádných situacích, první pomoc, osobní bezpečí, zdravý životní styl, prevence nemocí a úrazů - základy sexuální výchovy- vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy	I.1a V.2 V.3 V.4 Vv, Čj, Pč, Tv	
MDÚ: - uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu -rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - odmítá návykové látky -uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti -ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc -provádí jednoduché pokusy se známými látkami			

H. HUDEBNÍ VÝCHOVA

H.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

H.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je realizován ve vzdělávací oblasti Umění a kultura. Časově je v 1. - 5. ročníku dotován 1 hodinou týdně. Učitel využívá tyto formy učení: hromadné, skupinové, párové, týmové, samostatné, individuální. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky. Žáci z každého ročníku mohou pracovat během vyučovací hodiny ve třídě, ale i v přírodě, během exkurze, koncertu, hudebního představení atp.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

- 1) vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- 2) instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- 3) hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- 4) poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- porozumění hudebnímu umění
- k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace
- rozvoji osobnosti žáka, k rozvoji jeho hudebnosti, hudebních schopností a hudebních dovedností sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně pohybových, hudebně tvořivých i poslechových
- uplatnění individuálního hlasového potenciálu žáka, instrumentálních dovedností, pohybových dovedností
- kultivaci pěveckého i mluvního projevu
- pohybovému ztvárnění hudby
- seznámení s hudbou ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách
- analýze a interpretaci hudby
- chápání umění a kultury jako neoddělitelné součásti lidské existence
- k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti, kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- poznání vlastního tvořivého přístupu ke světu

Formy a metody práce:

Učitel a žáci využívají během vyučování různé formy a metody práce:

- metody slovní: monologické metody (popis, vysvětlování, vyprávění, přednáška), dialogické metody (rozhovor, diskuze, dramatizace), metody písemných prací (písemná cvičení, kompozice), metody práce s učebnicí či knihou
- metody názorně demonstrační: pozorování, předvádění (předmětů, modelů), demonstrace statických obrazů, projekce
- metody praktické: nácvik pohybových dovedností, grafické činnosti
- metody sdělovací
- metody samostatné práce žáků
- brainstormingové metody (každý z účastníků vysloví svůj nápad na řešení problému a posléze se všechny nápady podrobí kritice a postupně se najde optimální řešení)

V předmětu se realizují průřezová témata:

- I. - OSV
- III. – EGS
- IV. – MKV
- V. – EV
- VI. – MV

H.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

H.1.2.1. Kompetence k učení

Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

H.1.2.2. Kompetence k řešení problémů

Žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální. Učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků, vede žáky k vzájemnému naslouchání.

H.1.2.3. Kompetence komunikativní

Žák rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem, reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky.

H.1.2.4. Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby. Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání, k tomu, aby brali ohled na druhé.

H.1.2.5. Kompetence občanská

Žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl. Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

H.1.2.6. Kompetence pracovní

Žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu. Učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků, vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů, vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení.

H.1.2.7. Kompetence digitální

Motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů. Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

H.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zpívá v jednohlase - rytmitizuje jednoduché texty - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo - rozlišuje kvality tónů - rozpozná některé hudební nástroje - odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální MDÚ: zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty -reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	Vokální činnosti - hlasová hygiena - pěvecké dovednosti - hudební rytmus Instrumentální činnosti - rytmický doprovod - rytmitizace říkadel Hudebně pohybové činnosti - taneční hry se zpěvem - pohybové vyjádření vlastnosti tónů, tempa Poslechové činnosti - zvuk, tón, řeč, zpěv - druhy hudby - hudební nástroje	I.1b I.1d I.1e I.2a I.2c V.2 Čj M Prv Vv Tv	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zpívá v jednohlase - rytmitizuje jednoduché texty - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu - pohybem vyjadřuje tempo, metrum, dynamiku, směr melodie - rozlišuje kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální MDÚ: zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty -hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu -reaguje pohybem na tempové a rytmické změny -rozliší sílu zvuku -pozorně vnímá jednoduché skladby	Vokální činnosti - hlasová hygiena - pěvecké dovednosti - hudební rytmus - lidová píseň, umělá píseň Instrumentální činnosti - rytmitizace říkadel - hudební nástroje Hudebně pohybové činnosti - pohybové vyjádření rytmu, melodie, dynamiky, tempa, vlastnosti tónů Poslechové činnosti - hudební výrazové prostředky - druhy hudby - hudební styly - dvojhlas, jednohlas	I.1b I.1d I.1e I.2a I.2c V.2 IV. 2 VI.4 Čj M Prv Vv Tv Pč	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 3

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zpívá v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo, metrum, dynamiku, směr melodie - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální MDÚ: zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty -hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu -reaguje pohybem na tempové a rytmické změny -rozliší sílu zvuku -pozorně vnímá jednoduché skladby	Vokální činnosti - pěvecké dovednosti - hudební rytmus - lidová píseň, umělá píseň - pojmy notová osnova, nota, pomlka, takt Instrumentální činnosti - rytmizace, hudební hry - hudební nástroje - doprovod na rytmické nástroje Hudebně pohybové činnosti - pohybové vyjádření hudby - taktování dvoučtvrtečního a tříčtvrtečního taktu Poslechové činnosti - tón, akord - hudební výrazové prostředky - druhy hudby - hudební styly	I.1b I.1d I.1e I.2a I.2c III.3 IV. 2 V.2 VI.4 Čj Prv Vv Tv Pč Cj	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách, při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - provádí elementární hudební improvizace - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace MDÚ: zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem -propojí vlastní pohyb s hudbou -doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje -odliší tóny podle výšky, síly a barvy -pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb -správně hospodáří s dechem při interpretaci písní frázování	Vokální činnosti - hlasová hygiena, pěvecké dovednosti - stupnice - nota a pomlka - dynamická znaménka - takt - kánon a lidový dvojhlas Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (Orffův instrumentář, flétny) - doprovod na rytmické nástroje - rytmiizace říkadel Hudebně pohybové činnosti - taktování - pohybové vyjádření hudby - orientace v prostoru Poslechové činnosti - kvalita tónů - hudební výrazové prostředky - hudební styly a žánry - tónina - pěvecký sbor	I.1a I.1b I.1d I.1e I.2a I.2b I.2c III.1 III.3 IV. 1 IV. 2 IV.4 V.2 VI. 1 VI.4 Čj Přv VI Vv Tv Pě	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry, provádí elementární hudební improvizace - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace MDÚ: zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem -propojí vlastní pohyb s hudbou -doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje -odliší tóny podle výšky, síly a barvy -pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb -správně hospodáří s dechem při interpretaci písní - frázování	Vokální činnosti - pěvecké dovednosti - hlasová hygiena - tónina - celý tón, půltón - stupnice - dynamická znaménka - hudební výrazové prostředky Instrumentální činnosti - smyčcový kvartet - symfonický orchestr - rytmižace, melodizace Hudebně pohybové činnosti - taktování - pohybové vyjádření hudby Poslechové činnosti - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky - hudební styly a žánry	I.1a I.1b I.1c I.1d I.1e I.2a I.2b I.2c III.1 III.3 IV. 1 IV. 2 IV.4 V.2 VI. 1 VI.4 Čj Přv VI Vv Tv Pě Cj	

I. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

I.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

I.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět, rozumět výtvarnému umění, chápat kulturu. Umožňuje, aby si v praxi osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky.

1. období (1. - 3. ročník)

Pro výtvarné činnosti dětí prvního až třetího ročníku jsou charakteristické tyto rysy: odvaha, spontánnost, bezprostřednost, uvolněnost, jistota projevu, fantazie, blízkost světa pohádek i vnitřní potřeba vyjádření vlastního postoje k světu.

Výtvarná výchova se vyučuje v 1. až 3. ročníku jednu hodinu týdně jako samostatný předmět.

2. období (4. – 5. ročník)

Při výtvarných činnostech ve 4. a 5. ročníku začíná být dětská fantazie a představivost ovlivňována mentálním rozvojem dítěte. Přejít od hravých metod k uvědomělejší dětské práci.

Výtvarná výchova se vyučuje v 4. až 5. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

Poznávání okolního světa, k porozumění výtvarnému umění, chápání výtvarné kultury, osvojování potřebných výtvarných dovedností a technik, rozvíjení přirozené potřeby vlastního výtvarného vyjádření, k fantazii a k prostorové představivosti, smyslu pro originalitu a vlastní výraz, k utváření kreativní stránky jejich osobnosti, k lidovému umění, k ochraně životního prostředí.

Předmětem prolínají průřezová témata:

I. OSV

Formy a metody práce:

- hravé činnosti
- skupinová práce
- práce v přírodě s pozorováním
- projekty

I.1.2. Výchovní a vzdělávací strategie

I.1.2.1.Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět
- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení
- učitel umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení
- učitel umožňuje žákům reflektovat (hodnotit) úspěšnost dosažení cíle

I.1.2.2.Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení

I.1.2.3.Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému si naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si
- učitel žákům umožňuje, aby si vzájemně sdělovali pocity a názory

I.1.2.4. Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi
- učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

I.1.2.5. Kompetence občanské

- učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům

I.1.2.6. Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení

I.1.2.7. Kompetence digitální

- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

I.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ MDÚ: zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu -rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	- výtvarné osvojování skutečnosti na základě vlastního prožitku dítěte - tematické práce - kresba – barvy základní - výtvarné osvojování přírody - výtvarné osvojování věcí - rozvíjení pozorovacích schopností - malba, kresba - experimentování a práce s výtvarnými prostředky - hry s barvou – zapouštění barev, dotváření - modelování a organizace prostoru: životní prostředí, stavebnice. Obytný prostor – stavebnice. - dekorativní a prostorové práce: řazení prvků, otisky, řazení geometrických prvků, - ilustrace	I.1a I.1e Prv, Pč, Hv, Čj, Tv	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností MDÚ: zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu -uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	- výtvarné osvojování skutečnosti - tematické práce – kresba, malba, náměty ze života dětí a dospělých, výtvarné vyprávění, dějové celky - výtvarné osvojování přírody: kresba na základě představ, různé přírodní materiály - výtvarné osvojování věcí: vyjádření tvarově výrazných předmětů, předměty z představy i názoru - experimentování a práce s výtvarnými prostředky - barva – nálady, kontrasty - modelování a organizace prostoru: plastické materiály – vyjádření na základě fantazie, stavebnice - dekorativní a prostorové práce: řazení prvků, práce štětcem, vystřihování, aranžování, nalepování - výtvarné umění a životní prostředí - práce s ilustrací dětských ilustrátorů	I.1a I.1e Prv, Pč, Čj, Tv, Hv	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vnímání událostí různými smysly a vizuálně je vyjadřuje - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil MDÚ: zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	- výtvarné osvojování skutečnosti - tematické práce: zobrazení světa člověka, lidé a příroda, osobní zážitky - výtvarné osvojování přírody - výtvarné osvojování předmětů, pozorování symetrie, - vytrhávání, vystřihování, lepení, koláž, kresba, použití různého náčiní - experimentování a práce s výtvarnými prostředky - barva - linie - modelování a organizace prostoru - dekorativní práce - výtvarné umění a životní prostředí - ilustrátoři	I.1a I.1b I.1e I.2c Prv, Pč, Čj, Tv, Hv	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností - MDÚ: uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr -rozlišuje, porovnává, třídí, linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty –velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) -při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	- výtvarné osvojování skutečnosti - tematické práce: zobrazení světa člověka, lidé a příroda, osobní zážitky - výtvarné osvojování přírody - výtvarné osvojování předmětů, pozorování symetrie, - postava - vytrhávání, vystřihování, lepení, koláž, kresba použití různého náčiní - experimentování a práce s výtvarnými prostředky - barva - linie - otisky - modelování a organizace prostoru - dekorativní práce - výtvarné umění a životní prostředí - ilustrátoři	I.1a I.1b I.1e I.2c I.2d Přv, Pč, Čj, Tv, Hv	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (a postupy) - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil MDÚ: při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie -vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla -uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	❖ výtvarné vyjádření skutečnosti ➤ výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti ➤ barvy základní a podvojně, barevný kontrast a harmonie ➤ výtvarné vyprávění ➤ pozorování přírodních útvarů ➤ vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin ➤ sledování základních přírodních zákonitostí ➤ poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí ➤ pozorování tvarů různých užitkových předmětů ➤ sledování a srovnávání tvarů a předmětů stejného charakteru a funkce ❖ užité práce dekorativní a prostorové ➤ hra s barvou ➤ hra s linií ➤ poznávání základních vlastností plastických materiálů ➤ rozvíjení citu pro prostor ➤ rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus ➤ rytmické řešení plochy ➤ kompozice plochy ❖ výtvarné umění a životní prostředí ➤ aktivní práce s ilustrací ➤ funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků ➤ hračka, loutka, maňásek v životě dítěte ➤ různé druhy výtvarného umění ➤ aspekty kultury odívání a bydlení ➤ rozvoj smyslu pro krásu přírody ➤ návštěvy galerií, výstav ➤ využití témat této oblasti k besedám a k motivacím výt. činností	I.1a I.1b I.1e I.2c I.2d Přv, Pč, Čj, Hv, Tv	

J. TĚLESNÁ VÝCHOVA

J.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

J.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Je realizována v 1. - 5. ročníku, v každém ročníku jsou 2 hodiny týdně.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- významu aktivního pohybu
- poznání vlastních pohybových možností a zájmů
- poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu
- zvykání na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti
- odpovědnosti za zdraví své i spolužáků
- porozumění a respektu ke zdravotním a pohybovým omezením vlastním i jiných

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při Tv, bezpečnost při pohybových činnostech

činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, bruslení, další pohybové činnosti

Zařazen povinný plavecký kurz v rozsahu 40 hodin na 1.stupni (zpravidla pro 1. a 2. ročník)

činnosti podporující pohybové učení – komunikace v Tv, organizace při Tv, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Metody a formy práce – žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

V předmětu se realizují průřezová témata: I.1, I.2, I.2

II.2

IV.2, IV.4

V.2, V.4, V.5

VI.1

J.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

J.1.2.1. Kompetence k učení – žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích, učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

J.1.2.2. Kompetence k řešení problémů – uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím, učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

J.1.2.3. Kompetence komunikativní – žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty, učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci

J.1.2.4. Kompetence sociální a personální – žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair - play - dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině, učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch

J.1.2.5. Kompetence občanská – podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní, učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

J.1.2.6. Kompetence pracovní – žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

J.1.2.7. Kompetence digitální – seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu), klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií.

J.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci	protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	II.1 V.2, V.4 Prv Vv Hv	
MDÚ: dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách -reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti -projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám -zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	<u>Rytmické a kondiční cvičení</u> cvičení během dne, rytmičké a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků správné dýchání kompenzační a relaxační cviky vyjádření melodie rytmem, pohybem		
	<u>základní tělocvičné pojmy, povely</u>		
	pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě <u>Sportovní a pohybové hry</u> základy sportovních her-míčové hry a pohybové		
	<u>Atletika</u> základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu		
	<u>Gymnastika</u> základy cvičení na nářadí a s náčiním kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. jednoduchá cvičení na žebřinách švihadlo dlouhé lano cvičení na lavičkách		
	<u>Vztah ke sportu</u> – zásady jednání a chování – fair play význam sportování pro zdraví Dopravní výchova-chodec Plavání		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<u>protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění</u>		
	<u>Rytmické a kondiční cvičení</u> cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků správné dýchání kompenzační a relaxační cviky vyjádření melodie rytmem, pohybem	II.1 I.1, I.2, I.3 V.4 Prv Vv Hv	
	základní tělocvičné pojmy, povely		
	pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě <u>Sportovní a pohybové hry</u> základy sportovních her-míčové hry a pohybové přihrávky		
	<u>Atletika</u> základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu		
MDÚ: zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost -dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách -reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti -projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám -zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	<u>Gymnastika</u> základy cvičení na nářadí a s náčiním kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. jednoduchá cvičení na žebřinách švihadlo dlouhé lano cvičení na lavičkách		
	<u>Vztah ke sportu</u> – zásady jednání a chování – fair play význam sportování pro zdraví Dopravní výchova-chodec a cyklista Plavání		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích MDÚ: zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost -dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách -reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti -projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám -zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	I.1, I.2, I.3 II.1 IV.2 V.2, V.4	
	<u>Rytmické a kondiční cvičení</u> cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků správné dýchání kompenzační a relaxační cviky vyjádření melodie rytmem, pohybem	Hv Prv	
	<u>základní tělocvičné pojmy, povely</u>	Čj	
	pravidla bezpečnosti, hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě <u>Sportovní a pohybové hry</u> základy sportovních her-míčové hry a pohybové střelba na koš driblíng vybíjená	Prv	
	<u>Atletika</u> základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu štafetový běh nízky start krátký běh		
	<u>Gymnastika</u> základy cvičení na nářadí a s náčiním kotoul vzad, jednoduchá cvičení na žebřinách švihadlo dlouhé lano cvičení na lavičkách šplh	M	
	<u>Vztah ke sportu</u> – zásady jednání a chování – fair play význam sportování pro zdraví	Vv	
	Dopravní výchova-cyklista		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	I.1, I.2, I.3 II.1 IV.2 V.2, V.4 VI.1, VI.5 Hv Přv	
	<u>Rytmické a kondiční cvičení</u> cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků správné dýchání kompenzační a relaxační cviky vyjádření melodie rytmem, pohybem		
	základní tělocvičné pojmy, povely	Čj	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě <u>Sportovní a pohybové hry</u> základy sportovních her-míčové hry a pohybové střelba na koš driblink vybíjená	Přv	
MDÚ: chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu -zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením -uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti -reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti -dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play -zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla -	<u>Atletika</u> základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu štafetový běh nízky a vysoký start krátký a vytrvalostní běh		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy			
	<u>Gymnastika</u> základy cvičení na nářadí a s náčiním kotoul vzad, jednoduchá cvičení na žebřinách švihadlo dlouhé lano cvičení na lavičkách šplh cvičení na švédské bedně		
	<u>Vztah ke sportu</u> – zásady jednání a chování – fair play význam sportování pro zdraví,(plavání – dle podmínek školy)		
	<u>Dopravní výchova</u> výchova cyklisty-dopravní hřiště jízda na kole na dopravním hřišti jednoduchá pravidla silničního provozu		

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	<u>Příprava ke sportovnímu výkonu</u> – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	I.1, I.2, I.3 II.1 IV.2, IV.4 V.2, V.4 VI.1, VI.5 Hv Přv	
	<u>Kondiční cvičení</u> kompenzační a relaxační cviky správné dýchání zásady pohybové hygieny		
	<u>Tělocvičné pojmy</u> -komunikace v Tv základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní pojmy z pravidel sportů a soutěží pořadová cvičení		
	<u>Bezpečnost při sportování</u> pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv fair-play		
	<u>Sportovní a pohybové hry</u> základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při Tv, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových varianty osvojených pohybových her přihrávky jednoruč a obouruč, driblink střelba na koš přehazovaná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu		
	<u>Atletika</u> základy atletiky - běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu princip štafetového běhu		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	<u>Gymnastika</u> základy gymnastiky – cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly činností – her a soutěží, zásady jednání a chování šplh na tyči cvičení na žíněnce – kotouly, stoj na hlavě apod. přeskok přes kozu, výskok do kleku a dřepu, roznožka kruhy, žebřiny, lavičky apod.		
MDÚ: chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu -zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením -zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností -uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti -dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play -zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	<u>Vztah ke sportu</u> – zásady jednání a chování – fair play informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště		

K. PRACOVNÍ ČINNOSTI

K.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

K.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět pracovní činnosti umožňuje žákům získat soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost a rozvíjí motorické a tvořivé schopnosti a dovednosti a správný poměr k práci. Vyučující pracuje s obsahem učiva tvůrčím způsobem podle podmínek.

V průběhu praktických činností získává žák základní poučení o materiálech, pomůckách a nářadí a bezpečnosti práce. Při činnostech rozvíjí přesnost, plánovitost práce, vytrvalost, ukázněnost a seznamuje se se zásadami ochrany životního prostředí při vykonávání pracovní činnosti.

1. období (1. - 3. ročník)

Pro tento předmět jsou u dětí prvního až třetího ročníku charakteristické tyto rysy: hravost, spontánnost, bezprostřednost a fantazie.

Pracovní činnosti se vyučují v 1. až 3. ročníku jednu hodinu týdně jako samostatný předmět.

2. období (4. – 5. ročník)

Ve druhém období se více uplatňuje napodobování činností dospělých a srovnávání výsledků vlastní práce. Nastává přechod od hravých metod k uvědomělejší dětské práci.

Pracovní činnosti se vyučují ve 4. až 5. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- k organizaci práce, k plánování, k používání různých nástrojů, nářadí, pomůcek
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění úkolů
- k uplatňování tvořivosti
- k poznání, že technika je významná součást kultury
- k poznání okolního světa, k sebedůvěře, k novému postoji ve vztahu k práci člověka
- příležitosti k seberealizaci, k podnikatelskému myšlení
- k vlastnímu zaměření pro další životní orientaci

V předmětu se realizuje průřezové téma:

I. OSV

Formy a metody práce:

- hravé činnosti
- skupinová práce
- práce v přírodě s pozorováním
- projekty

K.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

K.1.2.1. Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět
- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení
- učitel umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení
- učitel umožňuje žákům reflektovat (hodnotit) úspěšnost dosažení cíle

K.1.2.2. Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí rozlišovat a ověřovat materiály a správně je používat
- jsou vedeni ke správnému postupu
- dovedou organizovat práci skupiny
- napodobí průběh předváděné práce

K.1.2.3. Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

K.1.2.4. Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi
- učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

K.1.2.5. Kompetence občanské

- žáci utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům

K.1.2.6. Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech

K.1.2.7. Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu

K.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny - připraví tabuli pro jednoduché stolování MDÚ:- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů -zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky -pečuje o nenáročné rostliny - upraví stůl pro jednoduché stolování	❖ Práce s materiály – vlastnosti materiálu, užití v praxi, pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracovávání, jednoduché pracovní postupy ➤ Přírodniny ➤ Modelovací hmota ➤ Papír ➤ Karton ➤ Textil ➤ Plasty ❖ Konstrukční činnosti ➤ Hygiena a bezpečnost práce ➤ Práce montážní a demontážní – stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž ❖ Pěstitelské práce ➤ Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu ➤ Péče o pokojové květiny ❖ Příprava pokrmů ➤ Jednoduchá úprava stolů ➤ Pravidla chování	I.1e Vv, Prv, Čj, M	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování MDÚ: zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů -pracuje podle slovního návodu a předlohy -zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky -pečuje o nenáročné rostliny - chová se vhodně při stolování	❖ Práce s materiály – vlastnosti materiálu, užití v praxi, pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracovávání, jednoduché pracovní postupy ➤ Přírodniny ➤ Modelovací hmota ➤ Papír ➤ Karton ➤ Textil ➤ Drát ➤ Plasty ❖ Konstrukční činnosti ➤ Organizace práce ➤ Hygiena a bezpečnost práce ➤ Práce montážní a demontážní – stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž ➤ Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem ➤ Lidové zvyky, tradice, řemesla ❖ Pěstitelské práce ❖ Příprava pokrmů ➤ Jednoduchá úprava stolů ➤ Pravidla chování	I.1e Vv, Prv, M, Čj, Tv	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování MDÚ: zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů -pracuje podle slovního návodu a předlohy -zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky -pečuje o nenáročné rostliny - chová se vhodně při stolování	❖ Práce s materiály – vlastnosti materiálu, užití v praxi, pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracovávání, jednoduché pracovní postupy ➤ Přírodniny ➤ Modelovací hmota ➤ Papír ➤ Karton ➤ Textil ➤ Drát ➤ Plasty ❖ Konstrukční činnosti ➤ Organizace práce ➤ Hygiena a bezpečnost práce ➤ Práce montážní a demontážní – stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž ➤ Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem ➤ Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu ➤ Lidové zvyky, tradice, řemesla ❖ Pěstitelské práce-provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny ❖ Příprava pokrmů ➤ Jednoduchá úprava stolů ➤ Pravidla chování	I.1e Vv, Prv, M, Čj, Tv	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

4. a 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého nártu - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	❖ Práce s materiály – vlastnosti materiálu, užití v praxi, pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracovávání, jednoduché pracovní postupy ➤ Přírodniny ➤ Modelovací hmota ➤ Papír ➤ Karton ➤ Textil ➤ Drát ➤ Plasty ❖ Konstrukční činnosti ➤ Hygiena a bezpečnost práce ➤ Práce montážní a demontážní – stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž ➤ Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem ➤ Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu ➤ Lidové zvyky, tradice, řemesla ❖ Pěstitelské práce ❖ Příprava pokrmů ➤ Etika stolování ➤ Základní vybavení kuchyně ➤ Výběr, nákup a skladování potravin	I.1e I.2d Vv, VI, Přv, M, Tv, Čj	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni MDÚ: vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu -využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii -volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu -udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění -provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž -pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky -dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin -ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování -volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - uvede základní vybavení kuchyně -připraví samostatně jednoduchý pokrm -dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování -udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni -uplatňuje zásady správné výživy			

5.2. II. stupeň ZŠ

A. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

A.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

A.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, který je jednou ze součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučovací předmět Český jazyk se učí na 2. stupni jako samostatný předmět v 9. ročníku s hodinovou dotací 5 hodin a v 6., 7. a 8. ročníku 4 hodin týdně.

Jelikož každý vzdělávací proces závisí na základních dispozicích žáka, zaujímá tato vzdělávací oblast stěžejní postavení mezi ostatními, a je tedy nezbytná pro jakékoli další studium.

Výuka je organizována zpravidla v budově školy (kmenová třída, učebna informatiky). Divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

Při výuce klademe důraz na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnost, spolupráci a umění učit se. Cílem je, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, chápali informace a pracovali s nimi, vnímali umělecká díla, získávali vztah k umění a správně používali jazyk v podobě mluvené i psané.

Výuka by měla žáka vybavit znalostmi a dovednostmi, které by mu umožnily správně vnímat jazyková sdělení, rozumět jim a vhodně je používat v konkrétních komunikačních situacích. Dále vytvořit předpoklady k samostatnosti a spolupráci dětí, k vlastní aktivitě a tvořivosti, k utřídění informací a hledání jejich souvislostí, k vyhodnocování a řešení problémů a k formulování a ověřování vlastních názorů.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter, předmět je však formálně členěn na tři okruhy – komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu.

Formy a metody práce:

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Převládajícími metodami výuky jsou samostatná, skupinová a projektová práce, diskuse, výklad, reprodukce textu, soutěže, testy, dramatizace, besedy, dotazníky. Využíváme nové zdroje a způsoby poznávání faktů – Internet, výukové programy na PC, video, DVD. Žáci se specifickými poruchami učení pracují podle individuálního plánu.

V předmětu se realizují průřezová témata:

OSV - rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika

VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

MKV - kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

MV - kritické čtení a vnímání autora mediálních sdělení, stavba mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálních sdělení

A.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

A.1.2.1. Kompetence k učení:

- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.
- Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
- Vedeme žáky k účasti v různých soutěžích a olympiádách.
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a budoucí život a připravujeme je tak na celoživotní učení

A.1.2.2. Kompetence k řešení problémů:

- Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání Internetu.

A.1.2.3. Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni.
- Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.

A.1.2.4. Kompetence sociální a personální:

- Podporujeme skupinovou práci a kooperativní vyučování.
- Podporujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení do třídních kolektivů.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků.

A.1.2.5. Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Sledujeme chování žáků a včas přijímáme účinná opatření.
- Při hodnocení používáme především prvky pozitivní motivace.

A.1.2.6. Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a domluvených termínech.
- Motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia.

A.1.2.7. Kompetence digitální:

- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti

A.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Komunikační a slohová výchova		
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji MDÚ: -čte plynule s porozuměním; reprodukuje text -komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk -píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	- projev mluvený a psaný, komunikace, stylistika - jednoduché tiskopisy - jednoduché komunikační žánry - dopis - popis - výtah a výpisky - vypravování	I.2c VI.3, VI.6 – Inf Ov, Z, D Vv, D, Z, Lv, Př, Pv, Ch, M IV. 3, Z, D, Př I.1e Př, Lv, Ov, Vv	
	Jazyková výchova		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami MDÚ: orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	- tvarosloví – ohebné slovní druhy - skladba - zvuková stránka jazyka - rozvrstvení národního jazyka - jazykověda a její složky	Lv, Z, Ov, D, Př, M D, Z, Lv, Př D, Lv, Z, D,	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa -rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk -rozezná větu jednoduchou od souvětí			
	Literární výchova		
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo MDÚ: orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku -ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	- rozbor literárních textů z čítanky - Můj domov - Za dobrodružstvím - Nevšední příběhy - Mimočítanková četba	I. 2a, I. 2b Ov, D, Z, Vv, Hv, Př I. 2b, IV. 3, IV. 1, V. 4, III.2 Z, Eko, Př, D, Ov I.1a, I.3b, III.2, IV. 2 D, Z, Tv, Ov, Vz, Př	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Komunikační a slohová výchova		
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování MDÚ: komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk -píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	- popis statický a dynamický - popis uměleckého díla - popis pracovního postupu - charakteristika - líčení - výtah - žádost - životopis - vypravování - komunikace	Pv, Vv, Vv, D Pv, I.1b, I. 2b, IV. 2, V. 4 Ov, Vz, Čj-ml., V. 4 Ov, Z, Př, Vv Z, F, D Ov, Lv I. 1e, IV. 1 Lv, Z, Hv I. 2c	
	Jazyková výchova		
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami MDÚ: orientuje se v Pravidlech českého pravopisu správně píše slova s předponami a předložkami	- nauka o významu slov - nauka o tvoření slov - tvarosloví - skladba - pravopis	Př, Z, D, Lv, Ch, Tv, Ov, I. 2c F, D, Ov, IV. 3 Z, Lv, Hv, D, Ov Lv, Př, D III. 1, IV. 4 Z, Lv,	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-ovládá pravopis vyjmenovaných slov -zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem			
	Literární výchova		
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích MDÚ: orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku -ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení - dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury -má pozitivní vztah k literatuře	- rozbor literárních textů z čítanky Můj domov Bylo, nebylo Co nás zajímá - mimočítanková četba - knihovna	I. 3b, I. 1a, I. 2b, Čj- ml., D, Hv, Vv, Ov, Tv, Z III. 2, IV. 1, IV. 2, IV. 3, D, Z, F, Ov, Vv, Př, IV. 3, IV. 4, I. 2a Př, Ov, D, M, Vv, Tv,	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
- využívá základů studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- stylistika, jazykové styly, slohové postupy, slohové styly - výtah - charakteristika - výklad - líčení - úvaha - souhrnné poučení o slohu	- Lv V. 3, V. 4 - Lv, Ch, D, Z, I. 1b, I. 1c, I. 2b, I. 3b, - Lv, Hv - F, Ch, M, Př V. 4 - Lv, Z, Vv I. 3b - F, D, Lv - Lv, Př, Z, Vz, Ov	
Jazyková výchova			
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- opakování učiva 7. ročníku - obohacování slovní zásoby - - tvarosloví (skloňování jmen přejatých a cizích jmen vlastních, slovesný vid) - pravopis - skladba - obecné výklady o českém jazyce (slovanské jazyky, útvary českého jazyka a jazyková kultura)	IV. 1, IV. 4 - Lv, Př, Ov IV. 1, IV. 4 - D, M, Z - Lv, Př, D, M, Ov - Vz, Ov, Z, D, Tv, Hv, Lv, Př, - Z, Lv, D	
Literární výchova			
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich představitele v české a světové literatuře	- rozbor literárních textů z čítanky - životopisná a cestopisná literatura - antická literatura - středověká rytířská literatura - novozákonní literatura	I. 1a, I. 2a, I. 2b, I. 3b, II. 4, III. 1, IV. 1, IV. 3, IV. 4, IV. 5 - D, Z, Hv, Ov - D, Vv, Ov - D, Z, Ov, Vv	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo MDÚ: ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení -rozezná základní literární druhy a žánry -dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře	- romantická literatura - literatura o holocaustu - literatura pro děti a mládež - mimočítanková četba	Ov, Hv, D, Z Z, D, Ov, Vv, Hv D, Z, Ov Ov	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Komunikační a slohová výchova		
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj MDÚ: komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk -píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	- nauka o slohu, cíl slohu - výklad - popis (pracovního postupu, uměleckého díla, líčení) - charakteristika - vypravování - úvaha - proslov - diskuse - publicistické útvary - funkční styly - životopis, dopis	V. 2 Př, F, Ch, D V. 4 Pv, Př, Vv, D, Lv, Z I. 1b, I. 2a - Lv, Ov Lv, V. 4, I. 2b Ov Lv VI. 3 VI. 6 - Lv Lv, D, Ov	
	Jazyková výchova		
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech	-opakování z 8. ročníku - slovní zásoba a význam slova	Z, D D, Př, Lv, Cj, Eko	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace MDÚ: pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa -rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	- nauka o tvoření slov - tvarosloví - skladba - pravopis - zvuková stránka jazyka - obecné výklady o jazyce - jazykověda a její disciplíny	Z, D, Ov Ov, Př, D, Lv, Hv, Vv, Z, F, Ov, D, Z, Př, Lv, Ch Lv, Z, D, Př D, Lv, Př, M, Ov, F, Inf I. 2c, IV. 1 VI. 1 Lv, Eko	
Literární výchova			
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora MDÚ: -rozezná základní literární druhy a žánry -dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře	- rozbor literárních textů z čítanky - můj domov a svět - literatura - renesance - baroka - klasicismu - realistická - moderna - prokletí básníků, anarchisté - impresionismus - naturalismus - symbolismus a dekadence - avantgarda - futurismus, dada - poetismus, surrealismus - odraz 1. a 2. světové války v literatuře - meziválečná literatura - vitalismus - literatura 2. poloviny 20. století - mimočítanková četba	I. 2a, I. 2b, III. 1, III. 2, IV. 1, IV. 2, IV. 3, V. 4 Z, Ov D, Z, Ov Z, D I. 2b, I. 3a, I. 3b - Ov Ov, D, Z D, Z, Ov, Hv Čj, Př III. 1, IV. 2, IV. 3, IV. 4, IV. 5, VI. 5 Z Z, D, Ov, Vv Z, D, Ov, Př D, Ov	

B. NĚMECKÝ JAZYK

B.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

B.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk je jednou ze součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Německý jazyk se vyučuje od 7. do 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Náročnost a rozsah učiva volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka německého jazyka probíhá v těsné návaznosti nejen na český jazyk, nýbrž také na hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovu. Na základní škole směřuje spíše k praktickému používání cizího jazyka. Získávání těchto praktických dovedností je zaměřeno na 5 základních oblastí cizího jazyka – poslech, čtení, rozhovory, samostatný ústní projev a psaní.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získávání schopnosti číst s porozuměním, číst přiměřené texty v daném jazyce, porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací, práce s nimi, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání, rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturám hodnotám jiných národů.

Požadavky na vzdělání v německém jazyce směřují k dosažení úrovně A2, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Formy a metody práce:

Výuka probíhá ve třídách vybavených didaktickou technikou nebo v učebně informatiky. Převládajícími metodami výuky jsou samostatná, skupinová a projektová práce. Do vyučování jsou zařazovány i vhodné programy na PC, příp. lze využívat i připojení k Internetu. Žáci se specifickými poruchami učení pracují podle individuálního plánu.

V předmětu se realizují průřezová témata:

OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika

EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

MKV – kulturní difference, multikulturalita

EV – vztah člověka k prostředí

MV – fungování a vliv médií ve společnosti

B.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

B.1.2.1. Kompetence k učení:

- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.
- Žáky vedeme k sebehodnocení.
- Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

B.1.2.2. Kompetence k řešení problémů:

- Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání Internetu.

B.1.2.3. Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni.
- Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných.

B.1.2.4. Kompetence sociální a personální:

- Podporujeme skupinovou práci a kooperativní vyučování.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků.
- Podporujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení do třídních kolektivů.

B.1.2.5. Kompetence občanské:

- Sledujeme chování žáků a včas přijímáme účinná opatření.
- Při hodnocení používáme především prvky pozitivní motivace.

B.1.2.6. Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a domluvených termínech.
- Na konkrétních příkladech demonstrujeme lepší pracovní uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka.

B.1.2.7. Kompetence digitální:

- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje

B.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk (další cizí jazyk)

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu MDÚ: rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování -: rozumí jednoduchým pokynům učitele	<u>Vstupní audioorální kurz:</u> abeceda pozdravy číslovky barvy dny v týdnu německá jména internacionalismy zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	I. 1a III. 1, III. 2, III. 3	
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně MDÚ: je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	<u>Poslech na téma:</u> škola pokyny vyučujícího	Čj, Z	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům MDÚ: rozumí jednoduchým slovům slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	<u>Čtení na téma:</u> rodina domov realie zemí příslušných jazykových oblastí	I. 2b Vz, Ov	
zapojí se do jednoduchých rozhovorů MDÚ: pozdraví, poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	<u>Rozhovory na téma:</u> setkání volný čas	I. 2c	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat MDÚ: sdělí své jméno a věk	<u>Samostatný ústní projev na téma:</u> rodina škola	I. 2b, Vz, Ov	
napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat MDÚ: reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	<u>Písemný projev na téma:</u> životopis osobní dopis e-mail základní gramatické struktury a typy vět	I. 2a Inf	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MDÚ: rozumí jednoduchým pokynům učitele -rozumí jednoduchým slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	<u>Poslech na téma:</u> denní program	IV. 1 Vz, Ov	
rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci MDÚ:xx	<u>Čtení na téma:</u> prázdniny obec	III. 1 Z,	
	<u>Rozhovory na téma:</u> bydlení kdy a kde, zeměpisné údaje určování času měsíce a roční období	Z Inf Vz, Př Inf	
	<u>Samostatný ústní projev na téma:</u> denní program zájmy příroda - zvířata osvojení slovní zásoby a její používání v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	Vz, Ov Vz, Ov, Tv, Hv, Inf V. 4 Př	
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři MDÚ: xx	<u>Písemný projev na téma:</u> narozeniny prázdniny základní gramatické struktury a typy vět	I. 2b, I. 2c, III. 2 Čj, Z	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
	<u>Poslech na téma:</u> počasí cestování volný čas	V. 4, III. 2, IV. 1, Z, Ov, Vz	
	<u>Čtení na téma:</u> sport tradice a zvyky svátky	I. 2b, IV. 1, I. 3b Tv, Ov, Vz	
	<u>Rozhovory na téma:</u> dopravní prostředky nákupy člověk a společnost setkání (oslovení, pozvání, omluva)	I. 2a, I. 2b, I. 2c M, Vz, Ov	
	<u>Samostatný ústní projev na téma:</u> vyučování, rozvrh hodin oblékání lidské tělo		
	<u>Písemný projev na téma:</u> Vánoce, Velikonoce prázdniny, dovolená základní gramatické struktury a typy vět	I. 2b, IV. 1 Ov, Vz, Z	

C. ANGLICKÝ JAZYK

C.1. *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Součástí oblasti Jazyk a jazyková komunikace je vyučovací předmět Anglický jazyk. Jeho postupné osvojování přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování anglického jazyka pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců, jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Vzdělávání v Anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Žák - rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb. Úroveň A1: Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

C.1.1. **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu**

S vyučovacím předmětem Anglický jazyk děti začínají ve 3. ročníku. V jeho výuce s 3 hodinovou dotací týdně v každém ročníku pokračují až do 9. třídy. Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených audiovizuální technikou a v počítačové učebně.

Vzdělávání předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu i k literatuře i dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání
- dosažení úrovně A2 podle jazykového portfolia stanoveného Radou Evropy
- aktivnímu využití poznatků získaných v předchozích obdobích, k dalšímu rozšiřování a obohacování slovní zásoby
- porozumění frázím, pochopení smyslu zpráv
- orientaci v textech přiměřeného rozsahu a ke schopnosti pracovat s nimi (najít základní informace, ptát se, odpovídat na otázky, obměňovat věty, sestavovat text dle pokynů)
- vyhledání požadované informace (ve slovníku, literatuře, v letácích, v jízdním řádu, jídelním lístku, na Internetu ...)
- získání schopnosti sestavit a formálně správně napsat dopis, pohlednici, blahopřání, vyplnit formulář – poskytnout osobní údaje
- vyjádření vlastního názoru, zážitků a přání
- zpracování základních témat formou projektu
- prohloubení povědomí žáků o kultuře anglicky mluvících zemí.

Formy a metody práce:

Na 2. stupni základní školy výuka shrnuje a prohlubuje vědomosti žáků ve všech základních oblastech jazykového vzdělání na základní škole (poslech, čtení, psaní, rozhovory a samostatný ústní projev). Zaměřujeme se na rozvoj všech řečových dovedností- čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Využíváme náročnější metody práce (např. tvorbu krátkodobých nebo dlouhodobých individuálních či skupinových projektů. Využíváme nové zdroje a způsoby poznávání faktů – Internet, výukové programy na PC, časopisy, knihy, televize. Vedeme žáky k aktivnímu využívání získaných vědomostí a znalostí, podporujeme rozvíjení komunikačních dovedností žáků (navazování kontaktů s anglicky hovořícími osobami v zahraničí – zejména prostřednictvím Internetu. Významná je i motivace žáků k výuce dalšího cizího jazyka.

V předmětu se realizují průřezová témata:

OSV; EGS; MKV; MV

C.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

C.1.2.1. Kompetence k učení:

- vedeme žáky k dlouhodobé práci na osvojení si cizího jazyka, k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost – připravujeme je na celoživotní učení
- vysvětlujeme smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi, posilujeme pozitivní vztah k učení
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na Internetu a systematicky používat naučené jazykové prostředky
- učíme práci s chybou, trpělivosti, povzbuzujeme
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

C.1.2.2. Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky nebát se problémů – problém je výzva, ne hrozba
- podporujeme volbu vhodných postupů řešení analýzou dosavadních znalostí
- vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme žáky prakticky problémy řešit
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému, samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- využíváme moderní techniky při řešení problémů

C.1.2.3. Kompetence komunikativní:

- podporujeme různé formy komunikace na mezinárodní úrovni v rámci Evropy i světa
- klademe důraz na kultivované vyjadřování slovem i písmem
- podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, prezentace)
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby i školy na veřejnosti
- učíme porozumění a práci s texty, připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- učíme žáky naslouchat druhým a zapojovat se do rozhovoru

C.1.2.4. Kompetence sociální a personální:

- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování (snižujeme používání frontální metody výuky)
- podporujeme začlenění (inkluzi) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena kolektivu
- učíme žáky pracovat v týmech a učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu

- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.

C.1.2.5. Kompetence občanské:

- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, ke zdvořilosti a k respektování tradic a kulturních hodnot
- neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (sportovní, kulturní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků pomoci

C.1.2.6. Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k plnění svých povinností
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)
- na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na Internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného jazyka.

C.1.2.7. Kompetence digitální:

- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje

C.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MDÚ: rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů -rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby MLUVENÍ - žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. MDÚ: odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace MDÚ:xx PSANÍ - reaguje na jednoduché písemné sdělení	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – rodina, bydlení, škola, volný čas, jídlo a pití mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) pozdravy, vyžádání a poskytování osobních informací	I.1e I.2c I.2d III.2 Čj Vv Hv Z M	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
MDÚ: reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	členy, číslovky, abeceda, množné číslo podstatných jmen, přídavná jména (opakování učiva 1. stupně) přítomný čas prostý, popis každodenních činností přítomný čas průběhový minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves počítatelná a nepočítatelná podstatná jména		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MDÚ: rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů -rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby MLUVENÍ - žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech MDÚ: odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – rodina, bydlení, škola, volný čas, jídlo a pití, příroda a město mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) pozdravy rodina – základní gramatické struktury (popis osoby) bydlení – základní gramatické struktury přítomný čas průběhový přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový (používání) nákupy – základní gramatické struktury, základní vztahy (kolik) škola – slovní zásoba, formuláře volný čas a záliby	I.1a I.1b I.1c IV.1 Čj, Vz, Vv, Hv, Př	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace MDÚ: rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - reaguje na jednoduché písemné sdělení	sloveso TO BE v minulém čase minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves vazba GOING TO WILL – pro vyjádření budoucnosti přídavná jména a příslovce		
MDÚ: reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MDÚ: rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů -rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby MLUVENÍ - žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života MDÚ: odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – rodina, bydlení, škola, volný čas, jídlo a pití, příroda a město mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) volný čas a záliby (gramatické struktury – sometimes, often, usually) přídavná jména a příslovce sloveso HAVE TO minulý čas prostý, ago, promluva na téma – Co jsem dělal o víkendu? rodina – příbuzenské vztahy vazba – like + ing / I LIKE – ing a I DON'T LIKE –ing/). plány do budoucna – going to	IV.4 Z, Hv, Čj, Vv	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace MDÚ: rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat MDÚ: reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	přítomný čas prostý a průběhový – časové výrazy now, today, usually atd. mluví o dějích, které se obvykle dějí, a o dějích, které se odehrávají právě teď vyjadřování budoucnosti pomocí will vyjádření rozhodnutí pomocí will minulý čas průběhový		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MDÚ: rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů -rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby MLUVENÍ - žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života MDÚ: odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, nákupy a móda, volba povolání, společnost a její problémy, moderní technologie a média, realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) opakování a prohloubení již probraného učiva (shrnutí získaných znalostí) WILL pro vyjádření budoucnosti, nabídky, návrhu a rozhodnutí různé způsoby vyjádření budoucnosti minulý čas průběhový x minulý čas prostý předpřítomný čas – překlad tematických písní určitý a neurčitý člen modální slovesa	I.1e I.2c I.2d VI.1 Z, D, Čj, Hv, Vv	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace MDÚ: rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat MDÚ: reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	udávání směru slovní zásoba – rozšiřující již probrané tematické okruhy formuláře, dotazníky, osobní dopis životopis společenský program		

D. MATEMATIKA

D.1. Charakteristika vyučovacího procesu

Matematika je předmět, který by měl být chápán jako obraz reálných vztahů ve světě, který nás obklopuje. Je založen především na aktivních činnostech s matematickými objekty a pro využití matematiky v reálném životě. Matematika je součástí oblasti Matematika a její aplikace.

D.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Matematika na II. stupni ZŠ má čtyři základní vzdělávací okruhy – *Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru, Nestandardní úlohy a problémy*.

V tematickém okruhu *Číslo a proměnná* se žáci učí provádět základní matematické operaci s čísly, učí se provádět operaci, porozumět jí i předloženému postupu, učí se získávat číselné údaje měření, odhadování, výpočtem a zaokrouhlováním. Učí se pracovat s proměnnou a používat ji v reálných situacích. V tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* rozpoznávají typy změn a závislostí, učí se s nimi pracovat, uvědomovat si roli proměnné, jejímu růstu i poklesu, uvědomují si to, že proměnná může mít i nulovou hodnotu a postupně tak přecházejí až k pojmu funkce a práce s ní. Tyto změny analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech se učí pracovat s matematickým předpisem.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují základní geometrické tvary a útvary, uvědomují si vzájemné polohy útvarů v rovině a v prostoru, učí se odhadovat, měřit a porovnávat velikosti útvarů, obvod a obsah – povrch a objem, zdokonalovat svůj grafický projev.

V okruhu *Nestandardní úlohy a problémy*, který by měl prolínat celou matematikou, se žáci učí řešit úlohy, které přímo nesouvisí s probíranou látkou, ale u kterých musí použít logickou úvahu a hledat jiné způsoby k jejich vyřešení.

Vyučovací předmět Matematika se na II. stupni ZŠ vyučuje v 6. a 7. třídě s dotací 4 hodiny týdně, v 8. a 9. třídě 5 hodin týdně. Matematica se vyučuje především v kmenových třídách a v odborné učebně informatiky.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům
- žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití

Formy a metody práce:

- skupinové a problémové vyučování, diskuse, výklad, samostatné práce
- soutěže, testy, projekty
- práce s PC, využití kalkulátoru

V předmětu se realizují průřezová témata: OSV, VDO, EGS, MK, EV, MV

D.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

D.1.2.1. Kompetence k učení:

- učíme pracovat s chybou
- učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- rozvíjíme u žáků abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si základních matematických pojmů a vztahů

D.1.2.2. Kompetence k řešení problémů:

- podporujeme týmovou práci na řešení problémů
- při řešení problémových úloh učíme žáky stanovovat podstatu problému, stanovovat postup řešení
- odhadovat výsledek a kontrolovat správnost dosaženého řešení

D.1.2.3. Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k tomu, aby vždy vyjadřovali svůj názor, vždy však podpořený logickými argumenty
- při komunikaci vedeme žáky k tomu, aby používali vhodné matematické symboliky, aby se vyjadřovali matematicky přesně

D.1.2.4. Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky spolupracovat v týmech
- učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako nutnou podmínku pro dobrou spolupráci
- rozvíjíme jejich schopnost zastávat v týmu různé role

D.1.2.5. Kompetence občanské:

- netolerujeme agresivní, hrubé a vulgární a nezdvořilé chování žáků
- kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny nepřipouštíme
- vedeme žáky k věcnému řešení problémů

D.1.2.6. Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, práci netrestáme, vždy ji pochválíme
- různými formami seznamujeme žáky s různými profesemi, pomáháme jim tak ujasnit si jejich představy o budoucím povolání
- cíleně motivujeme žáky k dosažení jejich vhodně zvoleného budoucího povolání

D.1.2.7 Kompetence digitální:

- vytváříme situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

D.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:**Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace****Vyučovací předmět: Matematika****6. ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- provádí početní operace v oboru přirozených čísel - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Opakování - základní početní operace v oboru přirozených čísel - jednoduché rovinné a prostorové útvary		
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - načrtne a sestrojí rovinné útvary - rozezná a rýsuje základní rovinné útvary - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky	Základy rýsování - druhy a užití čar - rýsování kolmic, rovnoběžek - rovinné útvary	Pv,F	
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem MDÚ: vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce	Úhel a jeho velikost - rýsování úhlů, práce s nimi	Z,F,D,Pv	
- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátoru MDÚ: píše, sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem -pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento) -čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla -píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000	Desetinná čísla - operace s desetinnými čísly, základy dělitelnosti - převody jednotek délky a hmotnosti		
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Trojúhelníky a mnohoúhelníky - rýsování trojúhelníků		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka			
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti v různých tematických a vzdělávacích oblastí - MDÚ: hledá různá řešení předložených situací - samostatně řeší praktické úlohy - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí, využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy - logické a netradiční úlohy	I.1a, 13a,b	
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Jednoduchá tělesa Kvádr, krychle Jednotky objemu a povrchu		
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar - sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti	Osová a středová souměrnost		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - MDÚ:xx	Dělitelnost přirozených čísel	D	
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - MDÚ:xx	Zlomky a racionální čísla - základní početní operace - racionální číslo	F	
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - MDÚ:vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdelníka	Trojúhelníky, shodnost trojúhelníků - shodné útvary - konstrukce trojúhelníků - výpočty v trojúhelníku		
- načrtne a sestrojí rovinné útvary - MDÚ:rozezná a rýsuje základní rovinné útvary	Čtyřúhelníky		
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti - MDÚ:používá měřítko mapy a plánu	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - poměr - slovní úlohy - úměra		
- odhaduje a vypočítává objem a povrch těles - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - načrtne a sestrojí síť jednoduchých těles - MDÚ:vypočítá objem krychle, kvádrů	Objemy kvádrů, krychle, hranolu		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - řeší jednoduché úlohy na procenta - zvládá početní úkony s penězi	Procenta		
- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; využívá při výpočtech druhou mocninu a odmocninu MDÚ: písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečíslicí čísla, dělí se zbytkem - pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek-část (zlomek, desetinné číslo, procento) - čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace	Mocniny s přirozeným mocnitelem	D, F	
- matematizuje jednoduché reálné situace využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním MDÚ:XX	Výrazy a proměnné		
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - MDÚ: zvládá orientaci na číselné ose	Lineární rovnice - řešení rovnic - praktické slovní úlohy	F, Z VI.7	
- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh MDÚ: provádí jednoduché konstrukce - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo - vypočítá obvod a obsah kruhu	Konstrukční úlohy	D	
- využívá při výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Pythagorova věta		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
matematizuje jednoduché reálné situace využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Výrazy - mnohočleny - lomené výrazy		
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Podobnost a její využití v praxi		
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Rovnice a soustavy rovnic - lineární rovnice - soustavy rovnic - nerovnice - slovní úlohy		
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů MDÚ: vypracuje jednoduchou tabulku, užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu	Funkce - funkce, rovnice a grafy - goniometrické funkce a jejich užití		
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - načrtne a sestrojí síť základních těles - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu MDÚ: vypočítá objem a povrch krychle, kvádru a válce sestrojí síť základních těles načrtne základní tělesa, zobrazuje jednoduchá tělesa -čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům	Objemy a povrchy těles složitější tělesa	F	
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat MDÚ: vyhledává a třídí data, porovnává data	Finanční matematika základy finanční matematiky	F, Ov, Inf	

E. INFORMATIKA (platná pro školní rok 2022/23, 2023/24)

E.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

E.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu *Informatika* je naplňování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie* (získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací).

Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou je vzdělávací předmět zařazen jako povinná součást základního vzdělávání na I. a II. stupni. Získané dovednosti jsou v moderní společnosti nezbytným předpokladem pro uplatnění se na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Informatika na II. stupni je povinný předmět s hodinovou dotací 1 hodina týdně v 6. ročníku. Výuka probíhá v odborné učebně vybavené v současné době 13 počítači dostatečně technicky disponovanými, zapojenými do sítě. Žáci mají k dispozici laserovou tiskárnu a základní zálohovací zařízení. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Bezpečnostní řád učebny informatiky je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- připravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech
- umožňuje jim dosáhnout základní informační gramotnosti
- tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě
- urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky

Metody a formy práce:

- přímá práce s výpočetní technikou
- skupinová práce
- práce s Internetem
- vyhledávání a třídění informací
- testy, kontrolní práce

Zároveň prudký rozvoj informační technologie nutí žáky k dalšímu sebevzdělávání a připravuje je tak pro další uplatnění mimo školu.

V předmětu se realizují průřezová témata:

MV – mediální výchova v celé jeho šíři.

E.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

E.1.2.1. Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku
- Učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství zdrojů (za účelem dosažení větší věrohodnosti vyhledávaných informací).
- Vedeme žáky k pochopení výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních a sociálních jevů.

E.1.2.2. Kompetence k řešení problémů:

- Učíme žáky nebát se problémů, prakticky je vedeme v duchu myšlenky „technika má sloužit nám, ne my jí“.
- Podporujeme netradiční způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost, logické řešení.

E.1.2.3. Kompetence komunikativní:

- Vedeme k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.
- Podporujeme formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy využíváním Internetové sítě.
- Učíme žáky publikovat své myšlenky a názory (školní časopis, prezentace, web).

E.1.2.4. Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na webu a v jiných médiích.
- Učíme žáky kriticky hodnotit svoji práci.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování tak, aby se žáci vzájemně nerušili při práci.

E.1.2.5. Kompetence občanské:

- Neustále monitorujeme chování žáků (především při práci s Internetem), včas přijímáme účinná opatření.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.

E.1.2.6. Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky využíváním ICT, aplikačního a výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti jejich učení a k racionálnější organizaci práce.
- Učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou.

E.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

6. ročník (pro školní rok 2022/2023, 2023/24)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Chápe pojmy v ICT, aktivně používá pojmy - Rozumí jednotkám používaných v ICT - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost MDÚ: - vyhledává potřebné informace na internetu, dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou, osvojí si základy elektronické komunikace	Vyhledávání informací a komunikace - Aktivně pracuje s jednotlivými prohlížeči - Zná nejvýznamnější vyhledávače; české i zahraniční - Internet - spam a banner	VI.1-2 Čj VI. 5., I.2c	
- ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací - uplatňuje základní estetická a typologická pravidla při práci s textem a obrazem - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě MDÚ: - ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívá vhodné aplikace, zvládá práci s výukovými programy - vyhledává potřebné informace na internetu, dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou	Zpracování a využití informací - počítačová grafika, rastrové a vektorové programy - ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika - e-mail, heslo - ukládání dat na datové nosiče, systém jednotek v informatice	Vv M I.2c I.2b Ov	

INFORMATIKA (platná od školního roku 2024/25)

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci

- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

6. ročník (od školního roku 2024/25)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- získá informace, interpretuje data, odhaduje chyby v cizích interpretacích dat - navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení - vymezí problém, a určí jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; poeovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledává chyby v modelu a opraví ji MDÚ: - získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterým má zkušenosti - zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek - popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění - stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení.	- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat - kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity - modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	VI.1-2 Čj VI. 5., I.2c	

7. ročník (od školního roku 2025/26)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu MDÚ - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení - navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setka	- algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné - kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu - tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	VI.1-2 Čj VI. 5., I.2c	

8. ročník (od školního roku 2026/27)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu MDÚ - popíše účel informačních systémů, které používá - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce - na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci da	- informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel - hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí	VI.1-2 Čj VI. 5., I.2c	

9. ročník (od školního roku 2027/28)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení MDÚ - rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu - pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	- hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka - počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva - řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení - bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat - digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí	VI.1-2 Čj VI. 5., I.2c	

F. DĚJEPIS

F.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

F.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku s časovou dotací po dvou hodinách týdně. Navazuje na poznatky žáků získaných ve 4. a 5. ročníku v předmětu Vlastivěda. Teoretické poznatky jsou doplňovány a ověřovány návštěvou muzeí, galerie, archivu, církevních a světských památek. Výuka se realizuje i přímo v těchto prostorách. Předmět je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty – občanská výchova, zeměpis, český jazyk, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, ale i s přírodními vědami. Dějepis přináší poznatky o konání člověka v minulosti. Posláním předmětu je uchování kontinuity historické paměti a vědomí jedince. Je důležité poznávat děje, skutky a jevy, jež ovlivnily vývoj společnosti do naší současnosti. Důraz je kladen na 19. a 20. století, na současné jevy se zřetelem k evropské civilizaci. Žáci si musí uvědomit, že historie není uzavřenou minulostí, shromážděním faktů a závěrů, ale je nezbytnou k pochopení budoucnosti.

Vzdělávání směřuje k :

- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislosti dějinných událostí a procesů
- vnímání hlavních vývojových linií
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- rozvíjení vlastního historického vědomí
- utváření pozitivního občanského postoje

Formy a metody práce

- práce ve dvojicích /s atlasem, pracovním sešitem/
- skupinové vyučování
- samostatná práce /práce s textem, reprodukce textu/
- problémové vyučování
- diskuse
- dramatizace událostí,
- krátkodobé projekty
- výukové programy
- návštěva památek a institucí
- besedy, hry, doplňovačky, tajenky, četba
- audiovizuální promítání – odborné dokumenty

V předmětu se realizují průřezová témata :

OSV – mezilidské vztahy, kooperace, komunikace

VDO – demokracie, despotie, nesnášenlivost, tolerance, občanská práva, totalita, rasismus, holocaust

EV – příroda a člověk, první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu

MKV – etnický původ, předsudky, husitství, prolínání kultur, solidarita

EGS – vliv Říma, křížové výpravy, reformace, objevení Ameriky, revoluce

MDV – národní obrození, politika, sdělovací prostředky

F.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

F.1.2.1. Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Žák:

- vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení a praktickém životě
- operuje s užívanými termíny, znaky a symboly dává do souvislostí
- poznatky propojuje do širších celků a vytváří si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

F.1.2.2. Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- klade otevřené otázky, zadává problémové úkoly
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- zařazuje rozmanité aktivity – diskuse, kreslení, výklad, počítačové programy

Žák:

- vyhledává informace, nachází jejich shodné, i odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- volí vhodné způsoby řešení a samostatně problémy řeší
- myslí kriticky, rozhodnutí je schopen obhájit

F.1.2.3. Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- snaží se vést žáky k věcné argumentaci
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, výstižně se vyjadřuje, má kultivovaný projev
- obhájí svůj názor, vhodně argumentuje, účinně se zapojuje do diskuse
- využívá informační a komunikační prostředky v komunikaci s okolním světem

F.1.2.4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- vytváří příznivé klima třídy

Žák:

- v týmu utváří příjemnou atmosféru
- účinně spolupracuje ve skupině
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

F.1.2.5. Kompetence občanské

Učitel:

- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění

Žák:

- váží si hodnot a přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situací ostatních
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti násilí fyzickému i psychickému
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- chrání, oceňuje, respektuje naše tradice a historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu, aktivně se zapojuje do kulturního dění

F.1.2.6. Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- umožňuje žákům vzájemně se radit a pomáhat
- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá všech svých znalostí v běžné praxi

F.1.2.7. Kompetence digitální:

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy;
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení

F.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů, informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose a historické mapě, řadí historické epochy v chronologickém sledu MDÚ: chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti	Člověk v dějinách význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách historické prameny historický čas a prostor	I.1e, VI.7 Př, Z, Ov, Pv	
- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost MDÚ:- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí - podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty	Počátky lidské společnosti člověk a lidská společnost v pravěku	V.2, I.2abc, Z, Vv, Pv, Ov, F, Ch	
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Nejstarší civilizace Kořeny evropské kultury nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz antické Řecko a Řím střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	V.2, IV.4, II.2,II.4, III.3, I.3a, Z, Čj, Vv, Pv, F, Př, Tv IV.1, V.6, II.1, IV.2, IV.4, Z, Vv, Ov Vz, Hv	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
MDÚ: - uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států - popíše život v době nejstarších civilizací			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské, gotické kultury MDÚ: - uvede první státní útvary na našem území - uvede základní informace z období počátků českého státu - popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti - charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí - rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské - uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu	Křesťanství a středověká Evropa nový etnický obraz Evropy utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj islám a islámské říše ovlivňující Evropu / Arabové, Turci / Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev kultura středověké společnost – románské a gotické umění a vzdělanost	III.3, IV.4, Vv, Čj, Ov, Z I.3a, VI.7, II.2, V.4, IV.5, II.4, IV.2 Čj, Vv, Hv	
- vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Objevy a dobývání Počátky nové doby renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou zámořské objevy a počátky dobývání světa	III.1, III.2, I.2b, Z, F, Čj, Vv	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
MDÚ: -popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu -uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období -pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek MDÚ: -uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období -pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku	Objevy a dobývání Počátky nové doby český stát a velmoci v 15.-18. století barokní kultura a osvícenství	V.3, V.4, Z, Čj, Hv, Vv	
- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Modernizace společnosti Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět vznik USA industrializace a její důsledky pro společnost sociální otázka národní hnutí velkých a malých národů utváření novodobého českého národa revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů politické proudy /konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus/, ústava, politické strany, občanská práva kulturní rozrůzněnost doby	II.2, I.2b, V.3, III.3, VI.5, IV.3, VI.7 Z, Čj, Hv, Vv, Ov	
MDÚ: . uvede základní historické události v naší zemi v 19. století -vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií - MDÚ: XX	Modernizace společnosti konflikty mezi velmocemi kolonialismus	V.4, IV.2, II.3, I.3b Z, F, Vv, Ov	
- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus, a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí MDÚ:- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války -uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky	Moderní doba první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj sociální a národnostní problémy mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech totalitní systémy-komunismus, fašismus, nacismus- důsledky pro Československo a svět druhá světová válka, holocaust situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj politické, mocenské a ekonomické důsledky války	IV.3, II.4, VI.5, II.1 Čj, Vv, Hv, Ov, Z	
- vysvětlí příčiny a důsledky bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa MDÚ: -popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě -chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	Rozdělení a integrující se svět studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření vnitřní situace v zemích východního bloku /na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět problémy současnosti věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje sport a zábava	IV.5, I.2c, V.4, II.2, VI.5, I.3a, VI.1, VI.2, III.3, VI.7, Ov, Př, Z, M, F	

G. OBČANSKÁ VÝCHOVA

G.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

G.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova patří do vzdělávacího oboru Výchova k občanství a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Občanská výchova otevírá cestu k sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí, k pochopení vlastního jednání a jednání druhých lidí v různých životních situacích. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat pravidla slušného chování, společenského soužití, mít vlastní názory a být za ně a za své chování a jednání zodpovědný.

Vyučovací předmět Občanská výchova má podobný charakter v 6.a 7. r. a v další fázi pak v ročnících 8.a 9. Patří do povinných předmětů s časovou dotací 1 vyučovací hodiny týdně ve všech 4 ročnících. V průběhu 8. a 9.r. žáci absolvují exkurze dle aktuálních možností a příležitostí jako pomoc při výběru dalšího studia a povolání. Žáci na začátku 9.r. navštěvují poradenské oddělení Úřadu práce v Trutnově. Výuka probíhá ve třídách a v učebně informatiky. Žáci se během výuky v 6.-9.r seznámí s Městským úřadem v Pilníkově, památkami Pilníkov a obcí svazku Podkrkonoší. Zapojují se do společenského dění a prezentují se na veřejnosti. Pomáhají Komisi pro kulturu a sport při Městském úřadu Pilníkov s pořádáním společenských a sportovních akcí.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- utváření náhledu na kvalitu informací hromadných sdělovacích prostředků a reklamy
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů každodenního života, k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- k úctě k vlastnímu národu a k respektování etnik
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení – k utváření osobnosti, morálního profilu
- utváření pozitivních vztahů k druhému pohlaví
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k respektování názoru ostatních, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Formy a metody práce:

- vyučovací hodina – skupinové, problémové a skládkankové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, práce v kruhu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video
- beseda
- dotazníky – interview

V předmětu se realizují průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetence řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje

VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

EGS – jsme Evropané

MKV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, princip soc. smíru

EV - problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

MV - kritické čtení a vnímání autora mediálního sdělení, mediální sdělení a realita

G.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie:

G.1.2.1. Kompetence k učení

- Poskytujeme žákům různé zdroje k vyhledávání informací.
- Učíme žáky, jak s množstvím nalezených informací nakládat, třídíme informace a logicky propojujeme.
- Vedeme žáky k nalézání různých řešení a hledání souvislostí mezi společenskými jevy.
- Ukazujeme smysl hledání a třídění informací pro použití v praktickém životě.

G.1.2.2. Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tvořivosti při řešení problémů, k nalezení řešení na základě vyhledání vhodných informací.
- Poskytujeme žákům materiály a zdroje, v nichž si mohou ověřit správnost svých řešení.
- Vybízíme žáky, aby kladli k problému otázky.
- Umožňujeme žákům prakticky si ověřit správnost řešení problémů a postupů.
- Učíme žáky činit uvážlivá rozhodnutí a vést je k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a činy.

G.1.2.3. Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k souvislému, slušnému a věcnému vyjadřování.
- Vybízíme žáky k vlastnímu názoru, ale také k vyslechnutí názoru druhých.
- Vysvětlujeme pravidla diskuse.
- Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k problémům.
- Ukazujeme žákům využití moderních informačních a komunikačních prostředků pro účinnou komunikaci s okolním světem.

G.1.2.4. Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky systematicky ke spolupráci v týmu, k vytváření pravidel týmové práce, k rozdělení rolí a úkolů ve skupině.
- Umožňujeme, aby si žáci vzájemně sdělovali své pocity a názory, prezentovali výsledky své práce.
- Vytváříme příležitosti pro rozvoj osobnosti žáka, podporujeme rozvoj jeho sebedůvěry, zdravého sebevědomí, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

G.1.2.5. Kompetence občanské

- Učíme žáky postavit se proti fyzickému i duševnímu násilí.
- Vedeme žáky k uvědomění si potřeby zákonů a pravidel ve společnosti.
- Objasňujeme potřebnost poskytnutí pomoci v rámci svých možností druhému v tísní.
- Vysvětlujeme žákům, jak je důležité jejich aktivní zapojení do veřejného života pro rozvoj jejich vlastního já – osobnosti a uspokojení ze seberealizace.

G.1.2.6. Kompetence pracovní

- Důsledně vedeme žáky k osvojení základních pracovních návyků a postupů.
- Umožňujeme žákům na základě poznávání vlastní osobnosti orientovat se na správný výběr budoucí školy a povolání.
- Vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce.
- Ukazujeme žákům potřebnost aktivního přístupu k životu a k práci, nepodporujeme lenivost.
- Seznamujeme žáky s různými pracovními obory, s prací duševní, fyzickou, se znaky povolání. Žákům tak rozšiřujeme obzor při volbě povolání.

G.1.2.7. Kompetence digitální

- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

G.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Naše vlast -státní symboly, státní svátky, významné dny -vlast, zajímavá a památná místa -významné osobnosti	II.2 D, Čj, Hv,F	
-kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Kulturní život -HSP, kulturní tradice – zvyky, kulturní hodnoty, kulturní instituce	VI.1 Čj, D, Inf, Aj, Nj IV.1 VI.5	
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Lidská setkání, Zásady lidského soužití -kamarádství a přátelství, postavení mužů a žen, pomoc lidem v nouzi, morálka a mravnost, přirozené rozdíly lidí,	IV.2 Vz, Aj, Nj, D, Lv	
-uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Vztahy mezi lidmi - komunikace, konflikty v mezilidských vztazích	I.2a Čj, Vz, Inf	
-objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Rodinný život, domov - osobní vztahy, osobní bezpečí, režim dne, dělba práce a rozdělení rolí v rodině, postavení rodiny v dnešní společnosti, - typy rodiny	I.2b Vz, Nj, Aj I.2c	
-rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Naše škola - život ve škole, společná pravidla, žákovská samospráva, vklad vzdělání pro život	D, Čj, Nj, Aj, II.1	
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu -kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Naše obec - zastupitelstvo, zajímavá a památná místa, místní tradice, ochrana kulturních památek a majetku	D, Z	
MDÚ: -respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití -uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy			

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
nepřiměřeného chování a porušování společenských norem -rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům -je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie -respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Naše vlast -občan, občanství, státní symboly	I.1c D, Čj, Hv, Vv	
-uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí MDÚ: - rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	Život mezi lidmi -lidská komunikace, hromadné sdělovací prostředky sociální skupina, socializace	I.1d Vz, Vv, Inf VI.1	
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti MDÚ: - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití -uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem - respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy menšinových skupin ve společnosti	Člověk a kultura - kultura – druhy, kulturní styly, kulturní tradice, kulturní hodnoty, kultura, HSP, náboženství, kulturní instituce, kultura v regionu -přírodní a kulturní bohatství, památky -kultura chování	IV.1 D, Čj, Vv, Z, F IV.2 VI.5	
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip	Stát a hospodářství - majetek, vlastnictví – druhy, ochrana majetku, hospodaření s různými formami vlastnictví - peníze – formy placení, kapesné - banky	D, Vz, M	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí MDÚ: - stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků -sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům			
- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti MDÚ: - je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie - vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů -na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu -uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	Stát a právo - právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu, -principy demokracie - volby, význam voleb do zastupitelstev, možnosti zapojení do veřejného života, státní správa, samospráva - základní lidská práva, práva dítěte, šikana -rasismus, diskriminace, soužití různých etnik	II.2 D, Vz, Čj II.3 II.4 IV.3 Př, Z, Vz	
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů MDÚ: uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	Mezinárodní vztahy, člověk a svět evropská integrace – význam, výhody EU	III.1 Nj, Aj, Z, D, Inf	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání -popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru MDÚ:- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním -formuluje své nejbližší plány	Člověk jako jedinec - osobnost člověka – vlastnosti, dovednosti, schopnosti, charakter -vnitřní svět člověka – sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí, systém osobních hodnot, sebeúcta, temperament, vnímání, prožívání, city, paměť -morálka, - osobní rozvoj – význam motivace, aktivity, vůle a osobní sebekázně při seberozvoji, adaptace na životní změny	I.1b Čj, Vz, Př, Hv, Vv, Tv I.1a I.1c I.1e, VI.5 I.1d	
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti MDÚ: - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití -uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem -rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	Člověk ve společnosti - druhy lidského jednání - stres a konflikt - řešení náročných životních situací - tolerance a umění naslouchat - asertivita	I.2a Čj, Vz, Tv I.2b I.2c	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie -respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti			
-na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu cenyjako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz MDÚ: xx	Stát a hospodářství - ekonomika - principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace	D, M, Pv, F, Z	
- průměrně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství -rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání MDÚ: -uvede základní prvky fungování demokratické společnosti -chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy -uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání - vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů -na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu	Stát a právo -právní řád ČR – morálka, právo, právní norma, právní zástupci, právní odvětví, právní systém, právní předpisy -právní vztah, základní práva spotřebitele - porušování právních norem – přestupek, trestný čin, - včetně korupce - Ústava ČR-základní zákon státu -Listina základních práv a svobod - prosazování svých práv a respektování práv druhých - složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu - politický pluralismus - politika	II.1 D, Vz, Čj, Eko, F II.2 II.3 II.4	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele -uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání -uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků -vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu -rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy -v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací			
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny a možné důsledky - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů MDÚ: -uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	Mezinárodní vztahy - evropská integrace – podstata, význam, výhody - EU - globalizace – projevy, významné globální problémy	III.3 Z, Inf, D, Čj, Aj, Nj	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů-vlastnictví, pracovní poměr, manželství - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání MDÚ: - vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů -na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu -uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele -uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání -uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků -vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu -rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy -v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací	Stát a právo - principy demokracie, komunální volby - samospráva – řízení obce, zastupitelstvo obce, vyřizování záležitostí na úřadu, aktivní zapojení do dění obce - morálka, právo, zákon, právní řád, právní normy, právní vědomí, odpovědnost práva -Ústava, Listina základních práv a svobod - občanský zákoník, pojištění osob a majetku -občanskoprávní smlouvy - rodinné právo, předmanželská smlouva, - pracovní smlouva - zodpovědnost občanů za jimi způsobené škody - dodržování zákonů - přestupek, trestný čin, - občanské soudní řízení, trestné činy mladistvých, prevence - zodpovědnost občanů za vlastní chování, trestní odpovědnost - správní orgány – vyřizování záležitostí běžného života	VI.5 II.2 D, Vz, F, Čj, Inf., Z II.3 II.4	
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Stát a hospodářství - ekonomika - trh	M, Eko, F, D, Z	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vysvětlí funkce banky, význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu MDÚ: - ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet -uvede příklady služeb, které banky nabízejí -uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany	- hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní - banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků - sociální politika státu		
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů MDÚ: -uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	Globální svět - EU – evropská integrace - globalizace - projevy - globální problémy lidstva v současnosti	III.3 D, Nj, Aj, Eko, F, Z, IV.5 Čj, Ch V.3 V.4	

H. FYZIKA

H.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

H.1.1. Obsahové, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku po dvou hodinách týdně., v8. a 9. ročníku po jedné hodině týdně. Vyučuje se v multimediální učebně nebo v kmenové třídě. V učebně i ve třídě je zabudována interaktivní tabule. Žáci dodržují pravidla a bezpečnost podle řádu pro výuku fyziky.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- seznamuje žáky s fyzikálními jevy, jejich příčinami a využitím v praxi
- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální procesy a veličiny
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky osvojovat si fyzikální pojmy, používat odbornou terminologii
- vede k utváření fyzikálního myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce:

- frontální výuka s použitím frontálních demonstračních pomůcek
- individuální výuka s použitím pomůcek
- skupinová práce
- laboratorní práce
- samostatné pozorování
- používání didaktické techniky
- práce s odbornými časopisy a publikacemi
- krátkodobé projekty

Učivo fyziky úzce souvisí především s předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

- chemie: vedení I v roztocích elektrolytů, atomy, skupenství a vlastnosti látek, jaderná energie
- přírodopis: fotosyntéza, biologie člověka, tělo jako vodič I, lékařské přístroje a zařízení
- zeměpis: magnetické pole Země, sluneční soustava, počasí, podnebí, výzkum vesmíru

V předmětu se realizují průřezová témata :

OSV- rozvoj schopnosti poznávání, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

EGS- Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

EV - základní podmínky života, problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

MKV- lidské vztahy

H.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

H.1.2.1. Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování, porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými vědomostmi

H.1.2.2. Kompetence k řešení problémů

- žákům jsou zadávány takové úkoly, při jejichž řešení musí nalézt problém, formulují problém, vyhledají a zvolí správný postup řešení, zpracují výsledky

H.1.2.3. Kompetence komunikativní

- pracují a komunikují ve skupinách
- formulují své myšlenky v písemné i mluvené formě

H.1.2.4. Kompetence sociální a personální

- využívají skupinového a inkluzivního vyučování ke spolupráci při řešení problémů
- jsou navozovány takové situace, které vedou k posílení sebedůvěry a pocitu zodpovědnosti za sebe i za členy týmu
- žáci jsou vedeni k ochotě pomáhat druhým

H.1.2.5. Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování energetických zdrojů vzhledem k efektivitě a znečišťování ovzduší
- jsou vedeni k šetrnému využívání energie ve svém budoucím životě

H.1.2.6. Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k uvědomělému dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními pomůckami, přístroji a zařízením

H.1.2.7. Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- vedeme žáky k tomu, aby při řešení problémů používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)

H.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- uvede konkrétní příklady jevů ukazujících, že se částice neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Látka a těleso skupenství látek částicová stavba, atom vlastnosti látek	I.1a, I.1b, I.3a I.2ab, III.1, III.2 Ch, Z, Př	
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty, - změří vhodně zvolenými měřidly probírané fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa MDÚ:- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa –délku, hmotnost, čas	Fyzikální veličiny délka objem hmotnost teplota a její změna čas hustota	I.1a, I.1b, I.1c, I.2a, I.2b, I.2c, I.3a, IV.2, V.2, V.3, V.4 M, Př, Z	
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet MDÚ: zná druhy magnetů a jejich praktické využití	Magnetické vlastnosti látek magnet magnetické síla	I.1a, I.1b, I.1c, I.3a Z, Př	
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles MDÚ: - rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu -zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů	Pohyb tělesa pohyb rovnoměrný, nerovnoměrný, přímocharý, křivocharý	I.1a, I.1b, I.2c, I.3a M, Eko	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles MDÚ: - rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu -zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů	Opakování – co už z fyziky víme Pohyb tělesa Opakování z 6. ročníku	I.1a, I.1b, I.2c, I.3a M, Eko	
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působící na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici MDÚ:- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	Síla, skládání sil gravitační síla a hmotnost tělesa výslednice dvou sil stejného a opačného směru	I.1a, I.1b, I.3a M, Tv	
	Tlaková síla, tlak vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí	I.1a, I.3a, Ch, Eko, Z, M	
• zná využití velikosti třecí síly v praxi	Třecí síla smykové tření	I.1a, I.3a	
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů MDÚ: využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	Mechanické vlastnosti tekutin Pascalův zákon Hydrostatický tlak Archimédův zákon (vztlaková síla, potápění, vznášení, plavání těles v klidných tekutinách) atmosférický tlak (kapalina, plyn)	I.1a, I.1b, I.1c, I.1d, I.1e, I.3a, V.1, V.3 Eko, Ch, Z, M, D	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí	Přímocharé šíření světla zdroje světla rychlost světla zatmění Slunce a Měsíce	I.1a, I.3a Z, M	
- využívá zákona o odrazu světla při řešení problémů a úloh MDÚ: zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí	Odraz světla odraz v rovinném, dutém a vypuklém zrcadle	I.1a, I.1b, I.3a M,	
- rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami MDÚ: rozliší spojnou čočku od rozptylk a zná jejich využití	Lom světla spojka, rozptylka, lom světla ke kolmici a od kolmice, rozklad světla hranolem		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem MDÚ: uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)	Energie práce, výkon energie polohová, pohybová vnitřní energie změny skupenství látek	I.1a, I.3a, I.1b, I.2c, II.2, III.1, V.2-4 Pv, D, M, Př, Z	
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí MDÚ: rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz -posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	Zvukové děje látkové prostředí rychlost zvuku odraz zvuku	I.1a, I.1b, I.3a, V.3, V.4 Hv, Z, Eko	
- rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu MDÚ: - sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod -rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla	Elektrické jevy, Ohmův zákon Elektrický obvod Elektrická síla Elektrické spotřebiče	I.1a, I.3a M, Ch	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého MDÚ: vyjmenuje zdroje elektrického proudu - rozliší polovodič na základě analýzy jeho vlastností - využívá prakticky poznatky vlivu působení změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní MDÚ: rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	Opakování- co už z fyziky víme Elektromagnetické děje magnetické síla stejnosměrný elektromotor elektromagnetická indukce střídavý proud transformátor Polovodiče Vlastnosti	I.1a, I.2b, I.2c, I.3a, III.3, V.3, V.4 Z, Pv, Inf	
- využívá poznatku o přeměně jaderné energie na energii tepelnou zhodnotí výhody a nevýhody využití různých zdrojů energie z hlediska vlivu na životní prostředí MDÚ: pojmenuje výhody a nevýhody využívání jaderné energie z hlediska vlivu na životní prostředí	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje Jaderná energie štěpná reakce jaderný reaktor jaderná elektrárna ochrana lidí před radioaktivním zářením	I.3a, I.1a, III.1, III.2, III.3, Ch, Eko, D, Ov	
- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet MDÚ: objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země -zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci -osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru	Vesmír sluneční soustava - její hlavní složky, měsíční fáze	I.1a, I.3a, III.2, V.3 Z, D I.1a, I.3a, III.2, V.3 Z, D	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Co jsme se ve fyzice naučili opakování učiva 6., 7., 8. a 9. třídy		

I. CHEMIE

I.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

I.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou. (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Může být vyučován v učebně chemie i v kmenových třídách.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učení řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- využívání poznatků k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- získání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy
- ukázky (video, DVD)

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Bezpečnostní řád učebny chemie je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

V předmětu se realizují průřezová témata:

- **OSV** - důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví
- **EV, EGS** -na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí
- **MV** - na vnímání sdělení o chemických haváriích a následné likvidaci

I.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

I.1.2.1. Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

I.1.2.2. Kompetence k řešení problémů

- předkládáme problémové situace související s učivem chemie
- vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi

I.1.2.3. Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

I.1.2.4. Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

I.1.2.5. Kompetence občanské

- společně s žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

I.1.2.6. Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

I.1.2.7. Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí

I.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pozorování, pokus a bezpečnost práce - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí MDÚ: - Rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek - Pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými látkami - Rozpozná přeměny skupenství látek	Vlastnosti látek Zásady bezpečné práce Nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, Piktogramy a jejich význam	F I.1a, I.1c, I.2a	
Směsi - rozlišuje směsi a chemické látky - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu MDÚ: - pozná směsi a chemické látky - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití - uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí	Směsi - různorodé, stejnorodé - metody oddělování složek směsí Voda- druhy, čistota Vzduch – složení, čistota Vodík, kyslík	F, Eko, Z I.1c V.1, V.2, V.3 III.3 VI.1, VI.5	
Částicové složení látek a chemické prvky - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti MDÚ: - uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky - rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti	Částicové složení látek –stavba atomu, molekula Periodická soustava chemických prvků, protonové číslo Prvky – značky, názvy, vlastnosti a použití vybraných prvků, Nekovy, kovy, polokovy	F F,Eko, I.1a, I.1c III.3 V.3	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
Chemické reakce - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, zhodnotí jejich využívání - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečného průběhu MDÚ: pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	Chemické reakce – látky, produkty Faktory ovlivňující rychlost chemické reakce Příklady chemických reakcí (exo,endo)	M, F	
Anorganické sloučeniny - porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi MDÚ:- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí - orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku universálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných oxidů Kyseliny, hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce a použití vybraných, prakticky významných kyselin a hydroxidů, neutralizace Soli kyselin– vlastnosti, použití vybraných solí, Vlastnosti a použití prakticky významných halogenidů pH stupnice, neutralizace	Eko III.3 V.1, V.2, V.3 F I.1c V.3, V.4 Eko,F V.3,V.4	
Chemie a společnost - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka MDÚ: - uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin - zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	Chemický průmysl v ČR Výrobky chemického průmyslu - hnojiva, stavební materiál, léčiva	Eko, F, Ov, V.4 F,Z, V.3, V.4 F, Pv,III.3, V.4 Eko I.1a,I.1c III.2, III.3 V.3 VI.1, VI.5 F, Z V.3, V.4	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
		III.2, III.3 V.2, V.3, V.4	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Orientuje se periodické soustavě prvků - Rozlišuje směsi a chemické látky, navrhne postupy oddělování směsí - Používá pojem atom, molekula, chemické prvky, chemické sloučeniny - Porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných dvouprvkových a tříprvkových sloučenin, nejjednodušších uhlovodíků	Opakování učiva 8. ročníku, motivace k učivu 9. ročníku	F, Eko	
Organické sloučeniny - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy MDÚ: zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie - vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy - uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě	Uhlovodíky – využití v praxi, vlastnosti Deriváty uhlovodíků- příklady z praxe – alkoholy, karboxylové kyseliny Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn Přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Eko I.1a, I.1c III.2, III.3 V.3 VI.1, VI.5 Vz, Př, Pv	
Chemické reakce - rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání MDÚ: pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí Pozorování, pokus a bezpečnost práce - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí MDÚ: - Rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek - Pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými látkami	Látkové množství, molární hmotnost, zákon zachování hmotnosti Redoxní děje – řada kovů, koroze, hoření	F, M Eko, F	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Rozpozná přeměny skupenství látek			
Směsi - - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení MDÚ: rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě	Složení roztoku Základní chemické výpočty	M	
Chemie a společnost - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe MDÚ: - zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	Plasty – vlastnosti, použití, likvidace Hořlavé látky – třídy, hasicí přístroje Závěrečné opakování	Z, Eko, F, Ov, V.4 F,Z, V.3, V.4 F, Pv,III.3, V.4 Vz, Eko V.3, V.4,III.3 Vz, Tv	

J. PŘÍRODOPIS

J.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

J.1.1. Obsahové, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. V 6. ročníku tři hodiny týdně, 7. –8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně. V 6. ročníku se žáci seznámí i se základy ekologie, které mohou využít a prohloubit v 7. ročníku ve volitelném předmětu – Ekologie. Předmět může být vyučován v učebně přírodopisu, v kmenových třídách a v okolí školy.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- umožňování poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podpoře vytvářet otevřené myšlení, kritické myšlení a logického uvažování
- učení aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamování žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury, mikroskopu)
- laboratorní práce
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty
- ukázky (video, DVD)
- počítačové programy (příroda 2,3, hmyz)

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

V předmětu se realizují průřezová témata:

- **VDO** -aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí
- **OSV** -evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, kooperace
- **EV** -porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy
- **MV** -kritické čtení
- **EGS** -evropská a globální dimenze v základech ekologie
- **MKV** -vzájemné respektování

J.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

J.1.2.1. Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- učitel vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- učitel vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- učitel navozuje situace k nalézání souvislostí

J.1.2.2. Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

J.1.2.3. Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskuzi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

J.1.2.4. Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

J.1.2.5. Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

J.1.2.6. Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

J.1.2.7. Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi

J.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
Obecná biologie a genetika - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života- dýchání, fotosyntéza, reakce na podněty, názory na vznik života	V.1	
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka MDÚ: -orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života -rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy -uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka -má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích -pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	Vz,F III.2	
Biologie hub - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků MDÚ: -rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků	Houby bez plodnic Houby s plodnicemi Lišejníky	Vz V.1 Z,Eko V.1, V.2	
Biologie rostlin - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin MDÚ: rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití -rozlišuje základní systematické skupiny rostlin	Základní principy fotosyntézy a dýchání Řasy	V.2	
Biologie živočichů		Ch	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy MDÚ: porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů -rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce -odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí -ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné Významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí /žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci/ Projevy chování vybraných živočichů	I.1a V.3	
Základy ekologie - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - na příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam MDÚ: uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - objasní základní princip některého ekosystému -vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	Organismy a prostředí - jedinec, populace, společenstvo - ekosystémy – přirozené a umělé - potravní řetězce - rostliny, živočichové vybraného ekosystému	V.1 V.4 Z V.4	
Praktické poznávání přírody - aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou, mikroskopem - poznávání rostlin a živočichů v okolí	F	

ŠVP Ekola – ZŠ Pilníkov

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
MDÚ: využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu -			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
Obecná biologie a genetika - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování MDÚ: -orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života -má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích -pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	Projevy života – dýchání, fotosyntéza, růst	V.2	
Biologie rostlin - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití pro pěstování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů MDÚ: -rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití -uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování -rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce	Anatomie a morfologie rostlin - stavba, význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin Fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování Systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců mechorostů, kaprad'orostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců Význam rostlin	Z, Eko III.3 V.1 V.4	
Biologie živočichů - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - orgánové soustavy a orgány vybraných živočichů Vývoj a systém živočichů - strunatci /paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci/ Význam a ochrana živočichů	III.3 V.3 VI.1	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy MDÚ: porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů -rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce -odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí -ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Projevy chování živočichů	D ,Z, Eko	
Praktické poznávání přírody - aplikuje praktické metody poznávání přírody MDÚ: využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	Praktické metody pozorování přírody - pozorování lupou, mikroskopem, určovací klíče	F	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
Biologie živočichů - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy MDÚ: porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů -rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce -odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí -ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - orgánové soustavy, orgány Vývoj savců a přizpůsobení prostředí Třídění savců Význam a ochrana savců - hospodářsky významní, chránění savci Etologie	Eko III.3 V.1 Eko	
Biologie člověka - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka Anatomie a fyziologeneze - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy / opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící/ Nemoci, úrazy, prevence-	D,Ov II.2 IV.1 IV.4 III.2 Tv,Vz, Ov, Hv, F III.2 V.3 V.4	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
MDÚ: popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce -charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka -popíše vznik a vývin jedince -rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	příčiny, příznaky, závažná poranění a život ohrožující stavy	F, Vz, Tv, Eko	
Obecná biologie a genetika - vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu MDÚ: xx	Dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací	D, Ov, Inf, Hv	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
Neživá příroda - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi MDÚ: -pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny -rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů -na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Země - vznik a stavba Země Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, praktický význam a využití zástupců Vnější a vnitřní geologické procesy Půdy - složení, vlastnosti, význam Vývoj organismů na Zemi - paleontologie, výskyt typických organismů Podnebí a počasí ve vztahu k životu—význam vody, teploty, výkyvy, následky -např.povodně,laviny	F, Z, D F, M, Ch Ch, Z VI.1 Z, Pv D, F Z Z, F, Čj	
Základy ekologie - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí MDÚ:- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky -pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	Změny v přírodě vyvolané činností člověka	F,Eko III.2,III.3 D, Ov, ko, Z, F, Aj Eko, Z, Ov V.1	
Praktické poznávání přírody - aplikuje praktické metody poznávání přírody MDÚ: využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	Pozorování lupou, zkameněliny, určovací klíče		

K. ZEMĚPIS

K.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

K.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu má přírodovědný a společenskovední charakter. Vyučovací předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. Ve všech ročnících probíhá výuka 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách, v učebně PC, odborné učebně, v terénu.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí – přírodě i společnosti
- rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel a krásy jejich přírody
- získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě a o možnostech její prosperity
- myšlení v evropských a globálních souvislostech
- přípravě žáka na život v Evropě a v současném světě
- získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením
- utváření a rozvíjení základních dovedností, znalostí, hodnot a postojů v těchto vyučovacích tématech: geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe
- aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracování informací

Formy a metody práce:

- vyučovací hodina – frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, DVD, video
- skupinová práce, skládkové vyučování, problémové vyučování – mapy, pracovní listy, encyklopedie, odborná literatura, časopisy, Internet
- beseda
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty
- exkurze
- referáty, žáci učí žáky

V předmětu se realizují průřezová témata:

- OSV** - rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebeorganizace, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje
- VDO** - občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie
- EGS** - objevování Evropy, světa
- MKV** - kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, principy solidarity
- EV** - ekosystémy, základní podmínky života, problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
- MV** - kritické čtení a vnímání autora mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení

K.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

K.1.2.1. Kompetence k učení

- Vytváříme a rozvíjíme zájem žáků o poznávání okolí svého domova, regionu, své vlasti, poznávání cizích zemí. Podporujeme osobní aktivní přístup-zájem o turistiku.
- Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, jevů a lidských výtvorů.
- Vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a používání informací z různých objektivních zdrojů.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Motivujeme žáky k učení - snažíme se cíleně vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti a povzbuzujeme.

K.1.2.2. Kompetence k řešení problémů:

- Vytvářením praktických problémových situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Vedeme žáky k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami.
- Učíme žáky argumentovat, diskutovat na dané téma, obhajovat své výroky.
- Vedeme žáky k odpovědím na otevřené otázky.
- Ukazujeme žákům různé varianty řešení problému.

K.1.2.3. Kompetence komunikativní:

- Učíme žáky komunikovat mezi sebou a učitelem a dodržovat předem stanovená pravidla vzájemné komunikace.
- Vedeme žáky k naslouchání a respektování názorů druhých.
- Vytváříme příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i psaného projevu.

K.1.2.4. Kompetence sociální a personální

- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe uplatňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

K.1.2.5. Kompetence občanské

- Vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů společnosti.
- Vytváříme a upevňujeme v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství společnosti dalším generacím.
- Vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování a poskytnutí pomoci.
- Vysvětlujeme práva a povinnosti v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje.

K.1.2.6. Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k zeměpisu.

K.1.2.7. Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy

K.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů MDÚ: objasní důsledky pohybů Země	Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	III.1 F, Př, Ov, Eko, Inf, D I.1a	
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost MDÚ: uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost - uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	Krajinná sféra -přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti	F, M, Eko, Inf, Vv I.3a	
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech MDÚ: XXX	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy - opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	Ov, Eko, D, Inf, M, F II.1 II.2	
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny MDÚ: ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje - určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy - jednoduché panoramatické náčrtky krajiny	I.3a I.1e I.1a F, Tv, Př, Eko	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - MDÚ: rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	Komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy - hlavní kartografické produkty: plán, mapa - jazyk mapy - základní informační geografická média a zdroje dat Geografická kartografie a topografie - globus, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti - měřítko a obsah map - orientace map vzhledem ke světovým stranám - praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	I.1a F, Čj, Inf, M, Eko,D VI. 2 I.3a	
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných/modelových/ států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - MDÚ: vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány -rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů -charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	Světadíly, oceány, makroregiony světa - porovnávací kritéria - jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti Modelové regiony světa - vybrané modelové environmentální problémy, možnosti jejich řešení	III. 1 F, D, Př, Čj, Eko, Vv, Ov, III. 2 Cj, Hv, Inf, M III .3 IV. 1 IV. 4 VI. 2	
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje	I.1e F, Tv, Př, Eko, Vv, D, Ov I.1a I.3a II.1	

ŠVP Ekola – ZŠ Pilníkov

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech MDÚ: ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu -uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	- určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy - jednoduché panoramatické náčrtky krajiny		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných/modelových/ států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich MDÚ: vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány -rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů -charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	Světadíly, oceány, makroregiony světa - porovnávací kritéria - jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti Modelové regiony světa - vybrané modelové environmentální problémy, možnosti jejich řešení	III.1 Př, Čj, Inf, Eko, Ov, D III.2 Cj III.3 IV.1 IV.4	
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států MDÚ: určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy -rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost -uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva	Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, členitost - obyvatelstvo - sektorová a odvětvová struktura hospodářství - hospodářské a politické postavení České republiky ve světě	VI.2 Ov, Čj, Inf, Eko, D, Vv I.1a	
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Regiony České republiky - krajské členění	I.1a D, Př, Inf, Ov, Cj, Vv, Hv, Eko I.1e I.3a	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
MDÚ: vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti -vymezí a lokalizuje místní oblast/region/ podle bydliště nebo školy -hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu MDÚ: vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy -charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu -určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy -rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost -uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech MDÚ: ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu -uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Místní region - zeměpisná poloha, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a soioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry) Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje - určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy - jednoduché panoramatické náčrtky krajiny	II.2 II.1 Ov, D I.1e F, Inf, Tv,Př, Eko I.3a	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit MDÚ: vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace Světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úroveň	II.1, II.2, II.3, II.4 Čj, Vv IV.1, IV.4, IV.5 VI.1, VI.2 Ov, D, Inf, M, Př, Eko	
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace MDÚ: uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel	Obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	I.1a III.1, III.2, III.3 D, Ov, Inf, Př	
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech MDÚ: XXX	Regionální společenské, politické a hospodářské útvary - porovnávací kritéria - integrace států - hlavní světová konfliktní ohniska	Inf, Ov, D	

-porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů/biomů/ -uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí MDÚ: umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin -uveďte příklady přírodních a kulturních krajinných složek -uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Krajina - přírodní a společenské prostředí -typy krajin Vztah přírody a společnosti - principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí - globální ekologické a environmentální problémy lidstva	V.3 Eko,Př, F, Ch V.4	
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech MDÚ: ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu -uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje - určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy - jednoduché panoramatické náčrtky krajiny	I.1e Tv, F, Vv, Inf, Př, Eko I.3a	

L. HUDEBNÍ VÝCHOVA

L.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

L.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje v 6. až 9. ročníku v časové dotaci 1 hodinu týdně, od školního roku 2016/2017 se vyučuje v 6. a 7. ročníku v časové dotaci 1 hodinu týdně. Cílem tohoto předmětu je rozvíjení hudebnosti žáků a získání vztahu k hudbě a umění. Těsná souvislost vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Hudební výchova je patrná s některými tématy vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (pohyb, tanec) nebo Jazyk a jazyková komunikace (texty písní, rytmizace slov).

Vzdělávání předmětu směřuje k:

Tento předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje přirozenou potřebu žáků setkávat se s hudbou. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, podílet se na společenských akcích, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti.

Formy a metody práce:

Výuka probíhá ve vhodné kmenové třídě (s klavírem). Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny na: vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti.

Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

V předmětu se realizují průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

EGS – objevujeme Evropu a svět

MKV – kulturní difference, etnický původ, multikulturalita

L.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

L.1.2.1. Kompetence k učení:

- Rozvíjíme u žáků schopnosti vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými aktivitami.
- Podněcujeme tvořivost žáků.
- Vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie

L.1.2.2. Kompetence k řešení problémů:

- Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně sledujeme, jak žáci posuzují hudební dění.

L.1.2.3. Kompetence komunikativní:

- Učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat projevy druhých jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Učíme žáky porozumět hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch.

L.1.2.4. Kompetence sociální a personální:

- Pomáháme jim získat náhled do hudební kultury české i kultur jiných národů.
- Umožňujeme žákům diferencované výkony podle jejich individuálních schopností.
- Prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury.

L.1.2.5. Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům.
- Umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce.
- Sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok.

L.1.2.6. Kompetence pracovní:

- Učíme žáky pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem.
- Pomáháme hudebně nadaným žákům při volbě povolání, v němž mohou uplatnit svůj talent.

L.1.2.7. Kompetence digitální

- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

L.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase MDÚ: interpretuje vybrané lidové a umělé písně	Vokální činnost pěvecký projev hlasová hygiena rozvoj hudebního sluchu a hudební představitosti	I. 1a	
-	Instrumentální činnost hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře záznam hudby tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy		
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - MDÚ: doprovází písně pomocí ostinata	Hudebně pohybová činnost pohybový doprovod znějící hudby pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby orientace v prostoru		
- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku MDÚ: pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu -rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru -uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	Poslechová činnost kvalita tónu vztahy mezi tóny hudební styly a žánry – hudba na jevišti (opera, opereta, muzikál, hudební revue) hodnoty not předznamenání hudební nástroje v lidové hudbě interpretace znějící hudby	III. 2 Z, D, Vv, Lv	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - MDÚ: doprovází písně pomocí ostinata	Vokální činnost vokální projev slovní a hudební rytmus intonace a vokální improvizace reflexe vokálního projevu	I. 1a	
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - MDÚ: interpretuje vybrané lidové a umělé písně	Instrumentální činnost hudební nástroje vyjadřování hudebních a nehudebních představ instrumentální doprovody	I. 1e	
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Hudebně pohybová činnost pohybové vyjádření hudby pohybový doprovod taktování	I. 1e Tv, Vv	
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - MDÚ: pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu -rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru -uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	Poslechová činnost orientace v hudebním prostoru vztahy mezi tóny hudební styly a žánry (sonáta, symfonie, kantáta, oratorium, muzikál) homofonie a polyfonie hudební přehrávače a nosiče hudební dílo a jeho autor	III. 2, IV. 3, D, Z, Ov, F, Inf, IV. 1, Př	

M. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

M.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura* a umožňuje žákům jiné než racionální poznání světa – poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje na II. stupni v 6. až 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

M.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet vlastní vnímání, cítění a myšlení, prožívání, představivost, fantazii a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající na základě tvůrčích schopností žáků. Tvůrčími činnostmi (*Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity a Ověřování komunikačních účinků*) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit své jedinečné pocity a prožitky.

Vzdělávacím obsahem tématu *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání světa a podle toho přizpůsobit výběr vhodných prostředků pro jeho vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastní zkušeností při tvorbě. Vzdělávacím obsahem tématu *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákovi hledat své vlastní výrazové prostředky.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- žáci si prakticky osvojují potřebné výtvarné dovednosti a techniky
- rozvíjejí svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz

S přechodem na II. stupeň se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Inspirací k činnostem se stávají i díla literární a dramatická, tvorba multimediální i samotné znakové systémy.

Metody a formy práce:

- samostatná práce žáků s využitím různých technik
- besedy, práce s reprodukcemi, návštěvy galerií a výstav
- prostorové práce

V předmětu se realizují průřezová témata: OSV, MKV, MV

M.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

M.1.2.1. Kompetence k učení:

- Učíme žáky chápat umění a kulturu v širších souvislostech, k učení se prostřednictvím vlastní tvorby.
- Prohlubujeme v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat své výtvarné činnosti.
- Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.

M.1.2.2. Kompetence k řešení problémů:

- Učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
- Na modelových příkladech učíme žáky využívat vhodný algoritmus řešení problémů.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby výtvarného vyjádření.

M.1.2.3. Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a vyjadřování.
- Učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné potřeby druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám, ke kulturním projevům různorodých skupin, národů a národností.

M.1.2.4. Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince.
- Vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání stereotypů.
- Prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i druhých.

M.1.2.5. Kompetence občanské:

- Učíme žáky vnímat výtvarné umění jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků a postojů k jevům a vztahům ve světě.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a k toleranci k jejich výtvarným projevům.
- Netolerujeme projevy rasizmu, xenofobie a nacionalizmu.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.
- V hodnocení žáků se snažíme využívat pozitivní motivace.
- Jsme připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.

M.1.2.6. Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Učíme žáky používat vhodné materiály, nástroje a techniky.
- Učíme žáky chránit své zdraví.
- Vytváříme podnětné a tvořivé prostředí, měníme podmínky a učíme žáka adaptaci na změnu.
- Různými formami seznamujeme žáky s různými výtvarnými profesemi.
- Talentovaným žákům pomáháme při volbě vhodného povolání, ve kterém budou moci plně rozvinout své nadání.

M.1.2.7. Kompetence digitální:

- vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vybírání, vytváření a pojmenovávání prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	- kombinace neobvyklých materiálů - plošné a prostorové vyjádření - uspořádání objektů do celku, základy kompozice - malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, úhlem a fixem - jednoduché vyjádření pohybu - vytváření na základě svých představ		
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- práce v materiálu, plošné a prostorové vytváření - základní poučení o teorii barev, jejich působení - alternativní vyjádření vlastního prožitku	I.1e, I.3b	
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Keramika - poznává základní vlastnosti keramického materiálu - vytlačování do formy - volné vytváření - dokončovací práce		
zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, video, animace	Člověk a svět kolem nás - lidské tělo - portrét - tělo a prostor (pohyb, tanec, sport) - tělo ve výtvarném umění, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, manipulace s objekty	I.3b, I.1e	
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; MDÚ: uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru -uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci -při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních	Vyjádřování pocitů a zážitků - výtvarně vyjádřený pocit z hudby - barevné vyjádření pocitů, nálady - výtvarně vyjádřený pocit z různorodých povrchů vnímaných hmatem	I.1e	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Příroda živá a neživá - prvky vizuálně obrazného vyjádření ve statickém i dynamickém vyjádření - plošné a prostorové vyjádření - uspořádání objektů do celku, základy kompozice (symetrála, zlatý řez, diagonála) - malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, úhlem a fixem - vytváření na základě svých představ	I.1e	
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- práce v materiálu, plošné a prostorové vytváření - základní poučení o teorii barev, jejich působení - alternativní vyjádření vlastního prožitku kombinací různých materiálů, použití barevnosti a struktury - řád ve výtvarné geometrii (ulity, labyrinty) - technické prvky		
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Modelovací hmoty		
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, video, animace - interpretuje umělecká, vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Člověk a svět kolem nás - lidské tělo - portrét - tělo a prostor (pohyb, tanec, sport, gesta) - tělo ve výtvarném umění, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, manipulace s objekty - klasická umělecká díla v porovnání se současnými		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Vyjádřování pocitů a zážitků - výtvarně vyjádřený pocit z hudby - barevné vyjádření pocitů, nálady - výtvarně vyjádřený pocit z různorodých povrchů vnímaných hmatem - sebehodnocení, - sebeprosazení, zdůvodnění konkrétního vizuálně obrazného vyjádření - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	I.1e I.3b	
: MDÚ: uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru -uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci -při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních -vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, video, animace	- kombinace neobvyklých materiálů - plošné a prostorové vyjádření - uspořádání předmětů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádření vztahů mezi objekty (lineární, světlostní, barevné) - malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlím - harmonie a disharmonie - nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, míchání barev)		
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, video, animace - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	- práce v materiálu, plošné a prostorové vytváření - základní poučení o teorii barev, jejich působení - alternativní vyjádření vlastního prožitku kombinací různých materiálů, použití barevnosti a struktury - řád ve výtvarné geometrii (ulity, labyrinty) - technické prvky - design – tvar a funkce - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Modelovací hmoty		
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Člověk a svět kolem nás - lidské tělo - portrét - tělo a prostor (pohyb, tanec, sport, gesta)		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	- tělo ve výtvarném umění, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, manipulace s objekty - klasická umělecká díla v porovnání se současnými		
- zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, video, animace - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Vyjadřování pocitů a zážitků - výtvarně vyjádřený pocit z hudby - barevné vyjádření pocitů, nálady - výtvarně vyjádřený pocit z různorodých povrchů vnímaných hmatem - sebehodnocení, - sebeprosazení, zdůvodnění konkrétního vizuálně obrazného vyjádření - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech - emotivní obsah nefigurativních a figurativních obrazových prostředků		
MDÚ: uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru -uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci -při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, video, animace	- kombinace neobvyklých materiálů - plošné a prostorové vyjádření - uspořádání předmětů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádření vztahů mezi objekty (lineární, světlostní, barevné) - malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlím - harmonie a disharmonie - originalita, projekce vlastních prožitků se slovním komentářem - nauka o barvě - jednota formy a prostoru (minimalismus)	I.1e	
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, video, animace	- práce v materiálu, plošné a prostorové vytváření - alternativní vyjádření vlastního prožitku kombinací různých materiálů, použití barevnosti a struktury - řád ve výtvarné geometrii (ulity, labyrinty) - technické prvky - design – tvar a funkce - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech - historický posun v interpretaci - rozdíly v interpretaci evropské a mimoevropských kultur	VI.7 IV.2, IV.3	
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Modelovací hmoty		
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody	Člověk a svět kolem nás - lidské tělo	I.1c, I.3b	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, video, animace	- portrét - tělo a prostor (pohyb, tanec, sport, gesta) - tělo ve výtvarném umění, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, manipulace s objekty - rozdílná interpretace v různých historických obdobích - sebehodnocení		
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, video, animace - zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie MDÚ: uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru -uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci -při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních	Vyjádřování pocitů a zážitků - výtvarně vyjádřený pocit z hudby - barevné vyjádření pocitů, nálady - výtvarně vyjádřený pocit z různorodých povrchů vnímaných hmatem - sebehodnocení, - sebeprosazení, zdůvodnění konkrétního vizuálně obrazného vyjádření - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech - emotivní obsah nefigurativních a figurativních obrazových prostředků - spontánnost jako projev svobody (nová figurace)		

N. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

N.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

N.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po jedné hodině týdně. Spadá do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, která přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této oblasti směřuje k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví svým obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. **Žáci si v předmětu Výchova ke zdraví rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.** Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru je předmět Výchova ke zdraví úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Výchova ke zdraví je realizována v souladu s věkem žáků ve třech obdobích.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- **k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví** v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a **učí je** být za ně odpovědný
- navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět **a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí**
- **osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech**
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Formy a metody práce

- problémové vyučování
- práce ve dvojicích
- skupinové vyučování
- diskuse
- práce s odbornými články
- besedy s odborníky / ČČK, Policie ČR, lékaři, RIAPS ... /
- práce s Internetem
- krátkodobé projekty
- soutěže, testy, dotazníky

V předmětu se realizují průřezová témata :

VDO – tolerance, odpovědné chování, zásady slušnosti, angažovaný přístup k druhým

OSV – poznávání sebe a lidí, osobnostní rozvoj, zvládání rozhodovacích situací, jednání ve specifických rolích a situacích

MKV- schopnost zapojit se do diskuse, rozeznat argumentaci, výrazové prostředky, reklamu, komerci

EV – chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

EGS – svoboda lidské vůle, humanizmus, morálka, kritické myšlení

N.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

N.1.2.1. Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- zařazuje metody, při kterých žáci docházejí k závěrům a řešením sami
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků

Žák:

- vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- je veden k efektivnímu učení

N.1.2.2. Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává problémové úkoly
- zařazuje rozmanité aktivity
- podněcuje žáky k argumentaci

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- je schopen obhájit své rozhodnutí
- vnímá problémové situace, mimořádné situace, krizové situace a plánuje způsob řešení

N.1.2.3. Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků
- vytváří příležitosti k interpretaci a prezentaci obrazových materiálů, textů, grafů
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Žák:

- osvojuje si kultivovaný ústní projev
- komunikuje na odpovídající úrovni
- účinně se zapojuje do diskuze
- uplatňuje bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví

N.1.2.4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

N.1.2.5. Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili vlastní činnost i výsledky

Žák:

- respektuje názory ostatních
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- formuje si volní a charakterové rysy
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, ekologii
- odmítá útlak a hrubé zacházení

N.1.2.6. Kompetence pracovní

Učitel:

- umožňuje žákům vzájemně se radit a pomáhat
- vede žáky k užívání poznatků v běžné praxi
- umožňuje žákům, aby pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti, první pomoci a chování v mimořádných situacích

Žák:

- využívá znalostí v běžné praxi
- ovládá základní postupy první pomoci
- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- při vyhledávání informací využívá Internet

N.1.2.7. Kompetence digitální

- vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví
- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

N.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

8. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů / komunitě/ - vysvětlí role členů komunity /rodiny, třídy, spolku/ a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu /vrstevnická komunita, rodinné prostředí/ z hlediska prospěšnosti zdraví - MDÚ: chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	Vztahy mezi lidmi a formy soužití 1. a 2. období	I.2b, I.2c, I.1e, IV.4, IV.2 Ov, Čj	
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Zdravý způsob života a péče o zdraví 1. a 2. období	I.1b, III.1, I.1d, V.2, V.3, II.2, V.4 Př, Ch, Tv, Pv	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěřá se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc MDÚ: uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím -projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy -dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování -svěřá se se zdravotním problémem			
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence 1. a 2. období	I.1e, I.3b, I.3a, VI.5, VI.1, III.3, I.2d, II.1, VI.7 Hv, Tv, Př, Ch, Ov, Vv, Dv	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silničního a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí MDÚ: dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví -uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy -zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí -uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla -chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel			
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví MDÚ: respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví	Hodnota a podpora zdraví 1. a 2. období	I.3b Př, Vv	
	Osobnostní a sociální rozvoj 2. období	I.1b, I.1d, I.2b, I.2c, IV.2, IV.3, I.1e, I.3b Pv, Ov, Tv, Čj	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce			
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etiketou, morálkou a pozitivními životními cíli ;chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování MDÚ:XXX	Změny v životě člověka a jejich reflexe 2. období	I.3b, I.3a Př, Ov, D	

O. TĚLESNÁ VÝCHOVA

O.1. *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Vyučovací předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavní cíl vyučovacího předmětu Tělesná výchova je komplexní vzdělávání žáků v poznání vlastních pohybových možností a zájmů, v poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Vede žáky k harmonickému rozvoji osobnosti dítěte. Směřuje k pochopení důležitosti aktivního pohybu, tělesné zdatnosti a radosti z pohybu a k podpoře zdraví fyzického i duševního, ke zdravému životnímu stylu.

O.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzhledem k rozdílnosti fyziologického a mentálního vývoje žáků v ročníku a k různé úrovni jejich pohybových schopností a dovedností je výuka předmětu Tělesná výchova členěna do tří etap, které na sebe navazují a prolínají se. Výuka na druhém stupni patří do třetí etapy. Od 6.ročníku může výuka probíhat odděleně pro chlapce a dívky, v případě organizační potřeby a dané specifikace tříd může výuka probíhat společně pro dívky a chlapce s ohledem na fyziologické rozdíly. Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako povinný s dotací 2 hodin týdně pro všechny žáky. V 7. ročníku je zařazen lyžařský kurz. O jeho konání a průběhu v určitém školním roce rozhodnou momentální podmínky školy a sociální situace žáků. Dle dané situace je lyžařský kurz nabídnut také žákům 8., 9. ročníku.

Výuka tělesné výchovy je organizována na moderním multifunkčním sportovišti s umělou trávou pro 14 druhů sportů, na školním atletickém hřišti s moderním umělým povrchem poslední generace conipur včetně kurtu a v tělocvičně města Pilníkov. Návštěva fitness v 9.r. Podle finančních možností žáků mohou být zařazeny turistické kurzy - 6. tř., 8.tř.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- poznání vlastních pohybových možností, zájmů a účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociál. pohodu
- zařazení pohybové činnosti do denního režimu k rozvoji tělesné zdatnosti, relaxaci, pro podporu zdraví
- osvojování pohybových dovedností na základě žákova prožitku z pohybu a z komunikace při pohybu
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vyhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností

Formy a metody práce:

- vyučovací hodina – rozdělení rolí v družstvu problémové vyučování, kruhový provoz, frontální výuka, skládačkové vyučování, individuální přístup k somatotypu, herní činnosti jednotlivce, projekty, diskuze, testové baterie – Unifit

V předmětu se realizují průřezová témata:

OSV-sebepoznání a sebepojetí-poznávání svého těla a svých fyzických možností, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena-relaxace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti-zvláště v herních situacích při pohybových činnostech

MV – tvorba mediálního sdělení – při zpracování sportovních výsledků

O.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu tělesná výchova

O.1.2.1. Kompetence k učení

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví.
- Učíme žáky osvojení nových pohybových dovedností, správnému držení těla, kultivaci pohybového projevu.
- Usilujeme o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti.
- Umožňujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu žákova zlepšení.
- Při hodnocení žáky pozitivně motivujeme.
- Vedeme je k celoživotní potřebě pohybových činností potřebných pro zdravou lidskou osobnost.

Jdeme příkladem: dovednosti v rámci možností provádíme s žáky, provozujeme sami pohybové aktivity, rozšiřujeme si kvalifikaci.

O.1.2.2. Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů družstva, týmu v různých herních situacích nebo v řešení problémových pohybových činností.
- Zadáváme pohybové úlohy, které umožňují volbu různých postupů.
- Podněcujeme žáky, aby zvládnuté pohybové dovednosti používali při řešení problémových situací v praktickém životě.

O.1.2.3. Kompetence komunikativní

- Klademe důraz na slušné chování a slušnou úroveň komunikace žáků.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární projevy chování při pohybových činnostech.
- Dodržujeme zásady čestného jednání „fair play“.
- Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel.
- Umožňujeme žákům pozitivně prezentovat a reprezentovat svou osobu a školu na veřejnosti.

Jdeme příkladem: snažíme se mluvit slušně, nepomlouváme, situace řešíme s „chladnou hlavou“ a nadhledem.

O.1.2.4. Kompetence sociální a personální

- Neděláme rozdíly mezi žákem pohybově nadaným a méně nadaným.
- Rozvíjíme schopnost žáků plnit v týmu různé role.
- Podporujeme pochopení důležitosti každého žáka v týmu.
- Netolerujeme projevy rasizmu, xenofobie a nacionalizmu.
- Učíme žáky vzájemně se respektovat, pomoci si, hodnotit práci vlastní a druhých.

O.1.2.5. Kompetence občanské

- Vedeme žáky k důslednému dodržování všech stanovených a domluvených pravidel při pohybových činnostech.
- Vychováváme žáky k aktivní odpovědnosti za své zdraví.
- Netolerujeme drogy, šikanu a kriminalitu mládeže-negativní dopad v souvislosti s pohybem.
- Nabízíme žákům volnočasové aktivity/sportovní vyžití mimo výuku/ jako protipól patologických projevů chování.
- Ukazujeme žákům, že sportovní činnost pohyb, aktivita přináší člověku uspokojení fyzické, psychické,relaxaci.
- Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru, nepovyšujeme se.
- Učíme žáky chovat se k druhým tak, jak si přejeme, aby se chovali oni k nám.

O.1.2.6. Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu postoji k veškeré aktivitě.
- Nepodporujeme lenost a nečinnost.
- Pochválíme žáky za aktivitu. Měníme pracovní podmínky a učíme žáky adaptovat se na nové pracovní podmínky.
- Vedeme žáky k dodržování hygienických, organizačních a bezpečnostních zásad při provádění pohybových aktivit.
- Vysvětlujeme žákům, aby se snažili zabránit úrazům, neprováděli nebezpečné a zdraví škodlivé pohybové aktivity.
- Pomáháme žákům pochopit, jak je důležitá fyzická zdatnost při volbě jejich budoucího povolání a dalšího života.

O.1.2.7. Kompetence digitální

- *umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu*
- *vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií*

O.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
6.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem -usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program -samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly -odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost MDÚ: usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí -cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy -odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem -vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity -uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného -uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu -chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	/rozděleno do bloků/ Člověk a jeho vztah k pohybu -význam pohybu pro zdraví/biorytmy CH a D/ -základní pojmy jednotlivých druhů cvičení -zdravotně orientovaná zdatnost, kondiční programy -zdravý životní styl-cvičení jako součást denního režimu - zdravotní tělesná výchova – korekce, svalové dysbalance -hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech-první pomoc při tělesné výchově	Čj, Z, D, Ov, Vz I.1b I.1d I.1c	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech -posoudí provedení osvojované pohybové činnosti MDÚ: zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech -posoudí provedení osvojované pohybové činnosti -užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele Internetu -naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky –čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora -sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí -zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže -zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci MDÚ: užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka -naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky –čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu -dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji -rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka -sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je	Atletika -rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky, hod míčkem, štafetový běh -základní atletické pojmy -pravidla atletických soutěží -základy techniky disciplín -základy evidence výkonů -olympijské disciplíny Gymnastika -základní gymnastika -kondiční gymnastika -akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí -estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem -rytmická gymnastika, tance -kondiční gymnastika -úpoly-základy sebeobrany Sportovní hry -pravidla základních sportovních her -herní činnosti jednotlivce -základní herní situace - herní role a funkce -týmová spolupráce -radost ze hry, prožitky -příprava, organizace, řízení utkání -zpracování výsledků a prezentace -základní úprava sportoviště -sportovní hry: vybíjená, basket, florbal, přehazovaná, kopaná Turistika a pobyt v přírodě -chůze v terénu	F, Ov, D Z, D I.3a F, Čj Hv, Př, Vz I.2d VI.6 Z, Eko, Vz, Př, F, Ov	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-spolurozhoduje osvojované hry a soutěže -zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny MDÚ: zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech -posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků			
	Bruslení podle podmínek školy a přírodních vlivů/ -základní bruslařské dovednosti jednotlivce -péče o brusle		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

7.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem -usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program -samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly -odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost MDÚ: usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí -cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy -odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem -vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity -uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného -uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu -chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	/rozděleno do bloků/ Člověk a jeho vztah k pohybu -význam pohybu pro zdraví/biorytmy CH a D/ -základní pojmy jednotlivých druhů cvičení -zdravotně orientovaná zdatnost, kondiční programy -zdravý životní styl-cvičení jako součást denního režimu -zdravotní tělesná výchova – korekce, svalové dysbalance -hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech-první pomoc při tělesné výchově	Čj, Ov, Z, Vz, D I.1b I.1d I.1c Vz	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech -posoudí provedení osvojované pohybové činnosti MDÚ: zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech -posoudí provedení osvojované pohybové činnosti -užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele Internetu -naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky –čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora -sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí -zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže -zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci MDÚ: užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka -naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky –čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu -dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji -rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka -sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je	Atletika -rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky, hod míčkem, štafetový běh -základní atletické pojmy -pravidla atletických soutěží -základy techniky disciplín -základy evidence výkonů -olympijské disciplíny Gymnastika -základní gymnastika -kondiční gymnastika -akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí -estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem -rytmická gymnastika, tance -kondiční gymnastika -úpoly-základy sebeobrany Sportovní hry -pravidla základních sportovních her -herní činnosti jednotlivce -základní herní situace - herní role a funkce -týmová spolupráce -radost ze hry, prožitky -příprava, organizace, řízení utkání - zpracování výsledků a prezentace -základní úprava sportoviště sportovní hry: vybíjená, basket, florbal, přehazovaná, kopaná Turistika a pobyt v přírodě	F D, Z F I.3a Hv, Př, Vz I.2d VI.6 Z, Vz, Eko, Př, F, Ov	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-spolurozhoduje osvojované hry a soutěže -zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	-chůze v terénu		
MDÚ: zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech -posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	Bruslení /podle podmínek školy a přírodních vlivů/ -základní bruslařské dovednosti jednotlivce -péče o brusle -bezpečnost		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

8.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem -usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program -samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly -odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost MDÚ: usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí -cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy -odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem -vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity -uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného -uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu -chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změřit úroveň své tělesné zdatnosti	/rozděleno do bloků/ Člověk a jeho vztah k pohybu -význam pohybu pro zdraví/biorytmy CH a D/ -základní pojmy jednotlivých druhů cvičení -zdravotně orientovaná zdatnost, kondiční programy -zdravý životní styl-cvičení jako součást denního režimu - zdravotní tělesná výchova – korekce, svalové dysbalance -hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech- první pomoc při tělesné výchově	Ov, Př, Z, Vz, Čj D I.1b I.1d I.1c	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech -posoudí provedení osvojované pohybové činnosti MDÚ: zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech -posoudí provedení osvojované pohybové činnosti -užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele Internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora -sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí -zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže -zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci MDÚ: užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka -naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky -čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu -dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji -rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	Atletika -rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky, vrh koulí, hod míčkem, štafetový běh -základní atletické pojmy -pravidla atletických soutěží -základy techniky disciplín -základy evidence výkonů -role organizátora na stanovišti -olympijské disciplíny Gymnastika -základní gymnastika -kondiční gymnastika -akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí -estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem -rytmická gymnastika, tance -kondiční gymnastika -základy orientace ve fitness – dodržování zásad správného posilování -úpoly-základy sebeobrany Sportovní hry -pravidla základních sportovních her -herní činnosti jednotlivce -základní herní situace - herní role a funkce -týmová spolupráce -radost ze hry, prožitek -příprava, organizace, řízení utkání - zpracování výsledků a prezentace -základní úprava sportoviště sportovní hry: vybíjená, basket, florbal, přehazovaná, kopaná, odbíjená Turistika a pobyt v přírodě	F, Př D, Z F I.3a Hv, Př, Vz, I.2d VI. 6 Z, Vz, Eko, Př, F, Ov	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je -spolurozhoduje osvojované hry a soutěže -zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	-chůze v terénu		
MDÚ: zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech -posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	Bruslení /podle podmínek školy a přírodních vlivů/ -základní bruslařské dovednosti jednotlivce -péče o brusle -bezpečnost		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

9.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem -usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program -samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly -odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost MDÚ: usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí -cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy -odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem -vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity -uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného -uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu -chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	/rozděleno do bloků/ Člověk a jeho vztah k pohybu -význam pohybu pro zdraví/biorytmy CH a D/ -základní pojmy jednotlivých druhů cvičení -zdravotně orientovaná zdatnost, kondiční programy -zdravý životní styl-cvičení jako součást denního režimu - zdravotní tělesná výchova – korekce, svalové dysbalance -hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech- první pomoc při tělesné výchově	Vz, Ov, D, Př Z I.1b I.1d I.1c	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech -posoudí provedení osvojované pohybové činnosti MDÚ: zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech -posoudí provedení osvojované pohybové činnosti -užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele Internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora -sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí -zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže -zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci MDÚ: užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka -naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky -čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu -dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji -rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	Atletika -rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky, hod míčkem, vrh koulí, štafetový běh -základní atletické pojmy -pravidla atletických soutěží -základy techniky disciplín -základy evidence výkonů -samostatná funkce organizátora na stanovišti -olympijské disciplíny Gymnastika -základní gymnastika -kondiční gymnastika -akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí -estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem -rytmická gymnastika, tance -kondiční gymnastika -funkce fitness-zásady chování ve fitness, zásady správného posilování -úpoly-základy sebeobrany Sportovní hry -pravidla základních sportovních her -herní činnosti jednotlivce -základní herní situace - herní role a funkce -týmová spolupráce -radost ze hry, prožitek -příprava, organizace, řízení utkání - zpracování výsledků a prezentace -základní úprava sportoviště sportovní hry: vybíjená, basket, florbal, přehazovaná, kopaná, odbíjená Turistika a pobyt v přírodě	F,D D, Z I.3a OV, F Hv, Př, Vz Ov, Vz I.2d VI.6 Z, Vz, Eko, Př, F, Ov	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je -spolurozhoduje osvojované hry a soutěže -zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	-chůze v terénu		
MDÚ: zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech -posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	Bruslení /podle podmínek školy a přírodních vlivů/ -základní bruslařské dovednosti jednotlivce -péče o brusle -bezpečnost		

P. PRACOVNÍ VÝCHOVA

P.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

P.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou. Je založen na myšlenkové spoluúčasti žáků.

Patří do povinných předmětů s časovou dotací 1 vyučovací hodinu týdně v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Výuka se uskutečňuje v učebně, ve cvičné kuchyni, školní dílně, na školních pozemcích a ve volné přírodě. V 6. ročníku se vyučuje tematický okruh Provoz a údržba domácnosti, Pěstitelské práce a Chovatelství. V 7. ročníku se vyučuje tematický okruh Příprava pokrmů. Tematický okruh Svět práce je v 8. a 9. r. povinný pro všechny žáky v plném rozsahu. Součástí výuky v 8. a 9. r. jsou exkurze určené k profesní orientaci žáků.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- pozitivnímu vztahu k práci
- získávání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- svojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci, osvojení si práce s jednoduchou mechanizací a technikou
- osvojení základů organizace a plánování práce
- uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a hygieny práce
- sebezpoznání, sebedůvěře k postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka
- chápání práce jako příležitosti k seberealizaci
- rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti
- volbě vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Formy a metody práce:

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, problémové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, práce v kruhu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video, DVD
- beseda
- dotazníky – interview
- exkurze

V předmětu se realizují průřezová témata:

OSV – sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

MV – fungování a vliv médií ve společnosti

EV – problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

P.1.2. Výchové a vzdělávací strategie

P.1.2.1. Kompetence k učení

- Poskytujeme žákům různé zdroje k vyhledávání informací.
- Zadáváme úkoly, které umožňují samostatnou volbu různých pracovních postupů
- Ukazujeme smysl hledání a třídění informací pro použití v praktickém životě.

P.1.2.2. Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tvořivosti při řešení problémů při poznávání své osobnosti.
- Vybízíme žáky, aby kladli otázky k problému profesní volby.
- Učíme žáky činit uvážlivá rozhodnutí ohledně své další volby studia a vedeme je k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a činy.

P.1.2.3. Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k souvislému, slušnému a věcnému vyjadřování.
- Zadáváme úkoly, při kterých musí žáci spolupracovat.
- Vybízíme žáky k vlastnímu názoru, ale také k vyslechnutí názoru druhých.

P.1.2.4. Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky systematicky ke spolupráci v týmu.
- Umožňujeme žákovi zažít pocit uspokojení ze zvládnutí i složitějšího úkolu, pocit seberealizace.
- Vytváříme modelové situace určené k prezentaci osoby žáka při vstupu na trh práce.

P.1.2.5. Kompetence občanské

- Objasňujeme potřebnost poskytnutí pomoci v rámci svých možností druhému v tísni.
- Vysvětlujeme žákům, jak je důležité jejich aktivní zapojení do veřejného života pro rozvoj jejich vlastní osobnosti-uspokojení a seberealizace.
- Posilujeme žákovu sebedůvěru ve vlastní možnosti a schopnosti.

P.1.2.6. Kompetence pracovní

- Vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů.
- Umožňujeme žákům na základě poznávání vlastní osobnosti orientovat se na správný výběr budoucí školy a povolání.
- Seznamujeme žáky s různými pracovními obory, s prací duševní a fyzickou, se znaky povolání. Rozšiřujeme tak žákům obzor při volbě povolání.
- Učíme žáky uplatnit se na trhu práce.

P.1.2.7. Kompetence digitální

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy

P.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

6.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem MDÚ: provádí jednoduché operace platebního styku -ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů -správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti -dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií	<u>Finance, provoz a údržba</u> - příjmy a výdaje v domácnosti, hotovostní a bezhotovostní platební styk - údržba oděvů a textilií - úklid domácnosti, postupy, prostředky <u>Elektrotechnika v domácnosti</u> - elektrické spotřebiče, ovládání, bezpečnost - nebezpečí úrazu elektrickým proudem	Ov Eko V.3; V.4 Čj, Eko V.4 F, Vz, Př	
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Polní plodiny Podmínky pro pěstování rostlin Okrasné rostliny – vybrané druhy Léčivé rostliny, koření Pěstování vybraných rostlin dle školních podmínek	V.1 Př Př, Eko V.2, I.1a, I.3a Př V.2, V.3 V.1, V.2, V.3, I.3a	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty MDÚ: volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin -pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě -používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu -prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty -dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	Chov drobných zvířat První pomoc, hygiena	V.4, VI.7, I.1e Vz	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

7.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni“ MDÚ:-používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče -připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy -dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Kuchyně - základní vybavení kuchyně, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu Potraviny - skupiny potravin, jejich výběr, nákup a skladování; sestavování jídelníčku Příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, tepelné úpravy potravin Úprava stolů a stolování - úprava stolu, jednoduché prostírání, stolování, chování u stolu	Vz, Ov I.1a I.1e I.2c V.4	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

8.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
-orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce MDÚ: orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách -posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života -vyžije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání -prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání -byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů -byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	Svět práce - systém školství po ukončení ZŠ – možnosti výběru - znaky každého povolání – pracovní prostředí, pracovní prostředky, pracovní činnosti, kvalifikace, zdravotní předpoklady, - profesní požadavky současnosti - volba profesní orientace – sebepoznání – zájmy, - cíle, vlastnosti, schopnosti -sebehodnocení – poznání svých možností - rozhodování - plánování - důležité kroky při výběru studia - Úřad práce – poradenské oddělení pro výběr povolání - trh práce – rovnost příležitostí na trhu práce - náplň učebních a studijních oborů – informace na webu škol - přijímací řízení - podnikání – nejčastější formy podnikání, - druhy a struktura organizací, - drobné a soukromé podnikání	Ov, Čj, Z, Vv, F, Aj, Nj, Inf, Eko, Tv, D I.2d I.1b I.2c I.3a I.3b VI.5 I.2b	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

9.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravu - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Svět práce - nabídka středních odborných učilišť a středních škol v regionu a v ostatních regionech ČR, dny otevřených dveří - znaky povolání – pracovní prostředí, pracovní činnosti, prostředky, kvalifikace, rekvalifikace, zdravotní předpoklady - volba profesní orientace – sebepoznávání, celostní osobnostní charakteristika – zájmy, cíle, vlastnosti, schopnosti - sebehodnocení - akční plánování – kroková postupnost plnění - základní body výběru dalšího studia - návštěva Úřadu práce – poradenské oddělení pro výběr povolání - informace ve škole – výchovný poradce, tř. učitel - web škol ČR, inzertní noviny, denní tisk - náplň učebních a studijních oborů	Ov, Vz, Z, F, Čj, Aj, Nj, Vv, Hv, Inf, D, Eko, Tv I.1b I.2d I.3a I.3b I.2b VI.5	
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce MDÚ: orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách - posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání - prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	- rovnost příležitostí na trhu práce – poptávka, nabídka pracovní síly - přijímací řízení - profesní životopis - pohovor u zaměstnavatele, - brigáda, pracovní smlouva - podnikání – formy - druhy organizací	I.2c	

Q. EKOLOGIE

Q.1. *Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu*

Q.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Ekologie si mohou zvolit žáci 7. a 8. ročníku, v učebním plánu je vymezen 1 hodinou týdně.

Předmět se může vyučovat v učebně přírodopisu, v kmenových třídách a v okolí školy.

Předmět **Ekologie** úzce souvisí se všemi předměty vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- komplexnímu rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Člověk a příroda
- důrazu na prožitkové poznávání přírody (přírodovědné vycházky, práce s přírodninami), poznávání ekosystémů
- porozumění souvislostí mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- seznamuje s využíváním přírodních zdrojů
- seznamuje s globálními problémy a ochranou přírody
- rozvíjení pozitivního vztahu k přírodě a vytváření postojů, které jsou v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje

Formy a metody realizace předmětu:

- přírodovědné vycházky
- počítačové programy
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- krátkodobé projekty
- skupinová práce (s využíváním pracovních listů, odborné literatury, přírodnin)
- prožitkové hry

V předmětu se realizují **průřezová témata**:

-EV – ovlivnění základních podmínek života, vliv lidských aktivit na životní prostředí, narušení rovnováhy v ekosystémech a ochrana přírody, poznávání přírody, biomy světa

-OSV – práce ve skupinách, řešení zadaného problému, vyhledávání informací

-EGS – globální problémy a jejich řešení

-MK – kritické čtení

Q.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Q.1.2.1. Kompetence k učení

- žákům je umožněno samostatně či v týmech pozorovat, experimentovat
- učitel umožňuje žákům pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, Internetem
- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- učitel dává žákům příležitost přírodu si vlastnoručně „osahat“

Q.1.2.2. Kompetence k řešení problémů:

- žákům je umožněno samostatně či v týmech pozorovat, experimentovat
- učitel zařazuje metody, při kterých jsou žáci vedeni k samostatným řešením problémů

Q.1.2.3. Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskuzi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Q.1.2.4. Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Q.1.2.5. Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Q.1.2.6. Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Q.1.2.7. Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Ekologie

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí	Organismy a prostředí - populace, společenstvo	Př V.1	
- uvede příklady vztahů organismů mezi sebou - aplikuje vztahy ze svého okolí	Vztahy mezi organismy	V.1	
- vysvětlí pojem ekosystém, rovnováha a potravní řetězec - uvede příklady potravního řetězce v daném ekosystému - uvědomuje si následky narušení ekosystému	Ekosystém - přírodní, umělý, rovnováha, potravní řetězec - narušení rovnováhy ekosystému – přemnožení, rybolov	V.1 Př III.3VI.1; V.4	
- vyjmenuje příklady přírodních zdrojů a jejich využití - charakterizuje prostředí kolem sebe	Životní prostředí člověka - charakteristika, hodnocení prostředí - přírodní zdroje a využití	Z, Ch III.3 V.3, V.4	
- - uvede příklady vlivů na životní prostředí z činnosti člověka	Činnosti člověka a jejich vliv na životní prostředí - těžba, doprava, zemědělství	Z, Ch III.3 V.3, V.4, VI. 1	
- - vysvětlí pojem globální problém a uvede příklad a příčinu vzniku	Globální problémy kyselý déšť, ozónová vrstva	Př V.1, V.2, V.3, V.4VI.1	
- - vysvětlí pojem ekoznačka a uvede příklady dalších značek na obalech a jejich význam	Co je doma, se počítá - ekoznačky na výrobcích	Pv V.1 V.2, V.3, V.4	
- uvědomuje si potřebu třídění odpadu - vyjmenuje základní složky odpadu pro třídění a uvede příklady z recyklovaných výrobků	Odpady- třídění, recyklace, další zacházení s odpadem	Pv V.1, V.2	
- vysvětlí podstatu ochrany přírody a uvede příklady chráněných organismů - při pozorování přírody využívá lupy, mikroskop, atlasy organismů a klíče k určování organismů	Ochrana přírody a životního prostředí - léčivé rostliny - chránění živočichové, rostliny - chráněné oblasti – význam, druhy Praktická část - příroda v našem okolí a její pozorování	Př, Pv I.1a, I.1c V.4 V.1 V.2, V.3, V.4	

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět : Ekologie
2. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - uvede jednoduché potravní řetězce v určitém prostředí	Biomy světa - rozdělení, rostliny, živočichové, potravní řetězce	Z, Př V.1	
- uvede příklady vlivů na životní prostředí z činnosti člověka	Činnosti člověka a jejich vliv na životní prostředí průmysl, cestovní ruch	Z, Ch III.3 V.3 V.4	
- vysvětlí pojem urbanizace a její negativní vlivy - vyjmenuje negativní vliv hluku i odpadů v přírodě	Hrozby, tlaky - urbanizace, hluk, odpady	Ch III.3, V.3, V.4, VI.1	
- aplikuje příklady narušení rovnováhy ekosystému	Narušení rovnováhy ekosystému – přemnožení, rybolov	Př III.3VI.1; V.4	
- vysvětlí pojem globální problémy a uvede příklady a příčiny vzniku	Globální problémy - likvidace odpadu, kácení dešťných pralesů, šíření pouští, změny klimatu, moře a oceány, chudoba	Z, Př, Ch III.2, III.3 VI.1	
- zhodnotí klady a zápory obalu výrobku - vyjmenuje vlivy éček v potravinách na zdraví člověka	Hodnoty konzumní společnosti - obal výrobku - éčka v potravinách	Ov, Př	
-uvede příklady pozitivních a negativních vlivů na životní prostředí	Naše obec	V.1, V.2, V.3, V.4	
- vysvětlí podstatu ochrany přírody a význam zeleně	Ochrana přírody - chráněné oblasti /NP, CHKO, památky/ - právní ochrana, zákony	Z, Př III.3 V.4 VI.1	
	Poznávání přírody v okolí	V.1, V.3, V.4	

R. INFORMATIKA VOLITELNÁ (platná od školního roku 2022/23 do 2026/2027)

R.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

R.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Cílem vyučovacího předmětu *Informatika* volitelná je naplňování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech *Informační a komunikační technologie* a patří do vzdělávací oblasti Volitelné předměty.

Výuka probíhá v **7. - 9. ročníku** s dotací 1 hodina týdně.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- připravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a umožňuje jim dosáhnout základní informační gramotnosti (získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě).

Metody a formy práce:

- přímá práce na PC
- výklad, skupinová práce, práce ve dvojicích
- práce na Internetu

R.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie

R.1.2.1. Kompetence k učení

- Vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku
- Učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství zdrojů (za účelem dosažení větší věrohodnosti vyhledávaných informací).
- Vedeme žáky k pochopení výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních a sociálních jevů.

R.1.2.2. Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů, prakticky je vedeme v duchu myšlenky „technika má sloužit nám, ne my jí“.
- Podporujeme netradiční způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost, logické řešení.

R.1.2.3. Kompetence komunikativní

- Vedeme k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.
- Podporujeme formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy využíváním Internetové sítě.
- Učíme žáky publikovat své myšlenky a názory (školní časopis, prezentace, web).

R.1.2.4. Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na webu a v jiných médiích.
- Učíme žáky kriticky hodnotit svoji práci.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování tak, aby se žáci vzájemně nerušili při práci.

R.1.2.5. Kompetence občanské

- Neustále monitorujeme chování žáků (především při práci s Internetem), včas přijímáme účinná opatření.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.

R.1.2.6. Kompetence pracovní

- Vedeme žáky využíváním ICT, aplikačního a výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti jejich učení a k racionálnější organizaci práce.
- Učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou.

R.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Informatika volitelná

1. období (platné do školního roku 2024/25)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- ovládá práci s textovými a grafickými editory - editace grafiky	Textové editory vyššího typu - základní funkce textového editoru - vkládání tabulek - formátování textu - práce s obrázky Jednoduché grafické editory - vytváření obrázku - editace obrázku - základní úpravy fotografií	VI.3, VI.6 Čj, Vv	

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Informatika volitelná

2. období (platné do školního roku 2025/26)

- textové editory a základy práce s nimi - grafické zpracování tabulek	Tabulkové editory - základní seznámení s tabulkovým editorem - formátování buněk - vkládání dat a jejich zpracování	VI.3, VI.6 M	
- vyhledá jednoduché informace na síti - umí základy komunikace na síti - umí se chránit před virovou nákazou	Internet - vyhledávání informací - chat, mail - virová ochrana		

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět : Informatika volitelná

3. období (platné do školního roku 2026/2027)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zvládá úpravy textových dokumentů - prezentuje výsledky své práce prostřednictvím textových dokumentů - umí jednoduchým způsobem prezentovat výsledky své práce a zveřejnit je prostřednictvím webových stránek	Dokonalejší zvládnutí textového editoru - formátování stránek, sloupců, tabulek, styly Prezentační programy - základní seznámení s prezentačním programem typu PowerPoint - jednoduché prezentace Základy počítačových sítí - seznámení	VI.3, VI.6	

S. ETICKÁ VÝCHOVA

S.1. *Charakteristika vyučovacího předmětu*

S.1.1. **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Etická výchova je volitelným předmětem, který je realizován v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně a je určen pro 6. ročník.

Cílem předmětu Etická výchova je rozvíjet u žáků základní sociální dovednosti, vychovávat osobnost sociálně pozitivního člověka a přispívat tak k celkovému zlepšení sociálního klimatu na školách a následně v celé naší společnosti.

Témata se zabývají etikou, duchovním rozměrem člověka, výchovou k sexuálnímu zdraví a rodinnému životu, ekonomickým hodnotám atd., dotýkají se aktuálních společenských témat, jako je ochrana životního prostředí, vztah k etnickým a národnostním menšinám a jejich integraci.

Vyučovací předmět je utvořen ze vzdělávacích obsahů, jako jsou: komunikace, důstojnost a identita lidské osoby, asertivní chování, reálné a zobrazené vzory, iniciativa a komplexní prosociálnost, aplikovaná etická výchova.

Vzdělávání předmětu směřuje k:

- osvojení komunikačních technik,
- vhodné argumentaci a toleranci, vstřícnost a pochopení potřeb a postojů druhých
- samostatnosti při hledání vhodných způsobů řešení problémů

Metody a formy práce: metody zážitkové pedagogiky jako např.: rozhovor, diskuzi, inscenační techniky, didaktické hry, řešení problémové situace, besedy, projekty atd.

S.1.2. **Výchovné a vzdělávací strategie**

S.1.2.1. **Kompetence k učení**

- spoluvytváří kritéria pro hodnocení práce své i ostatních
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry
- vyhledává informace
- propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti

S.1.2.2. **Kompetence k řešení problémů**

- kriticky myslí, je schopen hájit svá rozhodnutí
- tvořivě přistupuje k řešení problému

S.1.2.3. **Kompetence komunikativní**

- naslouchá promluvám druhých, vhodně na ně reaguje

- pozná, kdy si informace protirečí, ověřuje jejich pravdivost z různých zdrojů
- formuluje, vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně

S.1.2.4. Kompetence sociální a personální

- upevňuje dobré mezilidské vztahy, naslouchá a pomáhá ostatním
- spolupracuje v týmu, naslouchá a pomáhá ostatním

S.1.2.5. Kompetence občanské

- formuje si volní a charakterové rysy
- vyjadřuje své vlastní pocity, nedotýká se citů druhých
- zná obecné morální normy a zákony a dodržuje je

S.1.2.6. Kompetence pracovní

- efektivně si organizuje vlastní práci

S.1.2.7. Kompetence digitální

- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

10 KROKŮ ETICKÉ VÝCHOVY

1. Mezilidské vztahy a komunikace.
2. Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
3. Pozitivní hodnocení druhých.
4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
5. Komunikace citů.
6. Interpersonální a sociální empatie.
7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
8. Reálné a zobrazené vzory.
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Učivo

KOMUNIKACE

- otevřená komunikace – úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách
- aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání

DŮSTOJNOST A IDENTITA LIDSKÉ OSOBY

- úcta k lidské osobě – lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost
- jedinečnost a identita člověka – rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, selfmanagement, úvahy nad mravními zásadami, radost a optimismus v životě

ASERTIVNÍ CHOVÁNÍ

- asertivní chování – přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu
- obrana před manipulací – asertivní techniky – manipulace, vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik
- fair play – zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry, asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích, prosociálnost a sport

DŮSTOJNOST A IDENTITA LIDSKÉ OSOBY REÁLNÉ A ZOBRAZENÉ VZORY

- □□pozitivní vzory versus pochybné idoly – senzibilizace pro rozlišování vzorů, vliv reálných vzorů, prosociální vzory ve veřejném životě, vzory ve vlastní rodině, vliv zobrazených vzorů a vhodné literární prameny, smysl autority, vztah k autoritě
- podpora pozitivního působení televize a médií – nabídka pozitivních vzorů v médiích, kritický přístup k působení médií, eliminace vlivu agrese, zvládání agrese, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná obrana proti manipulaci médii, média a volný čas
- já – potenciální vzor pro druhé – smysl a cíl mého života, postoje, zodpovědný život, mé schopnosti a společnost, zdravý způsob života, autonomie a konformita

INICIATIVA A KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST

- iniciativa a tvořivost – renatalizace, nácvik tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí a v rodině, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci, přátelství
- iniciativa ve ztížených podmínkách – pozitivní formulace problému, pomoc anonymnímu člověku, veřejná osobní angažovanost
- uplatnění komplexní prosociálnosti – bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám, využití prosociálnosti v multikulturní společnosti, pozitivní vztah k diverzitám

APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA

- etické hodnoty – zdroje etiky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj
- sexuální zdraví – zodpovědný vztah k sexualitě, mládí – příprava na lásku, sexuální identita, nezralé rodičovství
- rodina – poznání vlastní rodiny a jejích pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří
- duchovní rozměr člověka – obrana proti sektám, tolerance k lidem s jiným světovým názorem, informace o různých světových názorech
- ekonomické hodnoty – rozumné nakládání s penězi, zájem o otázky národního hospodářství, vztah mezi ekonomikou a etikou, rozvíjení ekonomických ctností – šetrnost, podnikavost
- ochrana přírody a životního prostředí – úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Etická výchova

6.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy - Komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci - Analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu - Nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním, neagresivním způsobem obhájí svá práva - Respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí - Rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory - Analyzuje etické aspekty různých životních situací - Je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení - Rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů - Spolupracuje i v obtížných sociálních situacích -	Zásady společenského chování Pravidla a normy chování Život ve skupinách, životní role Mezilidská komunikace Asertivita Sebeovládání Kulturní chování Kultura oblékání a řeči Důstojnost a identita lidské osoby Kultura Odlišné kultury Masová kultura Etika reklamy Svědomí Etické problémy současnosti Morálka, mravní normy a zákony, morální svobody Život a jeho hodnota Svět přírody a lidské kultury Společenské problémy a vliv techniky Člověk a konzumní společnost Člověk a sociální skupiny Partnerství v rodině, škole, práci	I. I., IV. I., IV., VI. V., VI. I., IV., VI.	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Komunikace jako základ vzájemného porozumění Pozitivní vzory a pochybné idoly Lidská tolerance a nesnášenlivost Svoboda a odpovědnost Orientace v současném světě Konflikty současného světa Člověk a sociální skupiny Partnerství v rodině, škole, práci Komunikace jako základ vzájemného porozumění Pozitivní vzory a pochybné idoly		

6. Hodnocení žáků

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Pravidla hodnocení žáků jsou součástí školního řádu a obsahují zejména :

- obecné zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou
- zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
- stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a její charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií
- zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst.2
- zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení, nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace
- způsob získávání podkladů pro hodnocení
- podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách
- způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

6.2. Obecné zásady hodnocení

Pravidla hodnocení jsou součástí školního řádu, jsou platná jak pro průběžné hodnocení během školního roku, tak na vysvědčení.

6.3. Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, oblasti jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl zasvěceně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák pak na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonu žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

6.4. Hodnocení žáků

Žák...

... ví, jak bude prokazovat, že se něco naučil.

... ví, podle kterých kritérií bude hodnocen.

... může hodnotit vlastní pokrok.

Hodnocení žáků a autoevaluace školy tvoří důležitou součást Školního vzdělávacího programu Základní školy a Mateřské školy Pilníkov. Směřuje jednak k tomu, aby žáci (resp. rodiče) získali dostatečné a hodnověrné informace o tom, jak zvládají požadavky na ně kladené, a jednak k tomu, aby škola (vedení, učitelé), resp. odborná i laická veřejnost získala informace o tom, jak jsou naplňovány cíle, které byly ŠVP stanoveny. Důraz je dáván nejen na konstatování úrovně stavu, ale také na zjišťování souvislostí a okolností, které výsledný stav ovlivňují. Propojením získaných informací tak získávají žáci, učitelé i vedení školy důležitou zpětnou vazbu pro svoji další práci.

A. Pravidla hodnocení žáků

Obsah pravidel se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláškou č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání.

B. Způsoby hodnocení

Na naší škole používáme pro celkové hodnocení klasifikaci, pouze na žádost rodičů a doporučení ŠPZ jsou žáci se SVP hodnoceni slovně. Průběžné hodnocení provádíme různými formami – klasifikací, bodovým hodnocením, slovním hodnocením, sebehodnocením žáků.

B.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci uplatňuje pedagogický pracovník vůči žákovi přiměřenou náročnost a pedagogický takt.
- Při celkové klasifikaci přihlíží vyučující k věku žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech z důvodu určité indispozice.
- Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin: předměty s převahou naukového zaměření, předměty s převahou praktického zaměření a předměty s převahou výchovného zaměření.
- Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Vyučující však nepreceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, oceňuje i malý pokrok, snahu, žákův celkový přístup ke vzdělání v souladu se specifikou předmětu.

C. Klasifikace

C.1. Klasifikace v předmětech s převahou naukového zaměření

Převahu naukového zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků v těchto předmětech se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- kvalita výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia
-

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činností jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činností je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činností se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní i písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činností a v grafickém projevu se vyskytují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činností a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

C.2. Klasifikace v předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní výchova a praktické činnosti.

Při klasifikaci se v předmětech s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
- kvalita výsledků činností
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

C.3. Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná Zdatnost
- výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nesnaží se rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

D. Komisionální a opravné zkoušky

Ustanovení o komisionálním přezkoušení navazují na § 52 odst. 4 školského zákona a stanoví pravidla pro přezkoušení žáka v případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti hodnocení na konci 1. nebo 2. pololetí.

Komisi pro přezkoušení jmenuje ředitel školy – v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a/ předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
- b/ zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- c/ přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené RVP pro základní vzdělávání

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2, nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci 1. nebo 2. pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka za závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se ŠVP.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

D.1. Opravná zkouška

1. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy – v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
2. Pro složení komise a její činnost platí obdobně ustanovení § 22 odst. 2 – 6 vyhlášky 48/ 2005 Sb.
3. Pro jiné případy se postupuje podle § 53 zákona číslo 561/ 2004 Sb.

D.2. Postup do dalšího ročníku

Podle § 52 zákona č.561/2004 Sb.

1/ Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci 2. pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených RVP a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák I. stupně ZŠ, který již v rámci I. stupně opakoval ročník, a žák II. ZŠ, který již v rámci II. stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

2/ Nelze – li žáka hodnotit na konci 1. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 1. pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení 1. pololetí. Není - li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za 1. pololetí nehodnotí.

3/ Nelze – li žáka hodnotit na konci 2. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 2. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu 9. ročník.

4/ Má – li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci 1. nebo 2. pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Je – li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti, nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

5/ Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci 2. pololetí neprospěl, nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni ZŠ již jednou ročník opakoval. Tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

6/ Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci 2. pololetí neprospěl, nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

D.3. Ukončení základního vzdělávání

podle § 53 zákona č. 561/2004 Sb.

1/ Dokladem o dosažení základního vzdělávání je vysvědčení o úspěšném dokončení devátého, popřípadě desátého ročníku základního vzdělávání.

2/ Žák, který úspěšně ukončil základní vzdělávání, nebo žák, který splnil povinnou školní docházku a nepokračuje v základním vzdělávání, přestává být žákem školy 30. června příslušného školního roku. Žák, který splnil povinnou školní docházku a koná opravnou zkoušku nebo bude hodnocen v náhradním termínu, je žákem školy do termínu konání těchto zkoušek, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku. Žák, který byl přijat ke vzdělávání ve střední škole, je považován za žáka základní školy do 31. srpna příslušného školního roku.

D.4. Pokračování v základním vzdělávání

podle § 54 zákona č. 561/2004 Sb.

1/ Žák, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání, může po splnění podmínek stanovených zákonem č.561/2004 Sb. a na základě žádosti jeho zákonného zástupce pokračovat v základní vzdělávání, nejdéle však do konce školního roku, v němž žák dosáhne osmnáctého roku věku.

2/ Žákovi se zdravotním postižením může ředitel školy ve výjimečných případech povolit pokračování v základním vzdělávání do konce školního roku, v němž žák dosáhne dvacátého roku věku.

6.5. Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

A. Pojmy

A.1. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se *zdravotním postižením* (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a specifickými poruchami učení nebo chování), žáci se *zdravotním znevýhodněním* (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se *sociálním znevýhodněním*.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

A.2. Pravidla hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla hodnocení žáků vycházejí ze:

- Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) § 16-17
- Vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- Vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky § 14
- Školního řádu

A.3. Zásady hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je vyučující povinen dodržovat vypracovaný PLPP nebo IVP dle Doporučení ŠPZ, maximálně uplatnit individuální přístup, klást důraz na pozitivní motivaci žáka.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s informacemi a dovednostmi, které se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení nesmí být zaměřeno na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Hodnocení by mělo směřovat k oslabování vnější motivace žáků – motivace prostřednictvím známek. Naopak by mělo docházet k posilování motivace vnitřní, která je podporována žákovým vlastním (sebe)hodnocením.

B. Hodnocení a klasifikace žáků se specifickými poruchami učení nebo chování v předmětech s převahou naukového zaměření

Žákem se specifickými poruchami učení nebo chování je žák, u kterého se specifická porucha projevuje v oblasti učení jazykových dovedností včetně písemného projevu, matematických dovedností, motorických dovedností nebo žák se specifickými poruchami v oblasti sociálních dovedností, tj. chování, u kterého bylo toto postižení potvrzeno na základě odborného psychologického a speciálně pedagogického vyšetření.

Převahu naukového zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné, odborné předměty a matematika.

B.1. Zásady při hodnocení výsledků vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení nebo chování

Ve vyučovacích předmětech, ve kterých se specifická porucha může projevit, by učitel měl:

- zohlednit příznaky specifické poruchy učení nebo chování v hodnocení a klasifikaci žáka
- preferovat ústní formu ověřování znalostí dítěte, resp. ten druh projevu žáka (písemný, ústní), ve kterém žák podává lepší výkon
- při klasifikaci vycházet z počtu jevů, které žák zvládl ne z prostého počtu chyb
- při hodnocení vycházet ze smlouvy o zabezpečení vzdělání žáka se SVP a brát v úvahu učivo, které má dle daného plánu žák zvládnout
- poskytnout dítěti kompenzační pomůcky, které mu pomohou překonávat projevy specifické poruchy
- ocenit i malý pokrok, snahu, žákův celkový přístup ke vzdělávání
- může užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu správných odpovědí/chyb apod.
- sdělit vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka

C. Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – výchovné předměty

Motivem vši naší práce musí být „*Pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami*“.

Stejně jako u předmětů vzdělávacích i u předmětů výchovných jde především při práci s žáky s těmito potřebami o volbu vhodného přístupu vyučujícího, o volbu vhodných metod a forem práce s těmito dětmi, o respektování jejich potřeb v konkrétních třídních kolektivech (skupinách žáků) tak, aby umožnily plné individuální rozvíjení schopnosti žáků (s ohledem na jejich individuální možnosti, potřeby a schopnosti). V praxi se jedná o upřednostňování takových forem a metod práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahovat osobního maxima každého člena třídního kolektivu. Při důsledném uplatnění tohoto přístupu:

- nejsou žáci v procesu vyučování a učení především u výchovných předmětů samostatné, vzájemně se potřebují a inspirují
- uvědomují si svůj význam pro kolektiv a kolektiv pro sebe
- věří, že ve spolupráci lze naplňovat osobní a společné cíle
- vnímají odlišnost jako podmínku efektivní spolupráce

Základní zásadou pro hodnocení je, „*Do jaké míry je žák vybaven dílčími klíčovými kompetencemi.*“

V hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (dále je SVP) nedává učitel přednost žádné formě. Stejně tak jako výběr vhodných forem a metod práce i způsob hodnocení je plně v rukou učitele.

Především u žáků se SVP by měl učitel:

- zvážit „motivační dopad“ použitých metod a forem práce
- hodnocení žáka vychází z posouzení míry naplnění jeho možností, míry prožitku při výchovné činnosti, nejen očekávaných výstupů ve vzdělávacích oblastech jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu
- vždy si musí být vědom omezení, které jeho SVP žákovi dávají a podle toho volit vhodné formy hodnocení
- ocenit i malý pokrok, snahu, žákův celkový přístup ke vzdělávání
- sdělit vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka

6.6. Slovní hodnocení

Pravidla slovního hodnocení žáků vycházejí ze:

Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) § 16-19

Vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky § 14

Vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Školního řádu

A. Zásady pro použití slovního hodnocení

- Zákonní zástupci žáků se SVP diagnostikovanou odborným pracovištěm mohou požádat o slovní hodnocení.
- O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Zákonní zástupci žáků se SVP se na slovním hodnocení dohodnou s třídním učitelem, který tuto skutečnost přenesení i na ostatní příslušné vyučující.
- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.
- Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

B. Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace (dále jen „slovní hodnocení“)

- 1) Slovní hodnocení vychází:
 - z hodnocení výsledků ústního i písemného projevu
 - z pracovního tempa
 - ze schopnosti samostatně pracovat
 - ze schopnosti soustředit se
- 2) Do slovního hodnocení jednotlivých předmětů se nesmí promítnout hodnocení chování žáka
- 3) Ve slovním hodnocení se učitel vyjadřuje k těmto oblastem:
 - osvojení znalostí základního učiva

- úroveň dovedností a schopnost aplikovat získané poznatky
- přístup žáka k předmětu (zájem, snaha, úsilí)
- úroveň přípravy žáka (příprava žáka na vyučování, domácí úkoly)

C. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

- 1) Žák, u kterého je využita kombinace slovního hodnocení a klasifikace může mít na konci prvního nebo druhého pololetí celkový prospěch prospěl s vyznamenáním, prospěl nebo neprospěl.
- 2) Žák, který je na konci prvního nebo druhého pololetí hodnocen neprospěl, musí mít toto hodnocení zdůvodněno ve slovním hodnocení daného předmětu.

D. Slovní hodnocení prospěchu

Při slovním hodnocení se uvádí:

a) zvládnutí učiva předepsaného vzdělávacím programem

- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b) úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost v myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávné na návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomostí a dovedností, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitel

e) píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

E. Slovní hodnocení chování

1 - velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 - uspokojivé

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3 - neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.7. Celkové hodnocení

- Při základním hodnocení je užito hodnocení pěti stupni
- Kritéria hodnocení je zapotřebí odvíjet od klíčových kompetencí
- Volitelné a nepovinné předměty jsou zahrnuty do celkového hodnocení
- Hodnocení vychází z vyhl. č. 48/2005 Sb., §14

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- **prospěl(a) s vyznamenáním**

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

- **prospěl(a)**

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

- **neprospěl(a)**

Žák neprospěl, je -li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

- **nehodnocen(a)**

Žák je nehodnocen, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci I. pololetí.

Hodnocení chování:

Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

Chování je zahrnuto v celkovém hodnocení a jsou použity tyto tři stupně:

stupeň 1 - velmi dobré

Žák respektuje ustanovení školního řádu a osvojil si základní pravidla společenského chování, která dodržuje ve škole i na veřejnosti. Projevuje dobrý vztah ke všem pracovníkům školy i spolužákům. Ojedinele se může dopustit méně závažných přestupků proti školnímu řádu.

Pochvala třídního učitele:

- za výrazný projev iniciativy

Pochvala ředitele školy:

- za mimořádný projev lidskosti a iniciativy

Napomenutí třídního učitele:

- za občasné zapomínání a neplnění školních povinností

Důtka třídního učitele:

- za opakované zapomínání a závažné neplnění povinností
- za ojedinělé ublížení nebo napadení

Důtka ředitele školy:

- za hrubé slovní útoky, zcizení
- za hrubé porušení pravidel školního řádu

stupeň 2 – uspokojivé

- za opakované hrubé porušení pravidel školního řádu
- za opakované hrubé slovní útoky, zcizení
- za neomluvenou absenci
- za závažnější neplnění základních školních povinností
- žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se chyby napravit

stupeň 3 – neuspokojivé

- Žák se dopouští závažných přestupků proti školnímu řádu, nerespektuje pravidla společenského soužití a porušuje právní normy. Přes udělení opatření k posílení kázně pokračuje v asociálním chování a nemá snahu své chyby napravit.
O udělení 2. nebo 3. stupně z chování rozhoduje ředitel školy na základě projednání v pedagogické radě, a to na základě návrhu třídního učitele. Třídní učitel je povinen předjednat před pedagogickou radou návrh na snížení známky z chování s ostatními pedagogickými pracovníky, kteří daného žáka učí.
- Pro hodnocení chování žáka je možno použít slovní hodnocení.

6.8. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Škola se rozhodla pro hodnocení známkou. Slovní hodnocení je uplatňováno v některých případech u žáků se SVP dle Doporučení ŠPZ a po dohodě vedení školy s rodiči.

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové.....)
- kontrolními písemnými pracemi
- analýzou výsledků různých činností žáka
- konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a zdůrazní klady a upozorní na nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Učitel vede žáky k sebehodnocení.

7. ZKRATKY

Abecední seznam zkratk předmětů

Aj	– anglický jazyk
Cj	– cizí jazyk
Čj	– český jazyk
Čj-ml.	– český jazyk – mluvnice
D	– dějepis
Dv	– dramatická výchova
Et	- etická výchova
Eko	– ekologie
F	– fyzika
Hv	– hudební výchova
Ch	– chemie
Inf	– informatika
Infv	- informatika volitelná
Lv	– literární výchova
M	– matematika
Nj	– německý jazyk
Ov	– občanská výchova
Pč	- pracovní činnosti
Prv	– prvouka
Př	– přírodopis
Přv	– přírodověda
Pv	– pracovní výchova
Tv	– tělesná výchova
Vl	– vlastivěda
Vv	– výtvarná výchova
Vz	– výchova ke zdraví
Z	– zeměpis

Abecední seznam ostatních zkratk

ČČK	– Český červený kříž
ČK	– Červený kříž
D	– dívky
EGS	– výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
EV	– environmentální výchova
ICT	– informační a komunikační technologie

INT	– integrace
IVP	– individuální vzdělávací plán
HSP	– hromadné sdělovací prostředky
CH	– chlapci
CHKO	– chráněná krajinná oblast
LVVZ	– lyžařský výchovně výcvikový zájezd
MEJA	– program metodické a jazykové přípravy
MKV	– multikulturní výchova
MRKEV	– metodika a realizace komplexní environmentální výchovy
MV	– mediální výchova
NP	– národní park
NIDV	– Národní institut pro další vzdělávání
OSV	– osobnostní a sociální výchova
PPP	– pedagogicko-psychologická poradna
RIAPS	– Regionální institut akutních psychiatrických a psychosociálních služeb
SIPVZ	– státní informační politika ve vzdělání
SPC	– speciálně pedagogické centrum
SPUCH	– specifické poruchy učení a chování
SRPDŠ	– Sdružení rodičů a přátel dětí školy
SVP	– speciální vzdělávací potřeby
SW	– software
VDO	– výchova demokratického občana
Unifit	– soubor testů pro Tv

Příloha – Standardy

STANDARDY

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z českého jazyka a literatury ve složení:

Vedoucí:	Tat'ána Holasová, Gymnázium Opatov, Praha 4
Koordinátor za VÚP:	Jitka Altmanová, VÚP v Praze
Členové:	Eva Hájková, PedF UK Praha
	Jana Nedvědová, ZŠ Kutná Hora
	Zdeněk Košťál, ČŠI Praha
	Jiřina Šichová, ZŠ Praha 4,
	Vítězslava Hlaváčová, Gymnázium Voděradská, Praha 10
	Dagmar Burdová, ZŠ Litomyšl

Preambule

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

1. Podle zadání zvážil pracovní tým očekávané výstupy podle RVP ZV a možnosti jejich elektronického testování. Vzhledem k tomu, že řada očekávaných výstupů se týká mluveného projevu žáků, popř. předpokládá tvořivé psaní, je jejich elektronické testování problematické. Z celkového počtu 23 očekávaných výstupů po 5. ročníku (2. období) je elektronicky testovatelných 15 očekávaných výstupů a z 27 očekávaných výstupů po 9. ročníku je testovatelných 20.
2. U všech elektronicky testovatelných výstupů jsme podrobně specifikovali, které učivo a dovednosti výstup zahrnuje, a stanovili jsme indikátory úloh pro autory testů. (Jednotlivé výstupy jsou opatřeny přiděleným kódem, indikátory jsou číslovány arabskými číslicemi.)
3. Domníváme se, že pro test z českého jazyka není vhodné požadavky atomizovat do samostatných úloh. Ty totiž budou vyžadovat řadu textů poskytujících nezbytný jazykový materiál pro řešení těchto úloh a rozsah testu neúměrně naroste, což je nevhodné zvláště pro žáky mladšího školního věku (týká se tedy především testu po 5. ročníku).
4. Připojujeme proto i modelovou ukázkou jediného výchozího textu (ukázkou pro test po 5. ročníku), k němuž se vážou jednotlivé úlohy. V horní části tabulky je přehled očekávaných výstupů, které jsou v uvedeném modelu testovány (výstupy jsou označeny příslušnými kódy), následuje přehled indikátorů úloh seřazených v pořadí odpovídajícím pořadí uvedených výstupů. Pod výchozím textem je řada úloh k němu, u každé úlohy je kromě jejího správného řešení pro přehlednost uveden i kód očekávaného výstupu, jež úloha testuje. Tímto navrženým postupem se minimalizuje rozsah testu při zachování mnohosti prověřovaných výstupů – úloha po 5. ročník prověřuje 2/3 celkového počtu elektronicky testovatelných výstupů.
5. Podle zadání MŠMT jsou indikátory ověřitelné otevřenou úlohou označeny zeleně a indikátory elektronicky netestovatelné označeny červenou barvou.
6. Stále zůstává otevřená otázka zařazení písemné práce – souvislého textu, v němž by žáci mohli prokázat osvojení kreativních komunikačních dovedností i pravopisných vědomostí. Zařazení souvislé písemné práce doporučovali ostatně i oponenti předložených úloh.

1. STUPĚŇ

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ➤
Indikátor	➤ ČJL-5-1-01.1 Žák vybere z nabídky vhodný nadpis ➤ ČJL-5-1-01.2 Žák posoudí na základě přečteného textu pravdivost / nepravdivost tvrzení ➤ ČJL-5-1-01.3 Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevychází z textu ➤ ČJL-5-1-01.4 Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku ➤ ČJL-5-1-01.5 Žák vystihne hlavní myšlenku textu
Příkladové úlohy	Východí text: Téměř všechny myšlenky a objevy učiněné během věků můžete nalézt v knihách. Kniha je jedním z největších lidských vynálezů. Existuje mnoho druhů knih – od beletrie (např. povídky a romány) po naučnou literaturu (např. příručky, slovníky, encyklopedie). První knihu zhotovili Egypťané před 5000 lety. Byla napsaná na papyrových svitcích. Římané vynalezli knihu, jak ji známe dnes; pro stránky použili upravenou zvířecí kůži – pergamen. Po staletí se knihy psaly ručně. Byly vzácné a drahé. V 8. století Číňané vynalezli knihtisk. Do Evropy se rozšířil během 15. století. Knihtisk umožnil vyrábět větší množství knih. Dnes se při výrobě knih využívají počítače, fotografické přístroje, stroje samy tisknou, skládají papír, sešívají jej a vážou do knihy. Vyber z nabídky nejvhodnější nadpis k uvedené ukázce: (A) Výroba novin (B) Z historie knih (C) Čtete rádi? (D) V knihovně Rozhodni o pravdivosti nebo nepravdivosti následujících tvrzení, vycházej z uvedeného textu: Dříve byly knihy vzácné a drahé, protože se psaly ručně. ANO – NE V knihách je zaznamenáno mnoho důležitých myšlenek a objevů. ANO – NE Knihtisk vynalezli Egypťané. ANO – NE Existuje málo druhů knih, většinou jsou to encyklopedie. ANO – NE Jak se nazývá upravená zvířecí kůže, kterou používali Římané pro stránky knih? _____ Co je podle tvého názoru smyslem uvedeného textu? (A) text má čtenáře varovat před nevhodným obsahem některých knih (B) text čtenáře přesvědčuje o tom, aby se chovali ke knihám šetrně (C) text seznamuje čtenáře s tím, jak vznikly knihy a jak se vyvíjela jejich výroba (D) text se snaží nalákat čtenáře k návštěvě knihovny
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je z Dětské ilustrované encyklopedie Svět kolem nás
	Řešení:

	Nejvhodnější nadpis: (B) Z historie knih Pravdivost tvrzení: ANO, ANO, NE, NE Jak se nazývá upravená zvířecí kůže: pergamen Smysl uvedeného textu: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	<i>ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</i>
Indikátor	ČJL-5-1-02.1 Žák vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu ČJL-5-1-02.2 Žák rozhodne, které informace v textu jsou <u>nepodstatné</u> pro smysl (vyznění) textu ČJL-5-1-02.3 Žák vypíše požadovanou informaci z textu ČJL-5-1-02.4 Žák utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta
Příkladové úlohy	Která informace (věta) je pro popis kočky domácí nepodstatná? Číslo nedůležité věty napiš: 1. Kočka má pružné a svalnaté tělo dokonale přizpůsobené lovu. 2. V kohoutku je vysoká asi 30 cm, délka těla včetně ocasu činí kolem 80 cm. 3. Má ostré zatažitelné dráčky a vynikající zrak, sluch a čich. 4. Černé kočky prý přinášejí smůlu. 5. Kůže kočky je pokryta srstí. 6. Kočičí tlapky jsou zakončeny měkkými polštářky. Mezi slovy pod textem škrtněte slovo, které k následujícímu textu nepatří, významem z něho nevyplývá: Zelená jablka patří k méně oblíbeným druhům jablek, svou chutí však mnohdy předčí jablka s červeným líčkem. Dlouhou tradici v pěstování jablek má tradiční odrůda Zelené průsvitné dozrávající časně, a to na přelomu června a července. K novějším druhům patří například Idared. Pěstování ovoce, jablka, jaro, zelená jablka, časně zrající. Z textu o jablkách vypište název starší odrůdy jablek: _____
Poznámky k úloze	Řešení: Nepodstatná informace pro popis: věta číslo 4 Slovo, které významem nepatří k textu: jaro Starší odrůda jablek: Zelené průsvitné

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení
Indikátor	➤ ČJL-5-1-03.1 Žák sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka) ➤ ČJL-5-1-03.2 Žák posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí
Příkladové úlohy	Přiřaď k názvu slohového útvaru číslo ukázky: zpráva _____ pozvánka _____ oznámení _____ vzkaz _____ 1. Zápis do mateřských škol v Kutné Hoře na školní rok 2011/2012 proběhne na počátku měsíce května. Přihlášky dětí se přijímají do 30. 4. 2011. (Kutnohorské listy) 2. Vážení rodiče, srdečně vás zveme na představení školní akademie s názvem Zpátky v čase, které se koná v pátek 22. 4. 2011 od 18 hodin v aule školy. Těšíme se na setkání s vámi. (školní webové stránky) 3. Ve čtvrtek pomáhali slovenští horští záchranáři ve Vysokých Tatrách 55leté české horolezkyni. Žena měla zraněnou nohu a potřebovala lékařskou pomoc. Zraněná Češka byla účastnicí horolezeckého soustředění, které se konalo na Zbojnické chatě. (Mladá fronta DNES) 4. Moniko, prosím tě, až půjdeš dnes na trénink, stav se pro mě, budu na tebe doma okolo čtvrté hodiny čekat! (hlasová schránka) Vyber z nabídky, který údaj chybí v uvedené pozvánce: (A) název akce (B) časový údaj (C) místo konání (D) program Vážení rodiče, srdečně vás zveme na vánoční besídku, která se koná v naší třídě. Přijďte si s námi chvíli posedět, zazpívat vánoční koledy a popovídat. Kdo by našel ještě o trochu více času, může se jít vánočně bavit i do auly, kde vystoupí žáci naší školy s pohádkami a koledami. Poté můžete navštívit naši vánoční prodejní výstavu. Její výtěžek bude věnován na nákup učebních pomůcek. Těšíme se na setkání s vámi. Paní učitelka a žáci III. B.
Poznámky k úloze	Indikátor ČJL-5-1-14.1 je z důvodu elektronického testování zjednodušený z úkolu žák sestaví jednoduchý slohový útvar na úkol rozliší slohový útvar Řešení: zpráva - 3, pozvánka - 2, oznámení - 1, vzkaz - 4 chybějící údaj v pozvánce: (B) časový údaj

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení
Indikátor	➤ ČJL-5-1-03.3 Žák sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení ➤ ČJL-5-1-03.4 Žák vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce
Příkladové úlohy	1. „Když jsem byl mlád,“ pravil král dvěma synům, když se byli před ním shromáždili, „zapomněl jsem v malé hospůdce v daleké zemi klobouček. Měl jsem za kloboučkem sojčí pérko. 2. Král měl tři syny, zavolal však pouze dva, neboť třetího syna, Honzu, nebral vážně. 3. Dnes už vím, co leží za všemi moři, za horami a lesy. A je mi smutno z vědění. 4. Nemohl jsem se tehdy vrátit, musel jsem spěchat podívat se, co bylo za lesem, co bylo za horou, která byla za lesem, co za mořem, které bylo za horou, co za pouští, která byla za mořem. 5. Je zajímavé, že Honzové často nejsou bráni vážně, ačkoliv, jak se ukáže i v této pohádce, nakonec si úctu vynutí. Vyber z nabídky správné pořadí úryvků tak, aby postupovaly podle časové a příčinné souvislosti (aby tvořily příběh): (A) 1, 2, 5, 4, 3 (B) 5, 2, 1, 3, 4 (C) 2, 5, 1, 4, 3 (D) 4, 5, 3, 1, 2 Která z následujících vět by mohla tvořit závěr k dané ukázce? (A) Vzdechl a utřel si vlažnou slzu. (B) Vždycky jsem byl zvědavý. (C) Bylo jednou jedno království. (D) Král mu mával z okna na rozloučenou.
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je z Čítanky pro 4. ročník (Nová škola) J. Werich: Král měl tři syny Řešení: Pořadí úryvků: (C) Závěr ukázky: (A)

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ➤
Indikátor	➤ ČJL-5-1-04.1 Žák vyslechne sdělení a reprodukuje / napíše jeho obsah /smysl ➤ ČJL-5-1-04.2 Žák vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě
Příkladové úlohy	➤ ČJL-5-1-04.1 Žák vyslechne ukázkou (popřípadě sám přečte) a reprodukuje / píše její obsah. Příklady textů (rozsah okolo 100 slov): Náš pes Ben je moc milý a přítulný. Vždycky, když přijedeme na chatu, běhá radostně po okolí a hraje si s pejsky, kteří sídlí se svými páníčky v okolních chatách. Jednou během této hry jsme uslyšeli ránu a vzápětí bolestivé kňučení našeho pejska. Když jsme přiběhli, viděli jsme na jeho boku malou ránu, ze které tekla krev. Někdo našeho Bena postřelil! Jeli jsme k veterináři, který mu brok z těla vyjmul, ránu zašil a vyčistil. Když se Beník probíral z narkózy, byl jako opilý a smutně na nás koukal. Dnes už je úplně v pořádku. Toho, kdo Bena postřelil, jsme nikdy neodhalili. Při svých cestách světem překročil Fík jednoho dne sedmero hor a sedmero řek, a tím pádem se samosebou ocitl rovnou v pohádkové zemi. Poznal to už podle hradu potaženého černým sukem. „No, tak to je jasný,“ řekl si, „mají tady šíleně smutnou princeznu.“ Šel rovnou ke králi a povídá jasnozřivě: „Maucta. Tak vaše princezna se nechce smát, co?“ Král jen smutně přikyvoval. „A čekáte na Honzu, že ano?“ „Kdepak,“ řekl král ještě smutněji. „Ten už tu byl a taky nic nepořídil.“ „Ale jděte, vždyť je to tak jednoduché!“ řekl Fík. Olízl princezničce tvář svým růžovým jazykem a holka se nemohla udržet smíchy. (Rudolf Čechura: Maxipes Fík) Nové pololetí jsme ve škole začali romanticky – 14. 2. jsme oslavili svátek svatého Valentýna. Už s předstihem byly v budově školy rozmístěny krabice, do nichž děti mohly vhazovat dopisy a vzkazy pro své kamarády a oblíbence. Po otevření valentýnských krabic bylo zjištěno, že jste odeslali více než 250 dopisů, vzkazů a přáníček. Dopisy dostávala převážně děvčata - z toho usuzujeme, že kluci byli při tvorbě asi pilnější. Nejvíce vzkazů se posílalo mezi žáky prvního stupně, na druhém stupni byla nejžádanější třída VI. C. Dodatečně přejeme hodně lásky i my a doufáme, že v příštím roce bude zájem o valentýnské krabice minimálně stejně velký jako letos. (školní časopis) ČJL-5-1-04.2 Přečti si vzkaz od Pavla a řekni ho spolužákovi: Tondo, prosím tě, máš zítra odpoledne přijít ve dvě hodiny za Pavlem na hřiště. Chce si s tebou zahrát vybíjenou a pak byste mohli jít k jeho babičce. Nemáš se bát, prý se

	nezdržíte, do pěti budete určitě doma. Babička ale zaručeně upeče něco dobrého, třeba tvarohové buchty.
Poznámky k úloze	➤

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
Indikátor	➤ ČJL-5-1-05.1 Žák na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s kamarádem, s dospělým), zanechá vzkaz na záznamníku ➤ ČJL-5-1-05.2 Žák posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná ČJ ČJL-5-1-05.3 Žák změní dialog na vzkaz apod.
Příkladové úlohy	ČJL-5-1-05.1 Na základě uvedených informací vedou dva žáci dialog: 1) Odpoledne se chtějí jít koupat, jeden nemůže, musí jít pomáhat babičce, domluví se, že půjdou další den 2) návštěva kina - pátek - 18 hodin - sraz půl hodiny před představením na náměstí 3) pondělí – 17 hodin – koncert – Obecní dům Praha – Antonín Dvořák 4) Martina mi řekla, abych s ní šla odpoledne na koupaliště. Odpověděla jsem, že nemohu, protože musím jít pomáhat babičce na zahradu. Martina se mě zeptala, jestli bych nemohla jít pomáhat babičce zítra. Odpověděla jsem, že ne, protože babička jde zítra k lékaři a nebude doma. Kromě toho už jsem jí to slíbila. Martina navrhuje, že půjdeme zítra, já souhlasím. Témata na telefonní hovor (pozdrav, představení se, krátký rozhovor, rozloučení): pozvání na narozeniny, přání k svátku, omluva ve škole, zavolání lékařské pohotovosti, omluva z dohodnuté schůzky, akce, oznámení dopravní nehody, požáru apod. Témata na zanechání vzkazu: - pro maminku: zdržíš se u kamaráda - pro kamaráda: zítra odpoledne k němu nepřiďeš - pro spolužáka: jaký úkol máte na další den do školy - pro babičku: zítra po škole se u ní stavíš apod. ČJL-5-1-05.2 Je uvedený telefonický rozhovor úplný nebo něco chybí? V případě, že ano, řekni, co chybí! A: Tady Petr Novotný. B: Ahoj Petře, co děláš? Jedu na kole na hřiště, nechceš jet se mnou?

	A: Možná bych jel. Jak dlouho tam chceš být a kdo tam bude? B: Budu tam asi hodinu, pak musím domů. Budou tam určitě kluci z naší třídy, zahrajeme si fotbal A: Tak já pojedu, stav se pro mě asi za čtvrt hodiny, zatím ahoj. B. Ahoj, uvidíme se. Napiš, co chybí v uvedeném vzkazu na záznamníku: Jé, to je škoda, že nejsi doma. Zítra tě zvu do cukrárny, sejdem se ve dvě hodiny. Tak ahoj, už se těším. ČJL-5-1-05.3 Uvedený dialog maminky a paní učitelky změň na vzkaz pro paní učitelku: Maminka: Dobrý den, paní učitelko. Paní učitelka: Dobrý den, paní Šťastná. Ráda vás slyším. Potřebujete něco? Maminka: Chci omluvit naši Martinu. Je nemocná, celou noc měla teplotu a stěžuje si, že ji bolí v krku. Půjdeme teď dopoledne k paní doktorce. Paní učitelka: Dobře paní Šťastná, omluvím ji. Dejte mi prosím vědět, jak dlouho bude Martina stonat. Pro úkoly se stavíte? Maminka: Určitě, řeknu našemu Ondřejovi, aby se za vámi zastavil, pošlete je prosím po něm. Děkuji vám. Paní učitelka: Zařídím to, spolehněte se. Mějte se hezky a pozdravujte Martinu. Na shledanou. Maminka: Na shledanou.
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	<i>ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</i>
Indikátor	ČJL-5-1-06.1 <i>Žák vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka</i> ČJL-5-1-06.2 <i>Žák vybere z nabídky možností, čeho chtěla reklama dosáhnout</i>
Příkladové úlohy	Který text informuje a který nás navíc chce přimět k nákupu? A: Firma Čistota uvedla na trh nový prací prostředek vhodný pro ruční praní i praní v automatických pračkách. Složení pracího prášku zaručuje dobrý prací výsledek v měkké i tvrdé vodě. K dispozici je balení po 2 kg, 4 kg i 8 kg. B: Firma Čistota přichází s novým vynikajícím pracím prostředkem, který vám zaručí, že vaše prádlo bude vždycky čisté. Vyzkoušejte jeho unikátní složení. V nabídce je úsporné dvoukilové balení, balení 4 kg, cenové zvýhodnění vás však nejvíc potěší u balení 8 kg. Přepište následující text jako reklamu. Milena Čokoládová tyčinka 46 g Vyrábí: Orion Nestlé Česká republika
Poznámky k úloze	Úloha Přepište následující text jako reklamu patří k elektronicky netestovatelným. Řešení: Text A informuje, text B ovlivňuje rozhodování

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
Indikátor	➤ ČJL-5-1-07.1 Žák na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení - oznámení, příkaz, prosbu, omluvu – a respektuje při tom rozdílného adresáta ➤ ČJL-5-1-07.2 Žák se vhodně představí ostatním dětem, dospělému
Příkladové úlohy	ČJL-5-1-07.1 Řekni větu Jano, běž do obchodu, kup rohlíky a neztrat' peněženku! tak, aby podle intonace bylo poznat, že jde o prosbu. Dokonči následující věty a řekni je tak, aby podle tvé rozdílné intonace bylo poznat, kdy se jedná o prosbu, příkaz nebo omluvu: Prosím vás Buďte tak hodná, ... Promiň Žádáme tě Oznam spolužákovi / paní učitelce, že máš zítra narozeniny a že ho / ji zveš na oslavu Dokonči následující oznámení a představ si, že je říkáš ve školním rozhlasu: Fotografujete rádi? Časopis pro děti Sluníčko vypisuje soutěž o nejlepší obrázek na téma: Můj čtyřnohý kamarád. Jak se omluvíš v následujících situacích? Vytvoř alespoň dvě věty, kterými se omluvíš v následujících situacích. 1) zapomeneš si domácí úkol (paní učitelka/pan učitel) 2) rozbiješ míčem sousedovi okno (soused) ČJL-5-1-07.2 Představ se vhodnou formou v následujících situacích (2–3 věty): - přišel jsi do nové školy – představ se nejprve panu řediteli a pak svým novým spolužákům - změnil jsi sportovní oddíl – představ se novým spoluhráčům a trenérovi - jdeš na recitační soutěž – představ se a porotě
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
Indikátor	➤ ČJL-5-1-08.1 Žák rozliší <u>ve slyšené ukázce</u> spisovnou a nespisovnou výslovnost (sme, dyž vo tom apod.) ➤ ČJL-5-1-08.2 Žák při veřejné komunikační situaci využívá spisovnou výslovnost ➤
Příkladové úlohy	ČJL-5-1-08.2 Možné komunikační situace: - zeptat se v obchodě prodavačky na cenu zboží (kde nalézt určité zboží) - v knihovně na další knihu svého oblíbeného autora - v autobuse řidiče, zda staví na určité zastávce - omluvit se učiteli za nevypracovaný úkol - přivítat rodiče na školní besídce apod.
Poznámky k úloze	Nabízená fonetická transkripce je z didaktického hlediska pro mladší školní věk naprosto nevhodná. Nelze propagovat nespisovnou výslovnost, je možné se domluvit na sledování vytypovaného pořadu, ve kterém by žáci měli za úkol vyhledávat nespisovnou výslovnost, případně využít např. archiv ČT apod.

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
Indikátor	➤ ČJL-5-1-09.1 Žák píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění ➤ ČJL-5-1-09.2 Žák sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu ➤ ČJL-5-1-09.3 Žák napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi ➤ ČJL-5-1-09.4 Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí
Příkladové úlohy	ČJL-5-1-09.1 Možné náměty pro vypravování: Témata vycházející z vlastní zkušenosti dětí - jejich vlastní zážitky, příběhy se zvířaty apod. Vytvoř krátké vypravování s následujícími slovesy (v jakýchkoli osobách a časech): běžet, poskakovat, jít, pochodovat, vykračovat si (obměna: žák si sám vybere 5 slov – podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso, příslovce, číslovka – která použije ve vypravování) Dokonči vypravování: Sedím v houpacím křesle na verandě chaty a čtu si knížku. Jsem tu sám, klid, pohoda. Venku prší, déšť bubnuje do střechy, už se stmívá. Najednou slyším za oknem kroky. Přibližují se a vzdalují. A znovu. ČJL-5-1-09.2 Možné náměty pro tvorbu popisu: Popis předmětu, zvířete, osoby - hračka, dům, dětský pokoj; domácí mazlíček - pes, kočka; kamarád, člen rodiny (nutný vizuální vjem - obrázek, fotografie, popisovaný předmět,...) Popis pracovního postupu - oblíbený recept, přesazování rostliny, jednoduchý výrobek, čištění zubů, ...(činnost, kterou děti samy vykonávaly) Pozorně si přečti následující text. Kuchař si popletl, co má při výrobě palačinek udělat nejdříve, co potom...Pomoz mu a napiš popis pracovního postupu ve správném pořadí! 1) Upečené horké palačinky potřeme džemem, zatočíme je nebo složíme a posypeme moučkovým cukrem. 2) Vejce pečlivě rozmícháme, rozředíme mlékem a za stálého míchání přisypeme polohrubou mouku. 3) Na přípravu palačinek potřebujeme 3 vejce, 500 ml mléka, 250 g polohrubé mouky, tuk na smažení, džem a cukr. 4) Přejeme vám dobrou chuť. 5) Z hotového hladkého těstíčka pečeme na pánvi potřené tukem tenké palačinky

	(pečeme je po obou stranách). ČJL-5-1-09.3 Které věty můžeš použít do úvodu dopisu, které na závěr? Posílám ti srdečný pozdrav.... Zdravím Vás a čekám Vaši rychlou odpověď... Přeji ti hezký víkend ... Zdravím tě a posílám pusu... Těším se na brzkou shledanou... Omlouvám se, že jsem se dlouho neozval... Možné náměty pro psaní dopisu: dopis z prázdnin rodičům, babičce, kamarádovi, dopis sourozenci na školu v přírodě, krátký dopis chlapci nebo děvčeti, se kterým si chceme dopisovat
Poznámky k úloze	Vypravování – úvod, vlastní vypravování a závěr, rozsah okolo 50–80 slov, vypravování je možné tvořit i podle obrázkové osnovy. Využívána je přímá řeč, slovesa, která výrazně postihují děj, a krátké věty k navození dějového napětí. Popis – úvod, vlastní popis, závěr, u popisu je akcentována uspořádanost, u pracovního postupu dodržení časové posloupnosti, možno tvořit i podle obrázkové nebo otázkové osnovy. Dopis – místo a datum, oslovení, sdělení, zakončení, podpis, adresa

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	<i>ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</i>
Indikátor	<i>ČJL-5-1-09.4 Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí</i>
Příkladové úlohy	Vyber z nabídky, co chybí v ukázce dopisu: (A) oslovení a podpis (B) P. S., místo a datum (C) nechybí nic (D) místo a datum, podpis Maminko, tatínku, posílám Vám vzpomínku z letního tábora, jistě víte, že vám píše vaše dcera Barbora. Strava se nedá jíst, dneska byl jen zelný list, polívka studená, co v ní plavou místo nudlí číslice a písmena. Myslela jsem prostě, že budou různé soutěže, slíbili bojovku, pak jsme hráli vybíjendu, na ovce a na schovku. Štefan, hlavní vedoucí, chodí s naší vedoucí, která je příšera, scházejí se, líbají se u totemu za šera. Proč jsem se nenarodila o pár let dřív? Dneska bych krásně chodila se Štefanem, co říká si Steve. Proč jste mě prostě neměli o pár let dříve? Řekla bych: nebud' nesmělý, líbej mě, Steve. Závěrem dopisu ještě trochu popisu: ta bréca vedoucí je tlustá jak dvě normální oddílové vedoucí. Když běží po lese, všechno na ní třese se. Užívá make-upu, co na ní ten Štefan vidí, to já prostě nechápu. P. S. Pošlete dvě tři sta, jsem bez peněz dočista.
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je text písně Z. Svěráka a J. Uhlíře Dopis z tábora Řešení: V ukázce dopisu chybí: (D) místo a datum, podpis

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti
Indikátor	ČJL-5-1-10.1 Žák k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech) ČJL-5-1-10.2 Žák zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo
Příkladové úlohy	V létě o prázdninách se Michal a Radek rozhodli, že přenocují ve stanu na zahradě u babičky. Odpoledne postavili stan a teď v něm leží zachumlaní do spacáků. Když se kluci odpoledne stěhovali do stanu, babička se strchovala: „Nebudete se tam, hoši, bát?“ „My a bát se?“ zlobili se kluci. „To nás máš, babi, za strašpytle?“ Ale teď tu leží a nemůžou usnout. Napjatě poslouchají podivné šelesty a neznámé zvuky. Cítí, jak jim buší srdce. Pár kroků za plotem zahrady začíná les. Nikdy nevěřili na strašidla, ale teď je napadá – co kdyby přece? Každou chvíli přejede po plachtě stanu větev, jak se komíhá ve větru. Nebo to není větev? Kluci se začínají potit a oči mají dokořán. Napínají uši. Venku se zvedá vítr. Co to tak strašidelně šelestí v korunách stromů? A teď to venku zafunělo, teď to škrábe po plachtě! Co se to dobývá dovnitř? Venku se ozvalo zakňučení a nové škrábání. „Vždyť je to náš Mates!“ zvolal Michal. A už se kluci hrabou ven a otvírají stan. Dědečkův pes se hrne dovnitř jako velká voda. Kluci si oddychli. Netrvalo dlouho a všichni tři spokojeně spali. Chundelatý psí kožich kluky krásně hřál, a i když se venku čerti ženili, vítr hučel a padal déšť, chlupci o ničem nevěděli. Sestav jednoduchou osnovu vyprávění v heslech o čtyřech bodech: _____ _____ _____ _____ Z vyprávění o chlapcích vypaď následující text. Na které místo v příběhu bys ho zařadil? Vyber větu z uvedené nabídky, na niž by vhodně navazoval. Kluci si představují divokého kance nebo zježenou hlavu s ohnivýma očima. Na stan dolehlo nějaké těžké tělo. „Mamí!“ vykřikl Radek. (A) „Nebudete se tam, hoši, bát?“ (B) Pár kroků za plotem zahrady začíná les. (C) Co se to dobývá dovnitř? (D) Dědečkův pes se hrne dovnitř jako velká voda.
Poznámky k úloze	Řešení: Text navazuje na větu: (C) Co se to dobývá dovnitř?

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (nauka o slově – lexikální význam)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-01 <i>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</i>
Indikátor	ČJL-5-2-01.2 Žák vybere z nabídky slovo, které má významem nejblíže k zadanému slovu ČJL-5-2-01.3 Žák nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným ČJL-5-2-01.4 Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy ČJL-5-2-01.5 Žák rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)
Příkladové úlohy	Jak král pravil, tak se také stalo. Které z uvedených slov má svým významem nejblíže ke slovu pravil? (A) zakřičel (B) popřel (C) řekl (D) vysvětlil Náš pan učitel je dobrý člověk. Nahraď slovo dobrý slovem významem protikladným - _____ slovem významem podobným - _____ slovem citově zabarveným - _____ Která z následujících vět obsahuje slovo vícevýznamové? (A) Prohra ho zarmoutila. (B) Monika dostala nový míč. (C) Zelenina je zdravá, měli bychom ji jíst každý den. (D) Ve škole na chodbě jsem našel korunu. Vysvětlí další významy tohoto slova: _____ Která z následujících možností obsahuje slova s protikladným významem? (A) skromný – nenáročný (B) milý – nesoustředěný (C) šťastný – nešťastný (D) líný – nešikovný
Poznámky k úloze	Řešení: pravil: (C) řekl Věta s vícevýznamovým slovem: (D) Ve škole na chodbě jsem našel korunu. Další významy slova koruna: panovníkova koruna, koruna stromu (stačí tyto dva významy, jakkoli volně popsané) Slova s protikladným významem: (C) šťastný - nešťastný

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Stavba slova)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
Indikátor	ČJL-5-2-02.1 Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou ČJL-5-2-02.2 Žák rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova ČJL-5-2-02.3 Žák rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne ČJL-5-2-02.4 Žák k danému slovu uvede slova příbuzná
Příkladové úlohy	Výslovnost, nevýslovně, slovník, slovíčka, proslov, oslovení, vyslovit je skupina slov příbuzných se slovem slovo Urči stavbu slova nevýslovně část předponová _____ kořen slova _____ část příponová _____ Které z následujících slov obsahuje předponu i příponovou část? (A) proslov (B) ledový (C) nestartovat (D) lékařka Roztříd' následující skupinu slov na slova příbuzná se slovem les a na tvary slova les: lesník, lesa, zalesnit, lesní, lesu, prales, lesem, pralesní slova příbuzná se slovem les: _____ tvary slova les: _____ Český jazyk je náš jazyk národní. Které z následujících slov není příbuzné se slovem český? (A) čeština (B) nečeský (C) Čech (D) česat
Poznámky k úloze	Řešení: Stavba slova nevýslovně: část předponová: nevý-, kořen slova: slov, část příponová: -ně Slovo s předponou i příponovou částí: (C) nestartovat Slova příbuzná se slovem les: lesník, zalesnit, lesní, prales, pralesní Tvary slova les: lesa, lesu, lesem Se slovem český není příbuzné slovo: (D) česat

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Slovní druhy)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech
Indikátor	ČJL-5-2-03.1 Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) ČJL-5-2-03.1.2 Žák vybere z krátkého textu větu, která obsahuje / neobsahuje určený slovní druh ČJL-5-2-03.3 Žák určí u podstatného jména rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu. ČJL-5-2-03.4 Žák rozliší přídavné jméno tvrdé a měkké, ve spojení přídavného a podstatného jména určí u přídavného jména jeho pád, číslo, rod a na základě této znalosti používá přídavná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu ČJL-5-2-03.5 Žák určí osobu, číslo, způsob (u způsobu oznamovacího čas) u slovesa, užívá slovesa ve správných tvarech mluveném i psaném projevu ČJL-5-2-03.6 Žák rozliší, zda věta je/není napsaná gramaticky správně
Příkladové úlohy	S poctivostí nejdál dojdeš! Urči slovní druh vyznačeného slova ve větě: (A) podstatné jméno (B) příslovce (C) zájmeno (D) sloveso Která z následujících vět <u>neobsahuje</u> příslovce? (A) Hlavní město naší republiky je Praha. (B) Můj kamarád Petr běhá nejrychleji z celého mužstva. (C) Cestovatel vyprávěl zážitky z cest velmi zajímavě a poutavě. (D) V pět hodin budu už určitě doma. <i>Ve městech je bohužel často vidět volně pobíhající psy.</i> Ve kterém z následujících příkladů je podstatné jméno ve stejném pádě, čísle a rodě jako podstatné jméno psy v uvedené větě? (A) namaluju sousedy (B) mluvím o příteli (C) sejdeme se s kamarády (D) nemáme rádi chyby Rozhodni, která z nabízených vět není napsaná správně – zaměř se na spojení podstatného a přídavného jména: (A) Žabí stehýnka jsou vyhlášena pochoutka. (B) Noví žáci se ve třídě rychle spřátelili. (C) Hluchý lidé potřebují naši pomoc. (D) V zoologické zahradě se vylíhla sokolí mlád'ata. Ve které větě je sloveso uvedeno ve 3. osobě čísla jednotného? (A) Proč se mnou nemluvíte? (B) Učení mě baví. (C) Při fotbale nás soupeři vždy porazí. (D) Rádi pozorujeme noční oblohu.

Poznámky k úloze	Řešení: nejdál: (D) příslovce Věta, která neobsahuje příslovce: (A) Podstatné jméno ve stejném pádě, čísle, rodě: (A) sousedy Věta, která není napsaná pravopisně správně: (C) Věta se slovesem ve 3. osobě čísla jednotného: (B)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura						
Ročník	5.						
Tematický okruh	Jazyková výchova (Tvarosloví)						
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary						
Indikátor	➤ ČJL-5-2-04.1 Žák vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného a přídavného jména a slovesa a nahradí ho tvarem spisovným ➤ (doporučujeme pro autory testů rozložit na dvě úlohy na sebe navazující: v 1. kroku žák vyhledá/nevyhledá, ve 2. kroku vyhledané nahradí/nenahradí) ➤ ČJL-5-2-04.2 Žák doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně (1. a 4. pád rod mužský životný).						
Příkladové úlohy	Která z následujících vět obsahuje pouze slova spisovná? (A) Mičuda mi spadla za plot k sousedům. (B) To je fakt hustý! (C) Adéla ode mě pořád vopisuje! (D) Dnes máme domácí úkol z angličtiny. Když jsme četli Malého prince, tak mi například vadilo, že spad z jiný planety. „To je přeci nesmysl,“ říkal jsem Kimovi. „Jak to, že ti to nevadí?“ A on, že je to pohádka. A tak jsem si pak znovu přečet o milionářovi, co pořád počítal peníze a na nic jiného neměl čas, a o tom králi, kterej prikazoval jen to, co šlo splnit, a o tom, jak se ochočuje liška, a najednou jsem to pochopil. Doopravdy se v Malém princí říká lidem o nich samejch, i když je to pohádka myšlená pro děti. (V. Stýblová: Můj brácha) Vypiš z textu do tabulky dva nespisovné tvary slov a nahrad' je tvary spisovnými: <table border="1"> <tr> <td>nespisovný tvar</td><td>spisovný tvar</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> </table> ➤ Doplň do věty podstatné jméno ze závorky ve správném tvaru tak, aby byla mluvnicky a pravopisně správně: Velké vzdálenosti jsou dnes překonávány moderními _____ (letadlo). Děti jely na školu v přírodě se svými _____ (učitel). Na poli si vesele hráli ušatí _____ (králík). Při výtvarné výchově jsme malovali vodovými _____ (barva).	nespisovný tvar	spisovný tvar				
nespisovný tvar	spisovný tvar						
Poznámky k úloze	Řešení: Věta obsahující pouze spisovná slova: (D) Nespisovné tvary např.: Malého, kterej; spisovně: Malého, který Podstatná jména ve správném tvaru: letadly, učitel, králíci, barvami						

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Skladba)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-05 vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
Indikátor	➤ ČJL-5-2-05.1 Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) ➤ ČJL-5-2-05.2 Žák vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie)
Příkladové úlohy	Českým zemím kdysi vládli králové. Která z následujících dvojic slov je základní skladební dvojice uvedené věty? (A) českým zemím (B) kdysi vládli (C) zemím vládli (D) králové vládli Tatínek při žehlení pečlivě narovnal rukávy košile. Která z následujících skladebních dvojic není utvořena správně? (A) tatínek narovnal (B) tatínek při žehlení (C) narovnal při žehlení (D) narovnal pečlivě Která z možností A-D je základní skladební dvojicí věty? _____ Stany postavily nečekaně rychle děti z prvního oddílu. Která z následujících možností je podmět uvedené věty? (A) stany (B) postavily (C) oddílu (D) děti Která z následujících vět má několikanásobný podmět? (A) První přišel na hřiště Jirka. (B) Včera celý den pršelo. (C) Na zahradě zpívají kosi, sýkorky a pěnkavy. (D) Proč se na mě tak díváš?
Poznámky k úloze	Řešení: Základní skladební dvojice věty: (D) králové vládli Nesprávně utvořená skladební dvojice: (B) tatínek při žehlení, základní skladební dvojice: (A) tatínek narovnal Podmět uvedené věty: (D) děti Věta s několikanásobným podmětem: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Skladba)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
Indikátor	➤ ČJL-5-2-06.1 Žák rozliší větu jednoduchou a souvětí ➤ ČJL-5-2-06.2 Žák rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku ➤
Příkladové úlohy	Která z následujících vět je větou jednoduchou? (A) Koťata běhala vesele po domě i po dvoře. (B) Jedno se někam zaběhlo, nemohli jsme ho nalézt. (C) Máma kočka truchlila a odmítala jíst. (D) Bylo nám jí líto, ale pomoci jsme jí nemohli. Který z nabízených větných vzorců odpovídá následujícímu souvětí? Lev zoufale řval a bránil se ze všech sil, ale nemohl se ze sítě vymotat. (A) V1, V2, ale V3. (B) V1, ale V2. (C) V1 a V2, ale V3. (D) V1 a V2, V3.
Poznámky k úloze	Řešení: Věta jednoduchá: (A) Větný vzorec: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Skladba)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
Indikátor	➤ ČJL-5-2-07.1 Žák nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován ➤ ČJL-5-2-07.2 Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu ➤
Příkladové úlohy	Liška celou hodinu běhala a skákala, ale na hrozny nedosáhla. Kterým z následujících spojovacích výrazů můžeš nahradit spojku ale, aby smysl sdělení zůstal zachován? (A) když (B) i (C) potom (D) avšak Správný člověk je věrný svým přátelům. Stojí při nich za všech okolností. Kterým z nabízených spojovacích výrazů lze vhodně spojit věty jednoduché v souvětí? (A) který (B) i když (C) a (D) kde
Poznámky k úloze	Spojovací výraz nahrazující spojku ale: (D) avšak Spojovací výraz, který spojí vět jednoduché v souvětí: (C) a

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Pravopis)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
Indikátor	➤ ČJL-5-2-08.1 Žák správně píše/doplní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných ➤ ČJL-5-2-08.2 Žák píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického ➤
Příkladové úlohy	Které z následujících slovních spojení není napsané pravopisně správně? (A) viděli jsme vysoké kopce (B) květinám usychají lístečky (C) mile se usmívala (D) do třídy přibíl Zbyněk Do kterého spojení doplníš pouze i/í, aby bylo napsané pravopisně správně? (A) tatínek sl-b-l koupit l-že (B) umět v-jmenovaná slova je v-hra (C) dům nev-padal ob-dleně (D) z kůry stromů v-sely l-šejníky Bratranec chová čtyři (pes). Který tvar slova pes z nabídky můžeš doplnit do uvedené věty tak, aby byla napsaná správně? (A) psi (B) psy (C) psové (D) psa
Poznámky k úloze	Řešení: (D), (D), (B)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Pravopis)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
Indikátor	➤ ČJL-5-2-09.1 Žák na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu ČJL-5-2-09.2 Žák doplní správně čárky do zadaného textu (oslovení, několikanásobný větný člen)
Příkladové úlohy	Ve které z následujících vět je chyba ve shodě přísudku s podmětem? (A) Do zoologické zahrady přibyly nová zvířata. (B) Šli jsme se na ně odpoledne podívat. (C) Chlapci se nejdéle zdrželi v pavilonu šelem. (D) Dívky zase nejvíce zaujaly žirafy. Doplň správně čárky mezi slovy v následujících větách (pokud chybí): (A) Milý Petře pracoval jsi opravdu moc dobře. (B) Na výlet se vydala celá naše rodina – tatínek maminka sestra i já. (C) Na smlouvenou schůzku přišli Karel Petr Ondřej a Filip. (D) V létě jsme procestovali Itálii a Rakousko.
Poznámky k úloze	Řešení: Věta s chybou ve shodě přísudku s podmětem: (A) Věty s doplněnými čárkami: (A) Milý Petře, pracoval jsi opravdu moc dobře. (B) Na výlet se vydala celá naše rodina – tatínek, maminka, sestra i já. (C) Na smlouvenou schůzku přišli Karel, Petr, Ondřej a Filip. Věta (D) je napsaná správně.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ➤
Indikátor	➤ ČJL-5-3-01.1 Žák zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku ➤ ČJL-5-3-01.2 Žák řekne, jak na něj vyslechnutá / přečtená ukázka působí
Příkladové úlohy	ČJL-5-3-01.1 Záznam o přečtené knize (rozsah minimálně 50 slov): - autor, název knihy, ilustrátor, rok vydání, nakladatelství - stručně, o čem kniha je - proč se čtenáři líbila / nelíbila – zdůvodnění - doporučení ostatním – zdůvodnění - případně jednající postavy, hlavní postava - přečtení vybrané ukázky (zdůvodnit svůj výběr) Žák prezentuje ostatním spolužákům, ti se ho ptají na další informace o knize, které je zajímají. Žáci zpracovávají záznamy o knihách do čtenářských deníků nebo na volné listy papíru, které zakládají do svých portfolií. ČJL-5-3-01.2 Na základě vyslechnutého textu (přednes učitele, audiozáznam) žák stručně vyjádří hlavní myšlenku ukázky, zda se mu ukázka líbila / nelíbila, své tvrzení zdůvodní (dialog, diskuse).
Poznámky:	Žák je schopen se stručně, jasně a srozumitelně vyjádřit o přečtené knize nebo přečtené / slyšené ukázce.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
Indikátor	➤ ČJL-5-3-02.1 Žák přednese a volně reprodukuje text ➤ ČJL-5-3-02.2 Žák vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma ➤ ČJL-5-3-02.3 Žák napíše pohádku, bajku ➤
Příkladové úlohy	ČJL-5-3-02.1, 2, 3 - reprodukce básní a textů z čítanky - dokončení textu - vypravování vlastních zážitků (např. z výletu) - pohádka, bajka – tvorbu lze dětem usnadnit např. zadáním postav, ponaučení k bajce apod. Vyber si jedno z následujících přísloví a použij ho jako ponaučení ke krátké bajce: Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá. Bez práce nejsou koláče. Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá. Můžeš využít např. následující dvojice postav: vlk a zajíc, kočka a myš, vrána a liška Vytvoř pohádku s následujícími postavami – drak, princezna, lakomý král,... Moderní verze – pohádka na téma čištění zubů, vaření čaje,....
Poznámky:	Rozsah vytvořených textů: okolo 50–80 slov

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura										
Ročník	5.										
Tematický okruh	Literární výchova										
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů										
Indikátor	ČJL-5-3-03.1 Žák rozhodne, z kterého druhu / žánru je úryvek – řešení v nabídce (úryvek z poezie, komiksu, z naučného textu – encyklopedie, z návodu k použití, z pohádky)										
Příkladové úlohy	1. Máma smaží bramborák, nad pánví se zvedá mrak, modrý mrak se z pánve zvedá, už se tvoří kůrka hnědá, a té vůně po kuchyni! Až to dělá v puse sliny. 2. brambor, lilek hlíznatý, až 1 metr vysoký, u nás jednoletá užitková rostlina, z čeledi lilkovitých s namodralé bílými květy a zelenými bobulemi; všechny zelené části jsou jedovaté, pochází z Jižní Ameriky 3. „I jakpak ji nemám bít, když umí jen z konopí zlaté nitky příst,“ odpověděla matka. „Nu, když umí z konopí zlaté nitky příst, tedy mi ji prodejte“ – řekl kníže. „Ráda, co mi za ni dáte?“ „Půl měřice zlata.“ 4. Sejměte kryt baterie. Připojte konektor baterie k nabíječce. Nabíječku připojte k zásuvce. Nabíječka baterií není hračka – nabíjení musí být vždy prováděno dospělou osobou. Přiřaď v tabulce k typu textu číslo odpovídajícího úryvku: <table border="1"> <thead> <tr> <th>typ textu</th><th>číslo úryvku</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>pohádka</td><td></td></tr> <tr> <td>návod k použití</td><td></td></tr> <tr> <td>naučný text z encyklopedie</td><td></td></tr> <tr> <td>poezie</td><td></td></tr> </tbody> </table>	typ textu	číslo úryvku	pohádka		návod k použití		naučný text z encyklopedie		poezie	
typ textu	číslo úryvku										
pohádka											
návod k použití											
naučný text z encyklopedie											
poezie											
Poznámky k úloze	Řešení: pohádka: 3, návod k použití: 4, naučný text: 2, poezie: 1										

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura								
Ročník	5.								
Tematický okruh	Literární výchova								
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy								
Indikátor	ČJL-5-3-04.1 Žák rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka ČJL-5-3-04.2 Žák rozhodne, zda ukázka je poezie, nebo próza								
Příkladové úlohy	1. V lese pod Kavčí horou se brouzдал v bukovém mokřadisku zlý kanec samotář, který způsobil lidem z okolních vesnic četné škody; obilí na polích rozválel, mnoho loveckých psů roztrhal a na jezdce vyskakoval tak zuřivě a tak vysoko, že koním rozerval břicho. A na toho kance jednou vyrazil muž z rodu Štrosova, syn Sudivojův jménem Bivoj. 2. Vrána dychtivě strčila hlavu do džbánu, ale měla příliš krátký zobák. Věděla, že kdyby džbán převrátila, voda by vytekla a vsákla se do země. Vtom něco vránu napadlo. Začala zobákem sbírat se země kamínky a házet je do džbánu. Jak kamínků přibývalo, zvedala se i hladina vody, až se z ní mohla vrána pohodlně napít. 3. Ale Vaněk nechtěl o žádné jiné odměně ani slyšet a řekl: „Král slíbil, že kdo způsobil, aby dcera jeho zas mluvila, bude jejím manželem. Královské slovo je zákon; a chce-li král, aby jiní zákony jeho šetřili, musí je sám napřed zachovávat. A proto mi král musí svou dceru dát. Přiřaď k pojmům v tabulce číslo úryvku: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Pojem</th><th>číslo úryvku</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>pohádka</td><td></td></tr> <tr> <td>bajka</td><td></td></tr> <tr> <td>pověst</td><td></td></tr> </tbody> </table> Rozhodni, který úryvek je poezie a který próza: 1. Je zimní večer. Venku tiše sněží. Mráz na okna kreslí zimostřád. Zimní večer. Na zámecké věži odbíjejí hodiny svůj čas. V krbu hoří. Z lampy padá záře. Dnes má radost hostitel i host. Jasně oči, rozesmáté tváře - Baron Prášil pozval společnost 2. Daleko široko do všech stran dohlédli dalekohledem za toho jasného, zářivého dne. Nikde však stopa po lidech, jen pohádková scenerie přírody, svěží a nedotčená lidskou rukou. Pan Braun byl vzrušen. Toužil po lidech, hledal, ale nenašel je. Zato	Pojem	číslo úryvku	pohádka		bajka		pověst	
Pojem	číslo úryvku								
pohádka									
bajka									
pověst									

	objevil kousek světa, který mu připomínal ráj, jak si jej v dětských letech představoval. 1. _____ 2. _____
Poznámky k úloze	Řešení: pohádka: 3, bajka: 2, pověst: 1 poezie: 1, próza: 2

Komplexní příkladová úloha

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematická oblast	Komunikační a slohová výchova (KaSV) Jazyková výchova (JV); Literární výchova (LV)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-01 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (KaSV) ČJL-5-1-02 Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk a podstatné informace zaznamenává (KaSV) ➤ ČJL-5-2-01 Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (JV) ➤ ČJL-5-2-02 Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (JV) ➤ ČJL-5-2-03 Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech (JV) ➤ ČJL-5-2-05 Vyhledá základní skladební dvojici (JV) ➤ ČJL-5-2-06 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí ➤ ČJL-5-2-07 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (JV) ČJL-5-2-09 Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (JV) ČJL-5-3-03 Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (LV)
Indikátor	➤ ČJL-5-1-01.1 Žák vybere k textové ukázce vhodný nadpis ➤ ČJL-5-1-02.2 Žák rozhodne, které informace v textu jsou <u>nepodstatné</u> pro jeho smysl (vyznění) ➤ ČJL-5-2-01.3 Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy ➤ ČJL-5-2-02.1 Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou a koncovku ČJL-5-2-03.1 Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) ➤ ČJL-5-2-05.1 Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) ČJL-5-2-06.3 Žák rozhodne, který z nabízených větných celků odpovídá zadanému větnému vzorci. ➤ ČJL-5-2-07.2 Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu ČJL-5-3-03.1 Žák rozhodne, který literární druh / žánr reprezentuje použitá ukázka literárního textu .
Příkladová úloha	Výchozí text: Poznáte mě? Patřím ke známým obyvatelům našich lesů. 2. Hnízdo si stavím z malých větviček, uschlých travin a šedivých lišejníků v korunách stromů. 3. Jako skvělý akrobat šplhám po štíhlých kmenech. 4. Tohle mé umění se často snaží napodobit mnozí malí kluci, ale marně. 5. Nebojím se ani smělých skoků v korunách stromů. 6. Hbitě se pohybuji i na slabých smrkových, jedlových a borových větvičkách. 7. Dokonalým kormidlem je můj dlouhý huňatý ocas. 8. Celý rok si schraňuji zásoby potravin ve vykotlaných stromech na odlehlých místech v lese. 9. Mám tam mnoho jedlých hub, lískových oříšků a jedlových borových a smrkových šišek. 10. Ráda si pochutnám i na čerstvých pupenech stromů a někdy vyberu i hnízda zpěvavých ptáků. 11. Nemohou mě ohrozit ani

	draví obyvatelé lesa. 12. Zachráním se před nimi rychlým útekem. 13. Až se mihne na stromech v lese nebo parku můj rezavý nebo tmavý kožíšek, poznáte mě? Úlohy k textu: A) Napiš, o které zvíře se jedná. (veverka) B) Která věta nebo věty pro jeho poznání nejsou důležité? Napiš jejich číslo. (4) C) Vypiš z vět číslo 2, 3 a 5 podstatnou informaci o hledaném zvířeti. Např.: Podle věty číslo 1 napíšeme – žije v lese. D) Ve větě č. 2 vyhledej slovo vícevýznamové (koruna) E) Z věty č. 5 vypiš slovo s předponou (nebojím) F) Pokud je v 1. větě přídavné jméno měkké, vypiš je. (není) G) Které z těchto slov je podmětem věty č. 2: hnízdo, pták, já, obyvatel. (já) H) Vypiš číslo větného celku, který odpovídá vzorci: V1 a V2. (10) I) Kterým spojovacím výrazem by bylo možné spojit věty č. 11 a č. 12? (protože) J) Vyber z nabídky jiný vhodný název pro výchozí text (C): A) Náš les B) Mé oblíbené zvířátko C) Hádanka D) Z ptačí říše K) Výchozí text je úryvek z (5) 3. pohádky 4. encyklopedie 5. populárně naučné knížky pro děti 6. pověsti L) Vyber z nabízených řad jen tu, která je pravopisně správně: - Na visokém komíně stály dva čapi. - Pravý včelí med se plní do sklenic. - Dívky vyrobyly věnečky z pampelišek. - V sichravém podzimním dnu náš Tomáš nerad vstává.
Poznámky k úloze	Na jedné výchozí ukázce se ověřuje většina elektronicky testovatelných očekávaných výstupů.

2. STUPĚŇ

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-01.1 Žák po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu ➤
Příkladové úlohy	„Školáci mají tisíce informací z internetu, knížek jsou plné regály, ale co číst? Mám možná mylnou a bláhovou představu, nestydím se za ni – přečte-li někdo zkrácenou verzi, bude mít třeba chuť přečíst neupravenou verzi...Žijeme rychle, ne nebezpečně, pohodlně; knížku nic nenahradí, kdo nečte, okrádá se o možnost pěstovat fantazii a bez fantazie nastupuje nuda, otupělost a hlupství.“ <i>(názor V. Duška z článku Mušketýři či Bídníci na pár stránkách, deník Metro)</i> Které z následujících tvrzení je nejbližší názoru autora? A) Školákům chybějí informace z internetu. B) Kdo nečte, nepěstuje fantazii. C) Číst je nuda. D) Školáci by neměli číst zkrácené verze knížek.
Poznámky k úloze	➤ Řešení: B ➤ ➤ Žák analyzuje předložený text. Úloha ověřuje v jednom indikátoru, zda žák je schopen odlišit ve čteném textu názor autora od zavádějících možností. ➤ (Poznámka pro zadavatele – je potřeba respektovat věkové zvláštnosti) Pokud by žák pracoval bez výběru možností, kriticky s textem a své soudy by konfrontoval s dalšími zdroji, úloha se stává elektronicky netestovatelnou.(viz připomínky z diskuse na portálu RVP)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-03.1 Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem ➤ ČJL-9-1-03.2 Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu ➤ ČJL-9-1-03.3 Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek ➤ ČJL-9-1-03.4 Žák zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci ➤ ČJL-9-1-03.5 Žák vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu ➤
Příkladové úlohy	Přijmeme aktivní, komunikativní zaměstnance do mladého kolektivu. Pevná pracovní doba od 9–15:00h. nebo od 13–21:00h, 20 000Kč + provize. <i>(deník Metro)</i> Která informace byla zájemcům o zaměstnání záměrně <u>skryta</u>? A) Zaměstnanec bude mít pevnou pracovní dobu. B) Zaměstnanec bude dostávat k platu provize. C) Zaměstnavatel požaduje pouze mladé lidi. D) Zaměstnanec by měl umět komunikovat s lidmi. Která z následujících možností nejspíše vedla zaměstnavatele ke skrývání této informace? A) Zaměstnavatel nechtěl otevřeně uvést tuto informaci v inzerátu. B) Zaměstnavatel tuto informaci skryl nevědomky. C) Zaměstnavatel použil formulaci, která se běžně používá v inzerátech. D) Zaměstnavatel chtěl ušetřit peníze za inzerát.
Poznámky k úloze	Řešení: (C), (A) Úloha ověřuje v pěti indikátorech, zda žák je schopen rozpoznat manipulativní komunikaci a zaujmout k ní stanovisko.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-03.1 Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem ➤ ČJL-9-1-03.2 Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu ➤ ČJL-9-1-03.3 Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek ➤
Příkladové úlohy	Park zůstane parkem Pondělní jednání občanského sdružení Ochrana památek přineslo novou naději všem občanům Dolních Břežan. Bylo věnováno palčivému problému modernizace městského parku. Vedení města navrhlo totiž řešení skupiny architektů kolem Jana Nováka. Studii, která likviduje charakteristický romantický ráz parku a počítá s jeho otevřením pro bruslaře a cyklisty, členové sdružení v diskusi odsoudili. Svůj postoj vyjádřili také podepsáním dopisu radě města. 1. Kdo je pravděpodobně autorem textu? A) Žák místní základní školy B) Starosta Dolních Břežan C) Člen sdružení Ochrana památek D) Turista projíždějící městem 2. Co bylo obsahem dopisu radě města? A) Žádost o rozšíření parku B) Nesouhlas se zřízením stezky pro in-line bruslaře v parku C) Obvinění architektů z podplácení vedení města D) Výzva k vysazení nových dřevin v parku 3. Jaké manipulace se autor textu dopouští? A) Tvrdí, že žádný z obyvatel města nechce, aby do parku mohli cyklisté a bruslaři. B) Obviňuje vedení města, že se s občany o modernizaci parku nebaví. C) Připomíná občanům, že starosta neplní svůj předvolební slib a nedbá o rozvoj cyklostezek. D) Upozorňuje na špatnou péči města o stromy v parku.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. C, 2. B, 3. A Indikátory jsou zaměřené na čtenářskou gramotnost.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ➤ ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
Indikátor	➤ ČJL-9-1-04.1 Žák najde slovo nevhodně užitě v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné ➤ ČJL-9-1-04.2 Žák posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci ➤ ČJL-9-1-05.1 Žák vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce ➤
Příkladové úlohy	Po obědě přišla první túra, která našim nohám dala co proto. Již před túrou se začaly na některých spolužácích projevovat jisté zdravotní výmoly, které byly oceněny žertíky místní obsluhy hotelu: „No jo, Pražáci, ty na tohle klima nejsou zvyklí!“ (ze školního časopisu Prima želva ZŠ Bítovská) Která z následujících úprav výchozího textu odstraňuje nevhodné užití slova? A) místo <i>Pražáci</i> má být <i>Pražané</i> B) místo <i>výmoly</i> má být <i>problémy</i> C) místo <i>projevovat</i> má být <i>ukazovat</i> D) místo <i>túra</i> má být <i>kúra</i> Která z následujících možností je spisovnou variantou přímé řeči v textu: A) „No jo, Pražáci, ty na tohle klima nejsou zvyklí!“ B) „Ano, Pražáci, ty na tohle podnebí nejsou zvyklí!“ C) „Ano, Pražáci, ti na toto klima nejsou zvyklí!“ D) „No jo, obyvatelé Prahy, ty na tohle klima nejsou zvyklí!“
Poznámky k úloze	Řešení: (B), (C) K úkolu na odlišení spisovného a nespisovného projevu by bylo potřeba vypnout automatické opravy, které chyby podtrhávají.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	<i>ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</i>
Indikátor	➤ ČJL-9-1-05.2 Žák v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými ➤ ČJL-9-1-05.3 Žák k vybraným výrazům najde vhodná synonyma ➤ ČJL-9-1-05.4 Žák rozhodne o vhodnosti / nevhodnosti použití nespisovného výrazu v textu ➤
Příkladové úlohy	
	Kolem druhé hodiny poblíž železniční stanice v Chrástu přešel vlak neznámého <u>muže</u> ležícího na kolejích. Mašinfíra už nemohl reagovat a několikátunový <u>kolos</u> tělo rozdrtil.
	(www.novinky.cz 20. 5. 2004) 1. Nahrad'te nespisovný výraz ve výchozím textu výrazem spisovným: 2. Podtržená slova nahrad'te synonymem. Muž Kolos 3. Posud'te vhodnost nespisovného výrazu: A) Výraz je vhodný B) Výraz není vhodný
Poznámky k úloze	Řešení: 1. mašinfíra – strojvedoucí, 2. Muž – chlap, člověk, pán Kolos – obr, gigant 3. výraz mašinfíra je v textu nevhodný

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-08.1 Žák vyhledá v textu klíčová slova / termíny spojené s danou tematikou ➤ ČJL-9-1-08.2 Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplyvá z textu ➤ ČJL-9-1-08.3 Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku ➤
Příkladové úlohy	Co vlastně pijí ryby? Tekutiny potřebují pouze ryby žijící ve slané vodě. Proč? Příčinou je tzv. osmotický zákon. Princip je následující: Tělesné tekutiny ryb žijících ve slané vodě obsahují mnohem méně soli než mořská voda, která je obklopuje. Z tohoto důvodu je kůži těchto ryb neustále vylučováno určité množství tekutiny. Toto množství musí ryby pitím neustále doplňovat. <i>Podle časopisu Claudia č. 28 z 11. 7. 2006</i> 1. Která z následujících možností obsahuje dva víceslovné názvy z výchozího textu? (A) tekutiny, slaná voda (B) tělesné tekutiny, kůže ryb (C) hardware, software (D) osmotický zákon, tělesné tekutiny 2. Která z následujících vět nejvíce vystihuje hlavní myšlenku výchozího textu? (A) Ryby vůbec nemusí pít. (B) Všechny ryby si doplňují množství soli v těle. (C) Pít potřebují pouze ryby žijící ve slané vodě. (D) Na otázku v názvu textu se nedá odpovědět.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. D, 2. C

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-09.1 Žák uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost ➤ ČJL-9-1-09.2 Žák seřadí slovní výpovědi od nejvhodnější po nejméně vhodnou (hodnocení od nejlepšího po nejhorší) ➤
Příkladové úlohy	1. Děj vypravování nezachovává časovou posloupnost. Očísluj věty tak, jak se příběh odehrál: ----- Loni jsem dostala k Vánocům lyže. ----- Tatínek proto s námi jel na týden do Krkonoš. ----- Můj bratr Pavel už uměl lyžovat, ale já se teprve začínala učit. ----- Pak následovala během týdne celé řada dalších pádů. ----- Chtěla jsem se zachránit a honem jsem se chytila tatínka kolem krku. ----- Měla jsem z dárku velikou radost. ----- Ubytovali jsme se a hned vyrazili na stráž. ----- Sotva mi tatínek poprvé připevnil lyže na boty, začaly se mi rozjíždět nohy. ----- Oba dva jsme ztratili rovnováhu a svalili se do sněhu. ----- Když jsme v neděli odjížděli domů, měla jsem skvělý pocit, že už umím celkem dobře lyžovat. 2. Seřaď číslicí (1–5) hodnocení od nejlepšího po nejhorší: dobrý horší nejhorší ne zcela dobrý výborný
Poznámky k úloze	Řešení: úloha č. 1 (1, 4, 3, 9, 7, 2, 5, 6, 8, 10) úloha č. 2 (2, 4, 5, 3, 1) K úkolu doporučujeme použít poznámkový papír. Převzato z ČJ pro 6. r., Fraus

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-10.1 Žák najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou. ➤ ČJL-9-1-10.2 Žák najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb ➤
Příkladové úlohy	Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a tam jsem se rozhodla, že z něj budu maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. 1. Která úprava souvětí nejlépe odstraňuje nedostatek v jeho výstavbě? A) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora, a proto jsem se rozhodla, že z něj budu maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. B) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a tam jsem se rozhodla z něj maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. C) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora, a proto jsem se rozhodla, že ze zeměpisu budu nejen maturovat, ale dokonce budu pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. D) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a zde jsem se rozhodla z něj maturovat a dále pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. V úvodním textu je záměrná pravopisná chyba. 2. Která z následujících možností je napsána bez pravopisné chyby? A) Zeměpis mě bavil už od základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora. B) Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora. C) Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gymnáziu jsme měly skvělého pana profesora. D) Zeměpis mě bavyl už od základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. (C), 2. (A) K úkolu na ověření poznatků z gramatiky by bylo potřeba vypnout automatické opravy, které chyby podtrhávají.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
Indikátor	➤ ČJL-9-1-10.3 Žák analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu ➤ ČJL-9-1-10.4 Žák dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít.
Příkladové úlohy	Doplňte následující texty tak, abyste vždy dodrželi daný slohový útvar: Vážený pane řediteli, omluvte prosím mou dceru... Jenže to jsme se přepočítali. Alice naším nápadem nebyla vůbec nadšená. Ba právě naopak. A tak ... O víkendu se v Dolní Lhotě konal již šestý ročník populární soutěže.....
Poznámky k úloze	Úloha ověřuje, zda žák je schopen rozpoznat jednotlivé funkční styly a na malé ploše použít své znalosti o jejich charakteristických prvcích v jednotlivých slohových útvarech.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Ortoepie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.1 Žák umí vybrat správnou výslovnost z uvedené nabídky ➤
Příkladové úlohy	Označte spisovnou výslovnost (zapsanou v hranatých závorkách) uvedené věty. Díval se oknem na nejjasnější hvězdu na noční obloze. a) [d'íval se voknem na nejjasnější hvězdu na noční vobloze] b) [d'íval se oknem na nejasnější hvězdu na noční obloze] c) [d'íval se oknem na nejjasnější hvězdu na noční obloze]
Poznámky k úloze	Řešení: c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura						
Ročník	9.						
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)						
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.						
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.1 Žák umí rozlišit způsoby tvoření slov ➤						
Příkladové úlohy	Doplňte správně do tabulky, jak byla utvořena tato slova. Zeměpis, JAWA, Sazka, ČR, papírenský, lesník, pradědeček, horolezec <table border="1"> <tr> <td>odvozováním</td><td></td></tr> <tr> <td>skládáním</td><td></td></tr> <tr> <td>zkracováním</td><td></td></tr> </table>	odvozováním		skládáním		zkracováním	
odvozováním							
skládáním							
zkracováním							
Poznámky k úloze	Řešení <table border="1"> <tr> <td>odvozováním</td><td>Papírenský, lesník, pradědeček</td></tr> <tr> <td>skládáním</td><td>Zeměpis, horolezec</td></tr> <tr> <td>zkracováním</td><td>JAWA, Sazka, ČR</td></tr> </table> U zkratkových slov je třeba dbát na rozšířenost slova v běžné SZ (např. Čedok).	odvozováním	Papírenský, lesník, pradědeček	skládáním	Zeměpis, horolezec	zkracováním	JAWA, Sazka, ČR
odvozováním	Papírenský, lesník, pradědeček						
skládáním	Zeměpis, horolezec						
zkracováním	JAWA, Sazka, ČR						

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.2 Žák k danému slovesu doplní slovesa odvozená ➤
Příkladové úlohy	➤ Doplň vhodnou předponu ke slovesům. 1. Sed', tebe jsem –volal. 2. Petra dnes učitel –volal z matiky. 3. Svědek původní výpověď –volal. 4. Svým přáním jsem –volal déšť.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. Sed', tebe jsem ne volal. 2. Petra dnes učitel vy/od volal z matiky. 3. Svědek původní výpověď od volal. 4. Svým přáním jsem při volal déšť. Indikátor ČJL-9-2-02.2 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.3 Žák napíše, jak se nazývá krajina ➤
Příkladové úlohy	Doplň správně podle vzoru: Krajina v okolí města Mostu se nazývá Mostecko. Krajina v okolí města Liberec se nazývá Krajina v okolí řeky Sázavy se nazývá Krajina pod horou Ještěd se nazývá
Poznámky k úloze	Řešení: Liberecko, Posázaví, Podještědí Úloha patří k obtížným. Indikátor ČJL-9-2-02.3 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.4 Žák rozliší i vytváří slova složená ➤
Příkladové úlohy	1. V textu podtrhni slova složená. V dějepise jsme se dozvěděli, že rodokmeny některých panovnických rodů mohou být sáhodlouhé. 2. Vyjádři slovem složeným: Název místa, kde se vyrábí pivo. Název vyučovacího předmětu, který se zabývá státy i světadíly. Název činnosti, při níž se chytají ryby.
Poznámky k úloze	Řešení 1. Dějepis, rodokmeny, sáhodlouhé. 2. Pivovar, zeměpis, rybolov. Indikátor ČJL-9-2-02.4 lze testovat i otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.5 Žák nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty
Příkladové úlohy	Nahrad' vyznačená slova slovy českými se shodným významem. Součást českého jazyka tvoří gramatika. Ve volném čase hraji fotbal. Mám čas maximálně dvě hodiny. Půjdeme do centra města.
Poznámky k úloze	Řešení: Mluvnice, kopanou, nejvýše, středu. Úloha patří k obtížným pro vysoký nárok na bohatost SZ. Indikátor ČJL-9-2-02.5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.6 Žák vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování
Příkladové úlohy	Která z následujících vět obsahuje základní význam slova oko? a) Milena objevila oko na punčoše. b) Bratr rád jí koprovou omáčku s volským okem. c) Na polévce se objevila mastná oka. d) Oko je orgánem zraku..
Poznámky k úloze	Řešení: d)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.7 Žák prokáže znalost významu přeneseného pojmenování
Příkladové úlohy	Která z následujících možností představuje přenesené pojmenování ke slovu oheň? a) divoký bažant b) červený kohout c) kropenatá slepička d) rudý mák
Poznámky k úloze	Řešení: b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.8 Žák ovládá zásady tvoření slov ➤
Příkladové úlohy	Ve kterém bodě je správně proveden slovotvorný rozbor slova „ <i>odborník</i> “? a) odbor – kořen, - ník – přípona b) od – předpona, -bor- kořen, - ník – přípona c) odbor – kmen, - ník – přípona d) od – předpona, - bor- kmen, -ník - přípona
Poznámky k úloze	Řešení: b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
Indikátor	➤ ČJL-9-2-03.1 Žák se orientuje v odborném textu ➤
Příkladové úlohy	Předložky s a z Předložky <i>s</i> a <i>z</i> se v písmu rozlišují podle toho, s kterým pádem se ve větě pojí, a to bez zřetele k výslovnosti. 1. Se 7. pádem Se 7. pádem se pojí předložka s (se). Např. <i>s bratrem, s přítelem, s matkou, s prací, se psem, s nimi.....</i> 2. S 2. pádem S 2. pádem se pojí předložka z (ze). <i>Té je možno využít ve spojení s 2. pádem vždy. Např. (jíst) z talíře, (vyjít) z domu, (vstát) ze židle, z postele, (sebrat) z podlahy...</i> Pozn. Jen v případě, kdy píšící považuje za potřebné naznačit předložkou východisko pohybu z povrchu pryč, popř. po povrchu dolů, může zvolit přeložku s, např. <i>(vzít) se stolu, se skříně.</i> (Pravidla českého pravopisu) 1. Doplňte správně předložky <i>s (se)</i>, <i>z (ze)</i> Spadnout stromu, rozejít se ... přítelem, vrátit se ...hor, radovat se nimi. 2. Určete, zda je následující zápis předložek bezchybný. Večeřel jsem se sestrou v restauraci. Při odchodu nejprve smetla smítko se své sukně a potom se se mnou rozloučila. ano/ne

Poznámky k úloze	Řešení: 1. ze (stromu), s (přítelem), z (hor), s (nimi) 2. ano Úloha prověřuje, zda žák dokáže poznatky z odborného textu aplikovat v praxi.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	➤ ČJL-9-2-04.1 Žák vybere z řady slov to, které je/není požadovaným slovním druhem ➤
Příkladové úlohy	Obsahuje uvedené souvětí všechny slovní druhy? Ano mám rád, když se u mé nohy ozve to milouneké mňau. a) ano b) chybí částice c) chybí číslovka
Poznámky k úloze	Řešení: c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	➤ ČJL-9-2-04.2 Žák určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovotvorného základu ➤
Příkladové úlohy	Která z řad slov odpovídá přesně uvedenému pořadí slovních druhů? Sloveso, příslovce, podstatné jméno, přídavné jméno d) lesník, zalesnit, lesnictví, nezalesněný e) strašit, strašně, strašidlo, strašící f) zavodnit, vodní, podvodník, vodnický
Poznámky k úloze	Řešení: b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	➤ ČJL-9-2-04.3 Žák doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.)
Příkladové úlohy	Slova uvedená v závorce správně doplňte do věty: Dědeček postavil celou chatu (vlastní ruka). Týká se to pouze mne a mých (dvě kamarádka). Pánev se (tři vejce) stála na kraji stolu.
Poznámky k úloze	Řešení: Dědeček postavil celou chatu <u>vlastníma rukama</u>. Týká se to pouze mne a mých <u>dvou kamarádek</u>. Pánev se <u>třemi vejci</u> stála na kraji stolu. Indikátor ČJL-9-2-04.3 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	➤ ČJL-9-2-04.4 Žák určí slovní druh u vyznačených slov v textu (dané slovo ve větě může mít platnost různých slovních druhů) ➤
Příkladové úlohy	1. Vyberte z nabídky správné pořadí slovních druhů slov označených v textu. Ona <i>má</i> pravdu. Je to od vás <i>překvapení</i>. Je to <i>má</i> nejmilejší kniha. <i>Překvapení</i> lidé začali tleskat. a) Zájmeno, podstatné jméno, sloveso, podstatné jméno b) Sloveso, podstatné jméno, sloveso, přídavné jméno c) Podstatné jméno, sloveso, podstatné jméno, zájmeno d) Sloveso, podstatné jméno, zájmeno, přídavné jméno 2. Ve které větě/větech je slovo <i>kolem</i> neohebným slovním druhem? a) Chlubil se novým <i>kolem</i>. b) Projel <i>kolem</i> mne. c) Všude <i>kolem</i> se černal hustý les. 3. Která řada slov obsahuje pouze slova ohebná? a) Věšet, věrně, stojan, haf. b) Peče, maže, dobře, špatně. c) Tento, oheň, hoch, lhát. d) Zdalipak, klid, bouře, svůj.
Poznámky k úloze	Řešení 1. d) 2. b), c) 3. c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.1 Žák určí ve větách vyznačená slova jako větné členy. ➤
Příkladové úlohy	Určete větné členy, nezapomeňte na druh příslovečného určení a typ přívlastku: A) V závěru prochází stezka Milíčovským lesem. B) V závěru prochází stezka Milíčovským lesem . C) Závody v plavání se konají v sobotu. D) V Liberci uspořádali pro děti základních škol závody v lehké atletice.
Poznámky k úloze	Řešení: A) Pks B) PU místa C) Po D) Pt Indikátor ČJL-9-2-06.1 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.2 Žák rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku. ➤
Příkladové úlohy	1. Doplněte do vět výrazy v daném významovém poměru. Užijte vhodné spojovací prostředky. a) Dnes navštívím bratra.....(sestra, otec - slučovací) b) Zápas nevyhrála Slavie.....(Sparta – odporovací) c) Zlobí se na tebe nejen bratr..... (kamarád – stupňovací) 2. Rozhodněte, kde doplníte čárku: a) Zmrzlina byla výborná avšak předražená. b) Naše družstvo se rozhodne buď pro bílé nebo pro modré dresy. c) Rozkvetly žluté bílé i červené tulipány. d) Je již teplé a proto příjemné jaro.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. Doplněte vhodné spojovací prostředky: a) Dnes navštívím bratra, sestru a otce. b) Zápas nevyhrála Slavie, ale Sparta. c) Zlobí se na tebe nejen bratr, ba dokonce i kamarád. 2. Rozhodněte, kde doplníte čárku: a) Zmrzlina byla výborná, avšak předražená. b) Naše družstvo se rozhodne buď pro bílé, nebo pro modré dresy. c) Rozkvetly žluté, bílé i červené tulipány. d) Je již teplé, a proto příjemné jaro. Indikátor ČJL-9-2-06.2 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.3 Žák doplní sloveso podle naznačených vztahů a určí doplněný větný člen.(podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu) ➤
Příkladové úlohy	Doplňte věty podle nápovědy a napište, jaké větné členy jste doplnili. Tuto neděli upeču dort. (jaký dort?) Tuto neděli upeču dort..... . (dort pro koho?) Tuto neděli upeču dort. (jak upeču?)
Poznámky k úloze	Řešení Tuto neděli upeču výborný dort. přívlastek shodný Tuto neděli upeču dort mamince. předmět Tuto neděli určitě upeču dort. příslovečné určení způsobu Indikátor ČJL-9-2-06.3 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.4 Žák vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem. ➤
Příkladové úlohy	Užijte vhodně větný ekvivalent při: A) Vyslovení nesouhlasu. B) Přivolání kočky. C) Upozornění na nebezpečí. D) Vyjádření obsahu věty: Počkejte na mě!
Poznámky k úloze	Řešení A) Ne. B) Čiči. C) Pozor! D) Počkat na mě! Počkat! Indikátor ČJL-9-2-06.4 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.5 Žák užije uvedené sloveso ve větách, které vypovídají něco o povětrnostních podmínkách jako větu jednočlennou a jako větu dvojčlennou (maximum) ➤
Příkladové úlohy	Vyjádřete obsah věty vhodnou větou jednočlennou. Venku tiše padá sníh. Vyjádřete obsah věty vhodnou větou dvojčlennou. V prosinci se brzy stmívá.
Poznámky k úloze	Řešení Venku tiše sněží. V prosinci je brzy tma. Indikátor ČJL-9-2-06.5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.6 Žák vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí) ➤
Příkladové úlohy	Vyberte pro následující souvětí jeho grafickou stavbu z nabízených možností: 1. Náš Petr, který právě přijel z hor, musí jít zítra k zubaři. a) 1VH, 2VV, 3VH b) 1VH, 2VH, 3VH c) 1VHa, 2VV, 1VHb 2. Buď se ke všemu přiznáš, nebo všem řeknu, jak ses zachoval! a) 1VV, 2VH, 3VV b) 1VH, 2VH, 3VV c) 1VH, 2VV, 3VH
Poznámky k úloze	Řešení 1. c) 2. b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Gramatika)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	➤ ČJL-9-2-07.1 Žák vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba ➤
Příkladové úlohy	Opravte všechny pravopisné chyby v níže uvedených větách: Na stěně vysí vyřezávané hodiny s pozlacenými ručičkami, které jsem zdědil po dědečkovy, a které odbýjejí čas zcela přesně. Pověs mi, jak myslíš, že ti to bude trvat. O velikonocích bychom rádi opět lyžovali v alpských zimních střediskách. Obilí se sváží do sýpek, kde čeká na další spracování. Byli bychom rádi, kdybyste nám včas ohlásily, kdy přijedete. S tímto úkolem mě musíš pomoci. Mám nové auto které jsem si přála. Náš soused rád rozdmíchává rozmišky. Zbyňkovi se nejvíce líbyli Čapkovi moderní pohádky.
Poznámky k úloze	Řešení: Na stěně visí vyřezávané hodiny s pozlacenými ručičkami, které jsem zdědil po dědečkovi a které odbíjejí čas zcela přesně. Pověz mi, jak myslíš, že ti to bude trvat. O Velikonocích bychom rádi opět lyžovali v alpských zimních střediskách. Obilí se sváží do sýpek, kde čeká na další zpracování. Byli bychom rádi, kdybyste nám včas ohlásili, kdy přijedete. S tímto úkolem mně/mi musíš pomoci. Mám nové auto, které jsem si přála. Náš soused rád rozdmýchává rozmišky. Zbyňkovi se nejvíce líbily Čapkovy moderní pohádky. V provedení korektury žák prokáže, jak ovládá pravopis. Uvedené příklady jsou maximum. Doporučujeme, aby se v dané úloze sledoval pouze jeden typ pravopisného jevu.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	➤ ČJL-9-2-08.1 Žák v krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného ➤
Příkladové úlohy	Při každých lyžařských závodech koukaj všechny, aby byli dyž né perní, teda aspoň mezi těma nejlepčíma. (Podle J. Buchara) a) Při každých lyžařských závodech se všichni snaží, každý chce stát na bedně. b) Při každých lyžařských závodech se všichni dívají, aby byli když ne první, tak alespoň druhý. c) Při každých lyžařských závodech se všichni snaží vyhrát, nebo být aspoň mezi nejlepšími.
Poznámky k úloze	Řešení: c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	➤ ČJL-9-2-08.2 Žák přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka ➤
Příkladové úlohy	K uvedeným větám přiřaďte z nabídky správné označení útvaru národního jazyka, ve kterém je daný úryvek napsán: 1. Tomáš byl tasenej z dějáku a dostal čtverec. 2. Bojí se vejšek, ale prej to bude dobrý. 3. „Šak víš, že su vychovaná mezi lidima,“ připomínala Bystrouška Zlatohřbítkoví. 4. Davy turistů se vypravily do Kutné Hory. a) Spisovná čeština b) Slang c) Obecná čeština d) Nářečí (dialekt)
Poznámky k úloze	Řešení 1. b) 2. c) 3. d) 4. a) Slang na některých ZŠ neprobírají – muselo by se vynechat. Otázkou je, zda nerozlišovat pouze spisovný/nespisovný jazyk. Otázku lze upravit: a) Spisovná čeština b) Nespisovná čeština Řešení 1. – b) 2. – b) 3. – b) 4. – a)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	➤ ČJL-9-2-08.3 Žák vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce ➤
Příkladové úlohy	K uvedeným větám přiřaďte z nabídky vhodné označení tohoto úryvku: 1. Já dneska oki a ty?? 2. Seznam zájemců o prezidentský post se rozrůstá. 3. Na některý zamerzlý louži sme vodmetli sníh a už tu byla klouzačka a už sme jezdili sem tam. 4. Zájmena lze rozdělit podle trojího typu skloňování. a) Veřejnoprávní rozhlasové/televizní zpravodajství b) SMS zpráva pro kamaráda c) Odborný učební text d) Využití podkrkonošského nářečí ve vypravování 1. 2. 3. 4.
Poznámky k úloze	Řešení 1. – b) 2. – a) 3. – d) 4. – c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ➤ ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
Indikátor	➤ ČJL-9-3-06.1 Žák určí k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text. ➤ ČJL-9-3-01.1 Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav ➤ ČJL-9-3-01.4 Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku ➤
Příkladové úlohy	Pátek, 2. ledna SVÁTEK VE SKOTSKU, ÚPLNĚK Dneska mi bylo mizerně. Může za to matka, protože si ve dvě v noci zpívala na schodech. To už je můj osud, že mám takovou matku. Je tu jistá naděje, že se z mých rodičů stanou alkoholici, a tak bych se příští rok mohl dostat do dětského domova. Pes už se otci pomstil. Vyskočil, shodil mu model lodi a potom utekl do zahrady. Otec bez přestání a pořád dokolečka opakoval: „Tříměsíční práce je v tahu.“ Uher na bradě se zvětšuje. Může za to matka, protože neví nic o vitamínech. (Vzhledem k povaze úlohy není určen zdroj) 1. Vyber z následující nabídky, o který literární útvar se jedná: A) bajka B) tragédie C) deník D) balada 2. Kdo je vypravěčem (vyber správnou odpověď): A) Dívka, která má ráda svého psa. B) Maminka, kterou trápí nezvedený syn. C) Pes v rodině alkoholiků. D) Chlapec v pubertě. 3. Která z následujících možností vyjadřuje hlavní myšlenku úryvku: A) Tatínek je nešťastný, že se mu rozbila loď. B) Maminka si ráda ve dne zpívá. C) Chlapec je výrazně kritický k oběma svým rodičům. D) Pes si rád hraje.

Poznámky k úloze	Řešení: 1. C, 2. D, 3. C Úloha ověřuje ve třech indikátorech, zda je žák schopen porozumět vybraného úryvku z uměleckého textu, pochopit jeho strukturu a odhadnout hlavní myšlenku.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
Indikátor	➤ ČJL-9-3-01.1 Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav ➤ ČJL-9-3-01.2 Žák správně určí básnické prostředky ozvlášťující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafor, metonymie) ➤ ČJL-9-3-01.3 Žák doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu ➤ ČJL-9-3-01.4 Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku ➤
Příkladové úlohy	Návrh možných příkladových úloh: Pro indikátor 9-3-01.1 – úryvek ze známé prózy, kde je jasně patrná řeč autorská a řeč postav Pro indikátor 9-3-01.2 – úryvek (nebo krátká báseň), kde se objeví jeden z navrhovaných jevů (nejlépe personifikace či metafora) Pro indikátor 9-3-01.3 - v téže básni vynechat jeden rým, který žák doplní Pro indikátor 9-3-01.4 – nejlépe čtyři ucelené úryvky, ze kterých žák vybere a vypíše hlavní myšlenky (úryvky nejlépe prozaické či z epické poezie)
Poznámky k úloze	Všechny čtyři indikátory zkoumají, zda žák je schopen pochopit literární text, do jisté míry mu porozumět a zároveň zda je schopen se i v rámci uvedených textů k textům souvisle vyjádřit.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
Indikátor	➤ ČJL-9-3-02.1 Žák vybere z ukázek A–E takovou, která svým obsahem odpovídá názvům uvedených knih. Přiřadí k sobě název knihy a k ní příslušející ukázkou ➤ ČJL-9-3-02.2 Seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly ➤
Příkladové úlohy	Návrh možných příkladových úloh: Pro indikátor 9-3-02.1 – žák vybírá na jedné straně z pěti názvů knih a na straně druhé z pěti úryvků – přiřazuje názvy knih k jednotlivým úryvkům – je třeba vybrat známé úryvky a také čtené autory – je možné např. i ze zahraničních literatur Pro indikátor 9-3-02.2 – žák vybírá k uvedeným úryvkům obdobně jednotlivá období vzniku – k několika navrženým obdobím (POZOR MĚLA BY BÝT JASNĚ ODLIŠNÁ) – žák přiřazuje texty (DOBŘE BY BYLO ZVOLIT VÝRAZNĚ ODLIŠNÉ TEXTY I PO STRÁNCE JAZYKOVÉ, OBDOBÍ NESPECIFIKOVAT NA LETOPOČTY, ALE SPÍŠE NA EPOCHY)
Poznámky k úloze	Oba indikátory zkoumají, jak se žáci orientují nejen v individuálním stylu autorů, ale také mají povědomí o jednotlivých etapách dějin literatury

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
Indikátor	ČJL-9-3-03.1 Žák popíše v dopise ve 150–180 slovech film, který vznikl na základě literárního díla ČJL-9-3-03.2 Žák zformuluje alespoň tři důvody, proč se mu určitá kniha nelíbila ➤ ČJL-9-3-03.3 Žák na základě návštěvy divadelního představení v dopise kamarádovi či kamarádce sdělí dojmy ze zhlédnutého představení ➤
Příkladové úlohy	1) Alternativa č. 1 Písemná slohová práce: a) rozsah 150–180 slov b) téma: Můj dojem z filmu / divadelního představení, které jsem viděl/a Kniha, kterou jsem přečetl/a v poslední době c) útvar: dopis kamarádovi/kamarádce 2) Alternativa č. 2 a) Otázka: Které filmové (divadelní) představení jsi viděl/a v poslední době? b) Uveď alespoň jedno jméno herce, který v tebou uvedeném filmu (div. představení) vystupoval c) Napiš alespoň tři důvody, proč se ti film (divadlo) líbil d) Napiš titul knihy, kterou jsi naposled přečetl/a e) Jak se jmenuje její autor? f) Zformuluj ve třech větách, jaký dojem v tobě kniha zanechala
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda jsou žáci schopni jasně a srozumitelně zachytit dojmy ze zhlédnutých představení či přečtených knih.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
Indikátor	➤ ČJL-9-3-04.1 Žák vytvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání (v nabídce báseň, bajka, pohádka) ➤
Příkladové úlohy	Alternativa č. 1 Žák napíše podle zadání (uvést rozsah – min. 80 slov) krátkou básničku, bajku nebo úvod k pohádce Alternativa č. 2 (pouze jedna z nabízených možností) A) Žákovi je předložen text (pohádka, bajka), který není ukončen a žák ho dopíše (opět rozsah min. 50 slov) B) Žákovi je předložena báseň (nejlépe psaná volným veršem) a žákův úkol je ji dokončit jednou strofou (min. rozsah 25 slov)
Poznámky k úloze	Indikátor zkoumá, zda jsou žáci schopni alespoň náznaků tvůrčího psaní. Lze testovat jedinečně písemnou prací, u bajky není nutné, aby obsahovala mravní ponaučení.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
Indikátor	➤ ČJL-9-3-05.1 Žák rozhodne o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše ke konzumní literatuře
Příkladové úlohy	Alternativa č. 1 Žákovi je předložen jeden text tzv. „brakové - bulvární“ literatury a jeho úkolem je zdůvodnit na vybraných jazykových a stylistických prostředcích, proč se jedná o konzumní literaturu. (Např. text: „Smithi, <i>dostal jsem vás už podruhé</i> a dříve, než jsem si myslel. Uznáváte to?“ „Dávám vám za pravdu, Paruko.“ „To mě těší. Já to ale věděl, že jste soupeř, kterého si musím vážít, a to je taky příčinou, proč jste ještě živý. Měl jsem dosud co dělat ponejvíce se zbabělci a zrádci, víte? Pro ty byla smrt pouhým vykoupením. Sahal jsem k ní rád - a vám, ač nerad, ji také dopřeji. Ale dříve, než vás <i>pošlu z tohoto světa</i>, nedám si ujít příležitost, abych se <i>s vámi nepobavil po svém</i>.“ 2) Alternativa č. 2 Žákovi jsou předloženy dva texty – jeden z tzv. „brakové“ literatury a druhý z literatury klasické a žák by měl dokázat, v čem je zásadní rozdíl (Např. k uvedenému textu jako protiklad tento text: „Prokop: Proč mne potkalo tolik věcí? Dědeček: To se jen zdá. Co člověk potkává, vychází z něho. Prokop: Dědečku, jednal jsem špatně? Dědeček: Špatně, nešpatně. Lidem jsi ublížil.“
Poznámky k úloze	Indikátor zkoumá, zda jsou žáci schopni rozeznat literaturu špatnou od kvalitní. Pracovní skupina důrazně upozorňuje, že tento očekávaný výstup by měl být podroben revizi. Navíc tento typ literatury se neučí na základních školách ani není obsažen v dosud vydaných čítankách.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-3-06.1 Žák přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů ➤
Příkladové úlohy	1. Sbohem galánečko Sbohem galánečko já už musím jít Kyselé vínečko podalas mně k pití Sbohem galánečko rozlučme sa v pánu Kyselé vínečko podalas mně v džbánu 2. Kolegiátní přisedící Kovaljov se probudil dosti časně a odfrkl si „Brrr“, což dělával vždycky, když se probudil, ač si sám nedovedl vysvětlit, jaký k tomu má důvod. Kovaljov se protáhl a dal si podat malé zrcadlo, které stálo na stole. Chtěl se podívat na uhřík, který se mu včera udělal na nose; ale ke svému nejvyššímu údivu zjistil, že tam, kde obvykle mívá nos, má teď docela hladké místo! Kovaljov se zděsil, poručil, aby mu podali vodu, a protřel si ručníkem oči – ale skutečně, nos byl pryč! Začal se štipat, aby se přesvědčil, jestli nespí, ale vypadalo to, že nespí. Vyskočil tedy z postele, vytřepal na sobě noční oděv, ale nos nikde! Poručil, aby mu okamžitě přinesli šaty, a rozběhl se rovnou k vrchnímu policejnímu komisaři. 3. KRÁL: Tak dost. Podívejte se, já mám zakletou dceru. BYSTROZRAKÝ: Tohle chcete rýmovat? KRÁL: Co? Rýmovat? A sakra, já zapomněl. VŠEVĚD: Co jsi říkal? KRÁL: Říkal jsem, mám zakletou dceru. VŠEVĚD: No, a dál? KRÁL (<i>tiše k Bystrozrakému</i>): Honem, porad'! BYSTROZRAKÝ: Dceru, dceru, to je taky slovo! Co s tím? JASON: Já bych věděl... BYSTROZRAKÝ: Já taky, ale to nemůžeme použít. 4. Nápis na psí hrob Za věrné služby pozemskému pánu – a že se, Pane, nadřel dost –

	do psího ráje otevři mu bránu a podstrč mu tam občas kost. (Vzhledem k povaze úlohy nejsou určeny zdroje) Vyberte z následující nabídky literární druhy/žánry a přiřaďte je k vybraným úryvkům: A) Báseň B) Komédie C) Povídka D) Píseň.....
Poznámky k úloze	Řešení: A) Báseň 4 B) Komédie 3 C) Povídka 2 D) Píseň... 1 Úloha ověřuje, zda je žák schopen v krátkém úryvku z uměleckého textu podle kompozice textu, případně užitých jazykových a stylistických prostředků odhadnout vybraný literární druh/žánr.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
Indikátor	➤ ČJL-9-3-07.1 Žák zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů ➤ ČJL-9-3-07.2 Žák popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce ➤
Příkladové úlohy	Návrh možných příkladových úloh: 1) Jména tří autorů (typických představitelů lit. směrů – např. Mácha, Jirásek, Dante apod.) přiřadit ke třem literárním směrům 2) Typická ukázka vybraného díla a žák z ní vypíše základní znaky literárního směru (např. Máchům Máj, Nezvalova Abeceda, jedna z Wolkerových balad apod.)
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda žáci ovládají základní literární směry a jejich znaky.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
Indikátor	ČJL-9-3-08.1 Žák převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře. ČJL-9-3-08.2 Žák porovná film a jeho literární předlohu a popíše základní shody a rozdíly v obsahu obou uměleckých děl ➤
Příkladové úlohy	Návrh možné příkladové úlohy: 1) Jakýkoliv prozaický úryvek, kde je užita řeč autorská a řeč postavy, žák převede do divadelního (filmového) scénáře Např.: „Tak ještě tu máme tyhle dva pány na holení,“ ukázala Pamela prstem na Ignáce s Oskarem a potom spočinula dvěma významnými, dlouhými pohledy na Hynkovi a na Maxovi, „a po nich přijde to nejzajímavější!“ Bylo zřejmé, že si neomalenost svého výroku — nejen vůči oběma Maxovým kamarádům, ale koneckonců vůči všem, kteří se až dosud představili — vůbec neuvědomuje. „S námi se nezdržujte, slečno průvodkyně,“ řekl hlasitě Ignác, aniž si — jako dosud jediný — stoupl. „My jsme jenom dva úplně bezvýznamní homosexuálové.“ Oskar pozoroval pláž a moře. „My jsme jenom dva řadoví teplajzníci,“ zasmál se Ignác. Max k němu vzhledl s jistou obavou, ale jeho smích mu připadal v pořádku: byl uvolněný a lehkomyšlný. Osvobozující. Ostatní rekreanti se zvýšeným zájmem vzhlíželi k jejich stolu. „Ale jděte,“ řekla Pamela. S nejistým úsměvem se rozhlédla. „Já to říkal,“ řekl Jarda. Nepřátelsky si Ignáce měřil. „No jo. A co je horší: My nejenže nemáme největší životní sen,“ řekl pochmurně Ignác a pohlédl na Irmu s Denisou, „my dokonce nemáme ani koníčky!“ „To zas nelži,“ osmělil se Oskar, „ty přece hrozně rád pozoruješ vosy!“ „V koši,“ řekl Pamele Max. „Abychom byli přesní.“ Jídelnou zavládl všeobecný informační chaos, jehož přímým důsledkem byl rádobydiskrétní šepot. Šarlota s Helgou se zvědavě postavily. „Oni jsou homosexuálové?“ zeptala se Zuzana šepem svého muže. „Ano,“ řekl Hynek. Přál by si, aby se jeho žena tvářila jinak. Pokud možno méně udiveně. Kde žije? Jakub nevěřil svým uším: Takže oni jsou taky homouši — a docela klidně o tom nahlas mluví! Dokonce se ještě smějí! Nechápal, jak to dokážou — a záviděl jim. Nemohl od nich odtrhnout oči. Přemýšlel, jestli by to taky měl říct.“ Po zpracování textu do podoby scénáře žák určí rozdíly mezi zpracovaným scénářem a prozaickým textem

	2) Protože se jedná v tomto případě o notoricky známou scénu z románu Účastníci zájezdu, žák by měl být schopen určit i rozdíl mezi literárním a filmovým zpracováním v širších souvislostech celého díla
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda jsou žáci schopni rozeznat rozdíly v jednotlivých formách uměleckých výpovědí. Doporučujeme vybrat takové texty, kde je užitá řeč autorská a řeč postav a kde je potlačen popis krajiny nebo situace.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
Indikátor	ČJL-9-3-09.1 Žák vyhledá informace ke splnění určitého úkolu (např. vytvoří seznam děl určitého autora) v různých typech katalogů v knihovně ČJL-9-3-09.2 Žák na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o životě a tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny, ceny Magnesia Litera apod.)
Příkladové úlohy	Návrh možné příkladové úlohy: 1) Žák v předložené encyklopedii (např. Slovník české literatury po r. 1945, Slovník českých spisovatelů apod.) vypíše základní údaje o určitém autorovi a jeho díle 2) Na základě prostudovaného materiálu žák sám vytvoří encyklopedické heslo o některém autorovi (podle vlastního výběru)
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají nejen, jak se žáci jsou schopni orientovat v encyklopedických příručkách, ale zkoumají také, jak jsou schopni porozumět informacím, které jsou v nich obsaženy. Pokud by měla být úloha zadána, je třeba zabezpečit dostatek příruček.

STANDARDY

ANGLICKÝ JAZYK

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z anglického jazyka ve složení:

Vedoucí:	Mgr. Štěpánka Legemzová, ZŠ Angel, Praha 12
Koordinátor za VÚP:	Mgr. Kamila Sladkovská, VÚP Praha
Členové:	Mgr. Ludmila Balíková, ZŠ Heyrovského, Olomouc
	PaedDr. Zdena Hartingerová, ZŠ SNP Hradec Králové
	PaedDr. Jana Hornová, ČŠI
	Mgr. Kateřina Janu, ZŠ Bakalovo nám., Brno
	Mgr. Petra Lexová, ZŠ Ostrčilova, Ostrava
	Mgr. Ludmila Mottlová, ZŠ Hořovice
	Mgr. Jana Sankotová, Gymnázium Pelhřimov

1. stupeň – 2. období (5. ročník)

UČIVO

(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů¹

formulář, blahopřání, pozdrav, krátký neformální dopis, email, pozvánka, sms, vzkaz, pohlednice např. z prázdnin, žádost, omluva, popis, návod, nápis, jízdní řád, leták, plakát, pokyn, příkaz, říkanka, básnička a písnička, pohádka, komiks

Tematické okruhy

domov, rodina, škola a vyučovací předměty, volný čas a zájmová činnost, město a venkov, názvy povolání, lidské tělo, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, oblékání, nákupy, jídlo a potraviny, příroda, roční období a počasí, tradice a zvyky, svátky, základní důležité zeměpisné údaje, děti a mládež v jiných zemích Evropy

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů
- množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času
- slovesa to be, have, can a známá plnovýznamová slovesa v přítomném čase (prostý a průběhový), rozkazovací způsob
- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, otázky s „who/what/when/where/how/why“, vazba there is/ there are

Poznámky:

- 1) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
- 2) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

¹ Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A1 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou také objevit v jazykových prostředcích.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	CJA-5-2-01.1 V jednoduchých textech vyhledá požadované informace.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u> Dear Peter, My Grandpa's house is in the country. I stay there during the school holidays. There aren't many cars, and I ride my bike a lot. I go for long walks with Grandpa's dog. I like Grandpa's country home. During the school term, I live with Mum and Dad in a flat in Liverpool. It's a big city. When I'm there, I go shopping with Mum. I go to the cinema with Dad. There are lots of cars so I don't ride my bike in the city. I play computer games. Please write soon. Love, Amy <u>1. Vyhledej v textu, s kým chodí Amy na procházku.</u> <u>Vyznač vhodný obrázek.</u> A ☐ B ☐ C ☐ <u>2. Označ, čemu se Amy věnuje ve volném čase.</u> A ☐ She goes for long walks with Grandpa's dog. B ☐ She plays the piano. C ☐ She draws pictures. D ☐ She plays computer games.

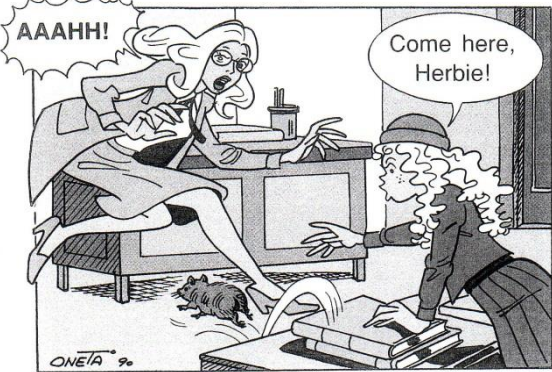
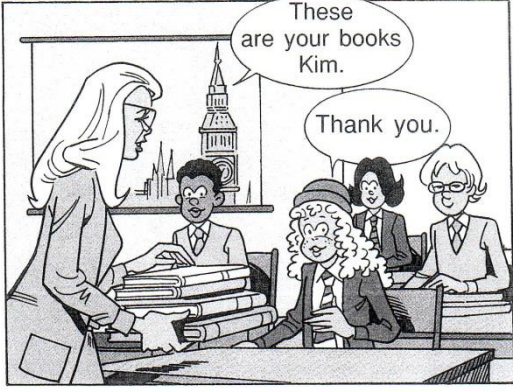
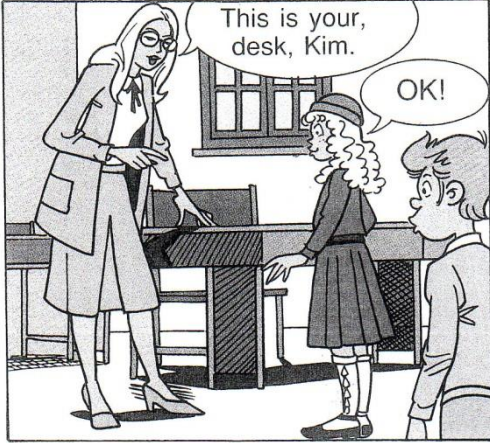
	<u>Řešení:</u> 1C; 2A, D;
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy č.1:</u> žák vyhledá v textu informaci a označí odpověď pomocí obrázku Obrázek A – Amy na procházce sama. Obrázek B – Amy na procházce s dědečkem. Obrázek C – Amy na procházce se psem. (správné řešení) <u>typ úlohy č.2:</u> žák označí dvě správné možnosti z výběru <u>další možné typy úloh:</u> kategorizace, dichotomická úloha Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>zdroje:</u> google cliparts Učebnice Happy Earth 1, Oxford 2009 Správné odpovědi v tabulce označené zeleně.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	CJA-5-2-01.2 Rozumí krátkým pokynům v učebnici.
Ilustrační úloha	<u>Přečti slovesa a přiřaď k obrázkům.</u> WRITE CUT DRAW READ CLOSE THE BOOK 1. 2. 3. 4. 5. <u>Řešení:</u> 1. Draw 2. Write 3. Read 4. Cut 5. Close the book
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: žák přiřadí slovní spojení ke správnému obrázku Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>Zdroj obrázků</u>: Google cliparts

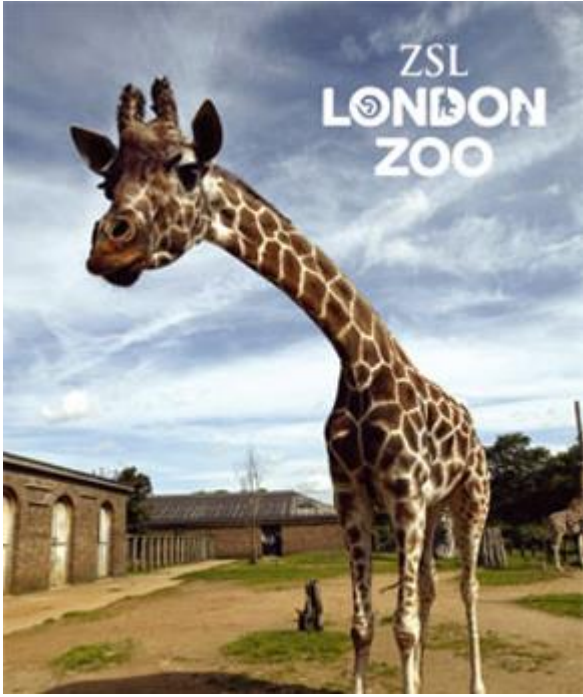
Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	CJA-5-2-01.3 Rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
Ilustrační úloha	<u>Poslouchej. Přiřaď ke každému jeho oblíbenou věc.</u> Tim Mary Jane Peter A B C D <u>Tapescript:</u> 1. <u>Tim</u>: Hi ! I'm Tim. My favourite thing is a guitar. I love music! 2. <u>Teacher</u>: What's your favourite thing, Mary? <u>Mary</u>: I like ice- cream ! Hmm, yummy! 3. <u>Jane</u>: Hello, my name's Jane. I like reading. My favourite thing is a book. 4. <u>Peter</u>: This is my favourite thing. It's a football. Oh, my name's Peter. <u>Řešení:</u> Tim C Mary B Jane D Peter A

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: na základě poslechu audionahrávky žák přiřadí ke jménu správný obrázek popis obrázků: 1 – fotbalový míč, 2 – zmrzlina, 3 – kytara, 4 - kniha <u>další možné typy úloh</u>: dichotomická úloha, doplňování, výběr z odpovědí, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí <u>zdroj obrázků</u>: Google cliparts Nahrávka by měla být zopakována 2x.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk																										
Ročník	5.																										
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním																										
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.																										
Indikátor	CJA-5-2-01.4 Rozumí jednoduchým číselným údajům.																										
Ilustrační úloha	<u>Poslouvej. Dopln tabulku.</u> <table><tr><th>Name</th><th>Age (How old?)</th><th>Address</th><th>Pets</th></tr><tr><td>Lucy</td><td>9</td><td>52 London Road</td><td>3 dogs</td></tr><tr><td>Emma</td><td></td><td>Park Road</td><td>rabbits and fish</td></tr></table> Tapescript: Reporter: Hello, what’s your name? Lucy: Hello, I’m Lucy and this is my friend Emma. Reporter: How old are you, Lucy? Lucy: I’m nine years old. Reporter: And where do you live? Lucy: I live at number 52, London Road and I have got 3 dogs at home. Reporter: Thank you, Lucy. And how old are you, Emma? Emma: I’m 10. Reporter: Ok, and what’s your address? Emma: My address is 25 Park Road. Reporter: Have you got any pets, Emma? Emma: Yes, I’ve got 4 rabbits and 1 fish. <u>Řešení:</u> <table><tr><th>Name</th><th>Age (How old?)</th><th>Address</th><th>Pets</th></tr><tr><td>Lucy</td><td>9</td><td>52 London Road</td><td>3 dogs</td></tr><tr><td>Emma</td><td>10</td><td>25 Park Road</td><td>4 rabbits and 1 fish</td></tr></table>			Name	Age (How old?)	Address	Pets	Lucy	9	52 London Road	3 dogs	Emma		Park Road	rabbits and fish	Name	Age (How old?)	Address	Pets	Lucy	9	52 London Road	3 dogs	Emma	10	25 Park Road	4 rabbits and 1 fish
Name	Age (How old?)	Address	Pets																								
Lucy	9	52 London Road	3 dogs																								
Emma		Park Road	rabbits and fish																								
Name	Age (How old?)	Address	Pets																								
Lucy	9	52 London Road	3 dogs																								
Emma	10	25 Park Road	4 rabbits and 1 fish																								
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> na základě poslechu audionahrávky žák doplní do tabulky požadované údaje <u>další možné typy úloh:</u> výběr z odpovědí, psaní čísel podle nahrávky. Nahrávka by měla být zopakována 2x. <u>Zdroj poslechu:</u> Tracks 4 (Longman)																										

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	CJA-5-2-02.1 V jednoduchých textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si komiks a označ obrázky čísl 1-6 podle smyslu textu.</u> <u>Dva obrázky jsou již očíslované.</u> HERBIE A 1 B 5 C D E F

Poznámky k úloze	<u>Řešení:</u> C2, D4, E6, F3 <u>typ úlohy:</u> Žák určí správné pořadí obrázků <u>další možné typy úloh:</u> přiřazování textu a obrázku, přiřazování nadpisu k textu, kategorizace, dichotomická úloha, doplňování chybějících slov nebo vět z nabídky, doplnění informace do tabulky, určení správného pořadí vět Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj: Text úlohy převzat z časopisu Ready for English, ELI Italy 1990.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	CJA-5-2-02.2 Vyhledá informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije.
Ilustrační úloha	Jedeš do Londýna a chceš navštívit zoologickou zahradu. Na adrese http://www.londonpass.com/london-attractions/london-zoo.html jsou užitečné informace. Přečti si je a odpověz na tyto otázky: 1. What is the address of the zoo? (Regent's Park, London NW1) 2. When does the zoo open? (at 10) 3. When is the zoo closed all day? (Christmas Day/ 25th December/ 25/12) 4. How much is the ticket for you? (14.20) Visit ZSL London Zoo for free - saving £18! London Attractions > Places of Interest > London Zoo London Zoo View Map ADDRESS: Regent's Park London NW1

	Tel: 020 7722 3333 020 7722 3333 Opening Times: Open daily at 10.00hrs. Closing times vary, please visit website or call for details. Closed: Christmas Day. Facilities: Please check with attraction regarding accessibility, mobility and other special issues. London Pass Benefits: Free entry to ZSL London Zoo with a London Pass Normal Ticket Price: Adult: £18.00 Child: £14.20 ZSL London Zoo in Regent's Park is the perfect fun-filled family attraction.
Poznámky k úloze	zdroj textu: http://www.londonpass.com/london-attractions/london-zoo.html (25. 2. 2011) <u>typ úlohy:</u> žák vyhledá informace v autentickém materiálu a odpoví na otázky Řešení je vyznačeno zeleně. Odpověď je považována za správnou i při formální nepřesnosti (např. odpověď “10” na otázku č. 2 nebo odpověď “14,20” na otázku č. 4). Adresa (otázka č. 1) musí být uvedena celá.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	CJA-5-2-02.3 Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
Ilustrační úloha	<u>Poslouchej. Přiřaď ke každému jménu správný obrázek.</u> Paul Simon Kate Mandy A B C D <u>Tapescript:</u> <i>Speaker A: Where are you going, Paul?</i> <i>Speaker B: I'm going to the beach. Where are my sunglasses? It's really hot today!</i> <i>Speaker C: Hi, I'm Simon and I'm in London today. The weather is not very nice, I need my umbrella!</i> <i>Speaker D: Is it hot outside, Kate?</i> <i>Speaker E: No, it isn't. It's cold today and it's cloudy.</i> <i>Speaker F: Look out of the window, Mandy! We can make a big snowman. Hurray!</i> <u>Řešení:</u> Paul B Simon A Kate D Mandy C

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: na základě poslechu audionahrávky žák přiřadí ke jménu správný obrázek <u>další možné typy úloh</u>: dichotomická úloha, doplňování, výběr z odpovědí, otevřené úlohy s krátkou odpovědí, určení správného pořadí, zápis do tabulky nebo formuláře Nahrávka by měla být zopakována 2x. zdroj obrázků: Google cliparts

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-04 Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.
Indikátor	CJA-5-2-04.1 V jednoduchých textech vyhledá požadované informace.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u> John loves sports. He does some sport nearly every day. He goes swimming on Mondays after school. Then he goes running with some friends. He comes home for dinner. He also plays in two school teams – on Wednesdays he plays basketball and on Thursday evenings he plays in a football team. On Friday and Saturday mornings he goes running again. On Fridays he plays tennis with his father in the afternoon. He also cycles to school every day. Cycling is his favourite sport. On Sunday he has a free day. <u>1. Napiš správný název dne pod následující obrázky.</u> a) _____ b) _____ c) _____ d) _____ <u>2. Označ správnou odpověď.</u> <i>John doesn't do any sport _____.</i> a. on Tuesdays b. on Thursdays c. on Sundays

d. on Mondays

He does more than two sports _____.

- a. on Fridays
- b. on Saturdays
- c. on Thursdays
- d. on Sundays

He enjoys most.

- a. running
- b. basketball
- c. cycling
- d. tennis

3. Označ v tabulce správnou kolonku.

	Monday	Wednesday	Saturday	Friday
He does some sport at school.		x		
He does sports with a member of his family.				x
He comes home for dinner.	x			

Řešení:

1. a) Thursday, b) Monday, c) Friday, d) Wednesday
2. c., a., c.
3. Správné odpovědi označené zeleně.

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy č.1:</u> žák přiřadí ke každému obrázku den, ve kterém (zobrazená) aktivita probíhá Obrázek 1 – John hraje fotbal. Obrázek 2 – John plave. Obrázek 3 – John hraje tenis. Obrázek 4 – John hraje košíkovou. <u>typ úlohy č.2:</u> žák na základě textu vybere správnou odpověď <u>typ úlohy č.3:</u> žák na základě textu vybere a označí v tabulce správnou možnost <u>další možné typy úloh:</u> dichotomická úloha Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>zdroj obrázků:</u> www.clipartguide.com Text je upravený z Cambridge English for schools, Workbook Two, A. Littlejohn, D. Hicks, Cambridge University Press 1996 ISBN 0-521-42174-8

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti - čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-04 Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.
Indikátor	CJA-5-2-04.2 Vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.

Ilustrační úloha	<u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u> Tom Twitter is thirty years old. He lives in a small village called Kennington near Oxford. He drives a train. Every weekday he drives trains from Oxford to London. He likes driving a train. He wants to move to a big town because there is not much to do in the village. In his free time he plays football, he watches TV and he likes reading. 1. <u>Odpověz na otázky.</u> 1. Where does Tom live? In _____ 2. What is Tom's job? _____ 3. Does Tom enjoy living in the village? _____ 4. Does Tom work at the weekends? _____ 5. Does Tom like his job? _____ <u>Řešení:</u> 1. Kennington 2. train driver, he drives a train 3. no 4. no 5. yes
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázky Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>Zdroj:</u> přepracovaný text (Longman Group Ltd 1994)

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.

Indikátor	CJA-5-3-01.1 Napiše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi.		
Ilustrační úloha	<u>Doplň pohlednici z prázdnin. Můžeš se inspirovat tímto obrázkem.</u> <table border="1"> <tr> <td data-bbox="344 999 938 1585"> _____ Nicol, I am _____! My holidays are super because _____ _____ <u>Love,</u> _____ </td><td data-bbox="938 999 1356 1585"> <u>Nicol Smith,</u>_____ <u>32 West St,</u>_____ <u>Brighton,</u>_____ <u>BN1 2 RT</u>_____ <u>England</u>_____ </td></tr> </table>	_____ Nicol, I am _____! My holidays are super because _____ _____ <u>Love,</u> _____	<u>Nicol Smith,</u>_____ <u>32 West St,</u>_____ <u>Brighton,</u>_____ <u>BN1 2 RT</u>_____ <u>England</u>_____
_____ Nicol, I am _____! My holidays are super because _____ _____ <u>Love,</u> _____	<u>Nicol Smith,</u>_____ <u>32 West St,</u>_____ <u>Brighton,</u>_____ <u>BN1 2 RT</u>_____ <u>England</u>_____		

**Poznámky
k úloze**

typ úlohy: žák dopíše pohlednici podle zadání

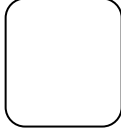
další možné typy úloh: dopsání slov do blahopřání nebo dopisu

Správné řešení posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení:

- a) obsahové splnění úkolu (tj. doplněné položky jsou smysluplné, případně je jejich smysl snadno odvoditelný z kontextu),
- b) gramatická správnost.

Např. "in Mexico" (položka 2) vyhovuje obsahovému i gramatickému kritériu, "Mexico" (stejná položka) by splňovala pouze kritérium obsahové. Položka je taktéž považována za správnou i v případě pravopisné chyby, která nemění smysl (např. "swimm every day" – položka 3).

Možné řešení:

<i>Dear Nicol,</i> <i>I am OK! My holidays are</i> <i>super because I swim every day,</i> <i>(it is hot and ice-cream is good).</i> <i>Love,</i> <i>[Žák napíše své jméno nebo přezdívkou apod.]</i>	 <i>Nicol Smith,</i> _____ <i>32 West St,</i> _____ <i>Brighton,</i> _____ <i>BN1 2 RT</i> _____ <i>England</i> _____

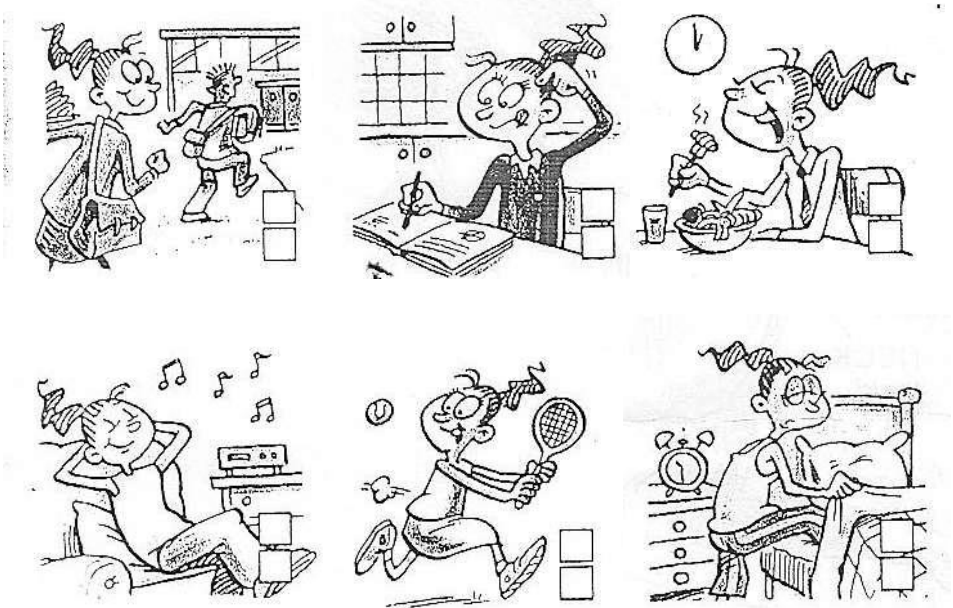
Text uvedený v pohlednici v kulaté závorce je ilustrační, aby žák úlohu splnil stačí za "because" uvést jeden důvod.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.
Indikátor	CJA-5-3-01.2 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchou odpověď na sdělení.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si Petrův e-mail. Poděkuj mu a odpověz, že přijdeš.</u> Dear Kim, It's my birthday next Saturday (4th February). Can you come to my party at 2 p.m.? It will be great fun! <i>Love,</i> <i>Peter</i>
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: žák stručně odpoví na e-mail, poděkuje a přijme pozvání Správné řešení posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení: a) obsahové splnění úkolu (poděkování a přijetí pozvání), b) stylistická správnost (oslovení a podpis, event. závěrečný pozdrav), c) gramatická a pravopisná správnost (pořádek slov, základní interpunkční pravidla – např. tečka za oznamovací větou, psaní velkých písmen). Největší význam je přitom přikládán obsahovému kritériu. Drobné formální nedostatky, které nemají vliv na obsahové splnění úkolu (např. “com” místo “come”), neznamenají ztrátu bodů. Možné řešení: Dear Peter, Yes, I can come. Thank you. (I am very happy.) Kim

Vzdělávací obor	Anglický jazyk																		
Ročník	5.																		
	Produktivní řečové dovednosti – psaní																		
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.																		
Indikátor	CJA-5-3-01.3 Vyplní osobní údaje ve formuláři.																		
Ilustrační úloha	<u>Doplň informace o sobě.</u> <table border="1"> <tr> <td>Name</td><td></td></tr> <tr> <td>Surname</td><td></td></tr> <tr> <td>Age</td><td></td></tr> <tr> <td>Birthday</td><td></td></tr> <tr> <td>E-mail</td><td></td></tr> <tr> <td>Address</td><td></td></tr> <tr> <td>I like:</td><td></td></tr> <tr> <td>I don't like:</td><td></td></tr> <tr> <td>I can:</td><td></td></tr> </table>	Name		Surname		Age		Birthday		E-mail		Address		I like:		I don't like:		I can:	
Name																			
Surname																			
Age																			
Birthday																			
E-mail																			
Address																			
I like:																			
I don't like:																			
I can:																			

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák vyplní formulář Správné odpovědi posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení: Sledováno je především obsahové kritérium s tím, že položka je obsahově splněna i v případě pravopisné nebo jiné formální chyby, která nebrání porozumění, např. odpověď "swim" k položce "I like". Lze předpokládat, že u položky "Birthday" budou žáci nepřesně uvádět celé datum svého narození - i v tom případě je odpověď přijatelná, neboť obsahové kritérium je naplněno.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-02 Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
Indikátor	CJA-5-3-02.1 Písemně převypráví jednoduchý obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text.</u> <u>Napiš 5 vět o tom, co dělá Ann každé ráno. Obrázková osnova Ti pomůže.</u> Ann gets up at 7 o'clock. She has a shower in her bathroom and brushes her teeth. She has cereal and milk for breakfast. She likes it. After breakfast she goes to school. Usually she walks or takes a bus. Lessons start at quarter to nine. Her favourite lesson is Science. She likes animals a lot. She has lunch in the school canteen. She plays tennis on Tuesdays. On Fridays she has piano lessons. She likes music. Ann has dinner at half past six, after dinner she watches TV or listens to music. She goes to bed at nine, she reads books or comics for twenty minutes and then she goes to sleep.

	
Poznámky k úloze	<u>tp úlohy 1:</u> Žák doplní vynechaná slova do rámečků podle obrázkové osnovy. <u>typ úlohy 2.</u> žák popíše v jednoduchých kladných větách činnosti podle obrázkové osnovy. Správné řešení posoudí hodnotitel. <u>Obměna:</u> 1. žák může popsat den v 1. osobě jednotného čísla 2. žák může napsat porovnání se svým denním režimem a s příběhem dle obrázku např. <i>I get up at 6 o'clock but Ann gets up at 7 o'clock.</i>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk														
Ročník	5.														
	Produktivní řečové dovednosti - psaní														
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-02 Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace														
Indikátor	CJA-5-3-02.2 Shrne písemně jednoduchý obsah krátké slyšené konverzace.														
Ilustrační úloha	<u>Poslouchej. Co umí James dělat? Označ, co umí (√) a co neumí (x). Napiš o Jamesovi 6 vět.</u> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>(√) or (x)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>play the piano</td><td></td></tr> <tr> <td>speak English</td><td></td></tr> <tr> <td>draw with his left hand</td><td></td></tr> <tr> <td>swim</td><td></td></tr> <tr> <td>speak German</td><td></td></tr> <tr> <td>draw</td><td></td></tr> </tbody> </table> Tapescript: <i>"Every Saturday James has got a piano lesson. He can play the piano well. His sister, Clare, goes swimming, but James can't swim. In the afternoon, James does some art. He can draw horses and other animals. He draws with his left hand. His sister practises her German. She likes German. James can't speak German. He only speaks English."</i>		(√) or (x)	play the piano		speak English		draw with his left hand		swim		speak German		draw	
	(√) or (x)														
play the piano															
speak English															
draw with his left hand															
swim															
speak German															
draw															
Poznámky k úloze	<u>Řešení:</u> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>(√) or (x)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>play the piano</td><td>√</td></tr> <tr> <td>speak English</td><td>√</td></tr> <tr> <td>draw with his left hand</td><td>√</td></tr> <tr> <td>swim</td><td>x</td></tr> <tr> <td>speak German</td><td>x</td></tr> <tr> <td>draw</td><td>√</td></tr> </tbody> </table> <u>typ úlohy:</u> Na základě poslechu audionahrávky žák doplní tabulku, na základě které napíše 6 vět. <u>Správné řešení posoudí hodnotitel.</u> Předpokládáme, že žáci si nejsou schopni vypsát důležité informace jen na základě poslechu. Doplnění tabulky bude bráno jako pomocný krok. Hodnotitel hodnotí jen produkováný text. Produkováný text může obsahovat i údaje neobsažené v tabulce. Např. o Jamesově sestře.		(√) or (x)	play the piano	√	speak English	√	draw with his left hand	√	swim	x	speak German	x	draw	√
	(√) or (x)														
play the piano	√														
speak English	√														
draw with his left hand	√														
swim	x														
speak German	x														
draw	√														

	Text: vlastní

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-03 Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.
Indikátor	CJA-5-3-03.1 Svými slovy vyjádří smysl textu.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si krátký text. Kde se rozhovor odehrává?</u> Peter: Hey, look! These T-shirts are really cool. Daniel: What? I'm sorry. I don't understand – what does "cool" mean? Peter: Oh, it means "great". Assistant: Good morning. Can I help you? Peter: Yes, can I have a T-shirt, please? Assistant: Yes, of course. What colour do you want? Peter: Black, please. Assistant: Small, medium or large? Peter: Have you got a small one? Assistant: Yes, we have. Daniel: Small! Is it for you? Peter: No, it 's for Sue. It's her birthday on Wednesday.

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> Žák napíše kde se rozhovor odehrává Možnosti správných odpovědí In the shop/ at the shop; a shop; the shop; clothes shop; shop (chybějící předložka nebo člen není na závadu) Správné odpovědi posoudí hodnotitel. Zdroj: Shine, student's book, Macmillan 2003

2.stupeň (9.ročník)

UČIVO

(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů²

oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídka, zpráva, přání, souhlas/nesouhlas, telefonování, osobní dopis, email, formulář, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz a rada, recept, referát, ilustrovaný příběh, komiks, adaptované literární dílo

Tematické okruhy

domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda a životní prostředí, počasí, člověk a společnost, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce
- člen určitý a neurčitý, abstraktní podstatná jména, stupňování přídavných jmen, pořadí rozvíjejících přídavných jmen, zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá a jejich složeniny), číslovky (řadové), příslovce (neurčitá), tvoření a stupňování příslovcí, předložky místa a času, spojovací výrazy

² Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A2 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou objevit v jazykových prostředcích.

- slovesné časy – přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, předpřítomný čas prostý, modální slovesa, rod činný a trpný, podmiňovací způsob, základní slovesné vazby
- stavba věty, druhy vět dle postoje mluvčího (tvorba otázek a záporu)
- pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce

Poznámky:

- 3) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
- 4) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky.
Indikátor	CJA-9-1-02.1 Rozumí obsahu krátkých jednoduchých textů a s využitím vizuální opory obsahu jednoduchých neadaptovaných textů.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text a potom odpověz na otázky.</u> It was half past eight in the morning. The telephone rang and Mary went to answer it 'Hello, who's there?' she asked. 'It's me – Peter.' Peter was a friend of Mary's eight-year-old brother, Johnny. 'Oh, hello, Peter. What do you want?' said Mary. 'Can I speak to Johnny?' 'No,' said Mary, 'you can't speak to him now. He is busy. He is getting ready for school. He is eating his breakfast. Grandmother is combing his hair. Our sister Jane is under the table, putting his shoes on. Mother is getting his books and putting them in his school bag. Goodbye, I've got to go now. I have to hold the door open. The school bus is coming.' a. What time was it at the beginning of this story? b. Who was Peter?

	c. What was Johnny doing? d. What was Jane doing?
Poznámky k úloze	Správné řešení: a. (It was) half past eight (in the morning) b. Johnny's friend. c. Johnny was getting ready for school./ He was eating breakfast. d. Jane was putting his shoes on. Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj: Upravený text a obrázky volně podle L.A.Hill: Intermediate Stories for Reproduction (OUP1994, ISBN 0-19- 432542-3)

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky.
Indikátor	CJA-9-1-02.2 V jednoduchých textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text. Potom vypracuj následující úkoly.</u> Dear Dorothy Thank you very much for the book on weather. I am looking forward to reading it because we are studying climate at school. On Sunday I met my aunt Annie and uncle Ben and we had a great time together. We sat around and chatted for a while, and then we took a walk and saw some of the interesting sights. We also watched a Czech film on DVD in the evening. It was very funny! In the evening we went out for dinner to the new Chinese restaurant around the corner but the food wasn't very good. When you come to see me next time, we will have to go somewhere else! See you soon, Peter <u>1.Napiš, kterou větou Peter:</u> a) kritizoval kvalitu jídla v restauraci b) oznámil Dorothy, co probírají ve škole c) napsal, co dělal s tetou a strýcem v neděli večer. <u>2. Najdi slova v textu, která mají následující významy:</u> a) wind, temperature, sun, snow, rain b) places visited by tourists c) talked d) a place where two streets meet

	<u>3. Proč byl dopis napsán?</u> a) to invite Dorothy to visit Peter b) to say thank you for the book Řešení: 1. a) ... (but) the food wasn't very good. b) ...we are studying climate at school c) We (also) watched a (Czech) film (on DVD in the evening). 2. a) weather b) sights c) chatted d) corner 3. Proč byl dopis napsán? b) to say thank you for the book
Poznámky k úloze	<u>další možné typy úloh</u> : odpovědi na otázky Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk																				
Ročník	9.																				
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním																				
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky.																				
Indikátor	CJA-9-1-02.3 Pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.																				
Ilustrační úloha	<u>Přečti si informace z webové stránky a vyřeš následující úkoly:</u> Opening times The Tower of London is open to visitors throughout the year Visitor Information: The Royal Regiment of Fusiliers Museum is closed to visitors for refurbishment purposes. The transformed Museum will reopen around Easter 2011. The top floor of the White Tower will be closed from 01 to 31 March 2011, to install our latest exhibition. The rest of the White Tower will be open as usual. Opening times <table border="1"> <tr> <td colspan="2">Summer opening times</td></tr> <tr> <td colspan="2">01 March - 31 October</td></tr> <tr> <td>Tuesday - Saturday</td><td>09:00 - 17:30</td></tr> <tr> <td>Sunday - Monday</td><td>10:00 - 17:30</td></tr> <tr> <td>Last admission</td><td>17:00</td></tr> </table> <table border="1"> <tr> <td colspan="2">Winter opening times</td></tr> <tr> <td colspan="2">01 November - 28 February</td></tr> <tr> <td>Tuesday - Saturday</td><td>09:00 - 16:30</td></tr> <tr> <td>Sunday - Monday</td><td>10:00 - 16:30</td></tr> <tr> <td>Last admission</td><td>16:00</td></tr> </table> All internal buildings close 30 minutes after the last admission. The Tower is closed 24-26 December (inclusive) and 1 January. We recommend visitors allow at least 2-3 hours to see everything. <u>2. Doplň informace a odpověz na otázky.</u>	Summer opening times		01 March - 31 October		Tuesday - Saturday	09:00 - 17:30	Sunday - Monday	10:00 - 17:30	Last admission	17:00	Winter opening times		01 November - 28 February		Tuesday - Saturday	09:00 - 16:30	Sunday - Monday	10:00 - 16:30	Last admission	16:00
Summer opening times																					
01 March - 31 October																					
Tuesday - Saturday	09:00 - 17:30																				
Sunday - Monday	10:00 - 17:30																				
Last admission	17:00																				
Winter opening times																					
01 November - 28 February																					
Tuesday - Saturday	09:00 - 16:30																				
Sunday - Monday	10:00 - 16:30																				
Last admission	16:00																				

	1. You can't visit the top floor of the White Tower from to 2. The Tower of London is open on Sundays a) in summer (from – to) b) in winter (from – to) 3. How long does it take to see it all? 4. What are the opening hours at Christmas time? <u>Řešení:</u> 1. from March 1 to March 31 2011 2. in summer from 10 to 17,30; in winter from 10 to 16,30 3. 2-3 hours 4. It is closed.
Poznámky k úloze	Text převzat z webové stránky http://www.hrp.org.uk/TowerOfLondon/planyourvisit/openingtimes.aspx

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-03 Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	CJA-9-1-03.1 Rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech.

Ilustrační úloha	<u>Nejprve si přečti otázky a možnosti odpovědí. Potom poslouchej nahrávku a vyber správnou odpověď. Nahrávku uslyšíš 2x.</u> <i>Mary's first job</i> What time did she start working? - at 7 am - at 8 am - at 9 am - at 10 am Where did she work? - in a clothes shop - at a hairdresser's - in a bank - at school What did John want to buy? - a cap - a shirt - trainers - trousers What did they do on the date? - had dinner - danced - walked - played tennis <u>Tapescript:</u> In 1996, I got my first job. I was eighteen. I worked from nine in the morning until eight at night in a fashion shop in Oxford Street, London. It was a really long day, but a lot of fun. I met my husband, John, in the shop. He came to buy orange trousers. He looked really silly in them but he was really funny and so when he asked me for a date, I said yes. We went dancing at the Roxy, a nightclub near my home. It was great. <u>Řešení:</u> - c - a - d - b
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák vybere správnou odpověď z více možností <u>další možné typy úloh:</u> dichotomická úloha, přiřazování správných odpovědí s výběrem, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí, určení správného pořadí vět či odstavců, dokončení vět, zápis do formuláře či tabulky

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-03 Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	CJA-9-1-03.2 Rozumí důležitým informacím v krátkých a jednoduchých nahrávkách.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si věty vztahující se k předpovědi počasí a nabídku odpovědí: true (pravda) – false (lež). Potom poslouchej nahrávku a vyber správnou odpověď. Nahrávku uslyšíš 2x.</u> <i>The Weather Report</i> 1. Tonight it will be cold. a) True b) False 2. Tonight it will be windy. a) True b) False 3. Tomorrow it will be rainy. a) True b) False 4. The maximum temperature tomorrow will be 20 degrees. a) True b) False <u>Script:</u> And finally the weather forecast. Tonight it will be cold and cloudy in most parts of the country. The temperature will be around 11 degrees above zero. The wind will be strong overnight. Tomorrow the sky will be clear. The day will be sunny and hot all over. The temperature in the South will reach 23 degrees in the afternoon, but lower in the North. In the evening it will drop to around 15 degrees but still clear and warm. That's all. Good night. <u>Řešení:</u> 1. True 2. True 3. False 4. False

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: Žák označí, zda výrok je pravdivý či nepravdivý <u>další možné typy úloh</u>: přiřazování správných odpovědí s výběrem, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí, dokončení vět, zápis do formuláře či tabulky, výběr z odpovědí

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-03 Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	CJA-9-1-03.3 Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.
Ilustrační úloha	<u>Poslouchej a označ</u>, ve kterém rozhovoru je užít formální jazyk (např. s vyučujícím) a ve kterém neformální (např. při rozhovoru doma). Nahrávku uslyšíš 2x. Rozhovor 1: a) formální b) neformální Rozhovor 2: a) formální b) neformální <u>Script 1:</u> Malcolm: Hey, Mum. Mother: Yes, Malcolm, what is it? ... I'm in a bit of a hurry. Malcolm: You know there's a new nightclub opening in town. Mother: No, I don't. Malcolm: Well, it's going to be fantastic. Everyone's going to the opening night on Saturday. Is it OK if I go? Mother: But your gran's staying with us this weekend. Can't you go another time? Malcolm: But it's a special occasion. Mum, ... and everybody else is going. Mother: Oh, all right ... I'll let you go, if you don't come back too late. <u>Script 2:</u> Andrea: Excuse me, Mrs. Moor? Teacher (woman): Yes, Andrea. Andrea: Would it be all right if I brought you my project next week? Teacher: You've had an extra week already. Andrea: No, I haven't and I've had a cold all week. Teacher: OK, but make sure you give it to me on Monday morning. <u>Řešení:</u> 1. b 2. a

Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Anglický jazyk				
Ročník	9.				
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním				
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-04 Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu				
Indikátor	CJA-9-1-04.1 V jednoduchých textech rozumí významu klíčových slov.				
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u> Blackbeard was a famous English pirate. He and his friends attacked many ships in the Carribean Sea between 1716 and 1718. Blackbeard was the most dangerous pirate of all. He was a tall man with a big, black beard and he always carried guns and knives with him. He was a very frightening man. The stories about him say he had fourteen wives. He also had four ships. The most famous of these was the Queen Anne’s Revenge. From this ship he and his men attacked other ships and stole foot, gold and guns. British soldiers tried very hard to catch him, but it was difficult. Then, in 1718, the Governor of Virginia promised to give Lieutenant Richard Maynard and his men money if they could kill Blackbeard. When they met him, they shot him, cut off his head and threw his body into the sea. However, his treasure was never found. In fact even today, people are still looking for Blackbeard’s treasure. 1. Najdi v textu slova opačného významu <table><tr><td>easy</td></tr><tr><td>lost</td></tr><tr><td>short</td></tr><tr><td>safe</td></tr></table> 2. Které slovo z textu znamená: hair on the face a married woman pistols, rifles, revolvers..... gold, coins, jewellery <u>Řešení:</u> 1. difficult, found, tall, dangerous 2. beard, wife, guns, treasure	easy	lost	short	safe
easy					
lost					
short					
safe					

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy č.1:</u> žák vybere z textu slova opačného významu <u>typ úlohy č.2 :</u> žák najde v textu správná slova <u>typ úlohy č.3:</u> žák najde nesprávně napsané slovo, které mění význam sdělení <u>další možné typy úloh:</u> odpovědi na otázky, výběr z odpovědí Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>zdroj textu:</u> New Project Communicative Activities, OUP 2006 (text zkrácen a upraven)

Vzdělávací obor	Anglický jazyk				
Ročník	9.				
	Produktivní řečové dovednosti - psaní				
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-01 Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.				
Indikátor	CJA-9-2-01.1 Napíše e-mail související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, škola, prázdniny.				
Ilustrační úloha	<u>Jsi na prázdninách.</u> <u>Napiš email kamarádovi Timovi do Anglie.</u> <u>V emailu uveď následující informace:</u> • místo svého pobytu, • s kým cestuješ, • jak ti chutná jídlo, • jaké je počasí, • co děláš. <table border="1"> <tr> <td>From:</td><td></td></tr> <tr> <td>To:</td><td>Tim</td></tr> </table> Dear Tim, ... Love, ...	From:		To:	Tim
From:					
To:	Tim				
Poznámky k úloze	<u>Možné řešení:</u> Dear Tim, It's great here in Croatia. I'm here with my parents and my sister. The weather is beautiful. It's very sunny. We're staying in a hotel near the sea. I love seafood here. We go swimming and snorkelling every day. We go for a walk every evening. Love, XYZ <u>typ úlohy:</u> žák napíše email dle instrukcí Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní. Zadání				

	obsahuje body, které žák do své práce zahrne a v jednoduchých větách rozpracuje. <u>další možné typy úloh:</u> volné psaní dopisu nebo pohlednice z prázdnin, dopis (email) o novém (případně nejlepším) kamarádovi nebo o rodině, na téma škola nebo koníčky. Správné řešení posoudí hodnotitel. Kritéria hodnocení: 1. Splnění zadání 0 - 3 body (3 – všechny body zadání jsou zmíněny, 2 – většina bodů je zmíněna, 1 – většina bodů není zmíněna, 0 – body nejsou zpracovány) 2. Slovní zásoba a pravopis 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) 3. Gramatika 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) Celkem: 9 bodů

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-02 Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.
Indikátor	CJA-9-2-02.1 Na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě.
Ilustrační úloha	Přečti si inzerát, ve kterém Peter hledá kamaráda/kamarádku k dopisování na internetu. Penfriend Wanted Name: Peter Brown Email: pbrown@zmail.nz From: Dunedin, New Zealand Age: 15 Gender: male Occupation: school student Languages: I can speak English and French. I'm not very good at French. Sports / hobbies: My interests are music, reading and sport. I like basketball. It's a fantastic game. I'm in the basketball club at my school, Cook High School. I love reading fantasy books. Favourites: My favourite school subject is P.E. I love <i>The Cranberries</i> and Sheryl Crow. I hate Britney Spears! I like the <i>Lord of the Rings</i> films and I love Liv Tyler! My favourite writer is J.R.R. Tolkien. Comments: I want to find a penfriend (age: 15-17) from Europe. Please email me soon!

Napiš inzerát, ve kterém hledáš kamaráda/kamarádku k dopisování na internetu. Napiš o sobě a svých zájmech.

Penfriend Wanted

Name:

Email:@.....

From:

Age:

Gender:

Occupation:

Languages:

.....
.....

.....
.....

.....
.....

Sports/hobbies:

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

Favourites:

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

Comments:

.....
.....

.....
.....

Please email me soon!

Poznámky k úloze

Typ úlohy: žák tvoří krátké sdělení (inzerát) o sobě a svých zálibách na základě vzorového textu a dané osnovy.

Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.

	<u>Zdroj textu:</u> upravený text (New Opportunities Elementary, Students' Book, Pearson/Longman 2008) Správné řešení posoudí hodnotitel. Kritéria hodnocení: 4. Splnění zadání 0 - 3 body (3 – všechny body zadání jsou zmíněny, 2 – většina bodů je zmíněna, 1 – většina bodů není zmíněna, 0 – body nejsou zpracovány) 5. Slovní zásoba a pravopis 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) 6. Gramatika 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) Celkem: 9 bodů

Vzdělávací obor	Anglický jazyk				
Ročník	9.				
	Produktivní řečové dovednosti - psaní				
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-02 Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.				
Indikátor	CJA-9-2-02.2 Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.				
Ilustrační úloha	<u>Přečti si email od anglicky mluvícího kamaráda, který pobývá v naší zemi.</u> <table border="1"> <tr> <td>From:</td><td>Rob</td></tr> <tr> <td>To:</td><td></td></tr> </table> Hi there, Thanks for your invitation. I'd love to come to your party – but a few questions. What time does it start? Where is it? What shall I bring? Can I bring a friend? I've got a French friend staying at the moment. See you. Rob	From:	Rob	To:	
From:	Rob				
To:					

	<u>Napiš kamarádovi email, ve kterém odpovíš na otázky.</u> <table border="1" data-bbox="343 219 941 295"> <tr> <td>From:</td><td></td></tr> <tr> <td>To:</td><td>Rob</td></tr> </table> Hi Rob, ... See you there! <u>Možné řešení.</u> Hi Rob, Of course you can bring a friend. The party starts at about 7 p.m. We're having a barbecue at my house. You don't have to bring anything – but some sausages would be great. See you there! XYZ	From:		To:	Rob
From:					
To:	Rob				
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák sestaví jednoduché písemné sdělení (email) jako reakci na krátké písemné sdělení obsahující otázky týkající se známého tématu. <u>další možné typy úloh:</u> písemné sdělení se může týkat dalších známých témat, např. hudba, sport, filmy, škola. Uvedená ilustrační úloha je založená na volném psaní. Úloha je usnadněna tím, že žák reaguje na otázky. Správné řešení posoudí hodnotitel.				

Ročník	9.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-03 Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.
Indikátor	CJA-9-2-03.1 Písemně shrne hlavní myšlenky jednoduchého a krátkého textu nebo konverzace.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si rozhovor a napiš šest vět o Petrovi a jeho rodině.</u> Peter is calling his friend, Anna. Anna Hello? This is Anna Vanek. Peter Hi, Anna. This is Peter from London. How are you? Anna Peter! It's great to hear from you. I'm fine. How are you? Peter We're all fine. My sister Sonia isn't here but she sends her best wishes. You know, it's her first day back at university. Anna That's great. When are you going to visit us here, in Prague? Peter Well, I'm phoning about that. How about next month? I can take two weeks' holiday in November. Anna That's fine. We could go sightseeing every day. I know you are interested in history and arts. Peter That sounds fantastic! I've never been to Prague. I'm looking forward to my visit. 0 Peter is from London. 1 2 3 4 5 6 <u>Možné řešení:</u> Peter is from London. He's got a friend in Prague. Her name's Anna Vanek. He's got a sister. Her name is Sonia. She studies at university. Peter is going to visit Anna in Prague. He can take two weeks' holiday in November. He's interested in history and arts. He's never been to Prague.
Poznámky k úloze	typ úlohy: žák shrne v krátkých větách to, co se z rozhovoru dozvěděl o Petrovi a jeho rodině

	<u>další možné typy úloh:</u> žák shrne hlavní myšlenky slyšeného jednoduchého textu nebo konverzace. Popis jednoduchého výchozího textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj textu: upravený text (New Opportunities Elementary, Language Powerbook, Pearson/Longman 2008) Správné řešení posoudí hodnotitel. Kritéria hodnocení: <table> <tr> <td>7. Vyjádření myšlenek</td><td>0 - 6 bodů (1 bod za správnou myšlenku)</td></tr> <tr> <td>8. Slovní zásoba a pravopis</td><td>0 – 6 bodů (1 bod za každou větu, pokud chyby ve slovní zásobě a pravopisu neztěžují porozumění)</td></tr> <tr> <td>9. Gramatika</td><td>0 - 6 bodů (1 bod za každou větu, pokud chyby v gramatice zásadním způsobem nemění myšlenku)</td></tr> </table> Celkem: 18 bodů	7. Vyjádření myšlenek	0 - 6 bodů (1 bod za správnou myšlenku)	8. Slovní zásoba a pravopis	0 – 6 bodů (1 bod za každou větu, pokud chyby ve slovní zásobě a pravopisu neztěžují porozumění)	9. Gramatika	0 - 6 bodů (1 bod za každou větu, pokud chyby v gramatice zásadním způsobem nemění myšlenku)
7. Vyjádření myšlenek	0 - 6 bodů (1 bod za správnou myšlenku)						
8. Slovní zásoba a pravopis	0 – 6 bodů (1 bod za každou větu, pokud chyby ve slovní zásobě a pravopisu neztěžují porozumění)						
9. Gramatika	0 - 6 bodů (1 bod za každou větu, pokud chyby v gramatice zásadním způsobem nemění myšlenku)						

Vzdělávací obor	Anglický jazyk				
Ročník	9.				
	Produktivní řečové dovednosti - psaní				
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-04 Vyžádá jednoduchou informaci.				
Indikátor	CJA-9-2-04.1 Vyžádá písemně informaci/informace týkající se známých témat.				
Ilustrační úloha	<u>Přečti si tento krátký vzkaz od kamaráda. Některá slova jsou nečitelná.</u> Hi, There's a good film on at the xxxxxxxx. It's an action film with Bruce Willis! It's on at xxxxxxxxx o'clock. The tickets cost xxxxxxxx. Would you like to come and see it with me this xxxxxxxx? It's easy to get there on the bus. David <u>Napiš kamarádovi email a požádej ho o chybějící informace.</u> <table border="1"> <tr> <td>From:</td><td></td></tr> <tr> <td>To:</td><td>David</td></tr> </table> Hi David, ... See you. <u>Možné řešení:</u> Hi David, Thanks for your invitation. I'd love to come but some words in the note are difficult to read. I have a few questions. <u>Where is the film on? What time is the film on? How much are the tickets? When can we see the film?</u> See you. XYZ	From:		To:	David
From:					
To:	David				
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u> : žák odpoví na vzkaz dle zadání				

Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní, zahrnuje poděkování za pozvání, žák pomocí otázek žádá o chybějící informace.

další možné typy úloh: žák reaguje na inzerát nabízející k prodeji sportovní vybavení, např. lyže, sportovní tašku, kolečkové brusle. Požádá o informace, které se v inzerátu nedozvěděl (popřípadě si domluví schůzku).

Správné řešení posoudí hodnotitel.

Kritéria hodnocení:

1. **Splnění zadání** **0 - 3 body** (3 – všechny informace jsou vyžádány, 2 – většina informací je vyžádána, 1 – většina informací není vyžádána, 0 – informace nejsou vyžádány)
2. **Slovní zásoba a pravopis** **0 - 3 body** (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění)
3. **Gramatika** **0 - 3 body** (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění)

Celkem: 9 bodů

Vzdělávací obor	Anglický jazyk				
Ročník	9.				
	Produktivní řečové dovednosti - psaní				
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-04 Vyžádá jednoduchou informaci.				
Indikátor	CJA-9-2-04.2 Písemně sestaví zdvořilou žádost. nový indikátor				
Ilustrační úloha	<u>Jsi o prázdninách v Anglii na jazykovém kurzu. O víkendu chceš hrát tenis. Napiš anglickému kamarádovi Samovi email a požádej ho zdvořile o zapůjčení rakety a tenisových míčků. Poděkuj mu za pomoc.</u> <table border="1"><tr><td>From:</td><td></td></tr><tr><td>To:</td><td>Sam</td></tr></table> Hi Sam, ... <u>Možné řešení:</u> Hi Sam, This weekend I've got a tennis game but I haven't got a tennis racket. Could I borrow yours, please? I also need tennis balls. Have you got any? Thanks for your help. XYZ	From:		To:	Sam
From:					
To:	Sam				
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák napíše zdvořilou žádost o zapůjčení sportovního vybavení. Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní, obsahuje zdvořilou žádost a poděkování za pomoc. <u>další možné typy úloh:</u> volné psaní – žádost o zapůjčení knihy, fotoaparátu, helmy, mapy, atd.				

RVP ZV – CIZÍ JAZYK

1. stupeň – 2. období (5. ročník)

UČIVO

(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů³

formulář, blahopřání, pozdrav, krátký neformální dopis, email, pozvánka, sms, vzkaz, pohlednice např. z prázdnin, žádost, omluva, popis, návod, nápis, jízdní řád, leták, plakát, pokyn, příkaz, říkanka, básnička a písnička, pohádka, komiks

Tematické okruhy

domov, rodina, škola a vyučovací předměty, volný čas a zájmová činnost, město a venkov, názvy povolání, lidské tělo, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, oblékání, nákupy, jídlo a potraviny, příroda, roční období a počasí, tradice a zvyky, svátky, základní důležité zeměpisné údaje, děti a mládež v jiných zemích Evropy

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů
- množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času
- slovesa to be, have, can a známá plnovýznamová slovesa v přítomném čase (prostý a průběhový), rozkazovací způsob
- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, otázky s „who/what/when/where/how/why“, vazba there is/ there are

Poznámky:

- 1) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
- 2) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

³ Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A1 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větě skladbě, proto se mohou také objevit v jazykových prostředcích.

RVP ZV, CJ, 1. stupeň

(Č=čtení s porozuměním, PO=poslech s porozuměním, P=psaní, M=mluvení)

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům. Č CJ-5-2-01.1 V textech vyhledá požadované informace. Č CJ-5-2-01.2 Rozumí krátkým pokynům v textu. PO CJ-5-2-01.3 Rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně. PO CJ-5-2-01.4 Rozumí základním číselným údajům. PO CJ-5-2-01.5 Rozumí pokynům učitele.
CJ-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci. Č CJ-5-2-02.1 V textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence. Č CJ-5-2-02.2 Vyhledá informace k tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije. PO CJ-5-2-02.3 Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
CJ-5-2-03 Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu. Č CJ-5-2-03.1 Srozumitelně vyslovuje čtený text obsahující známou slovní zásobu.
CJ-5-2-04 Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku. Č CJ-5-2-04.1 V textech vyhledá požadované informace. Č CJ-5-2-04.2 Vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.
CJ-5-2-05 Používá dvojjazyčný slovník.

Č CJ-5-2-05.1 Vyhledá neznámé slovo v anglicko-české i česko-anglické části slovníku.
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů. P CJ-5-3-01.1 Napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální email kamarádovi. P CJ-5-3-01.2 Sestaví gramaticky a formálně správně odpověď na sdělení. P CJ-5-3-01.3 Vyplní osobní údaje ve formuláři.
CJ-5-3-02 Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace. P CJ-5-3-02.1 Písemně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy. P CJ-5-3-02.2 Shrne písemně obsah krátké slyšené konverzace. M CJ-5-3-02.3 Ústně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy. M CJ-5-3-02.4 Shrne ústně obsah krátké slyšené konverzace.
CJ-5-3-03 Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu. Č CJ-5-3-03.1 Svými slovy vyjádří smysl textu.
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-5-4-01 Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci. M CJ-5-4-01.1 Na základě reálné situace jednoduše reaguje v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky, rozloučí se. M CJ-5-4-01.2 Mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí.

2. stupeň (9.ročník)

UČIVO

(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů⁴

oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídka, zpráva, přání, souhlas/nesouhlas, telefonování, osobní dopis, email, formulář, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz a rada, recept, referát, ilustrovaný příběh, komiks, adaptované literární dílo

Tematické okruhy

domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda a životní prostředí, počasí, člověk a společnost, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce
- člen určitý a neurčitý, abstraktní podstatná jména, stupňování přídavných jmen, pořadí rozvíjejících přídavných jmen, zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá a jejich složeniny), číslovky (řadové), příslovce (neurčitá), tvoření a stupňování příslovcí, předložky místa a času, spojovací výrazy
- slovesné časy – přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, předpřítomný čas prostý, modální slovesa, rod činný a trpný, podmiňovací způsob, základní slovesné vazby
- stavba věty, druhy vět dle postoje mluvčího (tvorba otázek a záporu)
- pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce

Poznámky:

- 3) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
- 4) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

⁴ Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A2 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou objevit v jazykových prostředcích.

RVP ZV, CJ, 2. stupeň

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-9-1-01 Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu. Č CJ-9-1-01.1 Při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu.
CJ-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky. Č CJ-9-1-02.1 Rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů. Č CJ-9-1-02.2 V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky. Č CJ-9-1-02.3 Pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.
CJ-9-1-03 Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci. PO CJ-9-1-03.1 Rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech. PO CJ-9-1-03.2 Rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách. PO CJ-9-1-03.3 Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.
CJ-9-1-04 Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Č CJ-9-1-04.1 V textech rozumí významu klíčových slov.
CJ-9-1-05 Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku. Č CJ-9-1-05.1 Využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem.
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-9-2-01 Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.

P CJ-9-2-01.1 Sestaví písemné sdělení související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, škola. M CJ-9-2-01.2 Ústně popíše sebe, svou rodinu, svou školu, známá místa a předměty.
CJ-9-2-02 Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty. P CJ-9-2-02.1 Opisem vyjádří větu či krátký text. P CJ-9-2-02.2 Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.
CJ-9-2-03 Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace. P CJ-9-2-03.1 Písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace. M CJ-9-2-03.2 Ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.
CJ-9-2-04 Vyžádá jednoduchou informaci. P CJ-9-2-04.1 Vyžádá písemně informaci týkající se známých témat a poděkuje za ni. M CJ-9-2-04.2 V reálných situacích si vyžádá informaci a při nepochopení klade doplňující otázky.
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-9-3-01 Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích. M CJ-9-3-01.1 S kamarády se domluví na společném programu (co, kdy a kde budou dělat). M CJ-9-3-01.2 Vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích. M CJ-9-3-01.3 Adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např. v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem.

STANDARDY

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Matematika a její aplikace

Pracovní verze z 30. 4. 2013

Zpracováno dle upraveného RVP ZV platného od 1. 9. 2013

Vypracovala skupina pro přípravu standardů vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace ve složení:

Mgr. Jana Dvořáková, NIDV
doc. RNDr. Eduard Fuchs, MU Brno
RNDr. Hana Lišková, VOŠP a SPgŠ Litomyšl
Mgr. Michaela Pažoutová, ZŠ Mníšek pod Brdy
Mgr. Svatopluk Pohořelý, MŠMT
PhDr. Eva Řídká, CERMAT
Mgr. Jitka Topičová, ZŠ a MŠ Regionu Karlovarský venkov, Sadov
RNDr. Eva Zelendová, NÚV

STANDARDY MATEMATIKA

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z matematiky ve složení:

Vedoucí:	Eduard Fuchs, Přírodovědecká fakulta MU Brno
Koordinátor za VÚP:	Eva Zelendová, VÚP v Praze
Členové:	Helena Fučíková, ZŠ Praha-Hostivař
	Dag Hrubý, Gymnázium Jevíčko
	Hana Lišková, VOŠP a SPgŠ Litomyšl
	Michaela Pažoutová, ZŠ Praha 4,
	Dagmar Ryčlová, ZŠ Jesenice
	Jitka Topičová, ZŠ a MŠ Sadov

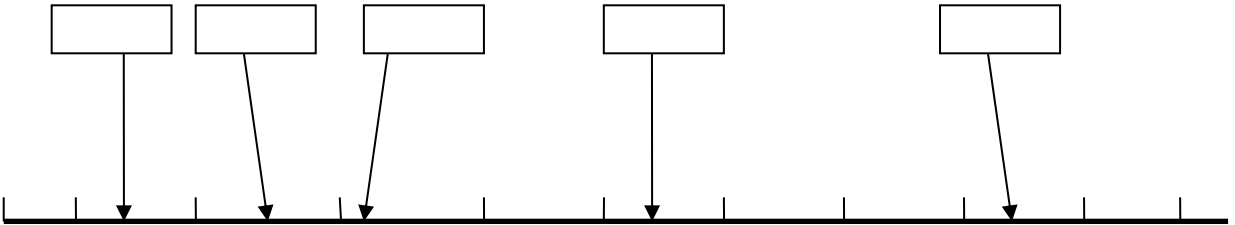
1. stupeň

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-01 Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
Indikátory	1. žák z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky 2. žák využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu 3. žák využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek 4. žák využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek
Ilustrační úloha	
Doplň chybějící čísla: $8 \times \square = 40$ $8 + 8 \times \square = 40$ $(8 + 4) \times 5 = \square$	
Poznámky⁵	M-5-1-01.1 Je-li rámeček vložen vlevo od rovnítko, musí žák pro výpočet zvolit inverzní početní operaci, aby získal výsledek do příslušného rámečku. To je náročnější varianta, než kdyby byl rámeček vpravo od rovnítko. Nutno ponechat oba typy.

⁵ U každého očekávaného výstupu jsou v Poznámkách uvedeny indikátory, které testuje ilustrační úloha. U některých ilustračních úloh jsou pod indikátory uvedeny poznámky pro autory testových úloh. U některých očekávaných výstupů je uvedeno upozornění na to, který indikátor je testovatelný pouze otevřenou úlohou (vyznačeno zelenou barvou) a který testovat elektronicky nelze (vyznačeno červenou barvou).

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-02 Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
Indikátory	1. žák správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel 2. žák aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády 3. žák využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojčíferným číslem 4. žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku 5. žák dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel
Ilustrační úloha	
Vypočítej, do rámečků doplň chybějící číslice: $\begin{array}{r} 929 \\ 28 \\ \hline \square\square\square\square \end{array}$ $\begin{array}{r} 437 \\ -154 \\ \hline \square\square\square \end{array}$ $\begin{array}{r} 328 \\ \times 7 \\ \hline \square\square\square\square \end{array}$ 19 209 : 8 = $\square\square\square\square$ zb.	
Poznámky	M-5-1-02.1 M-5-1-02.2 M-5-1-02.3 Tyto úlohy, které vyžadují elementární dovednosti, je nutné zařadit do každého testu.

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-03 Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
Indikátory	1. žák přečte a запиše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy 2. žák využívá rozvinutého zápisu čísla (do milionů) v desítkové soustavě 3. žák porovnává čísla do milionů 4. žák zaokrouhluje čísla do milionů s použitím znaku pro zaokrouhlování 5. žák užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel 6. žák se orientuje na číselné ose a jejích úsecích 7. žák provádí číselný odhad a kontrolu výsledku
Ilustrační úloha	
Odhadni a vepiš čísla uvedená v nabídce do rámečků nad číselnou osou. Nabídka čísel: 149 999 852 011 250 100 549 900 308 000 0 100 000 200 000 300 000 400 000 500 000 600 000 700 000 800 000 900 000 1 000 000	
Poznámky	M-5-1-03.6

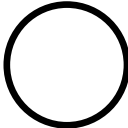
Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-04 Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru
Indikátory	1. žák porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) 2. žák přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací 3. žák zformuluje odpověď k získanému výsledku 4. žák přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života) 5. žák tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření
Ilustrační úloha	
Přiřaď k jednotlivým úlohám odpovídající matematické vyjádření: 36 + 4 = 36 – 4 = 36 x 4 = 36 : 4 = Úlohy vyřeš. 1. Mamince je 36 let. Její dcera je čtyřikrát mladší. Kolik let je dceři? Matematické vyjádření - Odpověď: Dceři je _____ roků. 2. Pavel měl ve sbírce 36 modelů letadel. Od dědečka dostal 4 nové modely. Kolik modelů letadel má nyní celkem? Matematické vyjádření - Odpověď: Pavel má nyní celkem _____ modelů. 3. V počítačové učebně bylo původně 36 počítačů. 4 počítače však již byly zastaralé a poruchové, proto byly z učebny odstraněny. Kolik počítačů v učebně zůstalo? Matematické vyjádření - Odpověď: V učebně zůstalo _____ počítačů. 4. Ve školní jídelně připravovala kuchařka 4 mísy s jablky. V každé míse bylo 36 jablek. Kolik jablek měla kuchařka celkem? Matematické vyjádření - Odpověď: Kuchařka měla celkem _____ jablek.	
Poznámky	M-5-1-04.1 M-5-1-04.2 Záměrně jsou použita stejná čísla, aby nebylo možné přiřadit úlohu k matematickému vyjádření jen na základě shody číselných údajů. Indikátory 3 a 5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

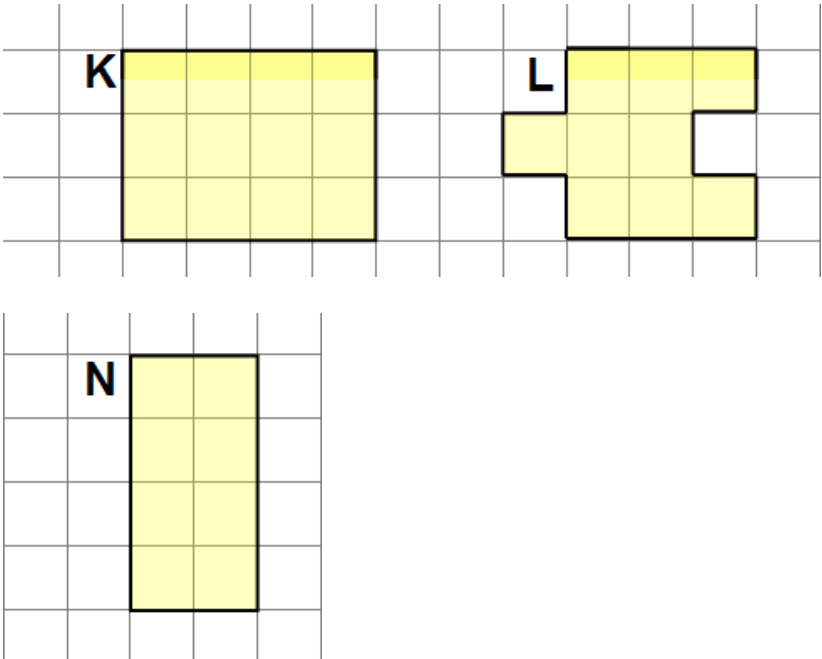
2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Vzdělávací obor	Matematika								
Ročník	5.								
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty								
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-2-01 Žák vyhledává, sbírá a třídí data								
Indikátory	1. žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) 2. žák vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria 3. žák posuzuje reálnost vyhledaných údajů								
Ilustrační úloha									
V tabulce je uveden počet diváků, kteří se během uvedených tří dnů přišli podívat do pražských kin na film <i>Kuky se vrací</i> .									
<table><tr><td>DEN</td><td>Středa</td><td>pátek</td><td>neděle</td></tr><tr><td>POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ</td><td>490</td><td>1 509</td><td>1 954</td></tr></table>		DEN	Středa	pátek	neděle	POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ	490	1 509	1 954
DEN	Středa	pátek	neděle						
POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ	490	1 509	1 954						
1. O kolik bylo návštěvníků v pátek víc než ve středu? _____									
2. Kolik návštěvníků celkem vidělo film v uvedených dnech? _____									
3. Je z údajů možné určit, kolik návštěvníků vidělo tento film v sobotu? ANO – NE (zakroužkuj pravdivou odpověď)									
Poznámky	M-5-2-01.2 Indikátor 1 nelze testovat elektronicky.								

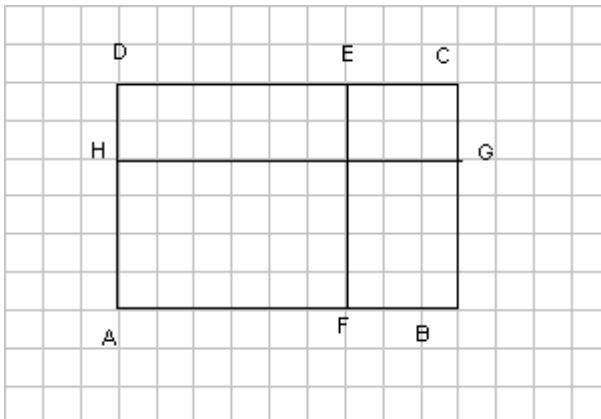
Vzdělávací obor	Matematika								
Ročník	5.								
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty								
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-2-02 Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy								
Indikátory	1. žák doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu 2. žák vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram 3. žák vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.) 4. žák používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %) 5. žák používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech								
Ilustrační úloha – minimální obtížnost									
Na informační tabuli o příjezdech vlaků jsou tyto údaje:									
<table><tr><th>Číslo vlaku</th><th>Směr</th><th>Pravidelný příjezd</th><th>Zpoždění v minutách</th></tr><tr><td>Os 1</td><td>Kolín – Český Brod</td><td>12:35</td><td>70</td></tr></table>		Číslo vlaku	Směr	Pravidelný příjezd	Zpoždění v minutách	Os 1	Kolín – Český Brod	12:35	70
Číslo vlaku	Směr	Pravidelný příjezd	Zpoždění v minutách						
Os 1	Kolín – Český Brod	12:35	70						
Vyber z nabídky, v kolik hodin přijede zpožděný vlak									
a) 19:35 b) 13:45 c) 13:35 d) 13:05									
Poznámky	M-5-2-02.3 Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.								

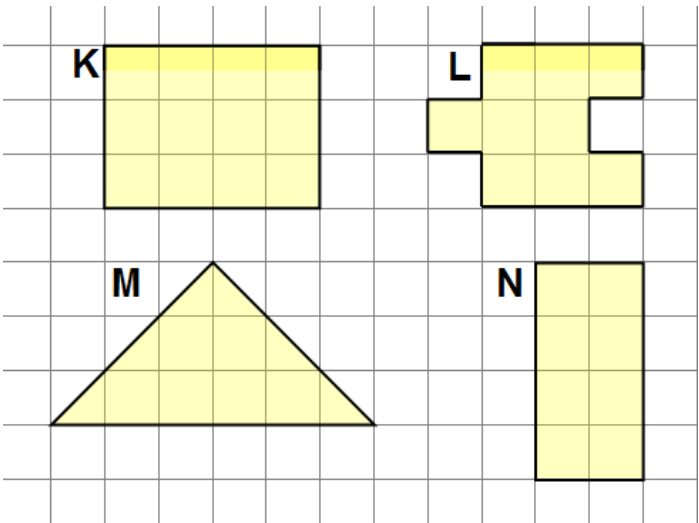
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-01 Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce
Indikátory	1. žák rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) 2. žák využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran 3. žák charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru 4. žák využívá základní pojmy a značky užívané v rovině geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) 5. žák využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec) 6. žák narýsuje kružnici s daným poloměrem 7. žák narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran 8. žák narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic 9. žák dodržuje zásady rýsování
Ilustrační úloha K popisu rovinných útvarů přiřaď správný název a obrázek (A, B, C,D). 1. Útvar má 4 strany. Všechny sousední strany jsou kolmé. Všechny strany mají stejnou délku. _____ 2. Útvar má 4 vrcholy. Protilehlé strany jsou vždy rovnoběžné. Sousední strany mají různou délku. _____ 3. Útvar má 3 strany a 3 vrcholy. _____ 4. Útvar nemá žádnou stranu ani vrchol. _____ Nabídka názvů: kružnice obdélník trojúhelník čtverec A B C D	
Poznámky	M-5-3-01.1 M-5-3-01.3 Indikátory 6 – 9 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-02 Žák sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
Indikátory	1. Žák rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru 2. Žák s pomocí čtvercové sítě nebo měřením určí obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) 3. Žák porovnává obvody rovinných útvarů 4. Žák graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky 5. Žák určí délku lomené čáry graficky i měřením 6. Žák převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km)
Ilustrační úloha	
Na obrázku jsou tři rovinné útvary K, L, N.	
	
Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda platí (ANO) , nebo neplatí (NE) .	
1. Obdélníky K a N mají stejný obvod. ANO ☐ NE ☐ 2. Obdélník K má větší obvod než útvar L. ANO ☐ NE ☐	
Poznámky	M-5-3-02.1 M-5-3-02.2 M-5-3-02.3 Nutno vložit jako podklad celého obrázku čtvercovou síť. Indikátory 4 a 5, částečně 2 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.

Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-03 Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice
Indikátory	1. žák vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině 2. žák načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti 3. žák narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou
Ilustrační úloha	
 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení o úsečkách na obrázku, zda platí (ANO), nebo neplatí (NE). Úsečky AD a HG jsou kolmé ANO ☐ NE ☐ Úsečky EH a EG jsou rovnoběžné ANO ☐ NE ☐ Úsečky EF a AD jsou rovnoběžné ANO ☐ NE ☐ Úsečky AH a FA jsou kolmé ANO ☐ NE ☐	
Poznámky	M-5-3-03.1 Nutno vložit jako podklad celého obrázku čtvercovou síť. Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-04 Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
Indikátory	1. žák určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků 2. žák porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů 3. žák používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění
Ilustrační úloha	
Na obrázku jsou čtyři rovinné útvary K, L, M, N. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (ANO), nebo nepravdivé (NE). 1. Obdélníky K a N mají stejný obsah. ANO ☐ NE ☐ 2. Útvary L a M mají stejný obsah. ANO ☐ NE ☐ 3. Obdélník K má větší obsah než útvar L. ANO ☐ NE ☐	
Poznámky	M-5-3-04.1 M-5-3-04.2

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru

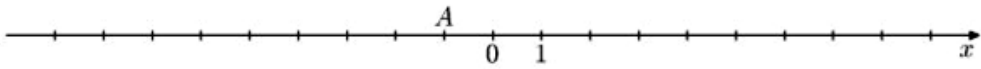
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-05 Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
Indikátory	1. žák pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) 2. žák určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru 3. žák vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky
Ilustrační úloha	
Doplň obrázky tak, aby vznikly osově souměrné útvary podle vyznačené osy souměrnosti.	
Poznámky	M-5-3-05.3 Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-4-01 Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
Indikátory	1. Žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. Žák volí vhodné postupy pro řešení úlohy 3. Žák vyhodnotí výsledek úlohy
Ilustrační úloha	
Maminka chce upéct perník. Troubu musí předehřát 15 minut a potom 40 minut bude perník péci. Perník má být upečený v jedenáct hodin. Kdy nejpozději musí maminka troubu zapnout? a) 10:05 b) 10:15 c) 10:25 d) 10:55	
Poznámky	M-5-4-01.1 M-5-4-01.2 M-5-4-01.3

2. stupeň

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-01 Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
Indikátory	1. Žák provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly 2. Žák dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel, využívá vlastností operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů 3. Žák vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné 4. Žák užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) 5. Žák určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě 6. Žák provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, zjednoduší složený zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, určí převrácené číslo, počítá se smíšenými čísly) 7. Žák určí absolutní hodnotu celého čísla a využívá její geometrickou interpretaci
Ilustrační úloha	
Vypočítejte hodnoty B, C, D, E a jejich obrazy umístěte na číselné ose podobně jako obraz čísla A. Vzor: $A = 10 \cdot 12 - 11^2 = 120 - 121 = -1$ $B = 2^2 - 2 \cdot 3$ $C = -\left(\frac{3}{4}\right) \cdot \sqrt{16}$ $D = \sqrt{(-5)^2 - 4^2}$ $E = \sqrt{(-4) \cdot (-9)}$ 	
Poznámky	M-9-1-01.3 M-9-1-01.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-02 Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
Indikátory	1. Žák zaokrouhluje čísla s danou přesností 2. Žák využívá pro kontrolu výsledku odhad 3. Žák účelně a efektivně využívá kalkulátor
Ilustrační úloha	
Vypočítejte hodnoty A, B a výsledek zaokrouhlete na jedno desetinné místo: $A = 0,6 \cdot 5 - 1,2^2 =$ $B = 3\sqrt{16} + (6 - 4,7)^2 =$	
Poznámky	M-9-1-02.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-03 Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
Indikátory	1. Žák rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené; společný dělitel a společný násobek (určí je pro skupinu dvou nebo tří přirozených čísel) 2. Žák najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou přirozených čísel 3. Žák využívá kritéria dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100) 4. Žák řeší slovní úlohu s využitím dělitelnosti 5. Žák vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti
Ilustrační úloha	
Určete všechny společné dělitele čísel 100 a 150. Určete všechny společné násobky čísel 12 a 45, které jsou menší než součin obou čísel.	
Poznámky	M-9-1-03.2 Indikátor 5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-04 Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
Indikátory	1. žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem 2. žák navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část
Ilustrační úloha	
Abychom dané číslo zvětšili o 5 % musíme je vynásobit číslem A) 0,05 B) 0,95 C) 1,05 D) 1,5	
Poznámky	M-9-1-04.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-05 Žák řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
Indikátory	1. Žák využívá daný poměr (včetně postupného poměru) v reálných situacích 2. Žák stanoví poměr ze zadaných údajů 3. Žák využívá měřítko mapy, plánu k výpočtu 4. Žák umí odvodit měřítko mapy, plánu ze zadaných údajů 5. Žák používá při řešení úloh úměru a trojčlenku 6. Žák řeší modelováním situace vyjádřené poměrem
Ilustrační úloha	
V jakém měřítku je zakreslena mapa, je-li na ní znázorněna 15km trasa od nádraží ke zřícenině čarou délky 30 cm? A) 1 : 2 000 B) 1 : 5 000 C) 1 : 20 000 D) 1 : 50 000	
Poznámky	M-9-1-05.1 M-9-1-05.4 Indikátor 6 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-06 Žák řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
Indikátory	1. Žák vyhledá v textu údaje a vztahy potřebné k výpočtu 2. Žák určí počet procent, je-li dána procentová část a základ 3. Žák určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ 4. Žák určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část 5. Žák používá procentového počtu při řešení úloh z jednoduchého úrokování 6. Žák ověří správnost výsledku aplikační úlohy na procenta
Ilustrační úloha	
Doplňte chybějící hodnoty. 40 % ze 60 mincí je mincí. 40 % ze je 60 mincí. 40 mincí je ze 160 mincí.	
Poznámky	M-9-1-06.1 M-9-1-06.2 M-9-1-06.3 M-9-1-06.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-07 Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
Indikátory	1. Žák řeší zadané slovní úlohy pomocí proměnných 2. Žák tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit užitím proměnných 3. Žák využívá při úpravě výrazů sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů (výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně) 4. Žák vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných 5. Žák využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ 6. Žák sestaví číselný výraz podle slovního zadání
Ilustrační úloha	
Je dán výraz $2x(3m - 1) - m(5x - 2) - 2(m - x)$. Za proměnnou m dosadte nulu ($m = 0$) a výraz upravte. Upravte původní výraz pro $x = -2$.	
Poznámky	M-9-1-07.3 M-9-1-07.4 Indikátor 2 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-08 Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
Indikátory	1. Žák sestaví rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých ze zadaných údajů 2. Žák vyřeší rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých pomocí ekvivalentních úprav 3. Žák provádí zkoušku rovnice nebo soustavy dvou rovnic o dvou neznámých 4. Žák ověří správnost řešení slovní úlohy 5. Žák přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu 6. Žák rozhodne, zda rovnice nebo soustava rovnic má řešení a ověří, zda řešení patří do zadaného číselného oboru
Ilustrační úloha	
Šest rohlíku stojí stejně jako pět housek. Rohlík je o padesát haléřů levnější než houska. Kolik korun postačí na nákup deseti rohlíku a pěti housek? A) stačí 30 korun B) 30 korun je málo, ale 35 korun postačí C) 35 korun je málo, ale 40 korun postačí D) nestačí ani 40 korun	
Poznámky	M-9-1-08.2 M-9-1-08.3 M-9-1-08.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-09 Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Indikátory	1. žák vytvoří matematický model konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel - žák využívá při řešení konkrétních situací matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - žák vyhodnotí výsledek řešení úlohy
Ilustrační úloha	
Parta kopáčů vyhloubí za osmihodinovou směnu příkop dlouhý 32 metrů. Jak dlouhý příkop vyhloubí parta za pětidenní pracovní týden? Jak dlouhý příkop parta vyhloubí za jednu hodinu? Za kolik hodin vyhloubí parta 150 metrů příkopu?	
Poznámky	M-9-1-09.1 M-9-1-09.2 M-9-1-09.3 Indikátor 1 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace														
Ročník	9.														
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty														
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-01 Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data														
Indikátory	1. Žák vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu 2. Žák vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) 3. Žák zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy 4. Žák pracuje s intervaly a časovou osou 5. Žák převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak 6. Žák převádí údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem 7. Žák samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu a kriticky hodnotí jejich reálnost														
Ilustrační úloha															
Lucka se starala o králíka a pravidelně ho každý měsíc vážila. Hodnoty si zapisovala do tabulky. <table><tr><td>Měsíc</td><td>únor</td><td>březen</td><td>duben</td><td>květen</td><td>červen</td><td>červenec</td></tr><tr><td>Hmotnost [v gramech]</td><td>200</td><td>400</td><td>750</td><td>1 050</td><td>1 300</td><td>1 500</td></tr></table> Určete, jaký je největší měsíční přírůstek hmotnosti králíka. Vypočtete, jaký je průměrný měsíční přírůstek hmotnosti králíka. Zjistěte, kolik kilogramů bude vážit králík za dalších 5 měsíců, bude-li průměrně přibývat už jen 120 g měsíčně.		Měsíc	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	Hmotnost [v gramech]	200	400	750	1 050	1 300	1 500
Měsíc	únor	březen	duben	květen	červen	červenec									
Hmotnost [v gramech]	200	400	750	1 050	1 300	1 500									
Poznámky	M-9-2-01.1 M-9-2-01.2														

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-02 Žák porovnává soubory dat
Indikátory	1. Žák porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy 2. Žák interpretuje výsledky získané porovnáváním souborů dat

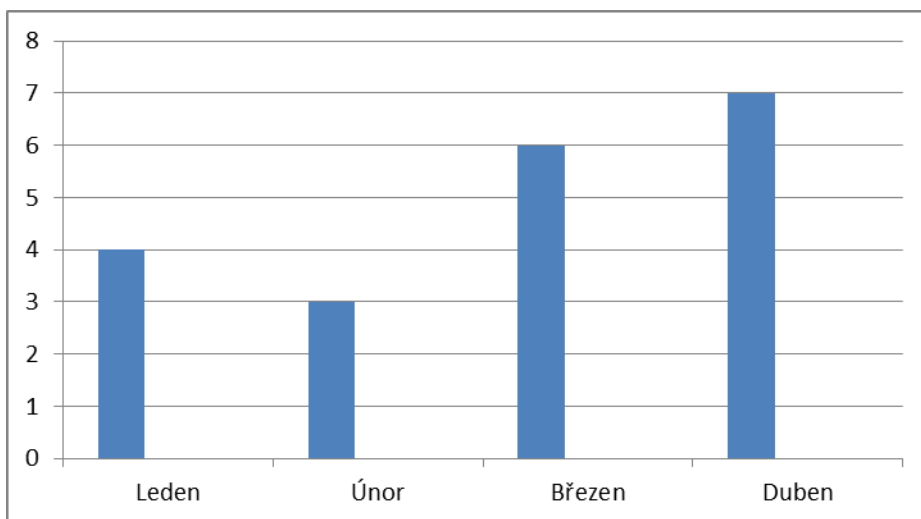
Ilustrační úloha

V tabulce je uveden počet domácích úloh z matematiky ve čtyřech po sobě jdoucích měsících v 9. A, diagram udává počet úloh, které ve stejných měsících dostali žáci 9. B.

9. A

leden	únor	březen	duben
3	4	9	5

9. B

- Která třída dostala v uvedených měsících více úloh?
- Jaký byl největší počet úloh za měsíc v jednotlivých třídách?
- Jaký byl průměrný počet úloh za měsíc ve třídě A a ve třídě B?

Poznámky	M-9-2-02.1 M-9-2-02.2

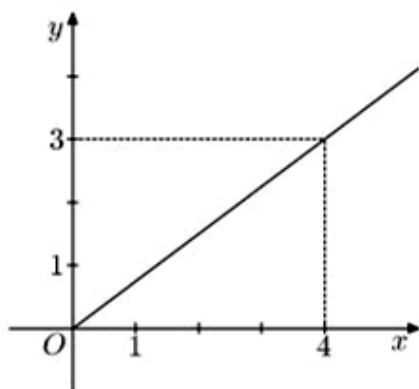
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace										
Ročník	9.										
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty										
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-03 Žák určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti										
Indikátory	1. žák vytvoří tabulku, graf a rovnici pro přímou a nepřímou úměrnost na základě textu úlohy 2. žák určí přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice 3. žák využívá při řešení úloh přímou a nepřímou úměrnost										
Ilustrační úloha											
Milan si přivydělává v reklamní agentuře přepisováním údajů z dotazníků do počítače. Počet zpracovaných dotazníků (d) je přímo úměrný počtu minut (m) strávených u počítače. Milan si změřil, že za 20 minut přepíše 8 dotazníků. V tabulce doplňte čas, který Milan potřebuje k vyplnění uvedeného počtu dotazníků. V tabulce doplňte počet dotazníků, které Milan přepíše v uvedeném čase. <table><tr><td>Počet minut (m)</td><td></td><td>20</td><td>30</td><td></td></tr><tr><td>Počet dotazníků (d)</td><td>6</td><td>8</td><td></td><td>20</td></tr></table>		Počet minut (m)		20	30		Počet dotazníků (d)	6	8		20
Počet minut (m)		20	30								
Počet dotazníků (d)	6	8		20							
Poznámky	M-9-2-03.2 M-9-2-03.3										

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-04 Žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
Indikátory	1. žák pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice 2. žák vytvoří graf pro funkční závislost danou tabulkou či rovnicí 3. žák přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak 4. žák přiřadí lineární funkci vyjádřenou rovnicí k příslušnému grafu nebo tabulce a naopak 5. žák vyčte z grafu význačné hodnoty na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými

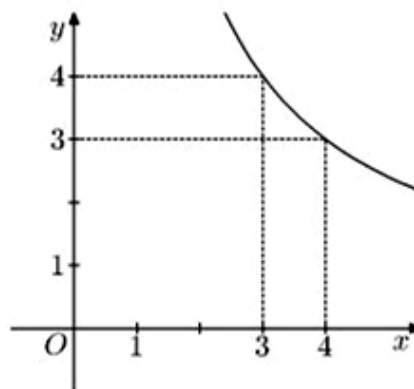
Ilustrační úloha

Na kterém z obrázků A–D je sestaven graf funkce předepsané vztahem $y = \frac{3}{4}x$?

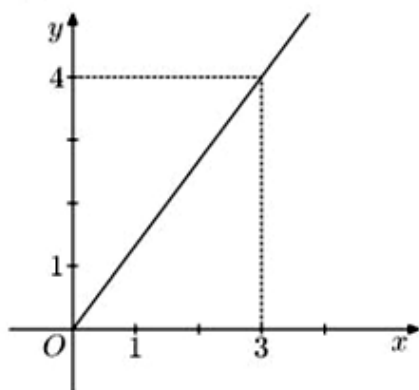
A)

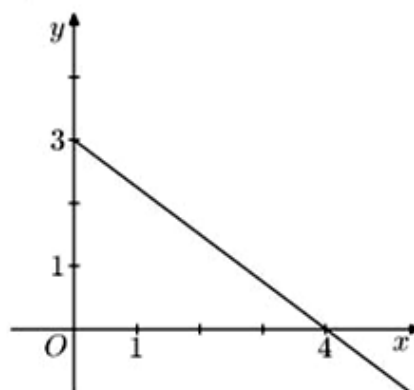
B)

C)

D)

Poznámky

M-9-2-04.3

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-05 Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
Indikátory	1. žák odhalí funkční vztahy v textu úlohy 2. žák řeší úlohu s využitím funkčních vztahů 3. žák vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace
Ilustrační úloha	
Za 1 hodinu nastoupí na vlek celkem 240 lidí. Cesta vlekem nahoru spolu s návratem po sjezdovce do fronty trvá jedné osobě asi 20 minut. V pátek dopoledne se ve frontě stálo průměrně 10 minut. Jaký byl průměrný počet jízd, které uskutečnil jeden lyžař během 3 hodin pátečního dopoledne?	
Poznámky	M-9-2-05.2 M-9-2-05.3

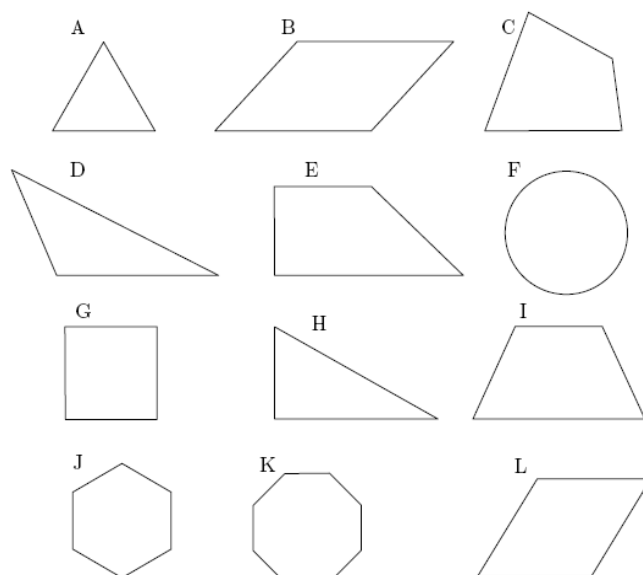
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-01 Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
Indikátory	1. Žák využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely - žák využívá polohové a metrické vlastnosti (Pythagorova věta, trojúhelníková nerovnost, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině, vzdálenost bodu od přímky) k řešení geometrických úloh - žák řeší geometrické úlohy početně - žák využívá matematickou symboliku
Ilustrační úloha	
Dvě strany trojúhelníka mají délky 21 cm a 24 cm. Užitím trojúhelníkové nerovnosti rozhodněte, která z uvedených hodnot nemůže představovat délku třetí strany tohoto trojúhelníka. A) 44 cm B) 42 cm C) 5 cm D) 3 cm	
Poznámky	M-9-3-01.2 M-9-3-01.3 Indikátor 1 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-02 Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
Indikátory	1. Žák pozná základní rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, kružnice, kruh 2. Žák rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), dvojice úhlů (souhlasné, střídavé, vedlejší, vrcholové), typy trojúhelníků a čtyřúhelníků 3. Žák využívá vlastností základních rovinných útvarů (vlastností úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost)

Ilustrační úloha

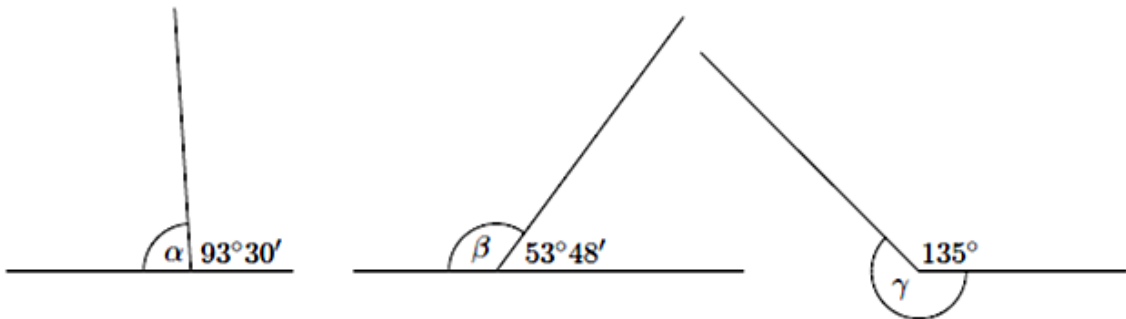
Rovinné útvary v obrázku jsou označeny symboly A–L.

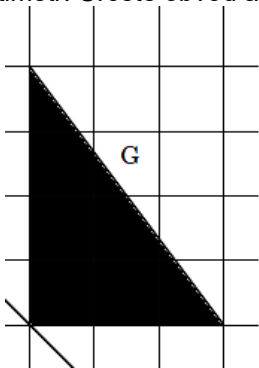

V tabulce je uveden název obrazce a odpovídající symbol. Doplňte co nejpřesněji chybějící údaje.

Pravoúhlý trojúhelník	H		J
Kosodélník		Kružnice	
	E	Čtverec	
Rovnostranný trojúhelník			I
	L	Pravidelný osmiúhelník	
Různoběžník			D

Poznámky	M-9-3-02.1 M-9-3-02.2

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-03 Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
Indikátory	1. Žák sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (s využitím převodu stupňů a minut) 2. Žák využívá při výpočtech vlastností dvojic úhlů (střídavých, souhlasných, vedlejších, vrcholových) a součtu úhlů v trojúhelníku 3. Žák určuje velikost úhlu pomocí úhloměru
Ilustrační úloha	
Vypočítejte velikosti vyznačených úhlů α, β, γ. Své výpočty odůvodněte. 	
Poznámky	M-9-3-03.1 M-9-3-03.2

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-04 Žák odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
Indikátory	1. Žák odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě 2. Žák určí výpočtem obsah (v jednodušších případech) trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu 3. Žák určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu 4. Žák používá a převádí jednotky délky 5. Žák používá a převádí jednotky obsahu
Ilustrační úloha	
Délka strany čtverce v mřížce je jeden centimetr. Určete obvod a obsah trojúhelníku G. 	
Poznámky	M-9-3-04.2 M-9-3-04.3 M-9-3-04.4 M-9-3-04.5

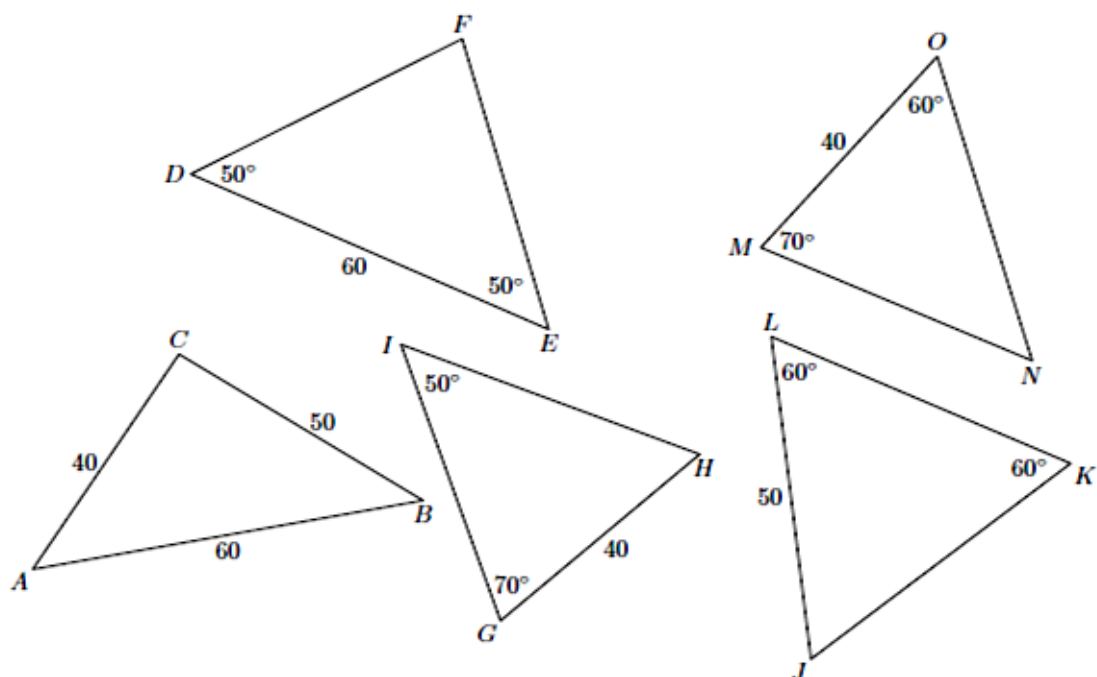
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-05 Žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
Indikátory	1. žák pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice) 2. žák využívá množiny všech bodů dané vlastnosti při řešení úloh
Ilustrační úloha	
Co je množinou všech bodů v rovině, které mají od dvou různých bodů A, B stejnou vzdálenost? A) kružnice se středem v bodě A a poloměrem rovným polovině délky úsečky AB B) přímka rovnoběžná s úsečkou AB C) osa úsečky AB D) kružnice se středem ve středu úsečky AB procházející body AB	
Poznámky	M-9-3-05.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-06 Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary
Indikátory	1. žák převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku) 2. žák popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí 3. žák určí počet řešení konstrukční úlohy 4. žák ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání
Ilustrační úloha	
Sestrojte rovnostranný trojúhelník ABC o délce strany 5 cm. Sestrojte a vybarvěte rovinný útvar, jehož každý bod X má od každého z vrcholu trojúhelníka ABC vzdálenost menší nebo rovnu 4 cm. Popište jednotlivé kroky konstrukce.	
Poznámky	M-9-3-06.1 M-9-3-06.2 Indikátory 1 – 4 nelze testovat elektronicky.

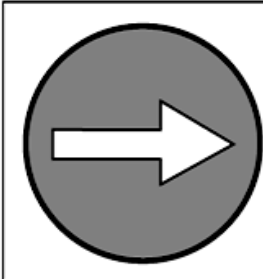
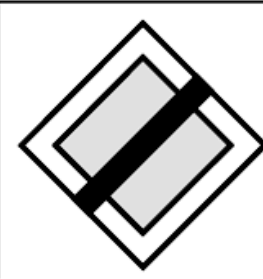
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-07 Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
Indikátory	1. žák využívá při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 2. žák využívá při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků 3. žák určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak

Ilustrační úloha

Vyhledejte mezi trojúhelníky dva shodné a shodnost запиšte.

Poznámky M-9-3-07.1

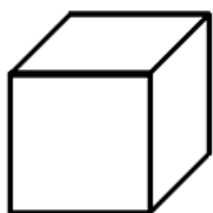
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-08 Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti , určí osově a středově souměrný útvar
Indikátory	1. Žák rozhodne, zda je útvar osově souměrný 2. Žák určí osy souměrnosti rovinného útvaru 3. Žák rozhodne, zda je útvar středově souměrný 4. Žák určí střed souměrnosti 5. Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti
Ilustrační úloha	
Na obrázcích jsou dopravní značky. O každé značce rozhodněte, je-li středově souměrná, nebo osově souměrná. Správné odpovědi vybírejte z nabídky A–D. A) Značka je souměrná jen podle svislé osy. B) Značka je souměrná jen podle vodorovné osy. C) Značka je středově souměrná. D) Značka není ani středově ani osově souměrná.	
Poznámky	M-9-3-08.1 M-9-3-08.3 Indikátor 5 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-09 Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
Indikátory	1. Žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule) 2. Žák používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka 3. Žák využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti v mnohostěnech a rotačních tělesech 4. Žák pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnů a rotačních těles

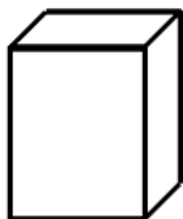
Ilustrační úloha

Doplňte tabulku:

1

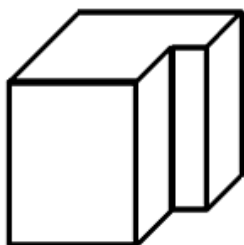

2

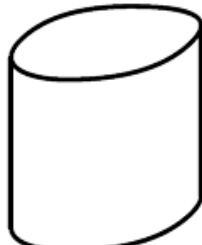

Název tělesa	Číslo obrázku
	1
rotační kužel	
	5
	2
	4
kolmý šestiboký hranol	

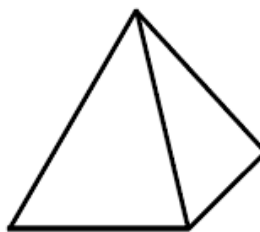
3

4

5

6

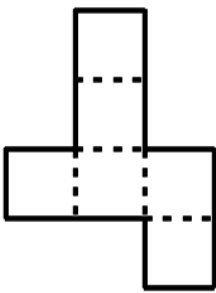
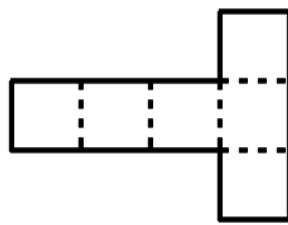
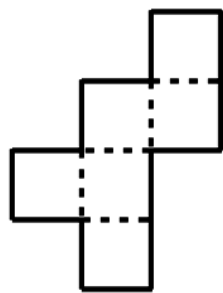
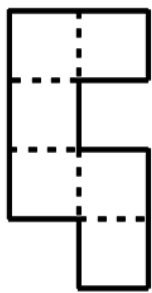
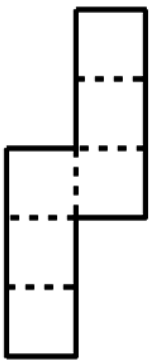
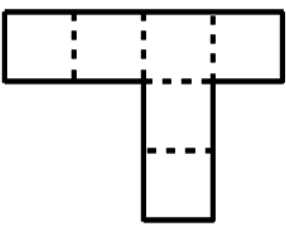

Poznámky M-9-3-09.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-10 Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
Indikátory	1. Žák odhaduje a vypočítá povrch mnohostěnů a rotačních těles 2. Žák odhaduje a vypočítá objem mnohostěnů a rotačních těles 3. Žák používá a převádí jednotky objemu
Ilustrační úloha	
Jaký bude výsledný objem V, smícháme-li kapaliny o objemech 3 hl a 200 dm^3? A) $V = 0,32 \text{ m}^3$ B) $V = 0,50 \text{ m}^3$ C) $V = 23 \text{ hl}$ D) $V = 5 \text{ m}^3$	
Poznámky	M-9-3-10.3

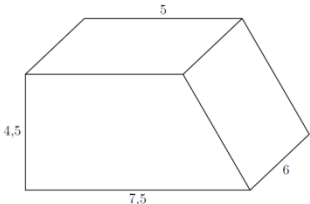
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-11 Žák načrtne a sestrojí síť základních těles
Indikátory	1. žák objasní pojmy síť tělesa, plášť, podstava 2. žák rozpozná síť základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel) 3. žák načrtne a sestrojí síť základních těles

Ilustrační úloha

U následujících šesti obrázků zakroužkujte ANO, pokud útvar představuje síť krychle. Pokud se z útvaru nedá složit krychle, zakroužkujte NE a do obrázku označte křížkem čtvercové plochy, které by se při sestavování tělesa překrýly.

1.1 ANO-NE	1.2 ANO-NE	1.3 ANO-NE
1.4 ANO-NE	1.5 ANO-NE	1.6 ANO-NE

Poznámky	M-9-3-11.2 Indikátor 1 lze testovat pouze otevřenou úlohou. Indikátor 3 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-12 Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
Indikátory	1. Žák rozpozná z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno 2. Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání
Ilustrační úloha	
 Popiš, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno.	
Poznámky	M-9-3-12.1 Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-13 Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
Indikátory	1. Žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. Žák volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy 3. Žák vyhodnotí výsledek úlohy
Ilustrační úloha	
Tenisové míčky o průměru 7 cm se prodávají ve válcových krabičkách po třech. Vypočítejte objem krabičky. 	
Poznámky	M-9-3-13.1 M-9-3-13.2

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-4-01 Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
Indikátory	1. žák provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák zvolí vhodný postup řešení 3. žák provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálnosti výsledku 4. žák zformuluje odpověď na zadaný problém
Ilustrační úloha	
Šachového turnaje se zúčastnilo pět hráčů. Kolik bylo sehráno partií, když hrál každý s každým jednou?	
Poznámky	M-9-4-01.1 M-9-4-01.2 M-9-4-01.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-4-02 Žák řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
Indikátory	1. Žák určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině 2. Žák popíše základní vlastnosti trojrozměrného útvaru podle jeho obrazu v rovině 3. Žák využívá získané poznatky a dovednosti při řešení úloh z běžného života
Ilustrační úloha	
Hrací kostky jsou zvláštním případem krychlí s tečkami na stěnách, pro něž platí následující pravidlo: Celkový počet teček na dvou protilehlých stěnách je vždy sedm. Vpravo jsou tři hrací kostky postavené na sobě. Je vidět, že 1. kostka má nahoře čtyři tečky. Kolik teček je celkem na pěti vodorovných stěnách, které nejsou vidět (spodek 1. kostky, spodek a vršek 2. a 3. kostky)? A) 17 B) 15 C) 16 D) jiný počet	
Poznámky	M-9-4-02.1 M-9-4-02.2

